

Raadsvergadering - 29 oktober 2014

Orgaan: Gemeenteraad
Locatie: Raadzaal gemeentehuis, Vendelweg 1, Steenwijk
Datum: woensdag 29 oktober 2014
Aanvang: 19:30 uur

1. **Opening en mededelingen**

---

2. **Vaststelling agenda**

---

3. **Spreekrecht voor geagendeerde onderwerpen**

---

4. Jacques Wagteveld
Aanpassing bebouwde komgrens Ossenzijl

Besluit

Aangenomen

---

5. Wim Brus
Vaststelling Meerjarenauditplan 2015-2018

Besluit

Aangenomen

---

6. Wim Brus
Vaststelling protocol voor de accountantscontrole

Besluit

Aangenomen

---

7. Wim Brus
Vaststelling Najaarsnota 2014

Besluit

Aangenomen

---

8. Dieke Frantzen
Voorstel Hulp bij het Huishouden

Besluit

Gewijzigd aangenomen

---

9. Erik Dahmen
Vaststelling beleidsplan Participatiewet 2015-2016

Besluit

Gewijzigd aangenomen

---

10. Dieke Frantzen

Vaststelling Verordening Jeugdhulp Steenwijkerland

Samenvatting

Besluitvorming/bespreekstuk

Stukken

- [10.0. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - raadsvoorstel](#)
  - [10.1. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - verslag inspraakprocedure](#)
  - [10.2. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - bijlage beantwoording vragen polmar](#)
-

11. Dieke Frantzen

Vaststelling Verordening maatschappelijke ondersteuning

Samenvatting

Besluitvorming/bespreekstuk

Stukken

- [11.0. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - raadsvoorstel](#)
  - [11.1. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - verslag inspraakprocedure](#)
  - [11.2. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - advies Wmo-raad](#)
-

12. Wim Brus

Vaststelling Nota van Uitgangspunten bestemmingplan Eeserwold

Samenvatting

Besluitvorming/bespreekstuk

Stukken

- [12.0. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - raadsvoorstel](#)
- [12.1. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage NotavU](#)
- [12.2. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage reactienota zienswijzen](#)
- [12.3. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage verbeelding voorbereidingsbesluit](#)
- [12.4. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage verzoek provincie voorbereidingsbesluit](#)
- [12.6. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage tabel uitgifte grond](#)

-
13. Jacques Wagteveld
Krediet € 75.000,00 voor verbreding van het fietspad Schansweg in Steenwijk

Samenvatting

Besluitvorming/bespreekstuk

Stukken

- [13.0. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - raadsvoorstel](#)
- [13.1. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage tekening nieuwe situatie](#)
- [13.2. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage beantwoording vragen polmar 14okt14](#)
- [13.3. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage nieuwe situatie rotonde Vendelweg 21okt14](#)

-
14. Wim Brus
Vaststelling rapportage Rekenkamercommissie Steenwijkerland "Quick Scan verbonden partijen"

Samenvatting

Besluitvorming/bespreekstuk

Stukken

- [14.0. Rekenkamerrapport Quick scan Verbonden Partijen - raadsvoorstel](#)
- [14.1. Rekenkamerrapport Quick scan Verbonden Partijen - bijlage Rapportage eindversie](#)

-
15. **Gelegenheid om vragen te stellen**

-
16. **Ingekomen stukken**

Stukken

- [Ingekomen stuk 0.0. Lijst Ingekomen stukken](#)
- [Ingekomen stuk 1.0. Partij voor de Dieren Overijssel - optreden met wilde dieren Circus Renz Berlin](#)
- [Ingekomen stuk 2.0. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod](#)
- [Ingekomen stuk 2.1. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 1](#)
- [Ingekomen stuk 2.2. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 2](#)

- Ingekomen stuk 2.3. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 3
  - Ingekomen stuk 3.0. Rein Advocaten namens derden - zienswijzen Bewonersvereniging Hagenbroekweg
  - Ingekomen stuk 3.1. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Moes - Bewonersvereniging Hagenbroekweg
  - Ingekomen stuk 3.2. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Boonacker - Bewonersvereniging Hagenbroekweg
  - Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze De Leeuw - Bewonersvereniging Hagenbroekweg
  - Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Sogtoen-Wermers - Bewonersvereniging Hagenbroekweg
  - Ingekomen stuk 4.0. Focus Retail - vragen Uitgangspuntennotitie Eeserwold
-

17. **Vaststelling besluitenlijst vergadering 7 oktober 2014**

Stukken

- 17.0. Besluitenlijst raad - 7okt14
-

18. **Sluiting**

10.0. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-10-2014
Nummer voorstel: 2014/59

Voor raadsvergadering d.d.: 28-10-2014
Agendapunt: 10

Onderwerp:
Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:
de Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland, inclusief toelichting, vast te stellen.

Samenvatting:
Op 1 januari 2015 treedt de Jeugdwet in werking. Gemeenten worden op basis van deze wet verantwoordelijk voor het leveren van alle jeugdhulp. In de Jeugdwet is bepaald dat de raad voor 1 november 2014 een verordening moet vaststellen. Hierbij wordt u verzocht de Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland vast te stellen.

Inleiding

Op 1 januari 2015 treedt de "Wet houdende regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen" in werking. Deze wet wordt kortweg Jeugdwet genoemd.

De Jeugdwet heeft tot doel het jeugdstelsel te vereenvoudigen en efficiënter en effectiever te maken. Deze wet voorziet in een bestuurlijke en financiële decentralisatie van alle ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei en opvoeden naar gemeenten. De gemeenten worden verantwoordelijk voor het leveren van alle jeugdhulp. De hoofdgedachte achter deze decentralisatie is dat

gemeenten een regierol kunnen vervullen waar het jeugdhulp betreft en dat de kwaliteit van de jeugdhulp door maatwerk zal verbeteren. De verwachting is dat gemeenten door intensivering van de preventie en ambulante jeugdhulp complexere (en duurder) hulp kunnen voorkomen.

In samenhang met deze decentralisatie wordt een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk).

Juridisch kader

Uw raad moet op basis van artikel 2.2 van de Jeugdwet een beleidsplan en op grond van artikel 2.9 van deze wet een verordening vaststellen. In artikel 12.4 van de Jeugdwet is bepaald dat het beleidsplan en de verordening voor 1 november 2014 moeten worden vastgesteld.

Verordening jeugdhulp Steenwijkerland

Om te kunnen komen tot een beleidsplan en verordening heeft u het 'Beleidskader Transitie Sociale Domein 2014-2018' op 28 januari 2014 en de notitie 'Hoofdpijnen van het beleidsplan en verordening jeugd 2015-2018' op 24 juni 2014 vastgesteld. Inmiddels hebben wij het beleidsplan afzonderlijk ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Hierbij treft u de Verordening jeugdhulp Steenwijkerland aan. De verordening betreft het gemeentelijk juridisch kader. Zoals afgesproken is deze verordening gebaseerd op de Modelverordening jeugdhulp van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De Modelverordening is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten en cliëntenorganisaties.

De VNG heeft, in het belang van de inwoners om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten, een variant in de Modelverordening opgenomen waarbij bepalingen uit de Jeugdwet en de Algemene wet bestuursrecht worden aangehaald. Gelet op het vorenstaande hebben wij gekozen voor deze variant. Ten overvloede wordt u erop gewezen dat de wet bepalingen bevat ten aanzien van het treffen van voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (onder andere artikel 2.3 en artikel 2.5 van de Jeugdwet). Deze zijn uiteraard niet overgenomen in de verordening.

Voor een uitgebreidere uitleg wordt verwezen naar de bij de verordening gevoegde toelichting.

Inspraak

Ingezetenen van Steenwijkerland en belanghebbenden zijn van 16 juli 2014 tot en met 12 augustus 2014 in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen ten aanzien van de concept Verordening jeugdhulp Steenwijkerland en de bijbehorende toelichting in te dienen. Eén organisatie heeft hier gebruik van gemaakt. Dit is verwerkt in het Verslag inspraakprocedure Verordening jeugdhulp

Steenwijkerland. Dit verslag is als bijlage bijgevoegd. De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het concept.

Kanttekening

Zoals hiervoor al is aangegeven, zijn gemeenten gehouden aan het tijdig vaststellen van een verordening. Tegelijkertijd dienen gemeenten op basis van de Jeugdwet regionale samenwerking te organiseren. Voor Steenwijkerland is dit de Regio IJsselland. Deze verordening kon niet getoetst worden aan de definitieve uitwerking van de te vormen regionale bedrijfsvoeringsorganisatie. De voorbereidingen voor (regionale) inkoop en verevening lopen nog, terwijl de verordening al het besluitvormingstraject in moet. Het kan betekenen dat bijstelling nodig is, als blijkt dat het belemmerend werkt voor de regionale samenwerking.

Toelichting per artikel

Voor zover nodig wordt hier een toelichting gegeven per artikel.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Op grond van artikel 2.9, onder a, van de Jeugdwet moeten gemeenten in de verordening een duidelijk beeld geven van het aanbod van de vormen van voorzieningen. In artikel 2 is een opsomming gegeven van de individuele en overige voorzieningen.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder.

De VNG heeft een variant in de Modelverordening opgenomen, waarbij als de jeugdige of zijn ouders dat wensen of in het uitzonderlijke geval dat wij een besluit nemen dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder, wij de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vastleggen in een beschikking aan de jeugdige of ouders. Wij hebben vanuit praktische overwegingen niet gekozen voor deze variant. Wij hebben gekozen voor de variant waarbij wij de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan vastleggen in een beschikking. Door het versturen van beschikkingen wordt er overzicht gehouden over de verstrekte individuele voorzieningen. Verder is het voor de jeugdige of zijn ouders duidelijk wat de rechtsbeschermingsmogelijkheden zijn.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

De VNG heeft een variant in de Modelverordening opgenomen waarbij wij bij nadere regeling regels stellen met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorzieningen. Wij hebben er voor gekozen om deze

variant niet op te nemen. Dit betekent dat uw raad in de artikelen 4 tot en met 8 procedureregels vaststelt voor de toegang tot jeugdhulp via de gemeente.

Artikel 8. Aanvraag

Er is aansluiting gezocht bij de huidige werkwijze op het gebied van de Wmo.

Artikel 9. Inhoud beschikking

Om inwoners een compleet beeld te geven is een opsomming van de onderdelen van de beschikking in de verordening opgenomen.

Artikel 10. Regels voor pgb

Gelet op de nieuwe wet- en regelgeving en de vele ontwikkelingen heeft de variant waarbij de bevoegdheden worden gedelegeerd de voorkeur. Daardoor kunnen wij relatief snel anticiperen op voortschrijdend inzicht.

Op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet kunnen gemeenten bepalen onder welke voorwaarden de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Gemeenten hoeven dit echter niet te doen. Desondanks is de regeling van dit onderwerp niet facultatief in de Modelverordening opgenomen. Dit omdat niet goed denkbaar is dat gemeenten geen voorwaarden zullen stellen gelet op de taakstelling van de wet. Immers, als een gemeente afziet van een regeling, dan gelden er geen nadere voorwaarden voor het inkopen van ondersteuning van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Op basis van artikel 10, vierde lid, zullen wij voorwaarden stellen aan het verstrekken van pgb's voor het betrekken van hulp van personen uit het sociaal netwerk.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

In het vierde lid is bepaald dat een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden. Momenteel is dit op een vergelijkbare wijze geregeld in artikel 49, tweede lid, van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012. Hier is aansluiting bij gezocht.

In het derde lid van dit artikel is aansluiting gezocht bij artikel 2.4.1 eerste lid, van de Wmo 2015 (Verhaal van kosten).

Artikel 13. Vertrouwenspersoon

Deze bepaling is facultatief. De uitwerking van deze bepaling wordt door de Regio IJsselland opgepakt.

Artikel 14. Klachtenregeling

Deze bepaling is facultatief. Er wordt aansluiting gezocht bij de klachtenregeling van Steenwijkerland.

Heeft de klacht betrekking op een gedraging van de jeugdhulpaanbieder dan moet deze organisatie de klacht behandelen. Heeft de klacht betrekking op een gedraging van een medewerker van de gemeente, dan moet de gemeente de klacht afdoen.

Artikel 15. Inspraak en medezeggenschap

Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de Jeugdwet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015.

Bijlagen bij het voorstel - Verslag inspraakprocedure Verordening jeugdhulp Steenwijkerland

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Elisabeth Miggels, tel.: 617, email:

behandeld in raadscommissie

elisabeth.miggels@steenwijkerland.nl

ja, nl. 14-10-2014

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 28-10-2014
Nummer: 2014/59

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-10-2014, nummer 2014/59;

gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet;

gelet op de uitgangspunten opgenomen in het 'Beleidskader Transitie Sociale Domein 2014-2018';

gelet op de uitgangspunten opgenomen in de 'Hoofdlijnen van het beleidsplan en verordening Jeugd 2015-2018';

gelet op de inhoud van het 'Beleidsplan Jeugd';

b e s l u i t vast te stellen de:

Verordening jeugdhulp gemeente Steenwijkerland

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
- gesprek: gesprek als bedoeld in artikel 6;
- hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;
- individuele voorziening: op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
- melding: melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 4, eerste lid;
- overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
- wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar:
  - Centrum voor Jeugd en Gezin Steenwijkerland (CJG):
    - preventie (inclusief advies en voorlichting)
    - lichte (opvoed)ondersteuning (waaronder algemeen maatschappelijk werk en cliëntondersteuning)
    - vraagverheldering
    - casuscoördinatie
    - jeugdgezondheidszorg
  - ontwikkeling en stimulering/peuterspeelzaalwerk (inclusief voor- en vroegschoolse educatie)
  - welzijnswerk voor jeugdigen/jongerenwerk
  - vertrouwenspersoon
  - Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)
2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
  - intensieve opvoedondersteuning
  - intensieve begeleiding individueel
  - intensieve begeleiding groep
  - persoonlijke verzorging
  - specialistische behandeling
  - kortdurend verblijf
  - pleegzorg
  - crisisopvang
  - dag- en 24 uursverblijf
  - forensische zorg
  - gesloten jeugdzorg (na machtiging rechter)

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.
2. Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 9.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een hulpvraag melden bij het college.
2. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
3. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een overige voorziening.

Artikel 5. Vooronderzoek

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 6, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie en maakt vervolgens zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaffen de jeugdige of zijn ouders aan het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen. De jeugdige of zijn ouders verstrekken in

ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.

3. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.

Artikel 6. Gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en de jeugdige of zijn ouders, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:
  - a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
  - b. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;
  - c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
  - d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
  - e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
  - f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
  - g. de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
  - h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders, en
  - i. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de jeugdige of zijn ouders in begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.
2. In de gevallen bedoeld in artikel 8.2.1 van de wet informeert het college de ouders dat een ouderbijdrage is verschuldigd en hoe deze bijdrage wordt geïnd.
3. Het college informeert de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgpprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
4. Het college kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een gesprek.

Artikel 7. Verslag

1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek, bedoeld in artikel 6.
2. Het college verstrekt zo spoedig mogelijk na het gesprek aan de jeugdige of zijn ouders een verslag van de uitkomsten van het onderzoek in een gezinsplan, tenzij zij hebben meegedeeld dit niet te wensen.
3. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 8. Aanvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag om een individuele voorziening schriftelijk indienen bij het college. Een aanvraag wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld formulier.
2. Het college kan een ondertekend verslag van het gesprek aanmerken als aanvraag als de jeugdige of zijn ouders dat op het verslag hebben aangegeven.

Artikel 9. Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven of de voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
2. Bij het verstrekken van een voorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
  - b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
  - c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en indien van toepassing,
  - d. welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.
3. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - a. voor welk resultaat het pgb kan worden aangewend;
  - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
  - c. wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
  - d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
  - e. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.
4. Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage worden de jeugdige of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 10. Regels voor pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de wet.
2. De hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura.
3. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.
4. Het college bepaalt bij nadere regeling onder welke voorwaarden de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.
2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
  - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
  - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
  - c. de individuele voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
  - d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het pgb, of
  - e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.

3. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 12. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 13. Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
2. Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 14. Klachtenregeling

Het college behandelt klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening overeenkomstig de bepalingen van de klachtenregeling van de gemeente Steenwijkerland.

Artikel 15. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 16. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp Steenwijkerland.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas

Toelichting Verordening jeugdhulp Steenwijkerland

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. Deze wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Daarnaast wordt met deze wet een omslag gemaakt van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening), op een wijze zoals eerder is gebeurd met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het wettelijke recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen waar nodig tijdig bij hun situatie passende hulp, met als beoogd doel ervoor te zorgen de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

- over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet;
- over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van; om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van burgers en de gemeente. Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Toeleiding naar de jeugdhulp

De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Vrij toegankelijk

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, eerste, respectievelijk tweede lid). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden.

Toegang jeugdhulp via de gemeente

Ook kan een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouder binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand in overleg met die jeugdige en zijn ouders. In een gesprek tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige en zijn ouders zal gekeken worden wat de jeugdige en zijn ouders eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan kan op basis van mandaat geregeld worden dat de deskundige, namens het college, een besluit neemt en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezen is om de betreffende problematiek aan te pakken.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

De Jeugdwet regelt daarnaast dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieder die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Deze afspraken zien op hoe de gemeente haar regierol kan waarmaken en op de omvang van het pakket. Deze afspraken zullen verder ook ingaan op hoe de artsen en de gemeentelijke toegang goed van elkaar op de hoogte zijn van de doorverwijzing of behandeling van een kind, zodat de integrale benadering rond het kind en het principe van 1 gezin – 1 regisseur – 1 plan, met name bij multiproblematiek, kan worden geborgd en er geen nieuwe ‘verkokering’ zal plaatsvinden, waarbij professionals niet goed van elkaar weten dat zij bij het gezin betrokken zijn. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld. Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2). Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt in bij de toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist, regelt deze slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 3). Artikel 9 en verder zijn wel van overeenkomstige toepassing.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via een kinderbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente. Uiteraard kan bij dit overleg een kostenafweging plaatsvinden. De gemeente is op haar beurt vervolgens gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel of de jeugdreclassering. Deze leveringsplicht van de gemeente vloeit voort uit het feit dat uitspraken van rechters te allen tijde moeten worden uitgevoerd om rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te kunnen garanderen. Ook hier geldt dat de gecertificeerde instelling in beginsel gebonden is aan de jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. Als de kinderrechter een ondertoezichtstelling of gezagsbeëindiging uitspreekt, wijst hij gelijktijdig in de beschikking de gecertificeerde instelling aan die de maatregel gaat uitvoeren. Dit kan de rechter juist omdat de raad voor de kinderbescherming in zijn verzoekschrift een concreet advies geeft over welke gecertificeerde instelling de maatregel zou moeten uitvoeren. De raad voor de kinderbescherming neemt een gecertificeerde instelling in zijn verzoekschrift op die na overleg met de gemeente en gezien de concrete omstandigheden van het geval hiervoor het meest geschikt lijkt. De raad voor de kinderbescherming is verplicht om hierover met de gemeente te overleggen. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Toegang via de advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK)

Ten slotte vormt ook het AMHK een toegang tot onder andere jeugdhulp. Het AMHK geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. Deze toegang wordt al in de Jeugdwet zelf geregeld en komt verder dus niet terug in deze verordening.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen

Onder het begrip 'andere voorziening' wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet op grond van de Jeugdwet wordt getroffen, maar in het kader van maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De individuele voorzieningen en overige voorzieningen zijn opgenomen in artikel 2. Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 e.v.

De definities van 'gesprek' en 'melding' zijn nodig omdat deze begrippen niet zijn gedefinieerd in de wet en het gebruik hier afwijkt van het normaal spraakgebruik.

De melding is het eerste contact van jeugdigen en ouders met het college om aan te geven dat zij behoefte hebben aan jeugdhulp. De melding (artikel 4) is iets anders dan de aanvraag om een individuele voorziening; dit laatste is geregeld in artikel 8.

Het gesprek is het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college - het college kan deze bevoegdheid mandateren aan deskundigen - met degene die jeugdhulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen.

De definitie van 'p**g**b' is opgenomen omdat de afkorting p**g**b in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget'.

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als 'jeugdhulp', 'jeugdige' en 'ouder'. In de verordening gebruiken we de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de Jeugdwet. Indien mogelijk aangeduid algemeen als 'jeugdigen en ouders' en specifiek veelal als 'de jeugdige of zijn ouders'. Gebruik van 'of' impliceert ook de betekenis 'en'. Met de aanduiding 'de jeugdige of zijn ouders' bedoelen we dus: de jeugdige (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige (bij een jeugdige jonger dan 12 jaar).

In artikel 1.1 van de wet is jeugdhulp als volgt gedefinieerd:

- 1°. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;
- 2°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
- 3°. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb).

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Dit artikel geeft een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente.

Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. Voor de niet vrij toegankelijke vormen van ondersteuning zal door de gemeente (artikel 4 tot en met 8) of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 3) eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben.

Voorzieningen in de zin van de Jeugdwet zijn gerelateerd aan de drieledige wettelijke definitie van jeugdhulp (zie de toelichting op artikel 1). Een voorziening kan derhalve een breed spectrum van verschillende soorten ondersteuning, hulp en zorg omvatten. Een beschrijving is gewenst omdat de wetgever gemeenten opdraagt ervoor te zorgen dat de burger zich een beeld kan vormen van de voorzieningen in het kader van jeugdhulp.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, in alle gevallen vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via de gemeente, melding hulpvraag

Voor het verkrijgen van een individuele, niet overige voorziening, geldt de in artikel 4 tot en met 8 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 6, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening.

Eerste lid: het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. Het college kan de beslissing over het inzetten van jeugdhulp mandateren aan deskundigen. Ook op andere plaatsen in deze verordening en in de wet waar staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.

Vierde lid: de jeugdige of zijn ouders die een beroep willen doen op een overige voorziening kunnen hier direct naartoe zonder meldingsprocedure in de zin van (artikel 4 en volgende) deze verordening.

Zoals in de algemene toelichting al is aangehaald hebben jeugdigen en ouders onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdzorg en geen individuele aanspraken op jeugdzorg. Wel is er een voorzieningsplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze verordening bevat een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Hiermee kan ten onrechte de schijn worden gewekt dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratische proces gaat. Dit is echter geenszins de bedoeling. Zo kan het vooronderzoek (artikel 5), afhankelijk van de inhoud van de melding, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (artikel 6) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende gesprekken). Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. Een vooronderzoek en gesprek zullen uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke verslaglegging (artikel 7) en schriftelijke indiening aanvraag (artikel 8)) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.

Artikel 5. Vooronderzoek

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd.

Het eerste lid dient ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht, zodat cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn en een goede afstemming mogelijk is met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.

Tweede lid: bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen. In het kader van de rechtmatigheid wordt in ieder geval de identiteit van de jeugdige of ouders vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de wet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.

In het derde lid is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig. Indien de hulpvraag ook al bekend is, en het bijvoorbeeld over een vervolgvraag gaat, dan kan in overleg met de jeugdige of zijn ouders ook van het gesprek worden afgezien. Dit laatste is bepaald in artikel 6, derde lid.

Artikel 6. Gesprek

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie (CJG) plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in 24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen waaraan professioneel onderzoek en afweging aan ten grondslag ligt.

In het eerste lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden.

In de onderdelen a tot en met i zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zullen een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders voorop gesteld overeenkomstig het in de considerans van de wet vermelde uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.

Ten aanzien van de afstemmingsplicht in onderdeel g valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de AWBZ/Wlz of de Zvw en een voorziening op het gebied van passend onderwijs.

Het tweede lid dient ertoe ouders te informeren. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt via het door het college daartoe aangewezen bestuursorgaan, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. In artikel 8.2.3 van de

wet is bepaald dat de ouderbijdrage door 'het bestuursorgaan dat (door Onze Ministers) met (de vaststelling en) de inning is belast' wordt vastgesteld en ten behoeve van de gemeente wordt geïnd. De ouderbijdrage geldt op grond van art. 8.2.1 van de wet alleen in situaties van jeugdhulp buiten de thuissituatie. Zie ook artikel 9, vierde lid.

Artikel 7. Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.

Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (derde lid).

Artikel 8. Aanvraag

Deze bepaling is een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Een aanvraag is nodig om een verleningsbeschikking voor een individuele voorziening te verkrijgen.

In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Beslistermijnen Awb

In de verordening is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijk termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb).

Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnosetraject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

Artikel 9. Inhoud beschikking

Indien de jeugdige of zijn ouders een formele aanvraag bij het college indienen (artikel 8) of er overeenkomstig artikel 3, tweede lid, een beschikking afgegeven wordt, dient het college een schriftelijke beschikking op te stellen, waartegen zij bezwaar en beroep op grond van de Awb kunnen indienen. Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige of zijn ouders een voorziening in 'natura' krijgen. Indien gewenst door de jeugdige of zijn ouders bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een pgb.

Het eerste lid bevestigt de regeling van deze onderwerpen in de Jeugdwet en de Awb en is hier opgenomen in het belang van burgers om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking en ook de daarop volgende mogelijkheid van beroep bij de rechter is geregeld in de Awb en geldt in beginsel voor alle beschikkingen. Indien een jeugdige of zijn ouders in bezwaar en beroep willen gaan, hebben zij op grond van de Awb het recht op het indienen van een aanvraag, waarmee een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit kan worden uitgelokt. Ook de weigering, of het te lang uitblijven van een beschikking, geeft de burger op grond van de Awb de ingang van bezwaar en beroep.

In de beschikking wordt alleen ter informatie opgenomen dat een ouderbijdrage is verschuldigd (vierde lid). De vaststelling en inning geschiedt door het bestuursorgaan dat namens de gemeente met de inning is belast.

Artikel 10. Regels voor pgb

Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de wet voor het pgb aangepast ("gestandaardiseerd") aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze regeling stond dat een pgb slechts wordt verstrekt indien aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Bij amendement Bergkamp/Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 109) is het woord 'slechts' geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een pgb leek te suggereren. Bij amendement Bisschop en Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 100) is het vijfde lid zo aangepast dat duidelijk is geworden dat jeugdigen of hun ouders zelf kunnen bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college te bieden individuele voorziening in natura. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan deze door het college te bieden individuele voorziening in natura.

In het eerste lid is een verwijzing opgenomen naar het centrale pgb-artikel (8.1.1) van de wet. Dit lid is opgenomen teneinde in de verordening een compleet beeld van rechten en plichten van de cliënt te geven. In het eerste lid is verankerd dat het college op grond van artikel 8.1.1 van de wet een pgb kan verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken (zie ook de tekst van artikel 8.1.1, eerste lid: "Indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen ..."). Voor gemeenten is onder meer van belang dat een pgb slechts wordt verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet passend is (zie artikel 8.1.1, derde lid, onder b).

Het tweede tot en met vierde lid berusten op artikel 2.9, onder c, van de wet. In deze wetsbepaling staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.

Artikel 11. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoegde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Zie ook de toelichting onder artikel 10.

In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van individuele voorzieningen of persoonsgebonden budgetten. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 (oorspronkelijk genummerd: 8.1.1a tot en met 8.1.1c) zijn eveneens bij nota van wijziging en ter standaardisering van de regelgeving aan het wetsvoorstel toegevoegd.

Het eerste lid berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet. Ook de overige onderdelen van artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3 en 8.1.4 geven handen en voeten aan de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik en zijn opgenomen in deze verordening. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot de pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de wet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura. Hiervoor kan ook steun gevonden worden in de tekst van de toelichting op artikel 8.1.2, waarbij is vermeld dat de in het eerste lid geregelde inlichtingenverplichting als uitgangspunt heeft dat van de jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een daaraan gekoppeld pgb is verstrekt, verlangd kan worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op die individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb terecht is gedaan. Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de

voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.

Het tweede lid is geënt op artikel 8.1.4 van de wet. Ook hier is de tot de pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de wet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Artikel 12. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Er wordt in de Regio IJsselland uitvoering gegeven aan deze bepaling.

Artikel 13. Vertrouwenspersoon

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze nu al werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie.

De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. Bij algemene maatregel van bestuur (het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet) zal een nadere uitwerking worden gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

Er wordt in de Regio IJsselland uitvoering gegeven aan deze bepaling.

Artikel 14. Klachtregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn.

Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan.

In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.

Artikel 15. Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. De mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap tegenover de aanbieder is al geregeld in artikel 4.2.4 e.v. van de wet.

Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10 (in de redactie van de Nota van wijziging op het wetsvoorstel Wmo 2015 van 12 maart 2014, kamerstukken II 22841, nr. 35) worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Artikel 16. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.

Einde bijlage: 10.0. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - raadsvoorstel

Terug naar het agendapunt

10.1. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - verslag inspraakprocedure ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Verslag inspraakprocedure Verordening jeugdhulp Steenwijkerland

1. Inleiding

Op 1 januari 2015 treedt de “Wet inzake regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen” in werking. Deze wet wordt kortweg Jeugdwet genoemd. De raad moet op grond van de artikelen 2.9 en 12.4 van de Jeugdwet voor 1 november 2014 een verordening vaststellen.

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 8 juli 2014 ingestemd met de conceptverordening en deze vrijgegeven voor inspraak.

Op basis van de Inspraakverordening Steenwijkerland, waarbij gebruik is gemaakt van de bepaling opgenomen in artikel 4, tweede lid, van de Inspraakverordening Steenwijkerland, zijn de ingezetenen van Steenwijkerland en belanghebbenden van 16 juli 2014 tot en met 12 augustus 2014 in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen. In deze periode lag de conceptverordening met toelichting ter inzage in het gemeentehuis. Op 15 juli 2014 is dit gepubliceerd in de Steenwijkerland Expres en bekendgemaakt op de website van de gemeente. Daarnaast is de digitale versie van de conceptverordening geplaatst op deze website.

De gemeente heeft één zienswijze ontvangen. In dit verslag worden de zienswijze van een gemeentelijke reactie voorzien.

De Inspraakverordening Steenwijkerland schrijft verder voor dat dit verslag, ter kennisname, gedurende 6 weken ter inzage wordt gelegd. Degene die een zienswijze heeft ingediend wordt hierover geïnformeerd.

2. Ontvankelijkheid

De zienswijze is binnen de termijn van terinzagelegging van de concept Verordening jeugdhulp Steenwijkerland bij de gemeente binnengekomen en dus tijdig ingediend. Daarmee is de zienswijze ontvankelijk.

3. Zienswijze

Accare, kinder- en jeugdpsychiatrie, heeft op 17 juli 2014 de volgende zienswijze ingediend.

Accare heeft het concept met interesse gelezen, compliment voor de inhoudelijke weergave van de uitvoering van de jeugdwet voor Steenwijkerland.

Wij zouden graag nog een toelichting willen op de zin: “Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, in alle gevallen vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders van Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medische specialist of jeugdarts pagina 10”;

Vraag Accare: als de beoordeling i.o.m. professionele standaard is genomen, op basis van welke gegevens zou dit dan afgewezen kunnen worden door het college?

Op veel plekken in Noordoost-Nederland is Accare betrokken bij het verder concretiseren van de transformatieagenda. Accare voert deze gesprekken vanuit de overtuiging dat het nu het moment is om de zorg voor jeugd te verbeteren. De Jeugdwet biedt hier een kader voor. Accare vermeldt de aanspreekpunten/contactpersonen.

Wellicht ten overvloede meldt Accare dat de uitvoering van de jGGZ stoelen op de regelgeving vanuit:

- Jeugdwet
- Besluit Jeugdwet
- Wet Geneeskundige BehandelingsOvereenkomst (WGBO) in plaats van § 7.3 van de Jeugdwet
- Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg (BIG)
- Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ)
- Wet Maatschappelijke Opvang (WMO) - als het gaat om huiselijk geweld en kindermishandeling.

Reactie:

Voor de gemeente betekent de wettelijke verwijfsbevoegdheid dat zij een verwijzing door de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts zullen moeten accepteren als toegang tot jeugdhulp. In de praktijk zullen de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts vaak niet bepalen welke specifieke vorm van jeugdhulp een jeugdige nodig heeft, doch slechts een verwijzing geven voor bijvoorbeeld psychiatrische hulp of een andere vorm van jeugdhulp. De jeugdhulpaanbieder waar de jeugdige of zijn ouder vervolgens met deze verwijzing naartoe gaat, zal inhoudelijk beoordelen welke zorg de jeugdige precies nodig heeft, met welke frequentie en voor hoe lang (de duur en de omvang). Deze laatste zal dus de daadwerkelijke inhoud van de voorziening bepalen. Daarbij dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover contractueel met de gemeente heeft gemaakt. Om de regierol van de gemeente in het stelsel te borgen is het noodzakelijk dat over de invulling van de verwijzingsmogelijkheid van de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts en de voorwaarden die hieraan kunnen worden gesteld goede afspraken tussen de partijen (onder andere gemeente, huisartsen, medisch specialisten, zorgverzekeraars) wordt gemaakt. Voor de duidelijkheid zij nog opgemerkt dat het bovenstaande alleen geldt voor die jeugdhulpaanbieders waarmee de gemeente een contractrelatie heeft. Als de jeugdige of zijn ouders na een verwijzing door de huisarts, de medisch specialist of de jeugdarts kiezen voor een aanbieder van jeugdhulp die geen contract met de gemeente heeft en de gemeente soortgelijke jeugdhulp wel kan laten leveren door een jeugdhulpaanbieder waarmee zij een contract, is de gemeente niet gehouden deze andere keuze te vergoeden en zullen de jeugdige of zijn ouders de kosten van deze jeugdhulp zelf dienen op te brengen.

Op basis van deze zienswijze is er geen aanleiding de verordening aan te passen.

Terug naar het agendapunt

10.2. Verordening jeugdhulp Steenwijkerland - bijlage beantwoording vragen polmar ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Beantwoording vragen verordeningen jeugdhulp en Wmo 2015 – politieke markt d.d. 14 okt. 2014

- In artikel 10, tweede lid, van de Verordening jeugdhulp Steenwijkerland 2015 en in artikel 12, derde lid, van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 is bepaald dat de hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate voorziening in natura.

Vraag: Wat wordt verstaan onder goedkoopst adequate voorziening in natura?

Uitgangspunt van de Jeugdwet en Wmo 2015 is dat individuele voorzieningen en maatwerkvoorzieningen in natura worden verstrekt. In natura betekent dat het niet in geld wordt uitbetaald. Het is de ondersteuning of jeugdhulp die aan cliënten wordt geleverd door de aanbieders die door de gemeente zijn gecontracteerd.

Zowel in de memorie van toelichting van de Jeugdwet als in de memorie van toelichting van de Wmo 2015 is het begrip 'adequaat' een veel gebruikte term. Met adequaat wordt bedoeld: geschikt voor het beoogde doel (zie ook woordenboek Van Dale). Wat een adequate voorziening is gezien de hulpvraag van de cliënt wordt besproken in het vraagverhelderingsgesprek.

Kortom: het betreft de voorziening in natura, die door de gemeente is ingekocht, die het laagst in prijs is en geschikt is voor het beoogde doel.

Verder wordt hier nog uitvoering aan gegeven in de nadere regels.

- In artikel 12 van de Verordening jeugdhulp Steenwijkerland 2015 en artikel 19, eerste lid, van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 is bepaald dat het college in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering/door derden te leveren diensten, rekening houdt met een redelijke toeslag voor overheadkosten.

Vraag: Wat wordt verstaan onder een redelijke toeslag voor overheadkosten? Waarom is er geen percentage opgenomen?

Een algemeen geldende definitie van overheadkosten is er niet, maar over het algemeen wordt er onder verstaan 'in de branche gebruikelijk'. Een percentage opnemen is onwenselijk, omdat overheadkosten niet gerelateerd zijn aan budget. Als er bijvoorbeeld een omzet is van € 1.000.000,- dan kan 1 % aan overheadkosten wellicht voldoende zijn, terwijl bij een omzet van € 5.000,- een percentage van 25 % nog niet voldoende is. Verder is het zonder een duidelijke definitie niet zinvol een percentage op te nemen. Het is zelfs onwenselijk want het leidt tot veel bureaucratie (en overhead). Immers: in dat geval moet aangetoond en gecontroleerd worden wat het werkelijke overheadpercentage is – en of wel de juiste kostenposten zijn meegenomen in de berekening. Door het op deze wijze op te nemen in de verordeningen wordt wel een signaal afgegeven richting de aanbieders.

Bij de inkoop van zowel Jeugd als Wmo is scherp onderhandeld over de prijs. Tarieven liggen 10 tot 15 % lager dan de huidige tarieven. Hier gaat een prikkel van uit naar de zorgaanbieders om de zorg efficiënter te organiseren en onnodige overhead te voorkomen.

[Terug naar het agendapunt](#)

11.0. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-10-2014
Nummer voorstel: 2014/60

Voor raadsvergadering d.d.: 28-10-2014
Agendapunt: 11

Onderwerp:

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2015

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2015, inclusief toelichting, vast te stellen.

Samenvatting:

Op 1 januari 2015 treedt de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in werking. In deze wet is bepaald dat de raad voor 1 november 2014 een verordening moet vaststellen. Hierbij wordt u verzocht de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 vast te stellen.

Inleiding

De Eerste Kamer heeft op 8 juli 2014 de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aangenomen. Deze wet vervangt de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en treedt op 1 januari 2015 in werking.

Gemeenten worden op basis van deze wet verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. De ondersteuning moet erop gericht zijn dat mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven. Voor mensen met psychische of psychosociale problemen of voor mensen die, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk

geweld, de thuissituatie hebben verlaten, voorzien gemeenten in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

Belangrijkste wijzigingen

Belangrijkste wijzigingen van de Wmo 2015 ten opzichte van huidige Wmo zijn:

- De compensatieplicht komt niet meer op dezelfde manier terug in de Wmo 2015. In plaats daarvan is de maatwerkvoorziening geïntroduceerd. Het doel van de maatwerkvoorziening is het leveren van een bijdrage aan de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt. De burger wordt aangesproken op wat er redelijkerwijs van hemzelf verwacht mag worden en wat de gemeente aanvullend kan doen. Dit is een minder vergaande opdracht dan de opdracht van de huidige Wmo aan de gemeente om burgers te compenseren voor hun beperkingen.
- De in artikel 4, eerste lid, van de huidige Wmo opgenomen domeinen (huishouden voeren, zich verplaatsen in en om de woning, lokaal vervoermiddel en medemensen ontmoeten), waarop de gemeente de burger met een belemmering moet compenseren, worden in de Wmo 2015 niet meer genoemd. In plaats daarvan wordt in artikel 1.2.1, onderdelen a, b en c, gesproken over het bieden van maatwerkvoorzieningen ter “ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie”, “beschermd wonen” en “opvang”.
- Het recht op compensatie op de hiervoor genoemde domeinen is in zekere zin vervangen door het recht op een zorgvuldige toegangsprocedure. In de procedure wordt onderscheid gemaakt tussen een melding en de aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Na een melding doet het college onderzoek. Voor het onderzoek naar een gemelde hulpvraag geeft de wet een maximale termijn van zes weken en voor het afhandelen van een aanvraag een maximale termijn van twee weken. Na een melding volgt in de regel een gesprek met de melder. De melder wordt gewezen op de mogelijkheid zich door een cliëntondersteuner te laten bijstaan en op de mogelijkheid om zelf een ondersteuningsplan te maken. Uitgangspunt bij het gesprek is de eigen verantwoordelijkheid van de melder om het probleem zelf of met steun van zijn omgeving op te lossen. Vervolgens wordt beoordeeld of een vrijwilliger of een algemene voorziening (voor iedereen toegankelijk) een oplossing kan bieden. Pas wanneer dat niet voldoende is, komt de melder in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. De procedure hiervoor is vastgelegd in deze verordening.

Juridisch kader

Op basis van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 moet uw raad een beleidsplan en op grond van artikel 2.1.3 een verordening vaststellen. In artikel 8.7 Wmo 2015 is bepaald dat het beleidsplan en de verordening voor 1 november 2014 moeten worden vastgesteld.

Algemeen

Om te kunnen komen tot een beleidsplan en verordening heeft u het ‘Beleidskader Transitie Sociale Domein 2014-2018’ op 28 januari 2014 en de notitie ‘Hoofdpijnen van het beleidsplan en

verordening Wmo 2015-2018' op 24 juni 2014 vastgesteld. Inmiddels hebben wij het beleidsplan afzonderlijk ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Hierbij treft u de Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 aan. De verordening betreft het gemeentelijk juridisch kader. Zoals afgesproken is deze verordening gebaseerd op de Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015 van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De Modelverordening is ontwikkeld in samenwerking met gemeenten en cliëntenorganisaties.

De VNG heeft, in het belang van de inwoners om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten, een variant in de Modelverordening opgenomen waarbij bepalingen uit de Wmo 2015 en de Algemene wet bestuursrecht worden aangehaald. Gelet op het vorenstaande hebben wij gekozen voor deze variant.

Advies Wmo-raad

De Wmo-raad heeft in haar vergadering van 28 juli 2014 de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 besproken en op 5 augustus 2015 een schriftelijk advies uitgebracht (zie bijlage). De Wmo-raad heeft een aantal aandachtspunten aangekaart. Verder geeft de Wmo-raad aan gaarne bereid te zijn de verdere uitwerking te voorzien van nadere advisering.

Inspraak

Ingezetenen van Steenwijkerland en belanghebbenden zijn van 16 juli 2014 tot en met 12 augustus 2014 in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen ten aanzien van de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 en de bijbehorende toelichting in te dienen. We hebben vier zienswijzen ontvangen. Deze zijn verwerkt in het Verslag inspraakprocedure Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015. Dit verslag is als bijlage bijgevoegd. Op basis van één zienswijze hebben we een kleine tekstuele wijziging aangebracht. Verder hebben de zienswijzen niet geleid tot aanpassing van het concept.

Opvang en beschermd wonen

Opvang was al een gemeentelijke taak op basis van de huidige Wmo. De uitvoering ligt bij centrumgemeente Zwolle. Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 worden gemeenten ook verantwoordelijk voor het verstrekken van voorzieningen voor beschermd wonen. Ook de uitvoering van beschermd wonen ligt bij de centrumgemeenten. Zij krijgen daarvoor budget van het rijk. De centrumgemeente moet met de regiogemeenten afspraken maken over de wijze waarop opvang en beschermd wonen wordt uitgevoerd. Verder moet een regiogemeente in de verordening aangeven als de taak wordt gemandateerd aan de centrumgemeente. Op 2 september 2014 heeft de gemeente Zwolle dringend verzocht een artikel over opvang en begeleid wonen in de verordening op te nemen.

VNG

Zoals hiervoor al is vermeld, heeft de Eerste Kamer de Wmo 2015 op 8 juli 2014 aangenomen. De VNG heeft daardoor pas op 17 september 2014 een definitieve versie van de modelverordening vrijgegeven. Daar onze verordening op dit model is gebaseerd, hebben wij naar aanleiding

daarvan een beperkt aantal redactionele wijzigingen, aanpassingen dan wel verduidelijkingen aangebracht. De artikelen 5 en 8 bevatten redactionele wijzigingen. In de toelichting van artikel 8 is een voorbeeld ter verduidelijking opgenomen. Verder regelt artikel 13 onder meer de eigen bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.5, eerste lid, Wmo 2015. Tot slot is aan artikel 18 een lid toegevoegd, zodat het nu voor iedereen duidelijk is dat wij het betreffende onderwerp bij nadere regeling kunnen regelen.

Nadere regels

Gelet op de nieuwe wet- en regelgeving en de vele ontwikkelingen heeft de variant waarbij de bevoegdheden worden gedelegeerd de voorkeur. Daardoor kunnen wij relatief snel anticiperen op voortschrijdend inzicht. Mocht er bijvoorbeeld sprake zijn van prijsstijging dan wel tariefswijziging, dan kunnen we dit verhoudingsgewijs eenvoudiger doorvoeren. Om deze reden is de bevoegdheid op basis van de huidige Wmo ook gedelegeerd. Bij het opstellen van deze verordening is aansluiting gezocht bij deze systematiek.

Toelichting per artikel

Voor zover nodig wordt hier een toelichting gegeven per artikel.

Artikel 2. Melding hulpvraag (en volgende)

De VNG heeft een variant in de Modelverordening opgenomen waarbij u de vaststelling van procedureregels delegeert aan ons. Wij hebben er voor gekozen om deze variant niet op te nemen. Dit betekent dat uw raad in de artikelen 4 tot en met 7 de procedureregels vaststelt.

Artikel 7. Aanvraag

In dit artikel is aangesloten bij de huidige praktijk.

Artikel 8. Criteria voor maatwerkvoorziening

De in artikel 8, derde lid, opgenomen bepaling is facultatief. Deze bepaling is opgenomen, omdat er situaties zijn waarbij men de behoefte aan een voorziening al vele jaren kan zien aankomen en daarvoor dus kan reserveren (bijvoorbeeld een verhuizing).

Artikel 9. Aanvullende criteria voor maatwerkvoorzieningen opvang en beschermd wonen.

Dit artikel is op dringend verzoek van centrumgemeente Zwolle toegevoegd (zie kopje Opvang en beschermd wonen).

Artikel 10. Advisering

Dit artikel is facultatief. In verband met duidelijkheid opgenomen.

Artikel 12. Regels voor pgb

Cliënten die in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening kunnen onder bepaalde voorwaarden een pgb krijgen. De voorwaarden voor het verstrekken van een pgb staan in artikel 2.3.6 van de Wmo 2015 genoemd:

- de cliënt moet gemotiveerd aangeven waarom hij de maatwerkvoorziening in een vorm van een pgb geleverd wil krijgen;
- we moeten ervan overtuigd zijn dat de cliënt of diens wettelijke vertegenwoordiger met het pgb om kan gaan;
- we moeten ervan overtuigd zijn dat de ondersteuning die met het pgb wordt ingekocht van goede kwaliteit is.

Als kosten van een pgb-arrangement hoger uitpakken dan van zorg in natura, moet de cliënt het meerdere zelf betalen.

Verder is in artikel 2.6.2 van de Wmo 2015 geregeld dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) het trekkingsrecht gaat uitvoeren. Gemeenten maken het pgb over aan de SVB en de SVB maakt het geld na facturering en controles over aan de hulpverlener.

Op grond van artikel 2.3.6, vierde lid, van de Wmo 2015 kunnen gemeenten bepalen onder welke voorwaarden de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Gemeenten hoeven dit echter niet te doen. Desondanks heeft de VNG de regeling van dit onderwerp niet als facultatief aangemerkt. Dit omdat niet goed denkbaar is dat gemeenten geen voorwaarden zullen stellen gelet op de taakstelling van de wet. Immers, als een gemeente afziet van een regeling, dan gelden er geen nadere voorwaarden voor het inkopen van ondersteuning van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Op grond van artikel 12, vijfde lid, zullen wij voorwaarden stellen aan het verstrekken van pgb's voor het betrekken van ondersteuning van personen uit het sociaal netwerk.

Artikel 13. Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen.

In de Modelverordening is de mogelijkheid opgenomen om te bepalen dat voor een bepaalde groep personen een korting op de bijdrage voor een algemene voorziening geldt. Daar dit momenteel nog wordt uitgezocht, is in het derde lid van dit artikel geregeld dat wij dit bij nadere regeling bepalen.

Voor de maatwerkvoorziening blijft een landelijke inkomensafhankelijke eigen bijdrageregeling van toepassing. Dit wordt geregeld in het landelijke Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. De systematiek zoals die nu in het Besluit maatschappelijke ondersteuning is vastgelegd blijft op hoofdlijnen in stand. Er zijn twee wijzigingen:

1. voor woningaanpassingen voor kinderen onder de 18 jaar mag aan de ouders een eigen bijdrage worden gevraagd en
2. de termijn van maximaal drie jaar voor het betalen van een eigen bijdrage voor woningaanpassingen en hulpmiddelen is losgelaten.

De eigen bijdrage mag doorlopen totdat de kostprijs van de voorziening is afbetaald.

Artikel 15. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

Artikel 15 is facultatief. De VNG vindt het belangrijk dat gemeenten een dergelijke bepaling opnemen in hun verordening.

Artikel 16. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

In het derde lid is bepaald dat een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden. Momenteel is dit op een vergelijkbare wijze geregeld in artikel 49, tweede lid, van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012. Hier is aansluiting bij gezocht.

Artikel 17. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

In dit artikel wordt geregeld dat mantelzorgers jaarlijks een blijk van waardering ontvangen. Op basis van deze bepaling zullen wij daar verder uitvoering aan geven.

Artikel 18. Tegemoetkoming ten aanzien van vervoer- en verhuiskosten personen met een beperking of chronische problemen

Deze bepaling is facultatief. Hiermee wordt de mogelijkheid gecreëerd om het bestaande beleid op het punt van vergoeding van vervoerskosten en verhuizingen te continueren.

Artikel 20. Klachtregeling

Het eerste lid van dit artikel is facultatief. Er is aansluiting gezocht bij de klachtenregeling van Steenwijkerland. Heeft de klacht betrekking op een gedraging van de aanbieder dan moet deze organisatie de klacht behandelen. Heeft de klacht betrekking op een gedraging van een medewerker van de gemeente, dan moet de gemeente de klacht afdoen.

In het tweede lid is bepaald dat aanbieders een regeling vast moeten stellen voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van alle voorzieningen.

Artikel 21. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

In het eerste lid van artikel 21 is bepaald voor welke voorzieningen aanbieders een regeling voor medezeggenschap moeten vaststellen.

Artikel 22. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Middels dit artikel wordt uitvoering gegeven aan artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015.

Bijlagen bij het voorstel - Advies Wmo-raad d.d. 5 augustus 2014
- Verslag inspraakprocedure Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Elisabeth Miggels, tel.: 617, email:

behandeld in raadscommissie

elisabeth.miggels@steenwijkerland.nl

ja, nl. 14-10-2014

nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 28-10-2014
Nummer: 2014/60

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-10-2014, nummer 2014/60;

gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.1.7, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

gelet op de uitgangspunten opgenomen in het 'Beleidskader Transitie Sociale Domein 2014-2018';

gelet op de uitgangspunten opgenomen in de 'Hoofdlijnen van het beleidsplan en verordening Wmo 2015-2018';

gelet op de inhoud van het 'Beleidsplan Wmo 2015';

gezien het advies van de Wmo-raad;

b e s l u i t vast te stellen de:

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Steenwijkerland 2015

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten;
- algemene voorziening: een voorziening als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;
- andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- bijdrage: bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4, eerste lid, van de wet;
- gesprek: gesprek in het kader van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;

- hulpvraag: behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
- maatwerkvoorziening: voorziening als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;
- melding: melding aan het college als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;
- wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 2. Melding hulpvraag

1. Een hulpvraag kan door of namens een cliënt bij het college worden gemeld.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding.
3. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Artikel 3. Cliëntondersteuning

1. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op kosteloze cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is.
2. Het college wijst de cliënt en zijn mantelzorger voor het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning.

Artikel 4. Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de cliënt en zijn situatie en maakt zo spoedig mogelijk met hem een afspraak voor een gesprek.
2. Voor het gesprek verschaft de cliënt het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. De cliënt verstrekt in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht ter inzage.
3. Als de cliënt genoegzaam bekend is bij de gemeente, kan het college in overeenstemming met de cliënt afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Het college brengt de cliënt op de hoogte van de mogelijkheid om een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet op te stellen en stelt hem gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen.

Artikel 5. Gesprek

1. Het college onderzoekt in een gesprek tussen deskundigen en de degene door of namens wie de melding is gedaan, dan wel diens vertegenwoordiger en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:
  - a. de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt;
  - b. het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning;
  - c. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
  - d. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
  - e. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;

- f. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening, zoals opgenomen in het beleidsplan, bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet, of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
  - g. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
  - h. de mogelijkheid om een maatwerkvoorziening te verstrekken;
  - i. welke bijdragen in de kosten de cliënt met toepassing van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.4 van de wet verschuldigd zal zijn, en
  - j. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de cliënt in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de gevolgen van die keuze.
2. Als de cliënt een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 4, vierde lid, aan het college heeft overhandigd, betreft het college dat plan bij het onderzoek, bedoeld in het eerste lid.
  3. Het college informeert de cliënt over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgpprocedure en vraagt de cliënt toestemming om zijn persoonsgegevens te verwerken.
  4. Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college onverminderd het bepaalde in artikel 2.3.2 van de wet, in overleg met de cliënt afzien van een gesprek.

Artikel 6. Verslag

1. Het college zorgt voor schriftelijke verslaglegging van het onderzoek.
2. Het college verstrekt zo spoedig mogelijk na het gesprek een verslag van de uitkomsten van het onderzoek aan de cliënt.
3. De cliënt tekent het verslag voor gezien of akkoord en zorgt ervoor dat een getekend exemplaar zo spoedig mogelijk wordt geretourneerd aan de contactpersoon waarmee hij het gesprek heeft gevoerd.
4. Als de cliënt tekent voor gezien, kan hij daarbij tevens aangeven wat de reden is waarom hij niet akkoord is.
5. Als de cliënt van mening is dat hij in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, kan hij dit aangeven op het door hem ondertekende verslag.

Artikel 7. Aanvraag

1. Een cliënt of zijn gemachtigde of vertegenwoordiger kan een aanvraag om een maatwerkvoorziening schriftelijk indienen bij het college. Een aanvraag wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.
2. Het college kan een ondertekend verslag van het gesprek aanmerken als aanvraag als de cliënt dat op het verslag heeft aangegeven.

Artikel 8. Criteria voor een maatwerkvoorziening

1. Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.
2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening:

- a. ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen. De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven, of
  - b. ter compensatie van de problemen bij het zich handhaven in de samenleving van de cliënt met psychische of psychosociale problemen en de cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, voor zover de cliënt deze problemen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen. De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zo zich snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
3. Ten aanzien van een maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid en participatie geldt dat een cliënt alleen voor een maatwerkvoorziening in aanmerking komt als de noodzaak tot ondersteuning:
    - a. voor de cliënt redelijkerwijs niet vermijdbaar was, en
    - b. voorzienbaar was, maar van de cliënt redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt.
  4. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het college verstrekte voorziening, wordt deze slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven,
    - a. tenzij de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;
    - b. tenzij de cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten, of
    - c. als de eerder verstrekte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning.
  5. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate voorziening.

Artikel 9. Aanvullende criteria voor maatwerkvoorzieningen opvang en beschermd wonen

1. In aanvulling op artikel 8, tweede lid, kan een cliënt in aanmerking komen voor opvang als
  - a. hij feitelijk of residentieel dakloos is en niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
  - b. opvang, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende, noodzakelijke en tijdelijke bijdrage levert aan het voorkomen van dakloosheid, het psychosociaal functioneren, voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast en/of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen en de behoefte van de cliënt met als doel het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

2. In aanvulling op artikel 8, tweede lid, kan een cliënt (alsmede eventuele kinderen van deze cliënt) in aanmerking komen voor opvang als
  - a. deze de thuissituatie heeft verlaten, in verband met risico's voor de veiligheid van deze cliënt (en/of de kinderen van deze cliënt) als gevolg van huiselijk geweld, en de cliënt niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
  - b. opvang, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende, noodzakelijke en tijdelijke bijdrage levert aan het afwenden van gevaar voor de cliënt (en/of de kinderen van deze cliënt), voorkomen van dakloosheid, het psychosociaal functioneren, voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast en de behoefte van de cliënt met als doel het realiseren van een situatie waarin de cliënt (en/of de kinderen van deze cliënt) in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht en in een veilige situatie zich te handhaven in de samenleving.
3. In aanvulling op artikel 8, tweede lid, kan een cliënt in aanmerking komen voor beschermd wonen op grond van de Wmo 2015 als
  - a. hij psychische- of psychosociale problemen heeft en niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en
  - b. beschermd wonen, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende en noodzakelijke bijdrage levert aan het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast en/of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen en daarbij voorziet in de behoefte van de cliënt met als doel het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zich zo snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
4. Het college kan de volgende bevoegdheden mandateren aan een andere (centrum)gemeente met inachtneming van de wettelijke bepalingen:
  - a. het bepalen of cliënten die gebruik maken van maatwerkvoorzieningen voor opvang of beschermd wonen een bijdrage in de kosten zijn verschuldigd en welke bijdragen van toepassing zijn voor de verschillende soorten maatwerkvoorzieningen voor opvang en beschermd wonen;
  - b. het bepalen door welke instantie de bijdragen in de kosten voor maatwerkvoorzieningen voor opvang worden vastgesteld en geïnd.
5. Het college kan de bevoegdheid mandateren aan een andere (centrum)gemeente dan wel een door de gemeente aangewezen instelling, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, om tot onderzoek over te gaan en na een aanvraag vast te stellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening beschermd wonen of opvang in aanmerking komt en tot het vaststellen en innen van een eigen bijdrage in de kosten.

Artikel 10. Advisering

Het college kan een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies vragen als het dit van belang acht voor de beoordeling van de aanvraag om een maatwerkvoorziening.

Artikel 11. Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een maatwerkvoorziening wordt in ieder geval aangegeven of deze als voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
2. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;

- b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
  - c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en indien van toepassing,
  - d. welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.
3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
  - a. voor welk resultaat het pgb kan worden aangewend;
  - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
  - c. wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
  - d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
  - e. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.
4. Als sprake is van een te betalen bijdrage in de kosten wordt de cliënt daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 12. Regels voor pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet.
2. Onverminderd artikel 2.3.6, tweede en vijfde lid, van de wet verstrekt het college geen pgb voor zover de aanvraag betrekking heeft op kosten die de belanghebbende voorafgaand aan de indiening van de aanvraag heeft gemaakt en niet meer is na te gaan of de ingekochte voorziening noodzakelijk was.
3. De hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate voorziening in natura en is toereikend voor de aanschaf daarvan, en wordt indien nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering.
4. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld.
5. Het college bepaalt bij nadere regeling onder welke voorwaarden betreffende het tarief, een cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot het sociaal netwerk.

Artikel 13. Regels voor bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd:
  - a. voor het gebruik van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning, en,
  - b. voor een maatwerkvoorziening dan wel pgb, zolang hij van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt, overeenkomstig het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, en afhankelijk van het inkomen en vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot.
2. Als de bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is verschuldigd, is de bijdrage verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is afgewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
3. Het college kan bij nadere regeling bepalen:
  - a. voor welke algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, de cliënt een bijdrage is verschuldigd;
  - b. wat per soort algemene voorziening de hoogte van deze bijdrage is; en

- c. voor welke groep personen een korting op de bijdrage voor een algemene voorziening geldt.
4. Het college bepaalt bij nadere regeling:
  - a. op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening en pgb wordt bepaald, en
  - b. door welke andere instantie dan het CAK in de gevallen bedoeld in artikel 2.1.4, zevende lid, de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb worden vastgesteld en geïnd.

Artikel 14. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:
  - a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
  - b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
  - c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard.
2. Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 15. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweldsincidenten bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan.
2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening onverwijld aan de toezichthoudend ambtenaar.
3. De toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1, van de wet, doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.
4. Het college kan bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening.

Artikel 16. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een cliënt aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet.
2. Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
  - a. de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
  - b. de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening of het pgb is aangewezen;
  - c. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
  - d. de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het pgb verbonden voorwaarden, of

- e. de cliënt de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.
3. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
4. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb.
5. Ingeval het recht op een in eigendom verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.
6. Ingeval het recht op een in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.
7. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 17. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Het college bepaalt bij nadere regeling waaruit de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten in de gemeente bestaat.

Artikel 18. Tegemoetkoming ten aanzien van vervoer- en verhuiskosten personen met een beperking of chronische problemen

1. Het college kan in overeenstemming met het beleidsplan, bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet, aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten op het gebied van vervoer of verhuizing hebben, een tegemoetkoming verstrekken ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie.
2. Het college kan bij nadere regeling bepalen in welke gevallen en in welke mate een tegemoetkoming kan worden verstrekt.

Artikel 19. Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

1. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren diensten, in ieder geval rekening met:
  - a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
  - b. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
  - c. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
  - d. kosten voor bijscholing van het personeel.
2. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren overige voorzieningen, in ieder geval rekening met:
  - a. de marktprijs van de voorziening, en
  - b. de eventuele extra taken die in verband met de voorziening van de leverancier worden gevraagd, zoals:
    - 1°. aanmeten, leveren en plaatsen van de voorziening;
    - 2°. instructie over het gebruik van de voorziening;
    - 3°. onderhoud van de voorziening; en
    - 4°. verplichte deelname in bepaalde samenwerkingsverbanden (bijv. sociaal gebiedsteams).

Artikel 20. Klachtregeling

1. Het college behandelt klachten van cliënten die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening overeenkomstig de bepalingen van de klachtregeling van de gemeente Steenwijkerland.
2. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van alle voorzieningen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 21. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van voorzieningen in de vorm van:
  - beschermd wonen;
  - begeleiding (individueel dan wel groep);
  - kortdurend verblijf.
2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 22. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het college betreft ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 23. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012 wordt met ingang van 1 januari 2015 ingetrokken.
2. Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.
3. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.

4. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2012, wordt beslist met inachtneming van die verordening.

Artikel 24. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015). De Wmo 2015 maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ). Deze taken worden toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de ‘oude’ Wet maatschappelijke ondersteuning. Hierbij wordt deels voortgeborduurd op de weg die met die wet al was ingezet. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt en zijn sociaal netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, mantelzorg of met hulp van zijn sociaal netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 valt. De Wmo 2015 en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom vast. Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de ‘oude’ Wet maatschappelijke ondersteuning is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure daartegenover gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning waar ondersteuning nodig is.

Indien de cliënt van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang of beschermd wonen ten onrechte wordt onthouden, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken. De onafhankelijke commissie bezwaarschriften zal een advies uitbrengen aan het college. Tegen de beslissing op bezwaar kan de betrokkene eventueel in beroep gaan. Zowel de commissie bezwaarschriften als de rechter zullen toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

De Wmo 2015 en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consulenten, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in deze verordening en in de wet ‘het college’ staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb. Op grond van artikel 2.6.3 van de wet kan het college de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt echter alleen

mandateren aan een aanbieder. Zie voor de definitie van 'aanbieder' de toelichting onder artikel 1. Deze beperking geldt alleen voor mandatering aan niet-ondergeschikten. Het college kan de vaststelling van rechten en plichten ook aan ondergeschikten mandateren.

De Wmo 2015 schrijft in artikel 2.1.3, eerste lid, voor dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. In de verordening dient overeenkomstig de artikelen 2.1.3, tweede tot en met vierde lid, 2.1.4, derde en zevende lid, en 2.1.6 van de Wmo 2015 in ieder geval bepaald te worden:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;
- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;
- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;
- ten aanzien welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;
- op welke wijze ingezet, waaronder cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij uitvoering van de wet, voorstellen voor beleid kunnen doen, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;
- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening wordt berekend; en
- op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Ook dient de gemeente overeenkomstig de artikelen 2.1.3, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 per verordening regels te stellen:

- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan de gemeente op grond van de artikelen 2.1.4, eerste en tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.7 en 2.3.6, vierde lid, van de Wmo 2015:

- bepalen dat cliënten voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en maatwerkvoorzieningen een bijdrage verschuldigd zullen zijn;
- de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, ook wanneer de cliënt de ondersteuning zelf inkoopt met een persoonsgebonden budget, in de verordening verschillend vaststellen. Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot daarbij aan te wijzen groepen en dat de bijdrage afhankelijk is van het inkomen en het vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot;
- bepalen dat de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt vastgesteld en geïnd;

- bepalen dat in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, een bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent;
- bepalen dat aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie;
- bepalen onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Artikel 2.1.3, tweede lid, van de Wmo 2015 biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015 andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van burgers en de gemeente.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning vastgelegd.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen

Een algemeen gebruikelijke voorziening is bijvoorbeeld een elektrische fiets. 'Gebruikelijke hulp' is niet in de verordening, maar in de wet gedefinieerd en is bijvoorbeeld de hulp van een partner van de cliënt. Zie ook de wettelijke definitie hieronder.

Het gesprek is het mondeling contact na een melding waarin het college met degene die maatschappelijke ondersteuning vraagt zijn gehele situatie inventariseert ten aanzien van zijn mogelijkheden om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociaal netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen zijn zelfredzaamheid of participatie te verbeteren of te voorkomen dat hij gebruik moet maken van beschermd wonen of opvang.

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet (in artikel 1.1.1) al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Voor de duidelijkheid zijn een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven.

- aanbieder: natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening te leveren;
- algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;
- begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven;

- beschermd wonen: wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorende toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen, bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
- cliënt: persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid;
- cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;
- gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten;
- huiselijk geweld: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring;
- huiselijke kring: een familielid, een huisgenoot of een mantelzorger;
- maatschappelijke ondersteuning:
  - 1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
  - 2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psycho-sociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
  - 3°. bieden van beschermd wonen en opvang;
- maatwerkvoorziening: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
  - 1°. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
  - 2°. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
  - 3°. ten behoeve van beschermd wonen en opvang;
- mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;
- opvang: onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
- participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer;
- persoonsgebonden budget: bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een maatwerkvoorziening behoren, en die een cliënt van derden heeft betrokken;

- sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;
- vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die een cliënt vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake;
- voorziening: algemene voorziening of maatwerkvoorziening;
- zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden.

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: ‘aanvraag’ (artikel 1:3, derde lid): een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen, en ‘beschikking’ (artikel 1:2).

Artikel 2. Melding hulpvraag

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de wet. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang.

In artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet wordt al bepaald dat indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. Deze bepaling verankert ook in de verordening dat bij het college een melding kan worden gedaan en door wie. In artikel 2.3.2, negende lid, van de wet is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat (naar aanleiding van de melding) onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken.

Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan. Zie de algemene toelichting over mandatering door het college.

In artikel 2:15 van de Awb is bepaald dat een aanvraag elektronisch (onder meer per email) kan worden gedaan indien het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is. De melding kan ‘door of namens de cliënt’ worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de cliënt kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

In het eerste lid is met gebruik van de in artikel 1 gedefinieerde term ‘hulpvraag’ een afbakeningsbepaling gegeven. Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet, de Wet werk en bijstand en de Leerplichtwet. Zie ook de tekst en toelichting van artikel 8, tweede lid.

In het tweede lid is de verplichte ontvangstbevestiging verankerd (artikel 2.3.2, eerste lid, slotzin, van de wet). Conform artikel 4:3a van de Awb is het bestuursorgaan gehouden een elektronisch ingediende aanvraag te bevestigen. Dat kan dan – en ligt voor de hand – ook elektronisch. Indien de melding mondeling of telefonisch is gedaan, zou dit ook kunnen worden afgesproken.

Aangezien het onderzoek na een melding maximaal zes weken mag beslaan (zie artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet), is registratie en ontvangstbevestiging van de melding ook in het kader van deze termijn van belang.

In het derde lid is overeenkomstig artikel 2.3.3 van de wet een uitzondering vervat voor spoedeisende gevallen. Het college is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding.

Artikel 3. Cliëntondersteuning

Het eerste lid is een uitwerking van de wettelijke verplichting van het college in artikel 2.2.4, eerste lid, onder a, en tweede lid, van de wet. De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven. Hierbij is benadrukt dat de cliëntondersteuning op grond van de wet voor de cliënt kosteloos is. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar burgers informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daarvan deel uit.

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, derde lid, van de wet bepaald dat het college de betrokkene na de melding van de hulpvraag inlicht over de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning.

Artikel 4. Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het eerste lid dient ter ambtelijke voorbereiding van het gesprek op basis van de melding waarbij in samenspraak met de cliënt bekende gegevens in kaart worden gebracht en cliënten niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn. Dit vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook het in samenspraak met de belanghebbende afspreken van een datum, tijd en plaats voor het gesprek. Tijdens het gesprek kunnen op basis van dit vooronderzoek ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de cliënt worden verzocht om nog een aantal stukken over te leggen.

De verplichting tot het overleggen van stukken, zoals vermeld in het tweede lid, is opgenomen overeenkomstig artikel 2.3.2, zevende lid, van de wet. In het kader van de rechtmatigheid is het op grond van artikel 2.3.4 van de wet in ieder geval verplicht om de identiteit van de cliënt vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht en is de cliënt die een aanvraag doet voor een maatwerkvoorziening ook verplicht dat document ter inzage te geven. Bij de gegevensverzameling op grond van het eerste en tweede lid zullen de grenzen van de Wet bescherming persoonsgegevens in acht genomen moeten worden.

Op grond van het derde lid kan worden afgezien van het vooronderzoek indien dat een onnodige herhaling van zetten zou betekenen.

In het vierde lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, tweede lid, van de wet de verplichting voor het college opgenomen om informatie te verschaffen over de mogelijkheid voor de cliënt om een persoonlijk plan op te stellen en deze aan het college te overhandigen. Zie ook artikel 5, tweede lid.

Artikel 5. Gesprek

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid,

onder a, van de wet, waarbij onder meer is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels vaststelt die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het in artikel 2.1.2 bedoelde plan en de door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen.

De onderdelen van het eerste lid zijn overeenkomstig de opsomming in artikel 2.3.2 van de wet opgenomen. In artikel 2.3.2, eerste lid, wordt niet de aanduiding “het gesprek” gebruikt maar “een onderzoek in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger”. De memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 143) verduidelijkt dat voor een zorgvuldig onderzoek veelal sprake zal zijn van enige vorm van persoonlijk contact met betrokkene of een vertegenwoordiger van betrokkene, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de betrokkene en zijn situatie verkregen kan worden. Het eerste lid bepaalt daarom dat het onderzoek moet plaatsvinden in samenspraak met betrokkene. De vorm van het onderzoek is vrij.

In het eerste lid is verder benadrukt dat het gesprek met de cliënt wordt gevoerd door deskundigen (namens het college). Het gesprek vindt zo mogelijk bij de cliënt thuis plaats. Indien woningaanpassingen nodig zijn, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.

In onderdeel b is als onderwerp van gesprek ‘het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning’ opgenomen. Dit is belangrijk omdat in de woorden van de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183) “de ultieme toetssteen of de maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal”.

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet verankerd dat het college een door of namens de cliënt ingediend persoonlijk plan betreft bij het onderzoek.

Het gesprek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het vierde lid). Het kan bijvoorbeeld om een cliënt gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige ‘vervolgvraag’ heeft.

Artikel 6. Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, achtste lid, van de wet opgenomen.

Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij kan worden voortgeborduurd op de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 32-33) staat dat de gemeente aan de cliënt een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van

het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Soms kan een verslag al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaat daar een paar dagen overheen. Het kan overigens ook zijn dat na een gesprek de cliënt bijvoorbeeld nog onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is, bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen, of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft. Ook dan is een paar dagen tijd na het gesprek nuttig.

Artikel 7. Aanvraag

Ook deze bepaling is een uitwerking van artikel 2.1.3, eerste lid, en tweede lid, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. De wet bepaalt dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid). In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

In het eerste lid is aangegeven dat naast de cliënt alleen een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger (zie voor een definitie van vertegenwoordiger de toelichting onder artikel 1) een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de cliënt die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 2 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

Een aanvraag die niet is ingediend met gebruikmaking van een aanvraagformulier hoeft niet in behandeling genomen te worden.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de cliënt ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

Artikel 8. Criteria voor een maatwerkvoorziening

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van

geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Het tweede lid is gebaseerd op artikel 2.3.5, derde en vierde lid, van de wet. Het gebruik van 'of' tussen de twee onderdelen van het tweede lid maakt duidelijk dat deze onderdelen niet cumulatief zijn bedoeld.

In het derde lid is het criterium 'voorzienbaarheid' opgenomen. Het begrip is vooral van toepassing op ouderen die een voorziening aanvragen. Een oudere die een aantal jaren ingeschreven staat voor een appartement of serviceflat en op het moment van verhuizing een verhuiskostenvergoeding aanvraagt, had deze verhuizing kunnen zien aankomen en daarvoor kunnen reserveren. Bij het ouder worden mag van mensen gevraagd worden dat zij anticiperen op beperkingen die te maken hebben met ouderdom en daarvoor reserveren. Op basis van jurisprudentie zal invulling worden gegeven aan dit criterium.

Het vijfde lid van artikel 8 kan er bijvoorbeeld toe leiden dat als maatwerkvoorziening niet een woningaanpassing wordt verstrekt maar een verhuiskostengoeding. De woningaanpassing kan dermate kostbaar zijn dat het college het primaat van verhuizing hanteert.

Artikel 10. Advisering

Het college kan extern advies inwinnen indien dat voor de beoordeling van een aanvraag nodig is; als dat de enige mogelijkheid is om een zorgvuldig onderzoek naar de aanvraag te doen, is het zelfs in zekere zin verplicht.

Het is bij de adviesaanvraag van belang dat hierbij een heldere vraag of afgebakende opdracht wordt verstrekt, zodat duidelijk is voor de cliënt en de adviseur welk aanvullend onderzoek nog nodig is.

In artikel 2.3.8, derde lid, van de wet is een medewerkingsplicht opgenomen. De cliënt is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet.

Artikel 11. Inhoud beschikking

Uitgangspunt van de wet is dat de cliënt een maatwerkvoorziening in 'natura' krijgt. Indien gewenst door de cliënt bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een budget.

Tweede lid, onder a, en derde lid, onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld 'mobiliteit' en niet 'een scootmobiel'. Zie ook de toelichting op artikel 5, eerste lid, onder b.

Tweede lid, onder b, en derde lid, onder d: onder 'duur' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Het vierde lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 13 en artikel 2.1.4, zesde lid, van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

Artikel 12. Regels voor pgb

Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de wet een pgb verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b). Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103).

Het tweede lid geeft aan dat het in beginsel niet mogelijk is om achteraf kosten te declareren.

Het derde tot en met het vijfde lid berusten op artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de wet. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven in de verordening bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.).

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de wet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopst met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte maatwerkvoorziening in natura.

Ten aanzien van het vijfde lid is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Overeenkomstig de huidige Wmo-praktijk met betrekking tot informele hulp wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten (zorg van mantelzorgers bijvoorbeeld). Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd is voor gemeenten van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten,

hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

Artikel 13. Regels voor bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen

Deze bepaling geeft uitvoering aan de artikelen 2.1.4, eerste tot en met derde en zevende lid, en 2.1.5, eerste lid van de wet.

De wet maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en dit mag kostendekkend zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 95) staat hierover dat de regering gemeenten beleidsruimte geeft door hen de mogelijkheid te bieden om in de verordening te bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening uit zal sluiten van eigen bijdragen. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt.

De bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen zijn gelimiteerd tot een bedrag gelijk aan de kostprijs van de voorziening (artikel 2.1.4, derde lid, eerste zin, van de wet) en in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 zijn regels vastgesteld met betrekking tot deze bijdragen (artikel 2.1.4, vierde lid, van de wet). De bijdrageregels in de verordening moeten passen binnen de kaders die het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 stelt.

Artikel 14. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het tweede lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 15. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de wet is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de wet is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.

In aanvulling op het bovenstaande regelt artikel 15 dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld. Overeenkomstig het vierde lid kan het college bij nadere regeling bepalen welke verdere eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening.

Artikel 16. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Het eerste, tweede en vierde lid bevatten een herhaling van hetgeen al in de tekst van de wet is opgenomen (artikel 2.3.8, 2.3.10 en 2.4.1). Met opname van deze wettekst in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Het derde lid is een 'kan'-bepaling. Een pgb wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft het college de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het tweede lid, onder e (dat tevens op maatwerkvoorzieningen (in natura) ziet).

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de wet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerkvoorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerkvoorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt.'

In het vijfde en zesde lid zijn dan ook bepalingen opgenomen die het college de bevoegdheid geven tot terugvordering van in eigendom en in bruikleen verstrekte voorzieningen.

Artikel 17. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.6 van de wet. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 18. Tegemoetkoming ten aanzien van vervoer- en verhuiskosten personen met een beperking of chronische problemen

Deze bepaling betreft een uitwerking van artikel 2.1.7 van de wet. Daarin is opgenomen dat bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie.

De tegemoetkoming kan op aanvraag worden verstrekt. De beslissing op een dergelijke aanvraag is een beschikking.

Artikel 19. Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 20. Klachtregeling

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. In het eerste lid is een bepaling opgenomen over het gemeentelijke klachtrecht. Deze bepaling is niet verplicht op grond van deze wet en is hier opgenomen in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met de eenvoudige bepaling van het eerste lid worden volstaan.

In het tweede lid is een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet, waarin

is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet).

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een gemeentambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de cliënt niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uitlating, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder). Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open.

In het derde lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting ten aanzien van klachtbehandeling door aanbieders goed wordt uitgevoerd

Artikel 21. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de wet, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.

In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet).

In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 22. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo-beleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Artikel 23. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

In het tweede lid is overgangsrecht opgenomen voor lopende voorzieningen op basis van de oude verordening. In het derde lid is bepaald dat aanvragen die voor de inwerkingtreding van deze nieuwe verordening zijn ingediend maar waarop bij de inwerkingtreding nog niet is beslist, worden afgedaan op grond van de nieuwe verordening. In het vierde lid is voor lopende bezwaarschriften bepaald dat deze volgens de oude verordening worden afgedaan. Daarnaast bevat de wet nog overgangsrecht voor AWBZ cliënten die overgaan naar de Wmo en voor de doelgroep beschermd wonen (zie de artikelen 8.1 tot en met 8.4 van de wet).

Artikel 24. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.

Terug naar het agendapunt

11.1. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - verslag inspraakprocedure ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Verslag inspraakprocedure Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015

1. Inleiding

Op 8 juli 2014 heeft de Eerste Kamer de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aangenomen. De raad moet op grond van de artikelen 2.1.3 en 8.7 van de Wmo 2015 voor 1 november 2014 een verordening vaststellen.

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 8 juli 2014 ingestemd met de conceptverordening en deze vrijgegeven voor inspraak.

Op basis van de Inspraakverordening Steenwijkerland, waarbij gebruik is gemaakt van de bepaling opgenomen in artikel 4, tweede lid, van de Inspraakverordening Steenwijkerland, zijn de ingezetenen van Steenwijkerland en belanghebbenden van 16 juli 2014 tot en met 12 augustus 2014 in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen. In deze periode lag de conceptverordening met toelichting ter inzage in het gemeentehuis. Op 15 juli 2014 is dit gepubliceerd in de Steenwijkerland Expres en bekendgemaakt op de website van de gemeente. Daarnaast is de digitale versie van de conceptverordening geplaatst op deze website.

De gemeente heeft vier zienswijzen ontvangen. In dit verslag worden de zienswijzen van een gemeentelijke reactie voorzien.

De Inspraakverordening Steenwijkerland schrijft verder voor dat dit verslag, ter kennisname, gedurende 6 weken ter inzage wordt gelegd. Degenen die een zienswijze hebben ingediend worden hierover geïnformeerd.

2. Ontvankelijkheid

Alle zienswijzen zijn binnen de termijn van terinzagelegging van de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 bij de gemeente Steenwijkerland binnengekomen en dus tijdig ingediend. Daarmee zijn alle zienswijzen ontvankelijk.

3. Zienswijzen

3.1 Zienswijze Zorggroep Oude en Nieuwe Land

Zorggroep Oude en Nieuwe Land (ZONL) heeft op 7 augustus 2014 een zienswijze ingediend.

Vooropgesteld is ZONL verheugd dat er een conceptverordening ligt waar het college mee heeft ingestemd. ZONL is nauw betrokken geweest bij de ontwikkelingen in de gemeente Steenwijkerland. De samenwerking en ruimte om te komen tot een passend kader voor de uitvoering van de transitie waardeert ZONL zeer.

Derhalve meent ZONL nu een zienswijze in te dienen teneinde te komen tot een krachtig kader voor de uitvoering van de WMO met ingang van 1 januari 2015. ZONL heeft zich beperkt tot een aantal zienswijzen dat, naar mening van ZONL, bijdraagt aan de transitie en transformatie in de gemeente Steenwijkerland.

Algemeen

In de verordening is o.a. in artikel 8 opgenomen dat een maatwerkvoorziening kan worden geleverd “ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt”.

Zienswijze ZONL:

Algemene als ook maatwerkvoorzieningen zouden eveneens kunnen dienen “ter preventie van beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt/inwoner” en niet alleen ter compensatie daarvan.

Als het gaat over eigen kracht en participatie dan is iedere inwoner van Steenwijkerland verantwoordelijk om er alles aan te doen te voorkomen dat er beperkingen optreden. Bij de persoon zelf of bij iemand uit zijn omgeving.

Reactie:

Uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat het de eigen verantwoordelijkheid is om een probleem zelf of met steun van de omgeving op te lossen. Ter preventie van beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie kunnen inwoners van Steenwijkerland inderdaad gebruik maken van algemene voorzieningen. Wij zijn van mening dat als er een maatwerkvoorziening wordt verstrekt er al wat, in lichtere dan wel zwaardere vorm, aan de hand is. Daarnaast zal het wijzigen van het genoemde artikel zoals het ZONL aangeeft alleen maar leiden tot verwarring, omdat het begrip preventie voor meerdere interpretaties vatbaar is. We zien geen aanleiding de verordening op dit punt aan te passen.

Artikel 2

U spreekt van een “hulpvraag gesteld door een cliënt”. U stelt tevens “een cliënt is een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid”.

U stelt tevens dat “In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de Wet (Kamerstukken II 2013/14,33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar burgers informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen”.

Artikel 2.1.6 stelt dat “het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van de wet uitgekomen”.

Zienswijze ZONL:

Ondanks dat de wettekst spreekt van een cliënt (ook al is er geen voorziening op basis van de wet nodig of uitgekomen) is het ons inziens nodig dat de gemeente Steenwijkerland onderscheid maakt en spreekt van inwoner van Steenwijkerland in ieder geval tot het moment dat er sprake is van een maatwerkvoorziening die moet worden getroffen.

ZONL is van mening dat een ander begrippenkader sterk bijdraagt aan de transformatie. Cliënt is namelijk een begrip uit de AWBZ, geassocieerd met ziekzijn en doet een appel op “recht hebben op”.

Reactie:

We begrijpen wat ZONL bedoelt. Deze bepaling is echter opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste en tweede lid, onder a, van de wet. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang. We zien geen aanleiding om de verordening aan te passen.

Artikel 3

Zienswijze ZONL:

Ook hier gaat het (vooralsnog) om een inwoner van Steenwijkerland met een hulpvraag met als gewenst resultaat o.a.: “de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren, of te voorkomen dat hij een beroep moet doen op een maatwerkvoorziening”.

Reactie:

Zoals ZONL zelf aangeeft is het begrip ‘cliënt’ opgenomen in de wet. Verder verwijzen wij naar de vorige reactie. We zien geen aanleiding de verordening aan te passen.

Artikel 4 t/m 7

In artikel 5 staat: “Het college onderzoekt in een gesprek ...”

In de Toelichting staat: “De Wmo 2015 en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consultants, ambtenaren, of bijvoorbeeld aanbieders.”

“In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/2014, 33 841, nr. 3, blz. 143) staat dat voor een zorgvuldig onderzoek veelal sprake zal zijn van enige vorm van persoonlijk contact met betrokkene of een vertegenwoordiger van betrokkene, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de betrokkene en zijn situatie verkregen kan worden. De vorm van het onderzoek is vrij.”

Zienswijze ZONL:

Altijd een gesprek voeren is niet nodig. Bijvoorbeeld op aangeven van de situatie van aanbieders of een sociaal team zou de voorziening ook verstrekt kunnen worden.

Voordelen:

- onnodige bureaucratie wordt voorkomen;
- aanbieders zijn verantwoordelijk de WMO goed uit te voeren.

Verdiepende vragen gesteld aan de aanbieder of sociaal team zijn in voorkomende gevallen wel nodig.

Ter objectivering van het oordeel van aanbieders en of sociaal team zou de gemeente in de overeenkomst met de aanbieder daarover iets kunnen vastleggen. Bijvoorbeeld een steekproef achteraf is een mogelijkheid om te toetsen of de Wmo goed is uitgevoerd en aanbieders zich aan de overeenkomst houden met als principe ‘High trust, High penalty’.

Reactie:

In het vierde lid van artikel 5 van de verordening is het volgende bepaald: “Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college onverminderd het bepaalde in artikel 2.3.2 van de wet, in overleg met de cliënt afzien van een gesprek. In de toelichting van de verordening is het volgende

opgenomen: “Het gesprek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het vierde lid). Het kan bijvoorbeeld om een cliënt gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige ‘vervolgvraag’ heeft.” We nemen kennis van deze zienswijze. We zien echter geen aanleiding de verordening te wijzigen.

Artikel 10, vierde lid

Zienswijze ZONL:

Tekstueel: “Te betalen bijdrage” toevoegen: “in de kosten” zoals ook later in artikel 12.

Reactie:

In het eerste lid van artikel 2.1.4, eerste lid, van de Wmo 2015 is het volgende opgenomen:

Bij verordening kan worden bepaald dat een cliënt een bijdrage in de kosten is verschuldigd:

- a. voor het gebruik van een algemene voorziening, niet zijnde cliëntondersteuning;
- b. voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget.

In het vierde lid van artikel 10 van de verordening worden de woorden “in de kosten” toegevoegd.

Artikel 18, eerste lid, onder c

“Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren diensten, in ieder geval rekening met: een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg”.

Zienswijze ZONL:

Hieraan dient toegevoegd te worden “rekening houdend met het specifieke karakter van het gebied, namelijk de uitgestrektheid”. Wij zien geen zinsnede die 7x24uurs bereikbaarheid- en beschikbaarheid regelt in het hele gebied als onderdeel van een goede prijs/kwaliteitverhouding.

Reactie:

In het eerste lid van artikel 18 van de verordening is opgenomen waar het college “in ieder geval” rekening mee houdt. De door ZONL genoemde punten komen aan de orde bij het inkoopproces. We zien geen aanleiding om de verordening aan te passen.

3.2 Zienswijze van Frion

Frion heeft op 8 augustus 2014 een zienswijze ingediend. Frion is een organisatie die ondersteuning biedt aan mensen met een verstandelijke beperking.

Frion heeft de verordening bestudeerd en heeft geen opmerkingen of vragen bij de verordening en de werkwijze die geschetst wordt.

Wel wil Frion nogmaals benadrukken dat dit een lastige procedure is voor de doelgroep waar Frion voor werkt, mensen met een verstandelijke beperking. Zij moeten veel procedurele stappen nemen om gebruik te maken van een maatwerkvoorziening. Voor hen is dit lastig en onoverzichtelijk. Dit is een zorg die Frion graag wil delen. Frion weet dat in de gemeente Steenwijkerland een gebiedsteam in voorbereiding is en dat in 2015 MEE en AMW een rol vervullen bij de ondersteuning van inwoners bij het aanvragen van een maatwerkvoorziening. Kennis van de doelgroep en vraagstukken is daarbij van groot belang. Frion verwacht dat dit ook kan spelen voor inwoners met een andere beperking.

Reactie:

MEE en Amw zullen een belangrijke rol vervullen in de toegang. Zij zullen in gesprek met de cliënt onderzoeken wat een passende oplossing is voor zijn probleem. Het belang van de cliënt staat hierbij voorop. Zij zullen cliënten – indien nodig – ondersteunen bij het indienen van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening. Een ieder kan gebruik maken van deze diensten van Amw en MEE. Daarnaast is men vrij om een andere persoon dan wel organisatie te vragen voor ondersteuning bij een dergelijke proces. Het is een blijvend punt van aandacht bij het verder uitschrijven van de procedure en communicatie. Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de verordening.

3.3 Zienswijze InteraktContour

InteraktContour heeft op 11 augustus 2014 een zienswijze ingediend. InteraktContour is er voor mensen die problemen ervaren als gevolg van hersenletsel, na bijvoorbeeld een beroerte, ongeluk of hersentumor.

Artikel 10 lid 2a

“In de beschikking wordt aangegeven onder 2.a welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat is”. InteraktContour gaat ervan uit dat het beoogde resultaat in samenspraak met cliënt én zorgaanbieder wordt vastgesteld. Klopt deze veronderstelling?

Reactie:

Het gewenste resultaat zal niet standaard met de zorgaanbieder worden vastgesteld. Echter, in veel gevallen zal er wel overleg plaatsvinden met de hulpaanbieder. Indien nodig wordt er specialistische hulp ingeschakeld in de fase van vraagverheldering/onderzoek. Op basis van deze zienswijze is er geen aanleiding de verordening aan te passen.

Artikel 13 lid 2

Uiteraard voldoet InteraktContour aan geldende wet- en regelgeving en werkt de organisatie volgens de professionele standaarden. InteraktContour adviseert het college dan ook uit te gaan van een set kwaliteitseisen dat passend is bij de nieuwe manier van werken in de Wmo. Met andere woorden: regeldruk zo laag mogelijk houden en geen uitgebreid administratief kwaliteitssysteem hanteren.

InteraktContour vraagt het college de eisen aan het opleidingsniveau en deskundigheid van beroepskrachten in overeenstemming te laten zijn met tarieven die voor voorzieningen beschikbaar zijn.

Reactie:

Wij zijn van mening dat dit geen onderdeel uitmaakt van deze verordening. Dit punt is van belang bij het opstellen van de basisovereenkomst en de aanvullende overeenkomst als onderdeel van het inkoopproces. Het betreft een uitvoeringskwestie en komt bij de contractering aan de orde.

Artikel 14

Calamiteiten en geweldsincidenten kunnen af en toe voorkomen helaas. Wij adviseren de toezichthoudend ambtenaar om bij terugkerende incidenten samen met de zorgaanbieder te kijken naar mogelijke oplossingen, zodat de ambtenaar deze mee kan nemen in het advies richting college. Dat zou kunnen door een structureel periodiek overleg tussen zorgaanbieder en toezichthoudend ambtenaar te plannen.

Reactie:

We zijn verheugd dat InteraktContour hierover met ons meedenkt. In het Beleidsplan Wmo Steenwijkerland 2015 en 2016 is opgenomen dat de wijze waarop het toezicht wordt ingericht, in 2015 zal worden opgepakt en uitgewerkt. Daarbij zal dit punt aan de orde komen. Dit punt geeft geen aanleiding tot aanpassing van de verordening.

Artikel 19

InteraktContour gaat ervan uit dat onder lid 2 wordt bedoeld dat alle aanbieders voor zichzelf een klachtenregeling hebben vastgesteld. Is dit een juiste aanname of wordt bedoeld dat alle aanbieders gezamenlijk voor alle voorzieningen gezamenlijk één klachtenregeling vaststellen in de gemeente Steenwijkerland?

Reactie:

InteraktContour gaat er terecht vanuit dat alle aanbieders zelf een klachtenregeling moeten hebben vastgesteld. Voor zzp-ers geldt dat ze zich ergens bij moeten aansluiten, bijvoorbeeld een collectieve klachtenregeling.

3.4 Zienswijze mevrouw N. Vasiljevic

Mevrouw N. Vasiljevic heeft op 12 augustus 2014 de volgende zienswijze ingediend.

Als ingezetene van de gemeente Steenwijkerland wil ik graag gebruik maken van de gelegenheid om mijn zienswijze naar voren te brengen tegen de concept Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015.

Wat mij opvalt is de formulering van de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening. Artikel 8 lid 2 van de Verordening maakt een opsomming van die situaties waarbij een cliënt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

Een citaat uit artikel 8 lid 2 sub a:

“Een cliënt komt in aanmerking voor de maatwerkvoorziening ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, *met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk* dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen.”

Ik heb een paar begrippen in de vorige zin cursief aangegeven. Het zijn begrippen die niet nader omschreven zijn in de wet of in de Verordening en die moeilijk objectiveerbaar zijn.

Ik ben zeer benieuwd hoe het college van burgemeester en wethouders gaat beoordelen hoe een cliënt met of zonder gebruikelijke hulp of met of zonder mantelzorg beperkingen in de zelfredzaamheid kan wegnemen of verminderen. Wanneer is er sprake van gebruikelijke hulp? Wanneer is er sprake van mantelzorg? Is iemand een mantelzorger naar het oordeel van het college omdat het om familie gaat die in de buurt woont, of is het iemand die zelf aangeeft die rol te willen en/of kunnen vervullen? Wat voor criteria worden hierbij gehanteerd en hoe wordt dit geobjectiveerd?

Kortom, ik vind deze bepaling in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Het is niet duidelijk op basis waarvan men straks conclusies gaat trekken dat de maatwerkvoorziening wel of niet

noodzakelijk is. Mijn verwachting is dat dit dan plaats zal vinden van op basis van (subjectieve) inschattingen, want er is niet nader omschreven wat men bijvoorbeeld verstaat onder de rekbare bepaling “gebruikelijke hulp”, waardoor dit per geval anders uitgelegd kan worden.

Daarnaast merk ik wellicht ten overvloede op, dat artikel 10 lid 1 een overbodige bepaling bevat (“er wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt”). Dit is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht en deze bepalingen zijn automatisch van toepassing op het moment dat de overheid beschikkingen afgeeft. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld het motiveringsbeginsel of het wettelijk verbod op willekeur.

Ik stel u voor de genoemde toetsingscriteria objectiveerbaar te maken door ze nader te omschrijven in de begripsbepalingen en deze op te nemen in de Verordening zoals aangegeven. Het zal anders onmogelijk worden om goed te kunnen beoordelen of de af te geven beschikkingen op een juiste manier tot stand zijn gekomen en ik betwijfel of ze dan de rechterlijke toets zullen kunnen doorstaan.

Reactie:

In artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 zijn de begripsbepalingen van onder meer ‘gebruikelijke hulp’, ‘mantelzorg’ en ‘sociaal netwerk’ opgenomen. In de toelichting van de verordening is dit aangegeven. De genoemde begrippen worden ook gehanteerd in de huidige Wmo-praktijk. Daar waar nodig, worden zoals nu ook het geval is, beleidsregels opgesteld.

In de Wmo 2015 komt de compensatieplicht niet op dezelfde manier terug. In plaats daarvan is de maatwerkvoorziening geïntroduceerd. Het doel van de maatwerkvoorziening is het leveren van een bijdrage aan de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt. Burgers kunnen worden aangesproken op wat redelijkerwijs van hen zelf verwacht mag worden en wat de gemeente aanvullend kan doen. Dit is een minder vergaande opdracht dan de opdracht in de huidige Wmo aan de gemeente om burgers te compenseren voor hun beperkingen.

De Wmo 2015 biedt wel rechtszekerheid voor cliënten en beschermt hen tegen willekeur van gemeenten. Als iemand zich meldt met een vraag om hulp, moet de gemeente onderzoek doen naar de persoonlijke situatie van de cliënt. De gemeente gaat met de cliënt en de eventuele mantelzorger in gesprek. Een gratis cliëntondersteuner kan de cliënt helpen in dit gesprek. Blijkt uit onderzoek dat de cliënt niet kan meedoen in de samenleving of niet zelfredzaam is? Ook niet met hulp van zijn netwerk of door algemene voorzieningen te gebruiken? Dan moet de gemeente een maatwerkvoorziening aanbieden. Een maatwerkvoorziening is een individuele voorziening. Als de cliënt de maatwerkvoorziening niet passend vindt, kan hij een bezwaarschrift indienen bij de gemeente en daarna eventueel beroep aantekenen bij de rechter.

Er is afgesproken de Modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) als basis te gebruiken. De VNG heeft, in het belang van de inwoners om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten, een variant in de Modelverordening opgenomen waarbij bepalingen uit de Wmo 2015 en de Algemene wet bestuursrecht worden aangehaald. Gelet op het vorenstaande hebben wij gekozen voor deze variant.

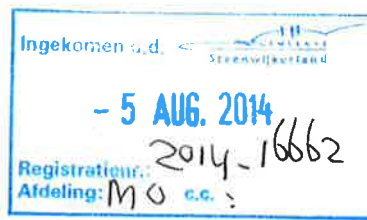
Wij zien geen aanleiding de verordening aan te passen.

Terug naar het agendapunt

11.2. Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland 2015 - advies Wmo-raad ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

WMO-RAAD STEENWIJKERLAND

Het College van Burgemeester en wethouders van de
gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

behandeld door Jolanda Laarhuis

afdeling OS

telefoon 14 0521

ons kenmerk 1432-1090-OS-JLAA

uw kenmerk /

bijlagen /

Steenwijk
(verzendsdatum) 5 augustus 2014

Onderwerp Advies Verordening maatschappelijke
ondersteuning Steenwijkerland 2015

Geacht College,

De Wmo-raad heeft in haar vergadering van 28 juli 2014 het concept 'Verordening maatschappelijke ondersteuning Steenwijkerland' besproken, waarbij de heer Demkes een aantal vragen van de leden heeft beantwoord.

De verordening is, na de 'Hoofdlijnen van het beleidsplan en de verordening Wmo 2015-2018' de volgende stap in de voorbereiding op de invoering per 1 januari 2015 van de WMO 2015.

Er is voor gekozen om het concept over te nemen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

Gezien de complexiteit van de invoering van deze wet lijkt ons dat een goede opzet. Er wordt in 23 artikelen geschetst welke onderwerpen aan de orde zijn, maar er worden echter nog geen keuzes gemaakt over hoe de uitvoering van de genoemde artikelen in zijn werk zal gaan. Ook kan uit het voorliggende concept niet worden opgemaakt, wat het effect zal zijn voor de inwoners van Steenwijkerland.

Binnen de door de wet gestelde kaders zal het college keuzes moeten maken.

- De Wmo-raad adviseert het college om zorg te dragen voor eenvoud in de verdere uitwerking van de voorliggende verordening.
- De raamwerkovereenkomsten welke straks met de zorgverleners gesloten zullen worden moeten zo zijn opgesteld dat ook kleinere zorgverleners aan de gestelde eisen kunnen voldoen.
- De administratieve afhandeling van het PGB moet zo eenvoudig mogelijk blijven. Daar waar bureaucratische rompslomp dreigt bij de uitvoering door de Sociale Verzekerings Bank dient het college haar invloed uit te oefenen deze rompslomp te beperken.

- De positie van mantelzorgers en vrijwilligers dient helder te worden omschreven. De notitie 'Samenredzaam in Steenwijkerland' kan dienen als inspiratie voor het maken van keuzes.
- Welke (extra) investeringen het college wenst te doen in de algemene voorzieningen. Wij denken dan met name aan preventie, vroegsignalering en netwerkondersteuning en de relatie die deze functies hebben met de organisaties die maatwerkvoorzieningen leveren.

Afsluitend.

De voorliggende verordening geeft ons naast bovengenoemde punten en het reeds uitgebrachte advies over de "Hoofdlijnen" geen andere redenen tot nadere kanttekeningen. De uitwerking van de verordening is de volgende stap in het proces. Veel keuzes worden nu voorbereid en de uitkomsten daarvan zijn ons nog niet bekend.

Zoals u bekend is de Wmo raad gaarne bereid u in een vroeg stadium bij de verdere uitwerking van advies te voorzien. We zien dan ook graag tijdig de verdere uitwerking (of onderdelen daarvan) tegemoet tot nadere advisering.

Met vriendelijke groet,
Namens de Wmo-raad,

H.P. Houter
Voorzitter

Terug naar het agendapunt

12.0. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-10-2014
Nummer voorstel: 2014/63

Voor raadsvergadering d.d.: 28-10-2014
Agendapunt: 12

Onderwerp:

Vaststelling nota van uitgangspunten herziening bestemmingsplan Eeserwold en nemen voorbereidingsbesluit plangebied Eeserwold

Conceptbesluit:

Aan de gemeenteraad van Steenwijkerland wordt voorgesteld om te besluiten:

1. de "Nota van uitgangspunten bestemmingsplanherziening Eeserwold" (gewijzigd) vast te stellen;
2. de over het concept van deze nota ingediende inspraakreacties te beantwoorden zoals aangegeven in de "Reactienota inspraak Nota van uitgangspunten bestemmingsplanherziening Eeserwold";
3. te verklaren dat een herziening van het bestemmingsplan Eeserwold wordt voorbereid voor het gebied dat als besluitgebied/besluitvlak is aangegeven op de bij dit besluit horende verbeelding, digitaal vervat in het gml-bestand NL.IMRO.1708.EeserwoldVB-VG01;
4. te bepalen dat het onder 3. bedoelde voorbereidingsbesluit in werking treedt op de dag na kennisgeving van de terinzagelegging.

Samenvatting:

Voor het plangebied Eeserwold moet uiterlijk medio 2015 een nieuw bestemmingsplan zijn vastgesteld (bestemmingsplan Eeserwold 2015). Als eerste stap voor deze bestemmingsplanherziening is een nota van uitgangspunten opgesteld waarin de hoofdlijnen van het nieuwe bestemmingsplan worden beschreven. De vaststelling van deze nota markeert het begin van de eigenlijke opstelling van het nieuwe bestemmingsplan. Teneinde de mogelijkheid van vestiging van nog meer hypermarkten in dit plangebied juridisch te kunnen uitsluiten, kan nu worden overgaan tot het nemen van een voorbereidingsbesluit.

[Terug naar het agendapunt](#)

12.1. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage NotavU ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Nota van uitgangspunten bestemmingsplanherziening Eeserwold

Inhoudsopgave

1. <u>Inleiding</u>	3
1.1. <i>Aanleiding</i>	3
1.2. <i>Status nota uitgangspunten</i>	3
1.3. <i>Leeswijzer</i>	3
2. <u>Analyse</u>	4
3. <u>Beleidskaders</u>	6
3.1. <i>Landelijk kader</i>	6
3.2. <i>Provinciaal/regionaal beleid</i>	7
3.3. <i>Lokaal beleid</i>	8
4. <u>Toekomstige situatie</u>	9
4.1. <i>Handhaven centrale doelstelling bestemmingsplan</i>	9
4.2. <i>Bedrijventerrein en behoefte aan bedrijfsruimte</i>	10
4.3. <i>Woningbouw</i>	11
4.4. <i>Overige functies</i>	13
5. <u>Uitgangspunten</u>	15
6. <u>Uit te voeren onderzoek</u>	16
7. <u>Beschrijving op te nemen bestemmingen</u>	18
8. <u>Planning (verdere) bestemmingsplanprocedure</u>	23

Bijlagen:

- Bijlage 1 Onderbouwing behoefte aan bedrijfsruimte

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Een aantal jaren geleden is de gemeente Steenwijkerland gestart met de actualisering van alle oude bestemmingsplannen. Op dit moment is de gemeente bezig de herziening van het bestemmingsplan Eeserwold voor te bereiden. Op grond van de overgangsregeling van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) moet dit bestemmingsplan uiterlijk medio 2015 zijn vervangen door een nieuw (digitaal) bestemmingsplan; het bestemmingsplan "Eeserwold 2015".

Voordat het nieuwe bestemmingsplan in procedure wordt gebracht, zijn de beleidsuitgangspunten met betrekking tot een aantal (actuele) thema's in het plangebied geformuleerd. Deze thema's zijn in deze nota beschreven. Met deze nota wordt beoogd:

- de belangrijkste (beleids)uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan vaststellen;
- een voorstel doen voor de plansystematiek van het nieuwe bestemmingsplan;
- een keuze maken over welke ontwikkelingen worden meegenomen en welke niet;
- de bestemmingsplanprocedure een duidelijke start te geven.

De inhoud van de nota van uitgangspunten zal in een later stadium in het bestemmingsplan Eeserwold 2015 worden vertaald.

1.2 Status nota van uitgangspunten

De (concept) nota van uitgangspunten heeft de status van een **advies** en dient (nog) door de gemeenteraad te worden vastgesteld. Over het concept van de nota wordt inspraak verleend. Zodra de gemeenteraad met de nota van uitgangspunten heeft ingestemd, bevat de nota **richtlijnen** voor de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold 2015. Zowel de conceptnota als de vaststelling van de nota van uitgangspunten als een beleidsstuk zullen worden bekend gemaakt zodat voor een ieder tijdig kenbaar is welke veranderingen er ten opzichte van het huidige bestemmingsplan Eeserwold zullen worden doorgevoerd. De richtlijnen van de nota van uitgangspunten zullen ook worden gebruikt in het overleg tussen gemeente en de projectontwikkelaars die bij de ontwikkeling van het plangebied Eeserwold betrokken zijn.

1.3 Leeswijzer

De nota van uitgangspunten is als volgt gebouwd. In paragraaf 2 is een analyse van het plangebied beschreven. Deze analyse bestaat zowel uit een weergave van de regeling van het huidige bestemmingsplan als een beschrijving van de feitelijke situatie.

In paragraaf 3 wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste beleidskaders die voor de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan relevant (kunnen) zijn.

Paragraaf 4 beschrijft de aanwezigheid van toekomstige ontwikkelingen in de omgeving en de (daarmee samenhangende) ontwikkelingrichting voor het plangebied Eeserwold.

Paragraaf 5 is de kern van deze nota en bevat, per thema, de belangrijkste planologische uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan.

In paragraaf 6 is een overzicht opgenomen van de onderzoeken die op basis van de uitgangspunten van paragraaf 5 voor de opstelling van het bestemmingsplan nodig zijn.

Vervolgens wordt in paragraaf 7 een beknopt overzicht gegeven van de inhoud van de belangrijkste bestemmingen die op basis van deze uitgangspunten in het nieuwe bestemmingsplan worden opgenomen.

Tenslotte wordt in paragraaf 8 een beschrijving gegeven van de verdere bestemmingsplanprocedure.

2. Analyse

Het plangebied Eeserwold ligt ten noorden van de stad Steenwijk. De zuidgrens van het plangebied volgt de Rijksweg A32. De westkant van het plangebied wordt begrensd door de Eesveenseweg. Aan de oostkant wordt het plangebied begrensd door de Steenwijker Aa. De noordgrens wordt gevormd door de noordzijde van de watergang tussen de Eesveenseweg en de Steenwijker Aa.

Voor dit plangebied is momenteel het bestemmingsplan Eeserwold van toepassing. Dit bestemmingsplan is op 14 juni 2005 door de gemeenteraad vastgesteld. Nadien is dit plan op enkele ondergeschikte onderdelen met de herzieningsplannen "Eeserwold 1^e herziening" (2011) en "Steenwijk woon werklocaties Eesveenseweg" (2013) nog gecorrigeerd en aangevuld. Bij dit bestemmingsplan hoort ook een beeldkwaliteitsplan.

Het bestemmingsplan Eeserwold voorziet in een aanzienlijke ruimtelijke (her)ontwikkeling van dit plangebied in de vorm van een combinatie van bedrijven, wonen en recreëren. Het plangebied is daarvoor in dit bestemmingsplan verdeeld in een aantal deelgebieden:

- a) twee woongebieden;
  - 1) Eeser Landgoed, een woonpark met 61 klassieke villa's en;
  - 2) Eeser Buiten, een watergericht woonpark met 69 villa's en 24 appartementen;In het bestemmingsplan is voor beide woongebieden een totaal maximum opgenomen van 154 woningen. Daarbij is in de planregels verder bepaald dat dit aantal 30 % minder mag bedragen (108 woningen), door toepassing van een binnenplanse wijzigingsregeling zou het aantal woningen overigens nog verhoogd kunnen worden tot 170;
- b) Eeser Gaard, een bedrijvenpark met een oppervlakte van 29 ha;
- c) Eeser Campus een combinatie van kantoren en bedrijven in een parksetting (oppervlakte 7 ha);
- d) Eeser Strand, een strand met een hotel (met ongeveer 50 kamers) en een zwembad;

e) Eeser golf, een golfterrein.

In 2005 al aanwezige functies, voornamelijk langs de Eesveenseweg, zijn in het bestemmingsplan met een woon-, gemengde of agrarische bestemming conform bestaand gebruik ingepast. Ook het aanwezige zandwinningsbedrijf is voorzien van een passende bestemming.

Het initiatief voor de realisering van de ontwikkelruimte in het bestemmingsplan Eeserwold ligt niet bij de gemeente Steenwijkerland. De daarvoor bestemde gronden in het plangebied zijn eigendom van een projectontwikkelaar die bovengenoemde ontwikkelingen wil realiseren. Tussen de gemeente Steenwijkerland en de ontwikkelaar is daartoe in 2004 een exploitatieovereenkomst gesloten. De rol van het gemeentebestuur is met betrekking tot het plangebied dus beperkt tot een voorwaardenscheppende en toetsende rol. In het bestemmingsplan is met behulp van een kaart een (indicatieve) fasering opgenomen. Uit de fasering blijkt dat de ontwikkelingen aan het einde van de planperiode (2015) ongeveer zouden moeten zijn afgerond.

In werkelijkheid is de ruimtelijke ontwikkeling die het bestemmingsplan Eeserwold in het plangebied mogelijk maakt tot dusver maar gedeeltelijk gerealiseerd. Er zijn op de campus enkele bedrijfskavels uitgegeven. In 2013 is een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een hypermarkt op deze campus. Er is ook een start gemaakt met de realisering van de woningen. De exploitatie van de overige deelgebieden is echter (nog) niet gestart. Het plangebied ligt voor het grootste deel bouwrijp te wachten op verdere invulling en is deels (nog) in gebruik als agrarisch gebied en tijdelijke natuur.

3. Beleidskaders

Deze paragraaf beschrijft de belangrijkste beleidskader die van toepassing zijn op de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan.

3.1. Landelijk kader

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) uit 2012 schetst de Rijksoverheid de ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040. Deze ambities zijn opgehangen aan 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken ('je gaat er over of niet'). Deze nationale belangen zijn geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Daarnaast bestaat het landelijke beleid vooral uit het normale wettelijke kader van de Wro, de milieu- en natuurreggeving etc. Dit wettelijke kader kan randvoorwaarden verbinden en beperkingen stellen aan lokale ruimtelijke ontwikkelingen.

Ingevolge de Wet milieubeheer en het daarop gebaseerde Besluit milieueffectrapportage (mer) moet bij de besluitvorming over de realisering van een nieuw bedrijventerrein of de wijziging of uitbreiding daarvan van meer dan 75 ha een mer-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Hetzelfde geldt voor een woningbouwlocatie 2000 of meer woningen en voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van een locatie voor winning van oppervlaktedelfstoffen van 12,5 ha of meer. Dat houdt in dat het bevoegd gezag moet beoordelen of de realisering van dat nieuwe terrein belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Zo ja, dan moet voor desbetreffende activiteit een mer-procedure worden doorlopen. Voor nieuwe bedrijventerreinen kleiner dan 75 ha is (in eerste instantie) geen mer-beoordeling noodzakelijk maar moet wel een zogenaamde vormvrije mer-beoordeling worden uitgevoerd. Deze vormvrije mer-beoordeling komt neer op een motivering waarom het is uitgesloten dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn; dit moet dan in het besluit worden toegelicht. Indien op basis van de vormvrije mer-beoordeling niet kan worden geconstateerd dat belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten moet alsnog een (echte) mer-beoordeling worden uitgevoerd (waardoor uiteindelijk toch een milieueffectrapportage noodzakelijk kan zijn).

In samenhang hiermee is voor de gemeente Steenwijkerland ook de Natuurbeschermingswet (Nbw) vanwege de aanwezigheid van grote natuurgebieden (onder andere De Wieden en De Weerribben) van belang. Uit de Nbw vloeit voort dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geen (significant) negatieve effecten mogen hebben op de krachtens deze wet beschermde natuur. Bij ruimtelijke besluitvorming voor de nieuwe ontwikkelingen moet de mogelijkheid van eventuele negatieve effecten worden onderzocht. In de eerste plaats met behulp van een voortoets maar als op basis van de voortoets mogelijke negatieve effecten niet (op voorhand) kunnen worden uitgesloten dan moet een "passende beoordeling" van de betreffende ontwikkeling worden uitgevoerd. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan voor die ontwikkeling geldt dan dat er een wettelijke koppeling is tussen die passende beoordeling en de mer. Als een passende beoordeling noodzakelijk is, moet er voor het bestemmingsplan ook een mer worden opgesteld.

Verder is in dit geval de ladder voor duurzame verstedelijking van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) (mogelijk) relevant (artikel 3.1.6, tweede lid Bro). Strekking van deze ladder, die een wettelijke borging is van de eerdere SER-ladder, is dat in een bestemmingsplan voor een

ruimtelijke ontwikkeling van (onder meer) een bedrijventerrein, woningbouwlocatie of van kantoren is aangetoond dat die ontwikkeling voorziet in een acute regionale behoefte die niet of niet uitsluitend binnen bestaand stedelijk gebied (van de bewuste regio) kan worden gerealiseerd..

3.2 Provinciaal/regionaal beleid

Bij de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan moet rekening worden gehouden met de provinciale omgevingsverordening (de Omgevingsverordening Overijssel 2009) waarin (onder andere) het provinciale beleid ten aanzien van bedrijfs- en woonlocaties is opgenomen. Deze verordening gaat (ook) uit van de SER-ladder (artikel 2.1.3). Volgens deze provinciale bepaling mogen bestemmingsplannen uitsluitend voorzien in stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verharding leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- a) dat er voor deze opgave in redelijkheid geen ruimte beschikbaar is binnen het bestaande bebouwd gebied en de ruimte binnen het bestaand bebouwd gebied ook niet geschikt te maken is door herstructurering en/of transformatie;
- b) dat mogelijkheden voor meervoudig ruimtegebruik binnen het bestaand bebouwd gebied optimaal zijn benut.

Inhoudelijk overlapt deze regel met de landelijke ladder voor duurzame verstedelijking van het Bro.

In de omgevingsverordening is de kern Steenwijk aangemerkt als een streekcentrum. Deze streekcentrumfunctie houdt in dat bestemmingsplannen voor woningbouw, de realisering van een bedrijventerrein en voorzieningen zich, anders dan bij andere kernen, niet hoeven te beperken tot de lokale behoefte maar mogen zijn afgestemd op de regionale behoefte (artikel 2.1.2). De bestemmingsplannen voor Steenwijk mogen dus (mede) worden ingezet voor ruimtelijke ontwikkelingen om inwoners en bedrijven vanuit de regio naar Steenwijk toe te trekken.

Volgens artikel 2.2.2 van deze verordening dienen in bestemmingsplannen opgenomen nieuwe woningbouwlocaties naar aard, omvang en locatie wel in overeenstemming te zijn met een woonvisie waarover overeenstemming is bereikt met de buurgemeenten en de provincie. Voor nieuwe bedrijventerreinen geldt een soortgelijke regeling. Het opnemen van een nieuw bedrijventerrein in een bestemmingsplan is slechts mogelijk voor zover dat terrein qua aard, omvang en locatie past in een bedrijventerreinvisie waarmee de provincie heeft ingestemd. Daarbij geldt dat een bestemmingsplan niet mag voorzien in nieuwe zelfstandige kantoorlocaties tenzij de behoefte aan extra kantoorruimte is aangetoond en deze ruimte niet kan worden opgevangen in de bestaande voorraad aan kantoorruimte.

Verder zijn in de omgevingsverordening de (on)mogelijkheden voor detailhandel op een bedrijventerrein voor dit bestemmingsplan vooral een aandachtspunt. Voor detailhandel geldt in deze verordening dat bestemmingsplannen niet mogen voorzien in nieuwe mogelijkheden voor detailhandel op bedrijventerreinen. Volumineuze detailhandel kan wel worden toegestaan indien er geen ruimte is in binnensteden en wijkwinkelcentra. Nieuwe grootschalige detailhandel is uitsluitend toegestaan indien de betreffende locatie ligt in of aansluit op bestaande binnensteden en winkelcentra. Vestigingen met een regionale uitstraling mogen uitsluitend in stedelijke centra en alleen nadat uit onderzoek blijkt dit niet leidt tot een ontwrichting van de bestaande detailhandelstructuur. Eventueel kan dit middels een ontheffing in een bestemmingsplan voor bedrijventerreinen geregeld worden.

Recentelijk heeft de provincie door een wijziging van de provinciale omgevingsverordening een aanpassing van het provinciale detailhandelsbeleid doorgevoerd (door Provinciale Staten vastgesteld op 23 april 2014). Deze aanpassing houdt (onder andere) in dat volumineuze detailhandel op een bedrijventerrein voortaan alleen nog is toegestaan voor de lokale behoefte (waarvoor in de binnensteden en winkelcentra geen ruimte kan worden gevonden). In afwijking daarvan kan voor streekcentra een uitzondering kan worden gemaakt. Volumineuze detailhandel op een bedrijventerrein in een streekcentrum mag een regionale uitstraling hebben mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. De behoefte aan deze detailhandel moet aannemelijk zijn gemaakt, aangetoond is dat de detailhandel niet leidt tot een onevenredige aantasting van het voorzieningenniveau in de betreffende regio en het woon-, leef- en ondernemersklimaat in de betreffende kern en er heeft over de detailhandelsmogelijkheden regionale afstemming plaatsgevonden met de buurgemeenten en Gedeputeerde Staten.

3.3 Lokaal beleid

Als algemeen ruimtelijk beleidskader is voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan voor Eeserwold de op 1 maart 2011 door de gemeenteraad vastgestelde Notitie facetbeleid relevant. In deze nota wordt voor een breed scala aan functies en activiteiten beschreven op welke wijze deze functies en activiteiten zullen worden ingepast in de nieuwe bestemmingsplannen. Voor het plangebied Eeserwold geeft dit facetbeleid aan dat voor het bedrijventerrein zoveel mogelijk een inwaartse milieuzonering op basis van de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zal worden toegepast en dat de vestiging van nieuwe volumineuze detailhandel op dit bedrijventerrein mogelijk is.

Meer specifiek is voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in 2010, ter uitvoering van de provinciale omgevingsverordening, de Bedrijventerreinenvisie 2010 Steenwijkerland opgesteld. In deze visie worden de kwantitatieve en kwalitatieve ambities met betrekking tot deze terreinen tot 2020 beschreven. De insteek van de visie is om de bestaande bedrijventerreinen te intensiveren en de nieuwe bedrijventerreinen in te richten als moderne werklandschappen. De bedrijventerreinen in de kern Steenwijk, waaronder Eeserwold, hebben een regionale functie. Ze zijn niet alleen bedoeld voor lokale bedrijvigheid maar bedienen ook de regionale markt. De focus ligt daarbij op hoogwaardige bedrijvigheid en zakelijke dienstverlening. Kwantitatief wordt in de visie aangegeven dat de totale ruimtevraag naar bedrijventerreinen in Steenwijkerland tot 2020 naar verwachting uitkomt op zo'n 80-82 hectare. Het bedrijventerrein Eeserwold is volgens de visie één van de terreinen die benut zullen worden om in deze vraag te voorzien.

Kwalitatief wordt in de visie onder meer aangegeven dat een aantal bestaande bedrijventerrein de komende jaren wordt geherstructureerd. Verder wordt gelet op de inpassing van bedrijventerreinen in het landschap. Voor Eeserwold wordt in de visie in dit verband verwezen naar het beeldkwaliteitsplan van 2005.

Het gemeentelijke woonbeleid is vastgelegd in de in 2012 door de gemeenteraad vastgestelde Visie op wonen en leefbaarheid – Duurzaam Vitaal. Volgens deze visie wordt de komende jaren ingezet op het bouwen voor de eigen behoefte en een beperkte bovenlokale opvangfunctie. De eigen woningbehoefte is geraamd op 100 woningen per jaar en de bovenlokale opvangfunctie op 25 woningen per jaar. Voor de woningbouw in Eeserwold is in de visie ter uitvoering van dit woningbouwprogramma in de visie tot 2020 een plancapaciteit van 71 woningen opgenomen.

4. Toekomstige situatie

In deze paragraaf wordt het mogelijke toekomstscenario voor het plangebied geschetst. Bij het invullen van dit toekomstscenario moet rekening worden gehouden met twee belangrijke, juridische randvoorwaarden:

- 1) Belangrijk uitgangspunt van de bestemmingsplanjurisprudentie is dat in het algemeen aan een (voorheen geldend) bestemmingsplan geen blijvende rechten kunnen worden ontleend. De gemeenteraad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. Implicaties hiervan is dat voor zover de ontwikkelruimte van een bestemmingsplan niet volledig is benut, bij een nieuw bestemmingsplan moet worden afgewogen in hoeverre die ontwikkeling ruimtelijk nog steeds wenselijk en mogelijk is. Gemotiveerd moet worden waarom de handhaving van (niet ingevulde) bestemmingen goede ruimtelijke ordening is. Meer in het bijzonder geldt in gevallen, zoals deze, waarbij sprake is van een (eerdere) samenwerkingsovereenkomst dat de gemeenteraad een bestemmingsplan kan vaststellen dat afwijkt de ruimtelijke inrichting die partijen voor ogen stond bij het afsluiten van die overeenkomst maar daarbij dient de gemeenteraad alvorens te besluiten op grond van gewijzigde inzichten wel alle aan de orden zijnde belangen in de belangenafweging te betrekken. Dat betreft ook de belangen die gemeoid zijn met het nakomen van de overeenkomsten (zie RvS 19 maart 2014, 201306555/1/R2).
- 2) Tweede vaste lijn in de jurisprudentie is dat in een bestemmingplan alleen bestemmingen mogen worden opgenomen die binnen de planperiode (10 jaar) zullen worden verwezenlijkt. De uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan moet op dit punt worden aangetoond. Door de economische crisis is het tegenwoordig niet altijd eenvoudig om de aan te tonen dat in nieuwbouw voor kantoren, bedrijven en woningen moet worden voorzien. De lijn in de RVS-jurisprudentie is dat de economische crisis, de bevolkingskrimp, en een toename van de werkloosheid, niet per definitie met zich brengen dat in een gemeente geen behoefte aan nieuwe woningen is of kan ontstaan. Maar die behoefte moet wel aannemelijk worden gemaakt door middel van onderzoek (zie bijvoorbeeld RvS 6 oktober 2010, 201004971/1/R2, RvS 26 februari 2014, 201308301/1/R6) .

4.1 Handhaven centrale doelstelling bestemmingsplan

Zoals bij de inleiding al is aangegeven, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor het plangebied Eeserwold onderdeel van de bredere actualiseringsslag van het totale bestemmingsplanbestand van onze gemeente. Over het algemeen heeft de actualisering van bestemmingsplannen de insteek om de bestaande (planologische) situatie opnieuw vast te leggen in een modern bestemmingsplan. Hierbij geldt ook dat de woon- en bedrijvenontwikkeling op Eeserwold, zoals in hoofdstuk 3 is toegelicht, is ingebed in de huidige beleidskaders voor de bedrijventerreinen en woningbouw. Beleidskaders waarmee de provincie ook heeft ingestemd.

Centrale doelstelling van het (huidige) bestemmingsplan Eeserwold is om een impuls te geven aan de lokale economie. Om de in de stad Steenwijk aanwezige voorzieningen in stand te houden en qua stedelijke voorzieningen te kunnen blijven concurreren met omliggende steden moet er voor deze voorzieningen voldoende draagvlak zijn. Het huidige bestemmingsplan Eeserwold beoogt daar langs twee lijnen een bijdrage aan te leveren:

- 1) door de realisering van een nieuw bedrijventerrein waar nieuwe ondernemingen en ondernemers naar Steenwijk toe trekken waardoor de lokale werkgelegenheid wordt versterkt;
- 2) versterking van de koopkracht en koopkrachtbinding in en met de stad Steenwijk door het realiseren van woningbouw in met name het duurdere marktsegment.

Deze doelstelling is op zichzelf onverminderd actueel en sluit goed aan bij de functie van Steenwijk als streekcentrum. De vraag is vooral hoe dit doel het beste kan worden gerealiseerd in de huidige economisch-maatschappelijke context. Duidelijk is dat het economische klimaat bij de vaststelling van het bestemmingsplan Eeserwold in 2005 in algemene zin nog zeer gunstig was voor het opstarten van nieuwe, grote ruimtelijke ontwikkelingen. Door de economische crisis die even later begon, zijn de economische perspectieven heel anders komen te liggen. Dat geldt met name voor de in het bestemmingsplan voorziene woningbouw en het beoogde bedrijventerrein (het leeuwendeel van het nieuwe bestemmingsplan).

4.2 Bedrijventerrein en behoefte aan bedrijfsruimte

In de periode 2003 - 2007 werd er in Steenwijk nog relatief veel bedrijfsgrond uitgegeven. De afgelopen jaren (2008 - heden) zijn de uitgiftecijfers echter aanzienlijk gereduceerd. Zo werd er in 2006 en 2007 nog respectievelijk 7,1 en 8,4 ha aan nieuwe bedrijfskavels uitgegeven. In 2012 is dit aantal gedaald naar 0,3 ha. Voorlopig moet worden aangenomen dat de hoge uitgiftes van 2003 - 2007 niet meer bereikt zullen worden. Voor de komende planperiode van het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold (2015 - 2025) moet dan ook worden uitgegaan van een veel lagere bedrijfsuitgifte.

In bijlage 1 van deze nota van uitgangspunten is, op basis van een lager uitgiftecijfer, een nieuwe raming gemaakt van de komende jaren te verwachten bedrijfsgronduitgifte. Dit is in de raming vervolgens afgezet tegen het (toekomstige) beschikbare aanbod aan bedrijfsgrond. Daaruit blijkt dat de uitgiftemogelijkheden van de bestaande bedrijventerreinen, uitgezonderd Eeserwold, zeer klein zijn. Deze terreinen zijn bijna volledig benut/uitgegeven. De in de bedrijventerreinvisie genoemde bedrijventerreinen waar in de toekomst nog ruimte voor nieuwe bedrijvigheid beschikbaar is, zijn, opnieuw met uitzondering van Eeserwold, "zachte plannen" (terreinen waarvoor in het geldende bestemmingsplan nog geen bedrijventerreinenbestemming geldt) waar bedrijfsgrond feitelijk nog niet uitgeefbaar is. Dat betekent dat de capaciteit van bedrijventerrein Eeserwold als een terrein waarvan de ontwikkeling al is gestart en waar bedrijfsgrond direct uitgeefbaar is, ook als wordt uitgegaan van een lagere gronduitgifte, van groot belang is voor de opvang van de opvang van de ruimtebehoefte van bedrijven tot 2020 en daarna.

De ruimtelijke insteek kan dan ook zijn en blijven om de in reeds gang gezette ruimtelijke ontwikkeling van bedrijventerrein Eeserwold in het nieuwe bestemmingsplan voort te zetten, omdat; (a) dit terrein is opgenomen in de bedrijventerreinvisie waarmee de provincie heeft ingestemd en (b) dit terrein ook in de huidige marktomstandigheden nodig is voor de (boven)lokale opvang van bedrijfsruimte. Er is lokaal of regionaal geen direct alternatief beschikbaar. Voor zover de lagere behoefte aan bedrijfskavels aanleiding geeft tot het bijstellen van het aanbod, heeft dat primair consequenties voor de ingebruikneming en fasering van de zachte plannen voor toekomstige bedrijventerreinen. Het is logisch om eerst een gestarte ruimtelijke ontwikkeling af te maken alvorens nieuwe ontwikkelingen te overwegen of ter hand te nemen.

Uiteraard zal bij de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold de behoefte aan de verdere ontwikkeling wel nader moeten worden onderbouwd (zie paragraaf 5).

Binnen de grenzen van de bedrijventerreinbestemming van Eeserwold is er verder wel aanleiding voor het doorvoeren van enkele veranderingen. Zoals toegelicht bij de analyse is het in het huidige bestemmingsplan de bedoeling dat een deel van het bedrijventerrein in gebruik wordt genomen als kantorenpark (Eesercampus). De projectontwikkelaar heeft gevraagd of het bij de herziening van het bestemmingsplan mogelijk is om deze kantoorlocatie flexibeler in te vullen door naast zelfstandige kantoorfuncties ook andere bedrijven toe te staan. Mede gezien de landelijk moeilijke marktsituatie voor kantoorruimte bestaat in beginsel tegen deze flexibiliteit ruimtelijk geen bezwaar onder de voorwaarde van handhaving van de beoogde beeldkwaliteit (parksetting) en hoeft de gedachte van een echt kantorenpark in het nieuwe bestemmingsplan niet meer te worden benadrukt. Overigens is volgens de regels van het bestemmingsplan een mengvorm van bedrijven en zelfstandige kantoorfuncties binnen deze campus ook nu al mogelijk.

Een tweede aandachtspunt is het gegeven dat het huidige bestemmingsplan binnen de bedrijfsbestemming, naast volumineuze detailhandel ook grootschalige detailhandel in de vorm van hypermarkten toestaat. Deze mogelijkheid is niet in overeenstemming met het provinciale beleid zoals dat is vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening van 2009. Een gemeentebestuur is wettelijk verplicht om bij een herziening/actualisatie van het bestemmingsplan het nieuwe plan in overeenstemming te brengen met de regels van deze verordening. Over de vergunde hypermarkt lopen inmiddels enkele juridische procedures (tegen de verleende omgevingsvergunning en de afwijzing van een verzoek tot partiële herziening van het huidige bestemmingsplan). In die procedures speelt ook de afwijking ten aanzien van het provinciale beleid een rol.

In het nieuwe bestemmingsplan voor Eeserwold zal de mogelijkheid voor het realiseren van nieuwe hypermarkten dan ook uit de regels moeten worden geschrapt. Afhankelijk van de uitkomst van de juridische procedures tegen de vergunde hypermarkt zal voor dit bedrijf in het nieuwe bestemmingsplan als een bestaande functie een maatwerkoplossing moeten worden opgenomen. Hier geldt dat bij vaststelling van het bestemmingsplan rekening moet worden gehouden met de eventuele (nadelige) gevolgen van de hypermarkt op het bestaande voorzieningenniveau. Juridische randvoorwaarde in dit verband is dat de hypermarkt niet mag leiden tot een duurzame ontwrichting van dat bestaande niveau. Daarbij is doorslaggevend of de inwoners van een bepaald gebied niet langer op een aanvaardbare afstand van hun woning kunnen voorzien in hun eerste levensbehoeften (RvS 8 september 2013 nr. 201208105/1/R2). Om die gevolgen in beeld te brengen is onderzoek noodzakelijk (zie onderzoeksparagraaf 6).

Tenslotte geldt dat binnen de bedrijfsbestemming duurzame ontwikkelingen op het punt van bijvoorbeeld energiegebruik of vervoer (oplaadpunten voor elektrische voertuigen) mogelijk zullen zijn, voor zover deze ontwikkelingen niet knellen met stedenbouwkundige of landschappelijke randvoorwaarden. Dit uitgangspunt geldt overigens ook voor de hierna te behandelen woonbestemming.

4.3 Woningbouw

De invulling van de beoogde woningbouwlocaties in Eeserwold is in de afgelopen jaren weliswaar gestart maar het aantal woningen dat dusver is gerealiseerd, is maar heel beperkt. Op 1 januari

2014 waren er zes woningen gebouwd. Op basis van de mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan resteert dus nog een aanzienlijk woningbouwprogramma.

Dit programma is niet zonder meer in overeenstemming met het geldende beleidskader. De met de provincie overeengekomen woonvisie gaat immers uit van 71 woningen tot 2020. De planperiode van het nieuwe bestemmingsplan loopt langer door (tot 2025) maar zou, uitgaande van dit programma, ook leiden tot aanzienlijk meer woningen in Eeserwold. Daarnaast geldt op grond van artikel 3.1.6 Bro ook hier dat de (regionale) behoefte aan deze woningen aantoonbaar moet zijn.

Er zijn voor de woningbouw in Eeserwold drie mogelijke toekomsscenario's denkbaar:

- 1) handhaving van het woningbouwprogramma conform de opzet van het huidige bestemmingsplan;
- 2) invulling van de woongebieden met andere woningtypen;
- 3) handhaving van de woongebieden en de beoogde kwaliteit maar met een lager woningaantal.

Scenario 1

Scenario 1) heeft als belangrijkste voordeel dat daarmee de kwaliteitsdoelstelling van het huidige bestemmingsplan volledig wordt gehandhaafd. De bouw van hoogwaardige villa's en luxe appartementen in een ruim opgezet woonlandschap betekenen een kwaliteitsimpuls voor zowel het plangebied zelf als Steenwijk als geheel. Dit scenario kan echter alleen in het nieuwe bestemmingsplan worden overgenomen als uit een woningbehoefteonderzoek blijkt dat binnen de planperiode van dit plan (2015 - 2025) voldoende behoefte bestaat aan de bouw van het aantal nieuwe woningen dat het onderhavige bestemmingsplan mogelijk maakt. Hoewel bij de opstelling van het huidige bestemmingsplan in 2003 een marktonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid van de realisering van deze woningen, is dit onderzoek inmiddels door het tijdsverloop en de veranderde economische omstandigheden achterhaald. Er is om deze ontwikkeling te kunnen doorzetten dus een nieuwe onderbouwing nodig. In de toelichting van het huidige bestemmingsplan is (op basis van het marktonderzoek van 2003) uitgegaan van een woningverkoop van 10 tot 15 woningen per jaar. Dit aantal is in werkelijkheid bij lange na niet gehaald. Om binnen de nieuwe planperiode te komen tot het zelfde maximumaantal woningen zou dit verkooptempo de komende jaren alsnog gehaald moeten worden. Gezien de veranderde economische omstandigheden en de daarmee samenhangende veranderde huizenmarkt, is het zeer de vraag of dit een realistische ontwikkeling is. Op voorhand is scenario 1) daarom niet als een reëel scenario te beschouwen. Het opnemen van een faserings- of wijzigingsregeling in het nieuwe bestemmingsplan maakt dit niet anders. Want ook dan blijft de planhorizon van tien jaar gelden en moet aannemelijk zijn dat het bestemmingsplan inclusief faserings- of wijziging binnen de planperiode uitvoerbaar is. Het opnemen van faserings- of wijzigingsregelingen waarbij de planperiode wordt overschreden is in de jurisprudentie in principe niet toegestaan. In ieder geval staat vast dat scenario 1 alleen haalbaar is als bij de opstelling van het bestemmingsplan alsnog een nieuw deugdelijk woningmarktonderzoek wordt overlegd waarin wordt aangetoond dat er binnen de planperiode voldoende vraag is voor de woningbouw die dit mogelijk gaat (of beter gezegd: blijft) mogelijk maken.

Scenario 2

Als alternatief zou kunnen worden overwogen om de bouw van villa's los te laten en in het nieuwe bestemmingsplan uit te gaan van meer reguliere, goedkopere woningen die mogelijk beter

afzetbaar zijn. Het gevolg hiervan is dat het kwaliteitsuitgangspunt (tot op zekere hoogte) wordt verlaten. Zoals hiervoor aangegeven, gaat het huidige bestemmingsplan Eeserwold uit van kwalitatief hoogwaardige woningbouw die bedoeld is voor woningzoekenden vanuit de regio en niet voor lokale woningbehoefte. Het loslaten van die kwaliteit ondergraaft de essentie van de ontwikkeling van Eeserwold (het toevoegen van kwaliteit aan de stad Steenwijk).

Een keuze voor dit scenario heeft ook een zekere onomkeerbaarheid in zich. Want als eenmaal uitvoering is gegeven aan de realisering van de bouw van meer gangbare woningbouw, dan zal het, ook al mocht de economische ontwikkeling daar aanleiding voor geven, moeilijk zijn om weer terug te komen op het oorspronkelijke idee van luxe woningbouw. Deze woningbouw laat zich niet zomaar meer inpassen in een meer reguliere woonwijk.

En daar komt nog iets bij. Als in plaats daarvan nu wordt uitgegaan van meer reguliere woningbouw in Eeserwold zal de exclusieve focus op deze doelgroep verloren gaan en deze woonontwikkeling gaan “concurreren” met de andere, toekomstige woningbouwlocaties zoals opgenomen in de woonvisie. Alsdan moet worden onderbouwd dat er voldoende behoefte is aan dit aanzienlijke ruimere, reguliere woningcontingent dan de aantallen waarvan de woonvisie uitgaat. In feite kent dit scenario dan ook hetzelfde onderbouwingsprobleem als scenario 1), zij het dan voor een andere type woningen. Momenteel is, om dezelfde redenen als bij scenario 1), niet aannemelijk dat zo’n onderbouwing valt maken. Uitgaande van het huidige, door de gemeenteraad geaccordeerde volkshuisvestingsbeleid is er geen aanleiding om de woningbouwlocaties om te bouwen tot meer reguliere woningbouwlocaties die mede bedoeld zijn voor de opvang voor de lokale woningbehoefte. Anders gezegd, kiezen voor scenario 2 betekent dat het gehele volkshuisvestingsbeleid ter discussie wordt gesteld omdat dan opnieuw moet worden afgewogen hoe de diverse toekomstige woningbouwmogelijkheden zich tot elkaar verhouden. Voor een dergelijke, brede discussie bestaat geen noodzaak.

Scenario 3

Scenario 3) laat zich kenschetsen als handhaving van “kwaliteit in bescheidenheid”. Dit scenario gaat uit van handhaving van de kwaliteit van de woonontwikkeling maar dan onder gelijktijdige aanpassing of verlaging van de woningaantallen. Het aantal woningen wordt dan afgestemd op het aantal dat binnen de planperiode volgens nieuw woningmarktonderzoek wel haalbaar is. Het resterende deel van de woningbouwontwikkeling wordt buiten het kader van de bestemmingsplanherziening gehouden en als een mogelijke ontwikkeling “doorgeschoven” naar de planologische besluitvorming die na afloop van de planperiode in 2025 weer plaats zal vinden. Aanvullend kan binnen dit scenario ook nog met de kwaliteitsparameters worden geschoven (andere kavelindeling, toevoegen van meer ruimte voor water of groen bijvoorbeeld) zolang de kwaliteitsuitgangspunten overeind blijven: vrijstaande villa’s op ruime kavels.

Van de drie scenario’s sluit scenario 3) het beste aan bij de oorspronkelijke bedoeling van het huidige bestemmingsplan en heeft het ook het beste perspectief voor vaststelling van een realistisch, haalbaar bestemmingsplan.

4.4 Overige functies

In het plangebied bevindt zich een zandwinningsbedrijf. De verwachting is dat de zandwinning ook de komende planperiode zal worden voortgezet. Deze activiteit moet dan ook als een bestaande situatie worden ingepast in het nieuwe bestemmingsplan. Zodra de zandwinning is

beëindigd, kan de betreffende locatie, conform de huidige planregeling, via een wijzigingsregeling de bestemming “water” krijgen.

Langs de Eesveenseweg bevinden zich in het plangebied verder een aantal bestaande woningen c.q. gemengde functies, evenals een strook agrarisch grond. Ook deze functies dienen als bestaande functies te worden opgenomen in het bestemmingsplan.

De locatie die in het huidige bestemmingsplan door toekenning van een recreatieve bestemming is bedoeld voor een 9-holes golfbaan is door de projectontwikkelaar verkocht en wordt momenteel voor agrarische doeleinden gebruikt. De destijds voorziene golfbaan zal er dus niet meer komen. Conform bestaand gebruik zal deze locatie in het nieuwe bestemmingsplan een agrarische bestemming moeten krijgen. Door de ontwikkelaar is verder aangegeven nog wel waarde te hechten aan de eveneens nog niet ingevulde Eeser Strand (hotel met strand). Vanuit het oogpunt van toevoegen van kwaliteit, kan deze functie in het nieuwe bestemmingsplan worden gehandhaafd.

5. Uitgangspunten

Op basis van de vorige paragraaf kunnen voor de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan voor Eeserwold een aantal uitgangspunten worden geformuleerd. Beleidsmatig zal het bestemmingsplan Eeserwold 2015 voldoen aan de volgende ruimtelijke uitgangspunten:

1. mogelijkheid realisering hypermarkt wordt in bestemmingsplan geschrapt, met uitzondering van de vergunde locatie, vanwege strijd met provinciaal beleid. Indien de vergunde hypermarkt onverhoopt ook niet wordt gerealiseerd dan vervalt ook deze mogelijkheid. Voor het overige wordt in het bestemmingsplan alleen de gebruikelijke detailhandelsregeling opgenomen (perifere detailhandel is toegestaan);
2. bestaande bedrijfsbestemmingen worden behouden omdat deze bestemmingen nodig zijn om de komende jaren te voorzien in de aanwezige behoefte aan nieuwe bedrijfsruimte;
3. woonbestemmingen worden eveneens zoveel mogelijk behouden op basis van het eerder beschreven scenario 3. De woonbestemmingen blijven afgestemd op de ontwikkeling van luxe woningen (villa's op ruime woonkavels). Het aantal woningen dat binnen de planperiode volgens het nieuwe bestemmingsplan mag worden gerealiseerd, wordt gebaseerd op de uitkomst van een nieuw woningmarktonderzoek. Voor zover dit onderzoek uitwijst dat de behoefte aan deze woningen de komende tien jaar lager is dan in het huidige bestemmingsplan opgenomen maximum (154 woningen) wordt in het nieuwe bestemmingsplan dit lagere aantal als een nieuw maximum opgenomen;
4. met betrekking tot de Eeser campus kan in het nieuwe bestemmingsplan meer ruimte worden gecreëerd waardoor naast kantoorruimte ook de realisering van bedrijfsruimte mogelijk is;
5. het voorziene golfveld komt te vervallen en wordt vervangen door een agrarische bestemming, conform bestaand gebruik;
6. voor het overige worden in het bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Al bestaande functies in het plangebied worden op basis van de huidige bestemmingen ingepast in het nieuwe bestemmingsplan, waar mogelijk wordt daarbij aangesloten bij de systematiek van de gemeentelijke standaardregels voor bestemmingen;
7. duurzame ontwikkelingen worden in het bestemmingsplan gefaciliteerd.
8. beeldkwaliteit blijft een zeer belangrijk thema voor het plangebied. Aan het bestemmingsplan Eeserwold is een beeldkwaliteitsplan verbonden. Dit beeldkwaliteitsplan wordt minimaal gehandhaafd en zo nodig geactualiseerd.

6. Uit te voeren onderzoek

Om de ontwikkelruimte van het bestemmingsplan Eeserwold door te vertalen naar het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold 2015, moet er dus voor de opstelling van dit nieuwe plan onderzoek worden gedaan waaruit blijkt dat het behoud van deze ruimte ruimtelijk haalbaar en uitvoerbaar is. Het gaat daarbij om de volgende onderzoeken:

- 1) actualisering van bestaand onderzoek. Voor het huidige bestemmingsplan zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Het gaat om bodemonderzoek, ecologie, een stabiliteitsonderzoek ten behoeve van de zandwinning, en akoestisch onderzoek naar eventuele geluidshinder voor de bestaande en nieuwe woningen als gevolg van wegverkeer en de zandwinning. Deze bestaande onderzoeken zullen op hun bruikbaarheid moeten worden getoetst en, waar nodig, worden aangevuld en/of geactualiseerd (dit hangt natuurlijk mede af van het aantal woningen dat in het nieuwe bestemmingsplan zal terugkomen). Bij die actualisering moet ook rekening worden gehouden met de hierna beschreven onderzoekspunten.
- 2) uitvoeren mer-beoordeling en voortoets natuur. Ten opzichte van de situatie van 2005 is de mer-regelgeving aangescherpt. Kon in het verleden bij planologische besluitvorming voor activiteiten onder de drempelwaarden direct worden gesteld dat er geen mer nodig is, bij de huidige mer-regels moet ook voor deze activiteiten een (vormvrije) mer-beoordeling plaatsvinden.

De ontwikkelingen die het nieuwe bestemmingsplan maximaal mogelijk zal maken blijven voor wat betreft de woningbouw en het bedrijventerrein onder deze drempelwaarden. Het aantal woningen bedraagt maximaal 154, het bedrijfsterrein heeft, inclusief de al uitgegeven/vergunde locaties, een oppervlakte van 36 ha. De zandwindplas heeft een oppervlakte van 55 ha. Weliswaar heeft de zandwinning dus een grotere oppervlakte dan de drempelwaarde (12,5 ha) maar het gaat in dit geval zuiver om het in het nieuwe bestemmingsplan vastleggen van de huidige, bestaande zandwinningactiviteiten. De zandwinning wordt (in het nieuwe bestemmingsplan) niet gewijzigd of uitgebreid. Het uitvoeren van een mer-beoordeling is voor het nieuwe bestemmingsplan dan ook niet direct verplicht. Toch moet bij de opstelling van de mer door middel van een verkennend onderzoek in beeld worden gebracht of deze ontwikkelingen mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken op grond waarvan voor het bestemmingsplan toch een formele mer-beoordeling of milieueffectrapportage moet worden uitgevoerd. In samenhang hiermee moet ook uitvoering worden gegeven aan de onderzoeksverplichting van de Nbw. In beeld moet worden gebracht of deze ontwikkelingen mogelijk een negatief effect kunnen hebben op de beschermde Natura 2000 gebieden. Als die negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten moet een passende beoordeling worden uitgevoerd en daarmee alsnog een milieueffectrapportage. Beide onderdelen (vormvrije mer-beoordeling en voortoets) kunnen worden gecombineerd in een onderzoeksrapportage.

- 3) aantonen noodzaak en uitvoerbaarheid bedrijfs- en woonbestemmingen. Ten opzichte van de situatie in 2005 zijn ook de onderzoeksverplichtingen voor de uitvoerbaarheid of het realiteitsgehalte voor deze bestemmingen ook aangescherpt. De bedrijfs- en woonbestemmingen zoals hiervoor toegelicht, zijn stedelijke ontwikkelingen die in het bestemmingsplan van een onderbouwing moeten worden voorzien die aantoont dat deze bestemmingen voorzien in een actuele (regionale) behoefte en (economisch) uitvoerbaar

zijn. Voor het bedrijventerrein kan een onderbouwing worden gemaakt door een actualisering van de bedrijventerreinvisie die inzichtelijk maakt dat de bedrijfsbestemmingen in het plangebied Eeserwold noodzakelijk zijn voor de opvang van de lokale en regionale behoefte aan bedrijfsruimte (binnen de planperiode). Voor de woonfuncties zal gebruik moeten worden gemaakt van een woningbehoefte of woningmarktonderzoek. Tot welk resultaat dat onderzoek leidt, is op voorhand niet goed voorspelbaar.

Daarnaast zal meer specifiek onderzoek moeten worden gedaan naar de detailhandelsmogelijkheden in het bestemmingsplan Eeserwold. Voor de inpassing van de (vergunde) hypermarkt in het nieuwe bestemmingsplan moet een distributieplanologisch onderzoek (DPO). In het DPO worden de gevolgen van de hypermarkt op het bestaande voorzieningenniveau beschreven. Ook voor de overige detailhandelsmogelijkheden op het bedrijventerrein, de volumineuze detailhandel, zal op grond van de provinciale omgevingsverordening een onderzoek naar de behoefte en gevolgen worden gedaan.

7. Beschrijving op te nemen bestemmingen

Het huidige bestemmingsplan is een vrij globaal bestemmingsplan vastgesteld onder het regime van de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). De plankaart bevat vrijwel alleen bestemmingsvlakken en geen bouwvlakken (met uitzondering van het bedrijventerrein). Het plan bevat nog een beschrijving in hoofdlijnen die nader regels of richtlijnen geeft voor de invulling van de diverse bestemmingen. Daarbij wordt ook verwezen naar het beeldkwaliteitsplan.

De opzet van het nieuwe bestemmingsplan zal als conserverend plan zoveel mogelijk aansluiten bij de ruimtelijke opzet van het huidige bestemmingsplan. De huidige begrenzing van de bestemmingsvlakken zal in de nieuwe verbeelding over het algemeen niet veranderen. Er zijn enkele uitzonderingen op deze hoofdregel. Zo geldt voor de strook grond tussen de Eesveense weg nr. 34 en 36 sinds 2013 een nieuw, digitaal bestemmingsplan; bestemmingsplan Steenwijk woonwerklocaties Eesveenseweg dat ter plaatse met een gemengde bestemming drie zogenaamde woon-werklocaties mogelijk maakt. Hoewel deze strook grond oorspronkelijk deel uitmaakte van het plangebied Eeserwold is voor deze plek dus al een nieuw, actueel bestemmingsplan vastgesteld. Deze drie woon-werkkavels kunnen bij de actualisering van het bestemmingsplan Eeserwold dus verder buiten beschouwing blijven.

Een tweede uitzondering is het bestemmingsvlak voor al genoemde golfbaan die in het nieuwe bestemmingsplan niet meer terug zal keren.

En ten derde is de begrenzing van de nieuwe woonbestemming of –bestemmingen afhankelijk van het aantal woningen dat binnen de planperiode nog gerealiseerd kan of zal worden. Bij een kleiner aantal ligt het voor de hand dat ook de begrenzing van de woonbestemmingen op de verbeelding verandert omdat volstaan kan worden met een ander of kleiner bestemmingsvlak.

Het nieuwe bestemmingsplan moet voldoen aan de (digitale) eisen van de Wro en de daarbij behorende standardeisen ten aanzien de bestemmingsplanregels en verbeelding. Vanwege de Wro zullen de bestemmingen en de regels van het nieuwe bestemmingsplan soms iets anders moeten worden opgezet dan de bestemmingen en de plankaart van het huidige bestemmingsplan. Zo is met de inwerkingtreding van de Wro de figuur van de beschrijving in hoofdlijnen verdwenen. Deze kan in het nieuwe bestemmingsplan dus niet terugkeren. Bebouwings- en gebruiksbepalingen moeten in het nieuwe plan in de regels (per bestemming) worden opgenomen. Het verdwijnen van de beschrijving in hoofdlijnen betekent ook dat het beeldkwaliteitsplan niet meer kan worden gekoppeld aan het bestemmingsplan. Het beeldkwaliteitsplan zal bij vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad (opnieuw) moeten worden vastgesteld als een onderdeel of wijziging van de welstandsnota.

De bedoeling blijft wel om de bebouwings- en gebruiksmogelijkheden van de bestemmingen van het huidige bestemmingsplan in het nieuwe plan zoveel mogelijk te handhaven. De volgende bestemmingen zullen in het nieuwe bestemmingsplan worden opgenomen:

1) Wonen 1

De bestemming “Wonen 1” wordt gereserveerd voor in het plangebied opgenomen woonlocaties. Qua toegestane maatvoering en situering van de bebouwing zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij de regels van het bestaande bestemmingsplan. In dit plan is op de plankaart voor de maatvoering een onderverdeling gemaakt. Voor het Eeser Landgoed geldt een maximale bouwhoogte van 12 m en een dakhelling van minimaal 25 en maximaal 60 graden. Voor Eeser Buiten geldt een maximale bouwhoogte van 10 meter en een dakhelling van minimaal 15 en

maximaal 45 graden. Voor een klein deel van Eeser Buiten, het gedeelte waar de appartementen zijn geprojecteerd, geldt een maximale bouwhoogte van 15 m en een dakhelling van minimaal 15 en maximaal 45 graden.

Deze maatvoering zal in het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk worden overgenomen. Hetzelfde geldt voor de situeringsvoorschriften. Het gaat hier immers om villa-achtige woonbebouwing waarin de standaardregels voor de bestemmingsplan niet goed voorzien. De exacte regeling in het nieuwe bestemmingsplan is mede afhankelijk van het aantal woningen dat de ontwikkelaar binnen de nieuwe planperiode daadwerkelijk wil/kan realiseren op basis van het nieuwe woningmarktonderzoek. In samenhang hiermee zal op basis van dit onderzoek in deze woonbestemming ook een nieuw maximum voor het aantal woningen worden opgenomen. Indien het de bedoeling is om beide woongebieden (gedeeltelijk) te ontwikkelen, zal dit maximum naar rato worden uitgesplitst over deze gebieden.

Aan bijgebouwen is volgens het huidige bestemmingsplan per bouwperceel maximaal 100 m² toegestaan. Ook deze regeling zal in het nieuwe bestemmingsplan worden overgenomen (voor zover nog nodig in verband met de komende Bor wijziging).

2) Wonen 2

In het plangebied zijn langs de Eeserweg een aantal bestaande woningen aanwezig. Deze woningen krijgen de bestemming "Wonen 2" conform de standaardregels voor bestemmingen zoals die ook gehanteerd zijn bij de actualisatie van andere bestemmingsplannen. Binnen deze bestemming is de functie wonen toegestaan en zijn, al dan niet met een omgevingsvergunning, ook diverse nevenfuncties mogelijk (bedrijf of beroep aan huis, mantelzorg etc.).

Op de verbeelding zal de standaard woonbestemming worden opgenomen met een bouwvlak voor het hoofdgebouw en een aanduiding voor de bijgebouwen. Ten aanzien van regeling voor bijgebouwen moet rekening worden gehouden met de komende wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor) waardoor straks vergunningsvrij al 100 m² aan bijgebouwen vergunningsvrij is toegestaan (is nu nog 30 m²).

In de gebruiksregels zal worden opgenomen dat er per woning minimaal twee parkeerplaatsen op eigen terrein moeten worden gerealiseerd. Deze voorwaarde is namelijk al opgenomen in de beschrijving van hoofdlijnen van het huidige bestemmingsplan.

3) Gemengd

Langs de Eeveenseweg bevinden zich ook enkele kavels met woningen in combinatie met lichte bedrijvigheid die qua omvang meer inhoudt dan een aan huis gebonden beroep of bedrijf. Deze kavels zijn in het huidige bestemmingsplan bestemd met de bestemming gemengde doeleinden. Deze bestemming keert in het nieuwe bestemmingsplan terug als de bestemming "Gemengd". Daarbij kan worden aangesloten bij de regelsystematiek van het recente bestemmingsplan "Steenwijk woon werklocaties Eesveenseweg" waarmee bij Eeserwold een nieuwe gemengde bestemming is toegekend.

Een bijzondere regeling geldt binnen deze gemengde bestemming ten aanzien van de locatie Eesveenseweg 34. Bij de eerste herziening van het bestemmingsplan Eeserwold in 2011 (bestemmingsplan Steenwijk-Eeserwold, 1^e herziening) is voor deze locatie een aanduiding bandenopslag opgenomen. Deze aanduiding zal ongewijzigd worden overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

4) Bedrijventerrein

Het bedrijventerrein van Eeserwold is nu bestemd met de bestemming “Bedrijfsdoeleinden. In het nieuwe bestemmingsplan wordt dit de bestemming “Bedrijventerrein”.

Binnen deze bestemming is bedrijvigheid tot maximaal milieucategorie 3.2 toegestaan (bedrijven waarvoor volgens de VNG zoneringsrichtlijnen ten opzichte van woningen/milieugevoelige objecten een afstand van minimaal 100 m geldt). Dit is conform de huidige bedrijfsbestemming. Overigens geldt daarbij wel een zekere zoning met betrekking tot bedrijfslocaties die dicht bij woningen (komen te) liggen. Voor die locaties is bedrijvigheid van maximaal milieucategorie 3.1 toegestaan. Ook deze zoning wordt in het nieuwe bestemmingsplan overgenomen.

De huidige bebouwingsregels voor de bedrijven worden eveneens vertaald in het nieuwe bestemmingsplan. Dit betekent onder meer dat realisering van bedrijfswoningen niet mogelijk blijft (dit is ook in overeenstemming met het facetbeleid). Mede omwille van de beeldkwaliteit geldt per bouwperceel een maximaal bebouwingspercentage van 60 %.

De huidige bestemming bevat verder een zeer uitgebreide Staat van bedrijfsactiviteiten die aangeeft welke bedrijven (in ieder geval) op het bedrijventerrein zijn toegestaan. Deze lijst zal in het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk worden overgenomen. Een uitzondering daarbij is de mogelijkheid van het vestigen van een hypermarkt. Deze mogelijkheid zal in het nieuwe bestemmingsplan worden geschrapt. De vergunde hypermarkt zal, afhankelijk van de uitkomsten van het DPO, met een aparte aanduiding of regeling in het nieuwe bestemmingsplan worden opgenomen. Als het DPO daar aanleiding toe geeft, kan voor de hypermarkt een brancheringsregeling gaan gelden. Qua maatvoering geldt voor de hypermarkt dat de vergunde situatie in de regels zal worden opgenomen zodat, gelet op de provinciale omgevingsverordening, verdere uitbreiding van deze hypermarkt in het bestemmingsplan niet mogelijk wordt gemaakt. Voor het overige is aan detailhandel op het bedrijventerrein in het nieuwe bestemmingsplan (bij recht) uitsluitend volumineuze detailhandel toegestaan.

Zelfstandige kantoorfuncties zullen binnen de nieuwe bestemming bedrijventerrein zijn niet toegestaan behoudens de Eeser campus. Binnen de Eeser campus zal bij recht echter ook de uitoefening van de andere bedrijfsfuncties die deze bestemming toelaat mogelijk zijn zodat binnen dit deel van het bedrijventerrein een afwisseling tussen kantoren en bedrijventerrein kan ontstaan.

5) Bedrijf - Zandwinning

De huidige zandwinningsactiviteiten worden in het nieuwe bestemmingsplan ingepast met de bestemming Bedrijf – Zandwining. De huidige gebruiks- en bebouwingsregels worden voor deze activiteiten worden in deze bestemming overgenomen. Dit is inclusief wijzigingsregels op grond waarvan de zandwinninglocatie na beëindiging van de zandwinning de bestemming water kan krijgen en deels ook de bestemming horeca (ten behoeve van een waterpaviljoen).

6) Agrarisch

In het plangebied bevindt zich nog enkele, open plekken die agrarisch worden gebruikt. Deze plekken behouden in het nieuwe bestemmingsplan hun agrarische functie en krijgen de bestemming “Agrarisch”. Conform de standaardregels mogen gronden agrarisch bedrijfsmatig of agrarisch hobbymatig worden gebruikt maar is er geen bebouwing in de vorm van gebouwen toegestaan. Deze bestemming zal in het nieuwe bestemmingsplan ook gaan gelden voor de voormalige golfbaanlocatie.

7) Recreatie – dagrecreatie

De locatie van strand kan in het nieuwe bestemmingsplan het beste een dagrecreatieve bestemming krijgen. Volgens de gemeentelijke standaardregels is dat de bestemming “Recreatie – dagrecreatie”.

8) Groen

Op basis van het huidige bestemmingsplan zijn in het plangebied diverse groenvoorzieningen en – stroken geprojecteerd. Deze hebben onder meer een functie ten behoeve van de landschappelijke inpassing en afscherming van het bedrijventerrein en de zandwinning. Deze groenvoorzieningen blijven in het nieuwe bestemmingsplan uiteraard gehandhaafd met de bestemming groen. Het strand vormt een uitzondering op deze regels. Volgens het huidige bestemming geldt ook voor de strandlocatie de bestemming groen maar aangezien dagrecreatie daar feitelijk de hoofdactiviteit zal zijn, kan deze bestemming zoals bij 7 al is aangegeven beter worden vervangen door een dagrecreatieve bestemming.

Aan de oostkant van het plangebied is langs de Steenwijker Aa in het huidige bestemmingsplan een ecologische zone met water opgenomen. Deze zone is bedoeld voor groenvoorzieningen met ecologische waarden en waterlopen. Een dergelijke bestemming is binnen de systematiek van de Wro niet goed meer mogelijk. In plaats daarvan kan het landgedeelte van deze zone in het nieuwe bestemmingsplan de bestemming Groen krijgen met een dubbelbestemming Waarde – ecologie en het bestaande water de bestemming Water. Voor deze ecologische zone zal ook in het nieuwe bestemmingsplan ter bescherming van de ecologische waarden een aanlegstelsel blijven gelden voor het uitvoeren van werkzaamheden.

9) Water

Het huidige bestemmingsplan Eeserwold kent aan een aantal plekken reeds de bestemming water toe. Dit water kan net als het groen gehandhaafd blijven met een nieuwe bestemming “Water” conform de standaardregels. Ter hoogte van het strand moet binnen de waterbestemming recreatief medegebruik in ieder geval mogelijk zijn.

10) Verkeer

De Eesveenseweg valt voor een deel binnen de grenzen van het huidige bestemmingsplan Eeserwold en heeft krachtens dat plan de bestemming “Verkeers en verblijfdoeleinden”. Ook de belangrijkste wegen van het bedrijventerrein hebben deze bestemming. In het nieuwe bestemmingsplan krijgt deze wegenstructuur conform de standaardregels de bestemming “Verkeer”.

11) Tuin

Het voorerf van bestaande woningen met de bestemming Wonen 1 krijgt in het nieuwe bestemmingsplan de bestemming “Tuin”. Dit is de gebruikelijke plansystematiek die in de gehele actualisering van de bestemmingsplannen is toegepast.

12) Horeca

De in het huidige bestemmingsplan opgenomen horecabestemming is bedoeld voor de realisering van een hotel. Deze ontwikkeling zal in het nieuwe bestemmingsplan worden gehandhaafd met behulp van toekenning van de bestemming horeca met de aanduiding horeca 4 (hotel). Andersoortige horeca zoals bijvoorbeeld een café (horeca 3) is ter plaatse aldus niet mogelijk.

8. Planning (verdere) bestemmingsplanprocedure

Het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold 2015 moet uiterlijk in juni 2015 door de gemeenteraad worden vastgesteld. Bij latere vaststelling vervalt (tijdelijk) het recht op het innen van leges voor het verlenen van (omgevings)vergunningen in dit plangebied.

Het opstellen van deze nota van uitgangspunten is de eerste stap van de totale bestemmingsplanprocedure. Op basis van de in deze nota vastgestelde uitgangspunten zal een concept voor het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold 2015 worden opgesteld. Dit concept zal vervolgens de planprocedure uit de Wro doorlopen. Deze procedure voorziet onder meer in (voor)overleg met andere betrokken overheden en andere maatschappelijke organisaties en biedt de mogelijkheid voor een ieder om te reageren op het ontwerpbestemmingsplan. Op voorhand wordt gerekend met een bestemmingsplanprocedure van maximaal een jaar (voorbereiding, vooroverleg met overheden en maatschappelijke instanties, terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan, vaststelling bestemmingsplan). Voor het doorlopen van deze procedure is in onderstaand schema een planning gemaakt.

2014												
	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
collegebesluit nota van uitgangspunten												
inspraak nota van uitgangspunten												
beoordelen inspraakreacties												
vaststellen raad nota van uitgangspunten												
opstellen voorontwerp bestemmingsplan												
(voor)overleg voorontwerp bestemmingsplan												
opstellen definitief ontwerp bestemmingsplan												
2015												
	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
collegebesluit ontwerp bestemmingsplan												
terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan												
beoordelen zienswijzen ontwerpplan												
vaststellen raad bestemmingsplan												

Omdat de nota van uitgangspunten het begin markeert van een ruimtelijk beleidsvoornemen (herziening bestemmingsplan voor het plangebied Eeserwold) wordt voor de vaststelling over het concept van deze nota op grond van de gemeentelijke inspraakverordening eerst inspraak verleend. Het concept van deze nota van uitgangspunten heeft daartoe voor een periode van zes weken, van 23 april tot en met 3 juni 2014, voor een ieder ter inzage gelegen. Tijdens deze periode konden over dit concept zienswijzen kenbaar worden gemaakt. De ingediende inspraakreacties en de beoordeling daarvan zijn opgenomen in de "Reactienota inspraak Nota van uitgangspunten bestemmingsplanherziening Eeserwold". De in deze reactienota, naar aanleiding van de verleende inspraak, ten opzichte van het concept voorgestelde aanpassingen zijn in deze definitieve, door de gemeenteraad vastgestelde versie van de nota van uitgangspunten verwerkt.

Bijlage 1

Onderbouwing behoefte aan bedrijfsruimte

1 Inleiding

Gemeente en de bij het plangebied Eeserwold betrokken projectontwikkelaars werken gezamenlijk aan de actualisatie van het bestemmingsplan Eeserwold. De verwachting is uitgesproken dat de programmatische uitgangspunten voor wat betreft het bedrijventerrein ook binnen het nieuwe bestemmingsplan nog goed overeind gehouden kunnen worden. Het is van belang dat deze verwachting goed onderbouwd wordt. Belangrijke bouwsteen daarvoor is de door de raad vastgestelde bedrijventerreinvisie (2010). Nagegaan moet worden of de visie nog actueel en of er aanvullend onderzoek en/of onderbouwing gegeven moet worden. In deze memo worden de (kwantitatieve) uitgangspunten van de bedrijventerreinvisie uiteengezet en geactualiseerd. In paragraaf 2 worden de conclusies uit de bedrijventerreinvisie samengevat. Paragraaf 3 geeft een actualisatie zowel van vraag en aanbod en confronteert deze met elkaar. Paragraaf 4 geeft een aantal conclusies weer.

2 De Bedrijventerreinvisie 2010 samengevat

Vanuit de omgevingsvisie zijn gemeenten verplicht een bedrijventerreinvisie op te stellen die de behoefte aan bedrijventerreinen zowel kwantitatief als kwalitatief onderbouwt, de mogelijkheden voor herstructurering bevat en is afgestemd met de buurgemeenten. Verder is in de provinciale subsidieverordening voor het kunnen verkrijgen van een subsidie voor de herstructurering van bedrijventerreinen de eis gesteld dat de aanvraag wordt onderbouwd met een bedrijventerreinvisie. De gemeenteraad van Steenwijkerland heeft op 29 juni 2010 ingestemd met de bedrijventerreinvisie. Ook Gedeputeerde Staten heeft, op grond van de omgevingsverordening, ingestemd met de bedrijventerreinvisie.

Vanwege de toegekende streekfunctie mogen zich in de kern Steenwijk bedrijven vestigen van buiten de gemeente. De bedrijventerreinen in de overige kernen hebben als doel om de lokale bedrijfsruimte vraag te faciliteren. De ambitie van de gemeente Steenwijkerland is om alle bedrijvigheid die zich aandient zo goed mogelijk te accommoderen. Daarom wil de gemeente een gevarieerd en compleet aanbod aan bedrijventerreinen aanbieden. Acquisitie richt zich nu vooral op de terreinen rond Steenwijk. Eeserwold is een toplocatie waar de komende jaren actief op wordt ingezet. In het uitgiftebeleid worden de principes van de SER-ladder¹ toegepast.

De totale netto ruimtebehoefte in de periode 2009-2020 (BLM-methodiek) ligt tussen de 79,6 en 81,5 hectare. De provincie raamt de ruimtebehoefte in de periode 2009-2020 op 78,8 hectare (op basis van extrapolatie). Hierin is de 10 hectare ruimtewinst door herstructurering meegerekend. De uitbreidingsbehoefte is vastgelegd in de prestatieafspraken 2010 tussen provincie en gemeente.

Het totale aanbod aan bedrijventerreinen (direct uitgeefbaar en de harde en zachte plannen) in de gemeente Steenwijkerland is 73 hectare. Op dit moment is zo'n 30 hectare direct uitgeefbaar, dit is inclusief Eeserwold. Op termijn komt nog eens 8 hectare beschikbaar in Hooijdijk West. Verder zit er nog 34 hectare aan zachte plancapaciteit in de pijplijn. In deze zachte plancapaciteit zit onder andere het terrein Verlaat West, deze komt vanaf circa 2020 op de markt. De vraag – aanbod confrontatie laat zien dat er tot en met 2020 een licht tekort aan bedrijventerreinen zien. Bij het aanbod is daarbij het zachte plan Verlaat West meegerekend. Dit terwijl Verlaat West pas vanaf 2020 op de markt zou komen.

---

¹ De ladder komt van de Sociaal Economische Raad (SER). Het stelt dat overheden eerst kritisch moeten kijken naar de bestaande capaciteit op bedrijventerreinen, dan zoeken naar ruimtewinst door herstructurering van verouderde terreinen, en daarna pas eventueel een nieuw bedrijventerrein ontwikkelen.

De gemeente Steenwijkerland kent een groot areaal aan bedrijventerreinen, zeker in verhouding met het aantal inwoners. In totaal 313 hectare bruto, dit is 290 hectare netto. Vanaf 2005 is in de gemeente Steenwijkerland in totaal 33,2 hectare bedrijventerrein uitgegeven. Dit is 6,6 hectare gemiddeld per jaar.

3 actualisatie

Ruimtebehoefte bedrijventerreinenvisie

In de prestatie-afspraken met de provincie is vastgelegd dat de ruimtebehoefte tot 78,8 hectare bedraagt in de periode 2009 t/m 2020. Dit is inclusief de 10 hectare ruimtewinst.

De bedrijventerreinenbehoefte is berekend middels extrapolatie van de historische uitgifte over een periode van 10 jaar (1997-2006). In die periode is gemiddeld 7,4 hectare uitgegeven. Het doortrekken van deze jaarlijkse uitgifte over de periode 2009-2020 (12 jaar) geeft een behoefte van 88,8 hectare netto. Na correctie door ruimtewinst als gevolg van herstructurering, blijft een resterende vraag t/m 2020 over van 78,8 hectare.

Toetsing van de vraag met het aanbod (direct uitgeefbaar, zachte en harde plannen) geeft een tekort van 6 ha.

Geactualiseerde ruimtebehoefte

Om de ruimtebehoefte te berekenen wordt de gemiddelde jaarlijkse uitgifte over de 10 jaars periode 2003-2012 geëxtrapoleerd.

jaar	uitgifte in ha
2003	8,3
2004	7,9
2005	4,7
2006	7,1
2007	8,4
2008	7,4
2009	5,6
2010	1,1
2011	0,2
2012	0,3

Het 10 jaars gemiddelde is 5 hectare. De ruimtebehoefte is vanaf 2013 t/m 2020 is 40 hectare (8 jaar x 5 ha per jaar). Aannemelijk is dat de uitgiftecijfers die vanaf 2003 t/m 2008 werden gerealiseerd niet meer zullen worden bereikt. Om die reden wordt ook het 5 jaars gemiddelde berekend (2008 t/m 2012). Dit gemiddelde bedraagt (afgerond) 3 hectare. Totale ruimtebehoefte t/m 2020: 24 ha.

Op grond van extrapolatie ligt de uitbreidingsbehoefte dus tussen minimaal 24 en maximaal 40 hectare.

Geactualiseerd aanbod:

Kern	Plannaam	Direct uitgeefbaar	Harde plannen	Zachte plannen	Direct uitgeefbaar plus plannen
Steenwijk	Eeserwold	20.	.	.	20
	Verlaat West	.	.	24	24
	Hoodijk	1,44	.	.	1,44
	Hoodijk West	.	8	.	8
	Novac Terrein	1,15	.	.	1,15
	Oostermeentherand	0,38	.	.	0,38
	Woldmeenthe	0,68	.	.	0,68
	Dolderkanaal	0,6	.	.	0,6
Vollenhove	"Zuidoostelijke woonwerklocatie" ¹¹	.	.	10	10
	Schaarkampen Zuid	3,21	.	.	3,21
Blokzijl	Kanaalweg	2,05	.	.	2,05
Oldemarkt	Boterberg-Zuid	1,56	.	.	1,56
Ossenzijl	Ossenzijl	0,2	.	.	0,2
Totaal		31,27	8	34	73,27

Bron: Gemeente Steenwijkerland, 2009

Bovenstaande tabel geeft de voorraad weer in 2009. Opgemerkt wordt dat de plancapaciteit Hoodijk West ten onrechte in dit overzicht is aangeduid als hard plan. Het betreft een zacht plan. Vanaf 2010 t/m 2012 is 1,74 ha uitgegeven. Het totaal direct uitgeefbaar inclusief de plannen bedraagt dan 71,53 hectare.

Confrontatie vraag-aanbod

Minimale variant:

Aanbod: 71,5 hectare

Ruimtwinst 10 hectare²

Totaal: 61,5 hectare

Behoeftte 24 hectare Saldo: + 37,5 hectare

Maximale variant:

Aanbod: 71,5 hectare

Ruimtwinst 10 hectare

Totaal: 61,5 hectare

Behoeftte 40 hectare Saldo: + 20,5 hectare

Conclusie: toetsing vraag en aanbod leert dat er een overschot is aan bedrijventerreinen variërend van 20,5 tot 37,5 hectare.

Met aftrek van de zachte plancapaciteit van 42 hectare (24 ha Groot Verlaat West, 8 ha Hoodijk West, 10 ha Vollenhove), is het totaal aanbod 29,5 hectare. Met inbegrip van 10 ha ruimtwinst is het fysieke aanbod 19,5 hectare. Toetsing van de behoefte (minimaal en maximaal) leert dat de huidige beschikbare capaciteit in ieder geval behouden dient te blijven.

4 Conclusies

- De uitgiftcijfers zijn de afgelopen jaren fors gereduceerd
- Aannemelijk is dat de hogere uitgiftes in de periode 2003 – 2007 niet meer bereikt zullen worden

---

² voorlopige raming

- De uitbreidingsbehoefte varieert tussen 24 en 40 hectare
- In tegenstelling tot de bedrijventerreinenvisie dat een licht tekort constateerde, is er nu een overschot variërend van 20,5 tot 37,5 hectare
- De in de visie genoemde zachte plannen zijn nog steeds zacht
- De uitgiftemogelijkheden van de bestaande bedrijventerreinen (uitgezonderd Eeserwold) is zeer klein
- Steenwijk kent nog steeds een bovenlokale opvang voor bedrijvigheid
- Het accent van het acquisitiebeleid is verschoven van acquisitie naar verankering
- Exclusief de zachte plannen is er sprake van een tekort aan bedrijventerreinen tot en met 2020.
- De capaciteit van de direct uitgeefbare terreinen (m.n. Eeserwold) is van groot belang voor accommoderen ruimtebehoefte bedrijven t/m 2020

[Terug naar het agendapunt](#)

12.2. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage reactienota zienswijzen ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

**Reactienota inspraak Nota
van uitgangspunten
bestemmingsplanherziening
Eeserwold**

Afdeling: REO

Auteur: Eelco Fijma

Datum: 3 september 2014

Versie: definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Overzicht inspraakreacties	3
3. Beantwoording van de inspraakreacties	4
3.1. Indiener 1.....	4
3.1.1. Omschrijving Eesveenseweg	4
3.1.2. Woonbestemming	4
3.1.3. Conclusie	4
3.2. Indiener 2.....	4
3.2.1. Hypermarkt	4
3.2.2. Conclusie	5
3.3. Indiener 3.....	5
3.3.1. Samenwerkingsovereenkomsten	5
3.3.2. Ruimtelijke keuzes	6
3.3.3. Beeldkwaliteit	6
3.3.4. Conclusie	7
3.4. Indiener 4.....	7
3.4.1. Samenwerkingsovereenkomst	7
3.4.2. Beeldkwaliteit	7
3.4.3. Woningbouw	7
3.4.4. Conclusie	8
3.5. Indiener 5.....	9
3.5.1. Gemeentelijk detailhandelsbeleid en branchering	9
3.5.2. Uitblijven partiële herziening en actualisatie centrumvisie	10
3.5.3. Provinciaal beleid.....	10
3.5.4. Vergunde hypermarkt.....	11
3.5.5. Voorbereidingsbesluit	11
3.5.6. Bedrijvenlijst	12
3.5.7. Conclusie	12

1. Inleiding

Het concept van de “Nota van uitgangspunten herziening bestemmingsplan Eeserwold” (hierna: de nota van uitgangspunten) heeft van 23 april tot en met 3 juni 2014 (6 weken) ter inzage gelegen. Het concept van de nota van uitgangspunten lag ter inzage in het gemeentehuis van de gemeente Steenwijkerland. Tevens was het concept van de nota van uitgangspunten digitaal in te zien via een link in de kennisgeving d.d. 22 april 2014 op de gemeentelijke website. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om in te spreken op dit concept.

Over het concept van nota van uitgangspunten zijn in totaal vijf inspraakreacties ingediend, waarvan één mondeling. In deze reactienota is de inhoud van de inspraakreacties kort samengevat en van een gemeentelijk antwoord voorzien.

De reactienota heeft de volgende opzet. In paragraaf 2 wordt een overzicht gegeven van alle indieners van de inspraakreacties. In paragraaf 3 worden de inspraakreacties van elke indiener kort samengevat en per onderdeel van een gemeentelijke reactie voorzien.

De indieners van een inspraakreacties zullen schriftelijk worden geïnformeerd over de te volgen procedure. Bij de besluitvorming in de gemeenteraad over de vaststelling van de nota van uitgangspunten zal tevens over de beantwoording van de inspraakreacties worden besloten. Aan de raad wordt voorgesteld de inspraakreacties conform deze reactienota te beantwoorden. De reactienota heeft tot dat moment de status van conceptnota en zal aan de indieners van de inspraakreacties worden toegezonden.

2. Overzicht inspraakreacties

Over het concept van de nota van uitgangspunten zijn de volgende vijf inspraakreacties ingediend:

Indiener:
1
2
3
4
5

3. Beantwoording van de inspraakreacties

3.1. Indiener 1

3.1.1. Omschrijving Eesveenseweg

Volgens indiener 1 wordt in de nota van uitgangspunten melding gemaakt van de “Eeserweg” terwijl dit moet zijn: Eesveenseweg

Reactie:

Bij paragraaf 7 van het concept van de nota van uitgangspunten onder het kopje wonen 1 wordt inderdaad abusievelijk gesproken over de Eeserweg. Dit moet zijn: Eesveenseweg.

3.1.2. Woonbestemming

Volgens indiener 1 zijn de bestemmingen Wonen 1 en Wonen 2 op p. 18 en 19 van de nota van uitgangspunten omgewisseld ten opzichte van de kaart van het huidige bestemmingsplan Eeserwold.

Reactie:

Deze opmerking is juist. In het huidige bestemmingsplan Eeserwold heeft de al bestaande woonbebouwing de bestemming Wonen 2 en heeft de nieuwe woonontwikkeling die dit plan mogelijk maakt de bestemming Wonen 1. In het concept van de nota van uitgangspunten is dit omgewisseld. Op zich is dit geen fout want er bestaat geen absolute noodzaak om precies dezelfde bestemmingen aan te houden. Echter, om verwarring te voorkomen, zal in het nieuwe bestemmingsplan de nummering van het huidige bestemmingsplan worden aangehouden: nieuwe woningen; woonbestemming nr.1 en bestaande woningen; woonbestemming nr. 2.

3.1.3. Conclusie

De zienswijze van indiener 1 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen. De nummers van de twee voorgestelde woonbestemmingen zullen worden omgewisseld gelijk aan de huidige bestemmingsplanregeling.

3.2. Indiener 2

3.2.1. Hypermarkt

Indiener 2 merkt op dat het huidige bestemmingsplan Eeserwold de mogelijkheid tot realisatie van een hypermarkt kent. Aan indiener 2 is een omgevingsvergunning verleend voor de realisering van een hypermarkt. Indiener 2 wil deze omgevingsvergunning ook uitvoeren

Door indiener 2 is geconstateerd dat in de nota van uitgangspunten is vermeld dat de mogelijkheid voor het realiseren van hypermarkten in het nieuwe bestemmingsplan wordt geschrapt en dat voor de vergunde hypermarkt, voor zover deze in het vergunningentraject de eindstreep haalt, een maatwerkoplossing gerealiseerd dient te worden. Volgens indiener 2 moet volgens vaste rechtspraak de vergunde hypermarkt één op één in het nieuwe bestemmingsplan worden opgenomen en kan dit niet afhankelijk worden gesteld van nader onderzoek.

Reactie:

Als algemeen uitgangspunt geldt de ruimtelijke mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan Eeserwold in het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk behouden blijven. Die lijn geldt logischerwijze ook voor activiteiten die vergund zijn en/of legaal worden uitgeoefend op basis van het geldende bestemmingsplan.

Uit de jurisprudentie vloeit (inderdaad) verder voort dat een zo goed als een bestaand bouwwerk in beginsel bij de vaststelling van een bestemmingsplan als zodanig dient te worden bestemd. Hieronder wordt ook verstaan een bouwwerk dat weliswaar nog niet is opgericht, maar wel onherroepelijk is vergund. In deze jurisprudentie is echter ook nadrukkelijk overwogen dat dit uitgangspunt onder meer uitzondering kan vinden indien een dienovereenkomstige bestemming op basis van nieuwe inzichten niet langer in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en het belang bij de beoogde nieuwe bestemming zwaarder weegt dan de gevestigde rechten en belangen. Meer in het algemeen maakt de jurisprudentie van de Raad van State duidelijk dat aan een (geldend) bestemmingsplan geen blijvende rechten kunnen worden ontleend. De gemeenteraad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokkenen belangen andere bestemmingen en regels voor gronden of gebouwen vaststellen.

Gezien het bovenstaande wordt, aangenomen dat de verleende omgevingsvergunning in stand blijft, als lijn gevolgd dat de vergunde hypermarkt in beginsel op maat wordt ingepast in het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold 2015, maar dat gelet op het inzicht dat de hypermarkt duidelijk in strijd is met het provinciale ruimtelijke beleid en de zorgen over de ruimtelijke uitstraling van de hypermarkt toch aangewezen is een detailhandelonderzoek uit te voeren zodat de gemeenteraad na afweging van alle belangen een zorgvuldige afweging kan maken.

Dat indiener 2 het vaste voornemen heeft om daadwerkelijk gebruik te maken van de verleende omgevingsvergunning voor de hypermarkt kan in dit kader voor kennisgeving worden aangenomen.

3.2.2. Conclusie

De reactie van indiener 2 geeft geen aanleiding om de nota van uitgangspunten aan te passen.

3.3. Indiener 3

3.3.1. Samenwerkingsovereenkomsten

Indiener 3 onderschrijft de doelstelling van de nota van uitgangspunten; het zoveel mogelijk behouden van ontwikkelingsmogelijkheden van het huidige bestemmingsplan. Indiener 3 wijst er op dat dit uitgangspunt aansluit bij de jurisprudentie van de Raad van State waaruit blijkt dat in het planologisch spoor (zomaar) afwijken van een (eerdere) samenwerkingsovereenkomst niet is toegestaan. Indiener 3 mist in de nota van uitgangspunten een verwijzing naar deze jurisprudentie.

Reactie:

De intentie van de nota van uitgangspunten is om de bedoeling en opzet van het bestemmingsplan Eeserwold zoveel mogelijk te handhaven tenzij a) er gegronde redenen zijn omdat niet te doen, onder meer omdat blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet (meer) (volledig) uitvoerbaar is, of b) omdat de contractspartijen in gezamenlijk overleg kiezen voor een andere invulling. Dit sluit goed aan bij de door de indiener 3 aangehaalde uitspraak van de Raad van State van 19 maart 2014 waaruit blijkt dat de gemeenteraad een bestemmingsplan kan vaststellen dat afwijkt van een

ruimtelijke inrichting op basis van eerdere samenwerkingsovereenkomst maar dat de gemeenteraad, alvorens te besluiten op grond van gewijzigde inzichten, wel alle aan de orde zijnde belangen in de belangenafweging moet betrekken. Dat betreft ook de belangen die gemoeid zijn met het nakomen van de overeenkomsten.

Volledigheidshalve kan in paragraaf 4 van de nota van uitgangspunten bij de juridische randvoorwaarden een korte verwijzing naar deze uitspraak worden opgenomen.

3.3.2. Ruimtelijke keuzes

Indiener 3 onderschrijft eveneens de in de nota van uitgangspunten voorgestelde ruimtelijke keuzes met betrekking tot de mogelijkheden voor een hypermarkt en de handhaving van het bedrijventerrein. Met betrekking tot de hypermarkt hanteert indiener 3 daarbij wel de voorwaarde dat de aan Focus Retail Development B.V. vergunde hypermarkt onverkort wordt herbestemd conform het vigerende bestemmingsplan.

Reactie:

Dat indiener 3 de in de nota van uitgangspunten verwoorde keuzes met betrekking tot de ontwikkeling van het bedrijventerrein Eeserwold onderschrijft, kan voor kennisgeving worden aangenomen. Hierbij pas nadrukkelijk wel het voorbehoud dat de ruimtelijke keuze om de ontwikkeling van dit bedrijventerrein voort te zetten nog moet worden onderbouwd met behulp van een behoefteonderzoek. Pas bij de vaststelling van het bestemmingsplan kan mede op basis van dit onderzoek een definitieve afweging plaatsvinden over de toekomstige bestemming van dit terrein.

Voor wat betreft de opmerkingen van indiener 3 over de vergunde hypermarkt kan worden verwezen naar de reactie bij 3.2.1.

3.3.3. Beeldkwaliteit

Indiener 3 maakt een kanttekening bij het in de nota van uitgangspunten opgenomen uitgangspunt dat het bestaande beeldkwaliteitsplan minimaal wordt gehandhaafd. Volgens indiener 3 zijn de ten tijde van de totstandkoming van dit beeldkwaliteitsplan bestaande economische verwachtingen inmiddels drastisch veranderd. Indiener 3 vindt dat het beeldkwaliteitsplan gelijk met het bestemmingsplan moet worden geactualiseerd en moet aansluiten bij de huidige tijdsgeest. Volgens indiener 3 past daarbij niet de gedachte dat de bestaande beeldkwaliteit moet worden gehandhaafd maar moet worden onderzocht of een versoberingslag mogelijk is. In de optiek van indiener 3 moet in dit verband onder meer worden gekozen voor een bebouwingspercentage hoger dan 60 % en moet voor de Eeser Campus een bijstelling plaatsvinden.

Reactie:

Centrale doelstelling van de ontwikkeling van het plangebied Eeserwold is het maken van een kwaliteitsslag voor de stad Steenwijk. Het streven naar een hoogwaardige beeldkwaliteit van het bedrijventerrein zoal qua bebouwing als qua inrichting hoort daar onlosmakelijk bij. Dat uit de economische crisis per definitie voortvloeit dat de ambities ten aanzien van de beeldkwaliteit moeten afnemen, wordt niet gedeeld. Als gevolg van de economische crisis is de vraag naar bedrijfskavels lager dan een aantal jaren geleden en dat betekent dat het bedrijventerrein Eeserwold scherper moet concurreren met andere potentiële bedrijfslocaties. Een kwalitatief hoogwaardige uitstraling kan in dit opzicht juist een belangrijk onderscheidend criterium zijn. Het loslaten van het maximale bebouwingspercentage van 60 % om zo een dichtere bebouwing mogelijk te maken komt in feite neer op het op het in belangrijke mate verlaten van het huidige

beeldkwaliteitsplan. Een dergelijke ontwikkeling sluit niet aan bij de conserverende opzet van de herziening van het bestemmingsplan Eeserwold en zal niet worden overwogen. Dat laat onverlet dat kleine aanpassingen en verbeteringen als het gaat om de beeldkwaliteit altijd mogelijk zijn. Als indiener 3 daar suggesties voor heeft, zullen die worden meegenomen in de verdere voorbereidingen.

3.3.4. Conclusie

De reactie van indiener 3 geeft aanleiding tot aanpassing van de nota van uitgangspunten voor zover het de juridische randvoorwaarden in paragraaf 4 betreft. Daar zal een korte verwijzing worden opgenomen naar de door indiener 3 aangehaalde uitspraak van de Raad van State.

3.4. Indiener 4

3.4.1. Samenwerkingsovereenkomst

Evenals indiener 3, onderschrijft indiener 4 de doelstelling van de nota van uitgangspunten; het zoveel mogelijk behouden van ontwikkelingsmogelijkheden van het huidige bestemmingsplan. Indiener 4 wijst er op dat dit uitgangspunt aansluit bij de jurisprudentie van de Raad van State waaruit blijkt dat in het planologisch spoor (zomaar) afwijken van een (eerdere) samenwerkingsovereenkomst niet is toegestaan. (Ook) indiener 4 mist in de nota van uitgangspunten een verwijzing naar deze jurisprudentie.

Reactie:

Zie de reactie bij 3.3.1

3.4.2. Beeldkwaliteit

Indiener 4 brengt, gelijk aan indiener 3, naar voren dat het beeldkwaliteitsplan moet worden versoerd omdat de economische toekomstverwachtingen ten tijde van de totstandkoming van dit plan inmiddels drastisch zijn veranderd waardoor het beeldkwaliteitsplan niet meer aansluit bij de huidige tijdsgeest.

Reactie:

Zie de reactie van 3.3.3. Het verminderen van de beeldkwaliteit is geen oplossing omdat dit alleen maar afbreuk doet aan de kwaliteit van deze woningbouwlocaties waarbij geldt dat deze kwaliteit nu net het onderscheidende criterium is in de huidige, moeizame woningmarkt. Naarmate de kwaliteitsgedachte meer wordt losgelaten en de woningbouwlocaties in Eeserwold meer gaan lijken op reguliere woonwijken gaan deze locaties ook meer concurreren met de overige woonlocaties binnen en buiten de gemeente Steenwijkerland. Niet aannemelijk is dat dit bijdraagt aan de realiseerbaarheid van de woningbouw in het plangebied Eeserwold. Bovendien is dit in strijd met de kwaliteitsimpulsgedachte die ten grondslag ligt aan de gehele Eeserwold-ontwikkeling.

3.4.3. Woningbouw

Indiener 4 merkt op dat er in de nota van uitgangspunten op wordt aangestuurd om in het nieuwe bestemmingsplan minder woningen op te nemen dan het in het huidige bestemmingsplan voorzien (maximum)aantal woningen, waarbij het nieuwe aantal afhankelijk is van een uit te

voeren behoefteonderzoek. Volgens indiener 4 moet echter vast blijven staan dat de in de samenwerkingsovereenkomst overeengekomen bouw van 154 – 170 woningen uiteindelijk ook kunnen worden gerealiseerd. Dat houdt volgens indiener 4 een gemeentelijk commitment in dat er binnen de gemeente Steenwijkerland geen nieuwe locaties voor hoogwaardige villa's en luxe appartementen worden ontwikkeld voordat dit woningaantal binnen het woongebied Eeserwold zal worden gerealiseerd.

Indiener 4 acht het voorts niet nodig dat de begrenzing van de woonbestemming(en) op de verbeelding (plankaart) van het nieuwe bestemmingsplan wordt verkleind. Er is zijns inziens bij een eventuele vermindering van het aantal woningen geen beletsel om de huidige begrenzing van het woongebied te handhaven. Handhaving van de huidige omvang van de woonbestemming resulteert bij een lager aantal woningen, in meer flexibiliteit in de uitgifte van het aantal bouw kavels. Die flexibiliteit is geen overbodige luxe in de huidige marktomstandigheden.

Reactie:

Gezien het gering aantal woningen dat de afgelopen periode (2005 – heden) in Eeserwold is gebouwd, de economische crisis en de huidige woningmarkt ligt het voor de hand dat in het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold dat zal gelden voor de periode 2015 – 2025 rekening moet worden gehouden met de realisering van een kleiner aantal woningen dan het maximumaantal woningen op grond van het huidige bestemmingplan mogelijk is. Dit is in de nota van uitgangspunten uitgebreid toegelicht. Ter beantwoording van de vraag in hoeverre dit zich daadwerkelijk voor zal doen, zal voor de opstelling van het nieuwe bestemmingsplan een woningmarktbehoefteonderzoek worden uitgevoerd. Vanzelfsprekend is het voor indiener 4 mogelijk, zo niet raadzaam, om in dit verband ook zijn eigen ramingen of toekomstperspectieven naar voren te brengen.

In overleg met (onder meer) indiener 4 zal vervolgens moeten worden bekeken hoe moet worden omgegaan met het eventueel "restantaantal" woningen, zijnde het verschil tussen het maximumaantal woningen op basis van de samenwerkingsovereenkomst en het aantal woningen dat op basis van het nieuwe bestemmingsplan mogelijk is. Het huidige ruimtelijke en volkshuisvestingsbeleid van de gemeente Steenwijkerland voorziet in ieder geval niet in andere locaties voor de realisering van vergelijkbare luxe villa's dan de huidige locatie Eeserwold.

Voor wat betreft de begrenzing van de bestemming geldt dat niet op voorhand wordt aangestuurd op verkleining van deze woonbestemmingen. Uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening geldt echter wel dat de fysieke omvang van een bestemmingsvlak redelijkerwijze in verhouding moet staan tot de in dat vlak voorziene ontwikkeling. Indien het aantal woningen waarvan de realisering de komende tien jaar haalbaar is aanzienlijk afwijkt van het aantal woningen dat nu is toegestaan, zal ook moeten worden bekeken in hoeverre aanpassing van de verbeelding is aangewezen of noodzakelijk is. Dit hangt ook samen met de stedenbouwkundige opzet van de alsdan voorzien of mogelijke woonontwikkeling. Het gemeentelijk streven is om dit in goed overleg met indiener 4 vorm te geven.

3.4.4. Conclusie

De reactie van indiener 4 geeft aanleiding om de nota van uitgangspunten te wijzigen zoals verwoord bij 3.3.4.

3.5. Indiener 5

3.5.1. Gemeentelijk detailhandelsbeleid en branchering

Volgens indiener 5 staat het gemeentelijke detailhandelsbeleid de uitoefening van detailhandel op bedrijventerreinen zoals Eeserwold niet toe. En als perifere detailhandel op een bedrijventerrein toch mogelijk wordt gemaakt dan mag het aldus indiener 5 gezien dit beleid in geen geval gaan om detailhandel in de food- en kledingssector.

Wat indiener 5 betreft verdwijnt bij de herziening van het bestemmingsplan Eeserwold niet alleen de mogelijkheid om ter plaatse nog langer een hypermarkt te bouwen en te exploiteren maar wordt ook detailhandel in food en kleding uitgesloten.

Mogelijk bestaat er volgens indiener 5 ook overigens nog aanleiding om te sturen op branches. Daar zou in zijn optiek door een extern deskundige naar moeten worden gekeken.

Reactie:

In de eerste plaats moet worden opgemerkt dat het in 2005 vastgestelde bestemmingsplan Eeserwold qua detailhandel uitsluitend hypermarkten, bouwmarkten, motorvoertuigen en -onderdelen en tuincentra toestaat en geen andere detailhandelsactiviteiten. Met uitzondering van de vorm van de hypermarkt is dus in dit plangebied momenteel (al) geen detailhandel in food en kleding toegestaan.

Het ruimtelijke beleid dat de gemeenteraad voert ten aanzien van de mogelijkheden voor detailhandel is opgenomen in de door de gemeenteraad vastgestelde Beleidsnotitie facetbeleid. Dit facetbeleid richt zich op de clustering van detailhandel in de winkelgebieden (zie paragraaf 7.2 van het facetbeleid). Voor de bedrijventerreinen, waaronder Eeserwold, worden op deze hoofdregel twee uitzonderingen gemaakt (zie paragraaf 4.71 en 4.7.2 van het facetbeleid). Op het bedrijventerrein Eeserwold is nieuwe (nieuwe) detailhandel toegestaan in de vorm van 1) volumineuze detailhandel en 2) detailhandel als nevenactiviteit.

Volumineuze detailhandel is in het facetbeleid gedefinieerd als detailhandel in producten die qua aard en omvang niet past binnen normale winkelgebieden, waaronder (in ieder geval) wordt verstaan:

- woninginrichting, mits groter dan 1000 m²;
- keukens en badkamers, inclusief tegels en sanitair;
- bouwmarkten;
- auto's, motoren, boten, caravans, tenten;
- tuincentra inclusief dierverzorgingsartikelen
- autoaccessoires, in directe relatie met inbouw
- grote bouwmaterialen en landbouwwerktuigen
- brand- en explosiegevaarlijke stoffen
- diversen: zonwering, vijvers, zwembaden en tuinhuisjes

Bij volumineuze detailhandelsactiviteiten is het aanbieden van een nevenassortiment toegestaan tot 10 % van het winkelvloeroppervlak tot een maximum van 300 m² met dien verstande dat de verkoop van dranken en etenswaren is uitgesloten.

Verder geldt dat detailhandel als nevenactiviteiten bij bedrijven is toegestaan indien het gaat om ter plaatse vervaardigde of bewerkte goederen (productiegebonden detailhandel). De

ondergeschiktheid van deze detailhandel moet wel zijn gegarandeerd. In het facetbeleid is daartoe de voorwaarde opgenomen dat de productiegebonden detailhandel beperkt dient te blijven tot 10 % van het brutovloeroppervlak tot een maximum van 150 m².

In het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold zal uitsluitend de nieuwvestiging van volumineuze detailhandel en productiegebonden detailhandel mogelijk worden gemaakt. En dit dan nog onder het voorbehoud van de uitkomst van het nodige onderzoek en het kunnen voldoen aan de provinciale randvoorwaarden.

Nieuwvestiging van zelfstandige detailhandel in food en kleding kan niet worden beschouwd als volumineuze of productiegebonden detailhandel en zal in het nieuwe bestemmingsplan voor het plangebied, conform de huidige planregeling, niet worden toegestaan. Deze lijn zal, zoals in de nota van uitgangspunten is toegelicht, ook gelden voor de mogelijkheid van het realiseren van een hypermarkt, met uitzondering van de reeds vergunde situatie (zie de reactie bij 3.2.1).

Met deze insteek wordt in het nieuwe bestemmingsplan voor Eeserwold een brancheringsregeling opgenomen die er (mede) toe strekt een ontwrichting van de detailhandelsstructuur in Steenwijk te voorkomen. Volledigheidshalve, uit de jurisprudentie van de Raad van State over branchering vloeit voort dat een bestemmingsplan weliswaar regels kan bevatten met betrekking tot branches van detailhandel, maar daaronder valt niet tevens het gedetailleerd vaststellen van het toegestane assortiment.

3.5.2. Uitblijven partiële herziening en actualisatie centrumvisie

Indiener 5 maakt in zijn inspraakreactie onder de kopjes “Partiële herziening” en “Actualisatie centrumvisie” diverse opmerkingen over het (helaas) uitblijven van een partiele herziening van het bestemmingsplan Eeserwold met betrekking tot de hypermarkt. Hij verwijst daartoe naar correspondentie uit 2009 op grond waarvan de gemeente volgens indiener 5 niet bang hoeft te zijn voor planschade.

Voorts merkt indiener 5 op dat de in 2011 geactualiseerde Bro rapportage over de mogelijkheden/ruimte voor detailhandel in Steenwijk geen rekening is gehouden met de in het bestemmingsplan Eeserwold opgenomen detailhandelsmogelijkheden. Indiener 5 vindt dit opmerkelijk omdat deze laatste mogelijkheden niet zijn wegbestemd bij de vaststelling van de partiele herziening in 2010.

Reactie:

De vraag of een partiele herziening zoals indiener 5 die voor ogen staat al dan niet terecht achterwege is gebleven valt buiten het bestek van de nota van uitgangspunten. Indiener heeft over deze vraag een (aparte) juridische procedure aangespannen. Hetzelfde geldt voor de opmerkingen over de Bro rapportage. Voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold zullen, onder meer waar het gaat om detailhandel, de nodige nieuwe onderzoeken worden uitgevoerd. De vraag of in deze rapportage (voldoende) rekening is gehouden met Eeserwold is daarmee verder niet relevant voor de inhoud van de nota van uitgangspunten.

3.5.3. Provinciaal beleid

Volgens indiener 5 is de tekst over het provinciale detailhandelsbeleid op p. 7 van de nota van uitgangspunten achterhaald. In de betreffende tekst wordt aangegeven dat er door de provincie wordt gewerkt aan een aanpassing van het detailhandelsbeleid. Volgens indiener 5 is deze

beleidswijziging inmiddels al van kracht en moet de gemeenteraad bij de herziening van het bestemmingsplan Eeserwold rekening houden met deze wijziging.

Volgens indiener 5 verandert deze provinciale beleidswijziging echter niets aan de mogelijkheid om op bedrijventerrein Eeserwold een hypermarkt te realiseren. Naar de mening van indiener 5 was dat verboden en blijft dat verboden.

Reactie:

De opmerking over de provinciale beleid is juist. Deze beleidswijziging is inmiddels van kracht. Dit zal in nota van uitgangspunten worden verwerkt.

Dat deze provinciale beleidswijziging niets verandert aan de al voor hypermarkten geldende (provinciale) regelgeving is op zichzelf ook een correcte constatering.

3.5.4. Vergunde hypermarkt

Indiener 5 merkt op dat bij de tekst op p. 11 van de nota van uitgangspunten over de vergunde hypermarkt ten onrechte een verwijzing naar het eigen gemeentelijk beleid ontbreekt. Ook daarmee is de bouw en de exploitatie van een hypermarkt in strijd, aldus indiener 5.

Verder begrijpt indiener 5 de tekst op p. 11 over het uitvoeren van een onderzoek voor deze hypermarkt niet. Als het aan indiener 5 ligt komt er als de verleende omgevingsvergunning vernietigd wordt geen "herkansing" meer. En als de omgevingsvergunning voor de hypermarkt in de hoger beroepsprocedure bij de Raad van State in stand blijft, gaat het volgens indiener (inderdaad) om een bestaand recht en is er geen nader onderzoek nodig.

Reactie:

De suggestie van indiener 5 dat de bouw en exploitatie van een hypermarkt (eveneens) in strijd is met het gemeentelijke beleid is niet correct.

Ten eerste is een bestemmingsplan per definitie ook beleid. En vaststaat dat het huidige bestemmingsplan Eeserwold de realisering van hypermarkten binnen het plangebied bij recht toestaat.

Ten tweede voorziet het hiervoor genoemde facetbeleid, waarin de ruimtelijke beleidskaders voor (nieuwe) detailhandelsactiviteiten zijn opgenomen, niet in een directe sanering van de bestaande bestemmingsplannen gedurende de planperiode. Noch voorziet het facetbeleid in het weg bestemmen van alle bestaande detailhandel mogelijkheden die afwijken van deze concentratiegedachte, tenzij vast staat dat op een bepaalde locatie c.q. in bestaand winkelpand geen detailhandel meer plaatsvindt. Concreet wordt in het facetbeleid juist de vestiging nieuwe volumineuze detailhandel op Eeserwold als een mogelijkheid genoemd.

Het ruimtelijke beleid van de gemeenteraad bestaat derhalve uit de ruimte die is opgenomen in de geldende bestemmingsplannen *in combinatie met* de regels van het facetbeleid voor activiteiten die niet in overeenstemming zijn met die plannen.

3.5.5. Voorbereidingsbesluit

Volgens indiener 5 is de meerderheid in de gemeenteraad geen voorstander (meer) van de mogelijkheid voor het vestigen van een hypermarkt in het plangebied Eeserwold. Hij verzoekt de gemeenteraad daarom (opnieuw) om het nemen van een voorbereidingsbesluit.

Reactie:

Met het nemen van een voorbereidingsbesluit ontstaat voor maximaal een jaar aanhoudingsplicht voor omgevingsvergunningsaanvragen die passen binnen het geldende bestemmingsplan. De bedoeling van een voorbereidingsbesluit is om ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen die nog wel passen binnen het geldende bestemmingsplan maar niet meer zullen terugkeren in het nieuwe bestemmingsplan tegen te gaan.

Strikt genomen houdt deze inspraakreactie geen verband met de inhoud van de nota van uitgangspunten. In deze nota wordt niet ingegaan op de vraag of voor het plangebied Eeserwold een voorbereidingsbesluit moet worden genomen.

Bij het raadsvoorstel tot vaststelling van de nota van uitgangspunten wordt wel op deze vraag ingegaan. Daarin wordt voorgesteld om nu over te gaan tot het nemen van een voorbereidingsbesluit voor zover het de bedrijfsbestemming van het bestemmingsplan Eeserwold betreft. Voor een nadere toelichting hier korthedshalve verwezen naar de tekst van het betreffende raadsvoorstel.

3.5.6. Bedrijvenlijst

Naar de mening van indiener 5 is de bedrijvenlijst van het huidige bestemmingsplan Eeserwold in meerdere opzichten een minder gelukkige selectie gemaakt van de vormen van toegestane bedrijfsmatige activiteiten. Er bestaat volgens indiener 5 daarom aanleiding om deze lijst geactualiseerd en gewijzigd vast te stellen. Daarbij zou volgens indiener 5 gebruik kunnen worden gemaakt van de VNG-brochure "Bedrijven en Milieuzonering". Indiener 5 herhaalt dat dit in ieder geval zonder detailhandel in food en kleding moet gebeuren.

Reactie:

De bedrijvenlijst van het huidige bestemmingsplan Eeserwold maakt een breed scala een bedrijfsmatige functies en activiteiten mogelijk. De bedoeling is om dit brede scala in beginsel te handhaven. Op welke manier de nieuwe bedrijvenlijst gestalte zal krijgen is nu nog niet bekend. Afgezien van de hypermarkt maakt indiener 5 in zijn inspraakreactie verder ook niet duidelijk welke toegestane bedrijfsfuncties in zijn optiek nu als "minder gelukkig" gekwalificeerd moeten worden.

3.5.7. Conclusie

De reactie van indiener 5 geeft aanleiding om de nota van uitgangspunten aan te passen voor zover het de verwijzing naar het provinciale detailhandelsbeleid betreft waarvan de eerder aangekondigde aanpassing inmiddels in werking is getreden. De overige onderdelen van zijn inspraakreactie geven geen aanleiding tot het wijzigen van de nota van uitgangspunten.

[Terug naar het agendapunt](#)

12.3. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage verbeelding voorbereidingsbesluit ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

LEGENDA

Bestuitergebied

Plangebiedgrens

Bestuitervlak

Bestuitervlak

Verklaringer

ondergrond

Vastgesteld door de raad dd. 28 oktober 2014
de griffier, de voorzitter,

Vorbereidingsbesluit
Eeserwold

Gemeente Steenwijkerland

ID plan: NL.IMRO.1708.EeserwoldVB-VG01
datum: 28 oktober 2014
status: vastgesteld
formaat: A1 (841 x 594mm)

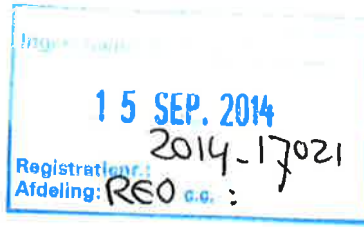
schaal 1:2000

[Terug naar het agendapunt](#)

12.4. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage verzoek provincie voorbereidingsbesluit ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Inlichtingen bij
dhr. A. Gijsendorffer
telefoon 038 499 8088
A.Gijsendorffer@overijssel.nl

Onderwerp: Verzoek nemen voorbereidingsbesluit bestemmingsplan Eeserwold / hypermarkt.

Geacht college,

Datum
10.09.2014
Kenmerk
2014/0240408
Pagina
1
Uw brief
Uw kenmerk

In de afgelopen periode is er diverse malen contact geweest over de verleende omgevingsvergunning voor de hypermarkt Eeserwold en de uitgangspuntennotitie voor de actualisatie van het betreffende bestemmingsplan. Ons is gebleken dat u voornemens bent om dit bestemmingsplan voor wat betreft het planologisch toestaan van hypermarkten in overeenstemming te brengen met ons provinciale beleid voor detailhandel. Omdat nieuwe vergunningaanvragen planologisch niet geweigerd kunnen worden zolang dit ontwerp bestemmingsplan nog niet ter inzage is gelegd, verzoeken wij u om op korte termijn een voorbereidingsbesluit te laten nemen voor het plangebied Eeserwold. Ter toelichting het volgende.

Uitgangspuntennotitie

In de uitgangspuntennotitie voor de actualisatie van het bestemmingsplan Eeserwold is aangegeven dat de vergunde hypermarkt specifiek bestemd gaat worden (en in de toekomst dus niet meer kan uitbreiden) en nieuwe hypermarkten worden uitgesloten. Hiermee wordt voorkomen dat er in de toekomst nog nieuwe hypermarkten gerealiseerd kunnen worden. Wij zijn hier blij mee. Daarnaast wordt in het nieuwe bestemmingsplan rekening gehouden met de bestaande rechten van de vergunde hypermarkt (voor zover deze vergunning in hoger beroep in stand blijft).

Planologisch risico

Zoals ambtelijk reeds is besproken, blijft er in de periode totdat het ontwerpbestemmingsplan in procedure wordt gebracht het risico bestaan dat een vergunningaanvraag voor een nieuwe hypermarkt niet geweigerd kan worden. Het geldende bestemmingsplan Eeserwold staat hypermarkten namelijk nog gewoon toe. Dit risico achten wij niet wenselijk en relatief eenvoudig te voorkomen door een voorbereidingsbesluit voor het gebied Eeserwold te nemen.

Verzoek

Om onze provinciale belangen te borgen verzoeken wij uw college dan ook om op korte termijn een voorbereidingsbesluit voor het plangebied Eeserwold te laten nemen door de gemeenteraad.

Bijlagen

Datum verzending

12. SEP 2014

Informatie

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mochten er naar aanleiding van deze brief vragen zijn, dan kunt contact opnemen met de heer A. Gijsendorffer.

Gedeputeerde staten van Overijssel,
namens dezen,

drs. J. Houtkamp

teamleider (a.i.) Beleidsimplementatie en –realisatie.

Datum

10.09.2014

Kenmerk

2014/0240408

Pagina

2

[Terug naar het agendapunt](#)

12.6. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage tabel uitgifte grond ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Onderstaande tabel naar de raadsleden. Het heeft betrekking op de behandeling van het agendapunt "bestemmingsplan Eeserwold". De VVD had tijdens de politieke markt gevraagd naar de oppervlakte van de uit te geven terreinen.

<i>locatie</i>	<i>oppervlakte (ha)</i>
Eeserwold	29,87
Groot Verlaat	0,2
Hooijdijk	1,98
Novac	0,38
Oostermeentherand	0,41
Woldmeenthe	1,44
Kaasfabriek Vollenhove	1,2
Blokszijl Kanaalweg	2,4
Oldemarkt Boterberg-Zuid	3,51
Ossenzijl	0,15
<i>totaal</i>	41,54

Einde bijlage: 12.6. Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Eeserwold vaststelling - bijlage tabel uitgifte grond

[Terug naar het agendapunt](#)

13.0. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - raadsvoorstel (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-10-2014
Nummer voorstel: 2014/70

Voor raadsvergadering d.d.: 28-10-2014
Agendapunt: 13

Onderwerp: Fietspadverbreding Schansweg

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

- Een krediet van € 75.000 beschikbaar te stellen voor de verbreding van het fietspad langs de Schansweg;
- Dit krediet te dekken uit het gerealiseerde aanbestedingsvoordeel van € 140.000 van het project integrale herinrichting Zuidveenseweg;
- Het restant van € 65.000 van het aanbestedingsvoordeel terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Samenvatting:

Op 18 februari 2014 heeft uw raad een krediet van €1.441.000 beschikbaar gesteld voor de integrale herinrichting van de Zuidveenseweg. Afgelopen juni hebben wij dit project aanbesteed en op 1 september jl. zijn wij gestart met de uitvoering. Het werk ligt op schema en naar verwachting zijn alle werkzaamheden half november afgerond.

De projectkosten na aanbesteding zijn lager dan geraamd. Wij voorzien een aanbestedingsvoordeel van € 140.000. In dit voorstel vragen wij u € 75.000 in te zetten voor de verbreding van het fietspad langs de Schansweg. Wij stellen ook voor het restant van € 65.000 terug te laten vloeien in de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Argumenten

Normaliter vloeien voordelen binnen een project terug in de Algemene Reserve vrij besteedbaar. In dit geval vragen wij uw raad een uitzondering te maken en een deel van het aanbestedingsvoordeel in te zetten voor het verbreden van het fietspad langs de Schansweg.

Hiervoor hebben wij de volgende argumenten:

- Nadrukkelijke wens van scholen in Steenwijk-West
- Verbreding fietspad benoemd in fietsplan 'Ga toch fietsen!'
- Financieel voordeel door koppeling met huidige werkzaamheden
- Op korte termijn onderhoud fietspad noodzakelijk

Nadrukkelijke wens van scholen in Steenwijk-West

Met de komst van de Zuidwester is er het verzoek van de scholen in de Zuidwester en de RSG Tromp Meester (locatie Lijsterbesstraat) om het fietspad om te zetten naar een tweerichtingenfietspad. De verwachting is dat het fietsgebruik over deze route toeneemt, omdat de leerlingen van de Wegwijzer (voorheen wijk Gagels) via de Schansweg naar de nieuwe locatie fietsen. Met het instellen van een tweerichtingenfietspad aan de noordkant van de Schansweg, hoeven de leerlingen op de terugweg niet twee keer de Schansweg over te steken (na rotonde immers alleen een fietspad aan de noordkant van de Schansweg). In de bijlage wordt de aanpassing aangegeven.

Verbreding fietspad benoemd in fietsplan 'Ga toch fietsen!'

In januari 2014 heeft uw raad het fietsplan 'Ga toch fietsen!' vastgesteld. In het fietsplan wordt aandacht gevraagd voor het fietspad Schansweg. Het verbreden van het fietspad Schansweg wordt gezien als een kans om een rechtstreekse en veilige fietsroute aan te bieden tussen woonwijken aan de oostkant van Steenwijk en Steenwijk-West. Door het instellen van een tweerichtingenfietspad zijn minder oversteekbewegingen noodzakelijk. Door de komst van MFC De Zuidwester is dit belang alleen maar groter geworden.

Met het instellen van een tweerichtingenfietspad (en verbreding ervan) langs dit gedeelte van de Schansweg, wordt de fietsverbinding via de Schansweg tussen Steenwijk West en de oostkant van Steenwijk aantrekkelijker en verkeersveiliger.

Financieel voordeel door koppeling met huidige werkzaamheden

Door het verbreden van dit fietspad te koppelen aan de huidige werkzaamheden aan de Zuidveenseweg kunnen wij een voordeel van circa € 12.500 inboeken. Het voordeel wordt gehaald uit o.a. de inzet van verkeersmaatregelen, inkoopvoordeel van materialen en de beschikbaarheid én aanwezigheid van materieel en werklui.

Op korte termijn onderhoud fietspad noodzakelijk

Binnen afzienbare tijd (< 4 jaar) moet onderhoud plaatsvinden aan het fietspad. De kosten voor dit onderhoudswerk worden geraamd op circa € 62.000.

In deze onderhoudsraming is géén rekening gehouden met het verbreden van het fietspad, het is sec het verwijderen en aanbrengen van de bovenste laag asfalt.

Financiën

De kosten voor het verbreden van het fietspad kunnen worden gedekt door het deels inzetten van het aanbestedingsresultaat van € 140.000. Voor de verbreding is een krediet van € 75.000 noodzakelijk.

Wij stellen voor het restant van € 65.000 terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Duurzaam en social return

In het huidige contract met de aannemer is een paragraaf social return opgenomen.

Inkoop- en aanbesteding

N.v.t. Dit betreft bijwerk binnen de kaders van een lopende opdracht.

Planning en uitvoering

Na instemming van uw raad wordt zo spoedig mogelijk gestart met de werkzaamheden.

Communicatie

Na instemming van uw raad wordt de buurt geïnformeerd via de projectwebsite van de Zuidveenseweg.

Bijlagen bij het voorstel   1. Schets fietspad

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

OW

adviseur

Arjan Vroklage, tel.: 206, email:

behandeld in raadscommissie

arjan.vroklage@steenwijkerland.nl

ja, nl. 14 oktober 2014

Raadsbesluit

Steenwijk, 28-10-2014
Nummer: 2014/70

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-10-2014, nummer 2014/70;

b e s l u i t :

- een krediet van € 75.000 beschikbaar te stellen voor de verbreding van het fietspad langs de Schansweg;
- dit krediet te dekken uit het gerealiseerde aanbestedingsvoordeel van € 140.000 van het project integrale herinrichting Zuidveenseweg;
- het restant van € 65.000 van het aanbestedingsvoordeel terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff M.A.J. van der Tas

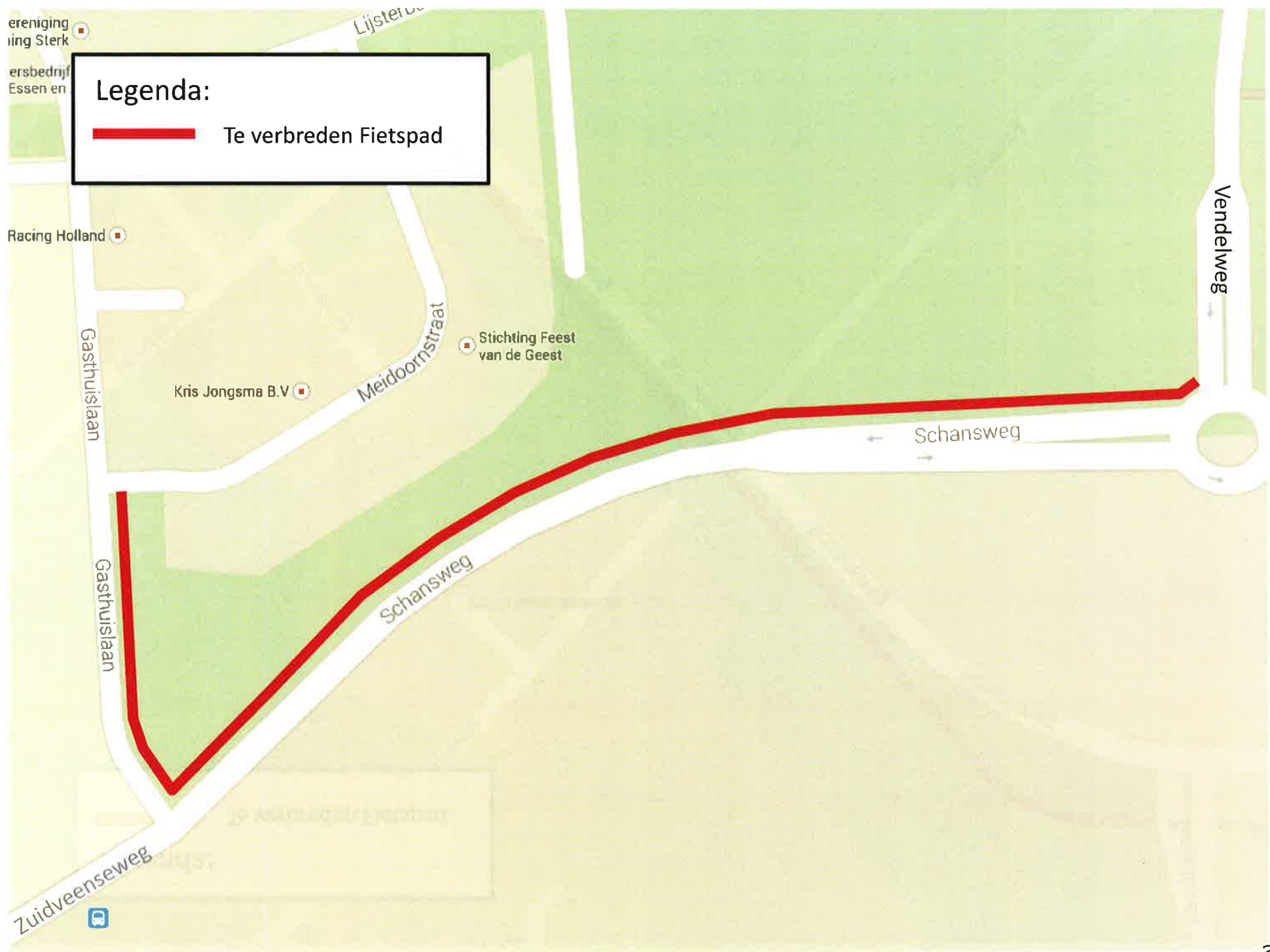

Einde bijlage: 13.0. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - raadsvoorstel

Terug naar het agendapunt

13.1. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage tekening nieuwe situatie ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Legenda:
— Te verbreden Fietspad

Einde bijlage: 13.1. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage tekening nieuwe situatie

[Terug naar het agendapunt](#)

13.2. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage beantwoording vragen polmar 14okt14 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Hieronder de beantwoording op de raadvragen m.b.t. de verbreding van het fietspad langs de Schansweg. Wethouder Wagteveld is akkoord.

Veiligheid fietsers bij rotonde

Na het verbreden van het fietspad kunnen fietsers tweezijdig oversteken bij de rotonde. Het fietspad wordt verhoogd en wordt dus als 'drempel' uitgevoerd (zie tekening in de bijlage). Het fietspad bevat duidelijke (voorrangs)markeringen en bebording waarbij alle weggebruikers geattendeerd worden op de tweezijdigheid van dit fietspad.

In Steenwijkerland zijn voorbeelden van deze voorrangssituatie te vinden. De oversteekinrichting van deze tweezijdige situatie is gelijk aan de tweezijdige oversteeksituatie rotondes Eesveenseweg te Steenwijk (Woldmeentherand en oprit A32).

Aanbestedingen

De gemeentelijke coördinator inkoop heeft nogmaals beoordeeld of er in dit geval sprake is van een nieuwe opdracht. Hij geeft nadrukkelijk aan dat bij dit werk geen sprake is van een nieuwe opdracht, maar van een opdracht voor aanvullende werkzaamheden binnen een bestaande - meervoudig onderhands aanbestede - opdracht.

Financiële voortgang

Een groot deel van het project is inmiddels uitgevoerd. Tot op heden verloopt het project voorspoedig en zijn er geen onvoorziene financiële tegenvallers geweest. In de begroting van het project is een post onvoorzien opgenomen. Eventueel aanvullende werkzaamheden (meerwerk) m.b.t. de herinrichting van de Zuidveenseweg kan uit deze post worden gefinancierd. Het (mogelijke) restant uit de post onvoorzien wordt na afloop teruggestort in de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Graag de antwoorden (+ bijlage!) naar de raad zenden. Mochten er nog inhoudelijke vragen zijn, dan is Arjan Vroklage beschikbaar.

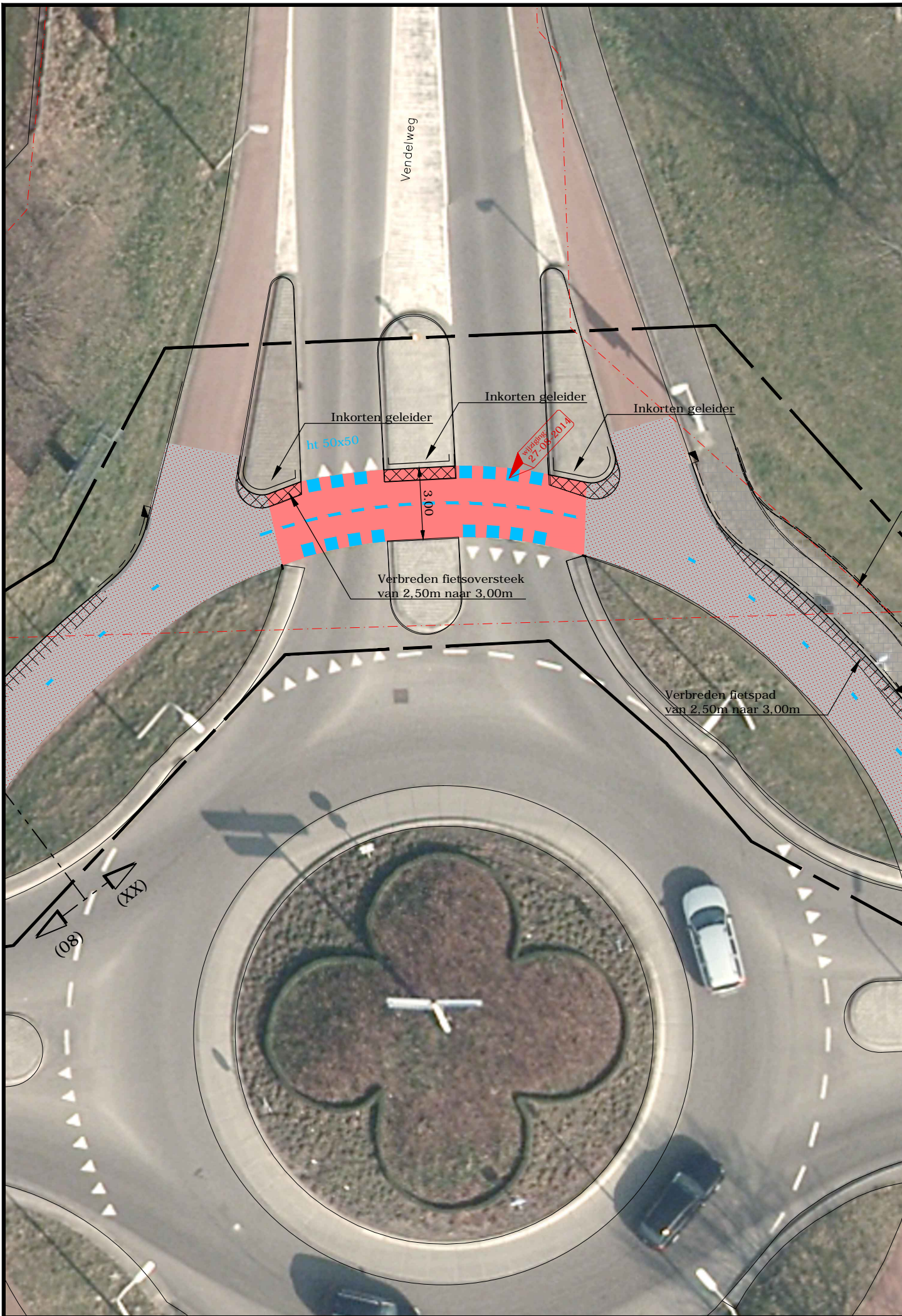
Einde bijlage: 13.2. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage beantwoording vragen polmar 14okt14

[Terug naar het agendapunt](#)

13.3. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage nieuwe situatie rotonde Vendelweg 21okt14 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Einde bijlage: 13.3. Fietspadverbreding Zuidveenseweg - bijlage nieuwe situatie rotonde Vendelweg 21okt14

[Terug naar het agendapunt](#)

14.0. Rekenkamerrapport Quick scan Verbonden Partijen - raadsvoorstel ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 14-10-2014
Nummer voorstel: 2014/66

Voor raadsvergadering d.d.: 28-10-2014
Agendapunt : 14

Onderwerp:

Rekenkamerrapport "Quick Scan verbonden partijen"

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

Voorgesteld wordt:

- a) kennis te nemen van de onderzoeksresultaten;
- b) het college op te dragen uitvoering te geven aan de aanbevelingen 4 tot en met 6;
- c) over 1 jaar de voortgang te evalueren, in samenspraak met de Rekenkamercommissie.

Toelichting:

De afgelopen jaren is de samenwerking van gemeenten in geheel Nederland toegenomen. Belangrijke aanleiding voor een verder toenemende samenwerking is de verzwaring van het gemeentelijk takenpakket door een groot aantal decentralisaties van rijkstaken op het sociaal domein. Omdat dit veelal gepaard gaat met 'efficiencykortingen' en dus beperktere financiële middelen, is het bundelen van krachten een 'natuurlijke reactie', niet alleen om de vele veranderingen het hoofd te bieden, maar ook om de risico's te beperken.

Tegelijkertijd worden de wettelijke en professionele kwaliteitseisen waaraan gemeenten moeten voldoen trendmatig hoger. Ook verwachten burgers een hogere kwaliteit van dienstverlening en service. Dit is tevens een belangrijke aanleiding voor toenemende samenwerking.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is regionale samenwerking bedoeld om het lokale bestuur te verlengen. Het behartigen van lokale belangen staat voorop. Daar ontleent het gemeentebestuur zijn bestaansrecht ook aan. Waar samenwerking wenselijk of noodzakelijk is, juist om de lokale belangen te dienen, kan of moet deze worden aangegaan. Bij verlengd lokaal bestuur houdt de gemeente regie op de samenwerking in de zin dat eigen motieven en doelen centraal staan.

Aanleiding voor het onderzoek

Sinds jaar en dag speelt er een aantal belangrijke vraagstukken rond de samenwerking van gemeenten. De vraag is allereerst in hoeverre gemeenten grip hebben op de samenwerking, waarbij in het bijzonder de vraag geldt in hoeverre gemeenteraden sturing en controle hebben op de samenwerking. Voor nogal wat gemeenten raakt samenwerking met partners buiten het gezichtsveld van de gemeenteraad.

Een ander thema is of gemeenten regie nemen door vanuit een strategische visie bewuste keuzes te maken rond samenwerken: wanneer, met wie, in welke vorm samenwerken en wanneer zelfstandig opereren? Uit de resultaten van een onderzoek naar 110 gemeenten komt naar voren dat maar weinig gemeenten een visie hebben op samenwerking en dat gemeenten bij het aangaan van samenwerking weinig strategisch opereren.

Vraagstelling

De centrale vraag is als volgt geformuleerd:

Hoe is de sturingsrelatie ten aanzien van verbonden partijen binnen de gemeente vormgegeven, welke risico's brengt dit met zich mee en hoe wordt hierop geanticipeerd en gecontroleerd?

Daarnaast is door de rekenkamercommissie een zevental deelvragen geformuleerd. Deze vraagstelling heeft na onderzoek geleid tot een aantal conclusies en aanbevelingen.

Aanbevelingen

De rekenkamercommissie doet de volgende aanbevelingen aan de raad:

1. Versterk de controle van en sturing van verbonden partijen zo veel mogelijk in combinatie met de bestaande planning-en-controlcyclus van de gemeente. Stuur en controleer samenwerkingsverbanden aan de hand van concrete beleidskaders en programmadoelen. Maak duidelijk aan welke beleidsdoelen de samenwerkingsverbanden een bijdrage moeten leveren. Vraag een verantwoording van de resultaten van samenwerkingsverbanden aan de hand van de beleidsdoelstellingen die als inzet van de samenwerking zijn geformuleerd. Bepaal voor welke samenwerkingsverbanden de raad dit inzicht wil hebben;
2. Maak aan het college duidelijk aan welke informatie de raad wel en niet behoefte heeft. Verzoek het college om ondersteuning bij het vergroten van inzicht in de politieke relevantie van samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) – en welke samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) overgelaten kunnen worden aan het college. Ondersteun dit met 'klantvriendelijke' overzichten aan de hand van relevante *projecties*, zoals:
  - Met welke partijen werkt de gemeente het meest samen?
  - Bij welke partijen is extra aandacht vereist op basis van risicoanalyse (inhoudelijk en financieel)?
  - Wat zijn de top 5 of top 10 samenwerkingsverbanden met het grootste strategisch belang? Welke verbanden vragen aandacht van de raad en welke uitsluitend van het college/ ambtelijke organisatie?;
3. Evalueer op grond van aanbeveling 2 periodiek (bijvoorbeeld elke vier jaar) een aantal politiek relevante samenwerkingsverbanden. Koppel dit aan de lange termijnagenda van de raad zodat voldoende rust en ruimte bestaat om te leren van deze evaluaties.

De rekenkamercommissie doet de volgende aanbevelingen aan het college:

4. Investeer in een blijvend en actueel overzicht op de verbonden partijen zonder dat dit een boekhoudkundige verplichting wordt. Houdt de huidige inventarisatie actueel;

5. Stuur er als college actief op dat in rapportages van samenwerkingsverbanden expliciet wordt teruggekoppeld naar gemeentelijke beleidsdoelstellingen, de resultaten en de risico's;
6. Ontwikkel in de nieuwe nota Verbonden partijen (zie raadsvergadering van 21 november 2013) een afwegingskader voor samenwerking, waarin in ieder geval de volgende punten zijn opgenomen:
  - a De motieven: waarom wel of niet samenwerken?
  - b. De samenwerkingspartners: met wie samenwerken?
  - c De aard van de samenwerking: afstemmen, uitvoeren, delen hulpbronnen?
  - d De vorm van samenwerking: hoe samenwerken?
  - e Het governance-model: Hoe krijg je vanuit de raad / gemeentebestuur voldoende regie of grip op samenwerking?

In het kader van het bestuurlijk hoor en wederhoor is door het college een reactie afgegeven over de conclusies en aanbevelingen. Deze reactie is integraal als bijlage in het rapport opgenomen.

Bijlagen bij het voorstel: Quick Scan verbonden partijen

Ondertekening:

Presidium gemeenteraad Steenwijkerland,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas.

Betrokken partijen:

Afdeling: Griffie

Adviseur: A.W. Stroop; tel.: 06-31775867; e-mail: arnold.stroop@steenwijkerland.nl

Behandeld in raadscommissie van 14-1-2014

Raadsbesluit

Steenwijk: 28-102014

Nummer: 20142/66

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van het presidium;

b e s l u i t:

- a) kennis te nemen van de onderzoeksresultaten van het rekenkamerrapport "Quick scan Verbonden Partijen;
- b) het college op te dragen om uitvoering te geven aan de aanbevelingen 4 tot en met 6;
- c) over 1 jaar de voortgang te evalueren, in samenspraak met de Rekenkamercommissie.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas

Terug naar het agendapunt

14.1. Rekenkamerrapport Quick scan Verbonden Partijen - bijlage Rapportage eindversie ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

REKENKAMERCOMMISSIE

Quick Scan verbonden partijen

Onderzoek naar de verbonden partijen van de gemeente Steenwijkerland

28 augustus 2014

Colofon

REKENKAMERCOMMISSIE

dhr. H. Haan (voorzitter)
dhr. C. Horstmeier (lid)
mevr. J. Stoelwinder (lid)
mevr. R. Zegeling (ambtelijk secretaris)

De rekenkamercommissie wil met haar werkzaamheden bijdragen aan de kwaliteit van het lokale bestuur in de gemeente Steenwijkerland, aan de transparantie van het gemeentelijke handelen en aan de versterking van de publieke verantwoording daarover. De commissie doet dit door de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid en bestuur te onderzoeken en de gemeenteraad hierover te rapporteren en te adviseren. De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente. De rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden die onafhankelijk opereren van het gemeentelijk apparaat en de lokale politiek.

Contact: via rekenkamer@steenwijkerland.nl of telefoon: 0521 - 538 521.

Het onderzoek is uitgevoerd door:
PARTNERS + PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

Onderzoekers: Igno Pröpper, Bart Litjens en Peter Struik
Uitvoering van de online enquête is ondersteund door Remco Smulders.

Inhoudsopgave

Deel I: De Kern.....	1
0	Introductie 1
1	Verbonden partijen: omschrijving en afbakening..... 5
2	Conclusies..... 7
3	Aanbevelingen 10
	Reactie van het college van Burgemeester en Wethouders..... 12
	Nawoord van de Rekenkamercommissie 13
Deel II: De onderbouwing.....	15
0	Ontwikkelingen op het gebied van regionale samenwerking 15
1	Overzicht verbonden partijen 17
2	Beschrijving en zelfevaluatie van verbonden partijen 20
2.1	Beschrijving van de samenwerking 20
2.2	Zelfevaluatie van de samenwerking.....24
3	Analyse aan de hand van de GGD IJsselland en de NoordWestGroep 33
3.1	Sturing en controle.....33
3.2	Rol- en taakverdeling 40
Deel III: Bijlagen.....	44
	Bijlage 1: Normenkader 44
	Bijlage 2: Bronnen 47
	Bijlage 3: Bouwstenen voor een afwegingskader..... 49

Deel I: De Kern

o Introductie

Aanleiding

De rekenkamercommissie voerde een 'quick scan onderzoek' uit naar verbonden partijen van de gemeente Steenwijkerland. Het onderzoek is gericht op de sturing, controle en de mate waarin informatie de raad helpt om voldoende grip te organiseren op verbonden partijen.

Raadsleden hebben interesse in dit onderwerp kenbaar gemaakt vanwege de grote (financiële) belangen en risico's die verder toenemen door de decentralisaties in het sociaal domein. Een zelfde onderzoek is gelijktijdig uitgevoerd in de gemeente Meppel.

In 2007 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar gemeenschappelijke regelingen. Het voorliggende onderzoek richt zich op de verbonden partijen van de gemeente. Dit omvat ook privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden. Verder richt dit onderzoek zich nadrukkelijker op de risico's van samenwerking. De aanbevelingen uit 2007 zijn betrokken bij het huidige onderzoek.

Achtergrond

De afgelopen jaren is de samenwerking van gemeenten in geheel Nederland toegenomen. Belangrijke aanleiding voor een verder toenemende samenwerking is de verzwarende van het gemeentelijk takenpakket door een groot aantal decentralisaties van rijkstaken op het sociaal domein. Omdat dit veelal gepaard gaat met 'efficiencykortingen' en dus beperktere financiële middelen, is het bundelen van krachten een 'natuurlijke reactie', niet alleen om de vele veranderingen het hoofd te bieden, maar ook om de risico's te beperken. Deze risico's zijn:

- grote financiële risico's (het gaat om miljoenen!);
- reële risico's die betrekking hebben op de doelmatigheid en de doeltreffendheid (er moet vaak worden samengewerkt met grote spelers uit de marktsector);
- politieke en bestuurlijke risico's (de gemeente wordt op de uitvoering direct aangesproken);
- risico's op het gebied van de bedrijfsvoering (structuur, processen, cultuur en personeel).

Tegelijkertijd worden de wettelijke en professionele kwaliteitseisen waaraan gemeenten moeten voldoen trendmatig hoger. Ook verwachten burgers een hogere kwaliteit van dienstverlening en service. Dit is tevens een belangrijke aanleiding voor toenemende samenwerking.

Sinds jaar en dag spelen er een aantal belangrijke vraagstukken rond de samenwerking van gemeenten. De vraag is allereerst in hoeverre gemeenten grip hebben op de samenwerking, waarbij in het bijzonder de vraag geldt in hoeverre gemeenteraden sturing en controle hebben op de samenwerking. Voor nogal wat gemeenten raakt

samenwerking met partners buiten het gezichtsveld van de gemeenteraad. Een ander thema is of gemeenten regie nemen door vanuit een strategische visie bewuste keuzes te maken rond samenwerken: wanneer, met wie, in welke vorm samenwerken en wanneer zelfstandig opereren? In een door Abma uitgevoerd onderzoek naar 110 gemeenten komt naar voren dat maar weinig gemeenten een visie hebben op samenwerking en dat gemeenten bij het aangaan van samenwerking weinig strategisch opereren.¹

Doel van het onderzoek

Deze beide thema's staan ook centraal in dit onderzoek van de rekenkamercommissie. De rekenkamercommissie heeft bij dit onderzoek twee doelen:

- 1 Inzicht bieden in de wijze waarop de gemeente de aan haar verbonden partijen aanstuurt en in welke risico's daarbij aan de orde zijn.
- 2 Met de uitkomsten van dit onderzoek wil de rekenkamercommissie de toezichthoudende en controlerende rol van de raad versterken.

Aanpak

Voor de gemeenteraad van Steenwijkerland wordt het dus steeds belangrijker om een goed overzicht te hebben van verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in het algemeen. Overzicht is een voorwaarde voor sturing en controle van verbonden partijen.

Het onderzoek is daarom gestart met een brede scan naar bestaande verbonden partijen. De scan richt zich op de wijze waarop de gemeente omgaat met samenwerking via verbonden partijen. De ambtelijke accounthouders van verbonden partijen hebben hiertoe een digitale enquête ingevuld.

Op basis van de uitkomsten van de brede scan heeft de rekenkamercommissie twee verbonden partijen geselecteerd voor nadere verdieping: GGD IJsselland en de NoordWestGroep N.V.. Verdiepend onderzoek is uitgevoerd door aanvullende dossierstudie en gesprekken met een afvaardiging van de gemeenteraad, een afvaardiging van het college en de bij de geselecteerde samenwerkingsverbanden betrokken ambtenaren.

Vraagstelling

De centrale vraag is als volgt geformuleerd:

Hoe is de sturingsrelatie ten aanzien van verbonden partijen binnen de gemeente vormgegeven, welke risico's brengt dit met zich mee en hoe wordt hierop geanticipeerd en gecontroleerd?

---

¹ Klaas Abma, *Beoordelen van gemeenten*, Nijmegen, 2011.

Met 'sturingsrelatie' doelt de rekenkamercommissie op het bestuurlijk arrangement. Hierbij gaat het om de gemaakte afspraken in brede zin met de verbonden partijen en de rolinvulling door de gemeente. In het bijzonder gaat het daarbij om sturen vanuit 'verlengd' of 'verlegd' bestuur.

Bij verlengd lokaal bestuur houdt de gemeente regie op de samenwerking in de zin dat eigen motieven en doelen centraal staan. Van verlegd lokaal bestuur is sprake indien samenwerkingsverbanden taken overnemen van de gemeente zonder heldere aansturing. Bij verlegd lokaal bestuur gaan samenwerkingsorganen 'een eigen leven leiden' – ze komen los te staan van de gemeente en worden een apart orgaan.

Indien gewenst – en indien dit goed is georganiseerd en afgesproken binnen de raad en tussen de raad en het college – is er niets op tegen om bepaalde verbonden partijen op hele grote afstand te laten staan. Ook dan is sprake van verlengd lokaal bestuur. Indien echter grote afstand bestaat zonder goede afspraken en organisatie kan het gebeuren dat de raad onverwacht tegen hele grote risico's aanloopt (bijvoorbeeld meebetalen aan een faillissement) of relevante politieke keuzen aan de raad 'voorbij' gaan. Verlegd lokaal bestuur betekent immers dat de gemeente geen grip meer heeft op onwenselijke ontwikkelingen die de bestaande eigen keuzevrijheid sterk beperken.

Verlengd of verlegd lokaal bestuur is in de bestuurlijke praktijk een glijdende schaal, met mengvormen daartussen. Een keuze voor een vorm van verlengd of verlegd bestuur is niet op voorhand goed of fout. Belangrijk is dat de gemeente de keuze bewust maakt.

Deelvragen

De rekenkamercommissie stelt 7 deelvragen.

- 1 Wordt de gemeenteraad in de positie gebracht om (tussentijds) te sturen op de risico's van de verbonden partijen?
- 2 In hoeverre hebben college en raad hun bestuurlijke rollen (informereren, monitoren, sturen en bijsturen) adequaat ingevuld en vastgelegd voor wat betreft de risico's?
- 3 Is het voor de gemeenteraad mogelijk om desgewenst een keuze te maken voor het aangaan/continuëren van de samenwerking of het stoppen van de samenwerking die opweegt tegen eventuele risico's?
- 4 Zijn de risico's van de verbonden partijen bij het starten en vervolgens jaarlijks volledig in beeld gebracht en bij de raad bekend?
- 5 In hoeverre is er in de informatie-uitwisseling tussen de gemeenteraad en de vertegenwoordigers in de verbonden partijen sprake van risico-informatie?
- 6 Welke taken en bevoegdheden zijn door de gemeente overgedragen aan de verbonden partijen? Hoe expliciet is dat gebeurd (bv mandaat) en binnen welke kaders?
- 7 Is er sprake van 'dubbele petten' in de rolinvulling door de gemeenteraad en het college?

Leeswijzer

De rapportage is opgebouwd langs drie delen.

Deel I: De kern

Dit deel presenteert de kernresultaten van het onderzoek inclusief de conclusies en aanbevelingen. Dit deel kan in principe los van de andere delen gelezen worden om een beeld te vormen van de sturing en controle van samenwerking.

Deel II: De onderbouwing

Dit deel bestaat uit de onderbouwing van deel I De kern. Hierin is een gedetailleerde onderbouwing te vinden aan de hand van een systematische zelfevaluatie door de ambtelijke betrokkenen bij de verbonden partijen. Tevens zijn bevindingen van de onderzoekers opgenomen onder meer op basis van een verdieping naar casus.

Deel III: De bijlagen

Dit deel bevat de bijlagen. Het gaat onder meer om de geraadpleegde bronnen.

1 Verbonden partijen: omschrijving en afbakening

Omschrijving

De focus van dit onderzoek is gericht op verbonden partijen. Hieronder wordt de samenhang tot andere – veel gebruikte – begrippen toegelicht.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

De term 'samenwerkingsverband' gebruiken we voor alle mogelijke publiek- en privaatrechtelijke constructies waarin een gemeente met andere partijen samenwerkt. De term omvat daarmee ook begrippen als verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen.

VERBONDEN PARTIJEN

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft (Besluit Begroting en Verantwoording, art.1). Onder financieel belang wordt verstaan een financiële inleg die niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Er is sprake van een financieel belang als de gemeente verantwoordelijk is voor de kosten als de partij failliet gaat, of als de gemeente aansprakelijk wordt gesteld als de partij haar verplichtingen niet nakomt. Er is ook sprake van een financieel belang als de gemeente risico draagt over ingelegd kapitaal, zoals bij het bezit van aandelen. Een stichting of vereniging die jaarlijks subsidie krijgt, maar waaraan geen andere financiële verplichtingen zitten met een juridische afdwingbaarheid door derden is geen verbonden partij.²

Bestuurlijk belang betekent zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

De gemeente moet in de begroting en het jaarverslag een Paragraaf verbonden partijen opnemen. Deze omvat:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting.
- De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.
- De lijst van verbonden partijen: naam en vestigingsplaats; het openbaar belang dat wordt gediend; mutaties in het belang van de gemeente; eigen en vreemd vermogen; het resultaat.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden die publiekrechtelijk zijn vormgegeven volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een gemeenschappelijke regeling is een van de verschijningsvormen van een verbonden partij.

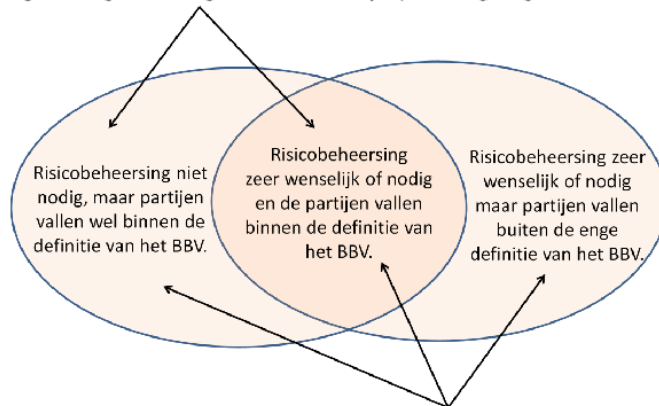
² Nota van Toelichting BBV, p. 48. In de nota wordt wel gewezen op het bespreken van de organisatie in de paragraaf weerstandsvermogen indien een 'morele plicht tot betaling bij problemen' bestaat. Indien de gemeente een aanzienlijk bestuurlijk, maar geen financieel belang heeft dan kan dit belang in het desbetreffende programma genoemd worden. Is het belang beperkter dan kan worden volstaan met verwerking in een product.

Afbakening

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geeft een afbakening van het begrip 'verbonden partijen' zoals hierboven is uiteengezet. Er is intussen ook een bestuurspraktijk ontstaan waarbij ook een ruimere definitie van verbonden partijen wordt gehanteerd vanuit de gedachte dat de gemeente risico's loopt bij bepaalde samenwerkingsverbanden die volgens de (enge) definitie uit het BBV anders buiten beschouwing blijven.³ Voorbeelden hiervan zijn:

- Gemeente Utrechtse Heuvelrug hanteert een ruimere definitie en vermeldt ook organisaties die strikt genomen geen verbonden partij zijn, maar die volgens het college uit oogpunt van risicobeheersing wel van belang zijn om te noemen.⁴
- Ook gemeente Staphorst besteedt in de paragraaf Verbonden partijen aandacht aan dergelijke verbanden, namelijk Stichting Openbare Bibliotheek en Stichting Zwembad 'de Broene Eugte'.⁵
- Waterschap De Dommel hanteert incidenteel een ruimere definitie van verbonden partijen in geval het waterschap een 'belangrijk indirect bestuurlijk belang heeft'. Het gaat om organisaties die beslissend zijn voor het realiseren van bestuurlijke waterschapsdoelen.⁶
- Omgekeerd zijn er vaak voorbeelden van organisaties waar gemeenten slechts een klein deel van de aandelen bezitten en nauwelijks sprake is van reële risico's. Volgens de enge definitie van het BBV gaat het hier echter wel om verbonden partijen. Dit is bijvoorbeeld aan de orde bij de Bank Nederlandse Gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

'Enge' invulling van de Paragraaf Verbonden Partijen (Besluit Begroting en Verantwoording)

Ruime invulling van de Paragraaf Verbonden Partijen.

Figuur 1.1: Enge en ruime invulling van de Paragraaf Verbonden Partijen.⁷

³ Zie ook: Deloitte en Touche, Gemeente Governance, *Handboek Verbonden partijen, Twee voeten in één sok*, 2006, p. 7;

⁴ Rekenkamercommissie Utrechtse Heuvelrug, *De verbonden partijen in de greep*, 2009, p. 35.

⁵ Gemeente Staphorst, Begroting 2011.

⁶ Waterschap De Dommel, Beleidsnota Verbonden partijen/ Good Governance, 2011.

⁷ Zie ook: L.Th. van den Dool en J.M. van de Laar, *Schakelen naar sterkere sturing*, geen datum.

Het onderzoek heeft geleid tot een overzicht van 20 verbonden partijen (zie Deel II). Deze verbonden partijen zijn op verzoek van de rekenkamercommissie geïnventariseerd door de ambtelijke organisatie. Daarbij is door de rekenkamercommissie mee gegeven dat de gemeente zowel verbonden partijen volgens de 'enge' als volgens de 'ruime' definitie kon selecteren (zie figuur 1). De aangeleverde selectie voldoet uitsluitend aan de enge definitie van verbonden partijen.

2 Conclusies

De centrale vraag in deze quick scan is: 'Hoe is de sturingsrelatie ten aanzien van verbonden partijen binnen de gemeente vormgegeven, welke risico's brengt dit met zich mee en hoe wordt hierop geanticipeerd en gecontroleerd?'

Het algemene beeld dat resulteert uit dit onderzoek is dat de gemeente Steenwijkerland in 20 verbonden partijen participeert en dat dit voor de raad eerder tot verlegd dan tot verlengd lokaal bestuur leidt. Bij de raad ontbreekt inzicht in en overzicht van de samenwerkingsverbanden in termen van de beoogde doelen, de resultaten, doelmatigheid en de risico's. De raad geeft mede om die reden onvoldoende invulling aan sturing en controle van deze samenwerkingsverbanden. De raad reageert vooral op incidenten. Raadsleden ervaren dat zij op grote afstand staan van de samenwerkingsverbanden. Een raadslid spreekt in dat kader over 'ontbonden' in plaats van 'verbonden' partijen. In 2007 constateerde de rekenkamer op basis van onderzoek overigens ook dat de raad weinig grip had op regionale samenwerkingsverbanden. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld dat de situatie in de tussentijd niet is verbeterd en de noodzaak voor sturing en controle van samenwerkingsverbanden verder toeneemt.

Aansluitend bij de onderzoeksvragen kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

1 Wordt de gemeenteraad in de positie gebracht om (tussentijds) te sturen op de risico's van de verbonden partijen?

De raad ontvangt geen systematisch en omvattend inzicht in de risico's die zijn gemoeid met de verbonden partijen. De ambtelijke accounthouders zijn via een korte digitale enquête voor dit onderzoek overigens wel in staat om in een kort tijdsbestek een risicoanalyse vanuit verschillende invalshoeken op te stellen. Hieruit blijkt dat bij zeker 7 verbonden partijen sprake is van substantiële risico's (een grote kans en een grote impact). De twee geselecteerde cases voor dit onderzoek (NoordWestGroep en GGD IJsselland) zijn hiervan voorbeelden. Deze risico-informatie ontbreekt in de paragraaf Verbonden Partijen. Voor zover over risico's wordt gesproken is dit eenzijdig gericht op financiële risico's. Raadsleden geven aan dat zij in onvoldoende mate zicht hebben op zowel de risico's als de politiek relevante aspecten van samenwerkingsverbanden. Zij ervaren ook dat de raad zelf in onvoldoende mate regie neemt en vooral reageert op incidenten wanneer deze zich feitelijk manifesteren.

2 In hoeverre hebben college en raad hun bestuurlijke rollen (informereren, monitoren, sturen en bijsturen) adequaat ingevuld en vastgelegd voor wat betreft de risico's?

De rol- en taakverdeling tussen raad en college is vastgelegd in de nota Verbonden partijen uit 2006, maar deze nota heeft onvoldoende gebruikswaarde in de praktijk. Zo wordt in de nota het belang van sturing en controle door de raad onderschreven in het licht van de bijdrage van verbonden partijen aan gemeentelijk beleid, de kosten en de risico's. Een jaarlijkse checklist in de nota moet stimuleren dat informatie over deze zaken worden opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen. De checklist wordt in de praktijk echter niet of onvoldoende gebruikt.

3 Is het voor de gemeenteraad mogelijk om desgewenst een keuze te maken voor het aangaan/continueren van de samenwerking of het stoppen van de samenwerking die opweegt tegen eventuele risico's?

Het ontbreekt de raad aan een strategische visie op samenwerking om vanuit overzicht over alle samenwerkingsrelaties keuzes te maken ten aanzien van individuele verbonden partijen. Een afwegingskader of hulpmiddel voor het aangaan of beëindigen van samenwerking is niet voorhanden. In de praktijk betekent dit dat de raad in voorkomende gevallen vooral op ad hoc basis voorstellen van het college en de politieke relevantie daarvan op zijn merites moet beoordelen. Raadsleden komen hier in onvoldoende mate aan toe. Zij wijzen onder meer op een overvolle raadsagenda en informatie die in onvoldoende mate focus legt op de politiek relevante zaken.

4 Zijn de risico's van de verbonden partijen bij het starten en vervolgens jaarlijks volledig in beeld gebracht en bij de raad bekend?

In het verlengde van conclusie 1 kan worden vastgesteld dat risico's in onvoldoende mate in beeld zijn en bekend zijn bij de raad. Dit blijkt ook uit de twee geselecteerde cases GGD IJsselland en NoordWestGroep. De GGD IJsselland maakt melding van risico's in de eigen bestuursrapportage, maar deze vinden niet hun weg naar de gemeentelijke begroting of jaarverslag. Over de NoordWestGroep ontbreekt eveneens een risicoanalyse in de gemeentelijke begroting en jaarverslagen. Over risico's wordt in algemene bewoordingen gesproken, zoals 'onzekerheid over veranderende wet- en regelgeving'. Raadsleden geven onder meer aan dat zij geen inzicht hebben in de consequenties van de Participatiewet voor de NoordWestGroep.

5 In hoeverre is er in de informatie-uitwisseling tussen de gemeenteraad en de vertegenwoordigers in de verbonden partijen sprake van risico-informatie?

Tussen raad en college wordt risico-informatie in onvoldoende mate gemarkeerd. Informatie, vooral de begroting en rekening van verbonden partijen, wordt wel aan de raad aangeboden. Dit biedt onvoldoende mogelijkheden voor sturing en controle. Portefeuillehouders die de gemeente vertegenwoordigen in de GGD IJsselland en de NoordWestGroep erkennen dat ook. De raad vraagt zelf ook in onvoldoende mate om

deze informatie. Er is zowel bij de raad als het college onvoldoende aandacht voor en focus op risico-informatie en de informatievoorziening is daar niet op ingericht.

6 Welke taken en bevoegdheden zijn door de gemeente overgedragen aan de verbonden partijen? Hoe expliciet is dat gebeurd (bv mandaat) en binnen welke kaders?

Voor de GGD IJsselland zijn via de gemeenschappelijke regeling een groot aantal wettelijke taken aan het samenwerkingsverband overgedragen. Daarnaast geeft het gemeentebestuur opdracht voor uitvoering van een aantal lokale maatwerkpakketten, namelijk voor kinderen/jongeren van 4 tot 19 jaar en de uitvoering van 'Kind in de Kern'. De raad heeft overigens onvoldoende zicht op de ruimte voor lokaal maatwerk. De uitvoering van de sociale werkvoorziening is opgedragen aan de het 'gemeentebedrijf' NoordWestGroep N.V.. De gemeente blijft volledig verantwoordelijk voor de wettelijke taken en bevoegdheden; deze kunnen niet worden overgedragen aan een privaatrechtelijke rechtspersoon.

7 Is er sprake van 'dubbele petten' in de rolinvulling door de gemeenteraad en het college?

Uit dit onderzoek is niet gebleken dat sprake is van rolvermenging tussen raad en college bij sturing en controle van verbonden partijen (de zogenoemde 'dubbele petten'). Door het gekozen governance model voor de GGD IJsselland is de kans op rolvermenging wel aanwezig omdat leden van het Dagelijks Bestuur tevens lid zijn van het Algemeen Bestuur. Er zijn geen signalen dat dit in de praktijk tot problemen of incidenten heeft geleid.

Bij de NoordWestGroep speelt dit niet. Hier vertegenwoordigt een wethouder de gemeente in de rol van aandeelhouder in de Algemene Aandeelhoudersvergadering. De Raad van Commissarissen bestaat uit andere personen. Het inhoudelijke opdrachtgeverschap van de NoordWestGroep vindt plaats via de inhoudelijke portefeuillehouder voor sociale zaken (dit is een andere portefeuillehouder dan de vertegenwoordiger in de aandeelhoudersvergadering).

3 Aanbevelingen

Introductie

Kernaanbeveling is om vanuit de raad en het gemeentebestuur als geheel regie op samenwerking te voeren door toe te werken naar verlengd in plaats van verlegd lokaal bestuur. Hiervoor is van belang dat de raad zicht heeft op de politiek relevantie van samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) en samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) die overgelaten kunnen worden aan het college. Het is beter om op een aantal relevante samenwerkingsverbanden of aspecten daarvan goed te sturen dan op alle samenwerkingsverbanden half of helemaal niet.

Twee componenten zijn nodig om grip te organiseren op samenwerkingsverbanden:

- Een inhoudelijke visie op samenwerking: wat vindt de raad belangrijk en waar wil hij op sturen en controleren? Dit omvat het sturen op risico's van samenwerkingsverbanden.
- De 'techniek' om overzicht te houden en inzicht te krijgen zoals de stand van samenwerking, de risico's, de motieven en doelen voor samenwerking, de resultaten, politiek relevante keuzen en ontwikkelingen.

Het college kan dit ondersteunen met transparante informatievoorziening (samenwerken in een 'glazen huis').

Samenwerking zal in de toekomst eerder toenemen dan afnemen. Er zullen steeds meer taken zijn die in samenspel met andere overheden, maar ook in samenwerking met maatschappelijke partners worden gerealiseerd. Wil sturing en controle van samenwerkingsverbanden overzichtelijk en hanteerbaar blijven, dan is het zaak deze te integreren met de planning- en controlcyclus. Van belang is ook dat de resultaten van samenwerking worden beoordeeld aan de eigen doelstellingen. Het moet daarbij helder zijn wat voor de inwoners van gemeente Steenwijkerland wordt gerealiseerd.

Aan de raad

- 1 Versterk de controle van en sturing van verbonden partijen zo veel mogelijk in combinatie met de bestaande planning-en-controlcyclus van de gemeente. Stuur en controleer samenwerkingsverbanden aan de hand van concrete beleidskaders en programmadoelen. Maak duidelijk aan welke beleidsdoelen de samenwerkingsverbanden een bijdrage moeten leveren. Vraag een verantwoording van de resultaten van samenwerkingsverbanden aan de hand van de beleidsdoelstellingen die als inzet van de samenwerking zijn geformuleerd. Bepaal voor welke samenwerkingsverbanden de raad dit inzicht wil hebben.
- 2 Maak aan het college duidelijk aan welke informatie de raad wel en niet behoefte heeft. Verzoek het college om ondersteuning bij het vergroten van inzicht in de politieke relevantie van samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) – en welke samenwerkingsverbanden (of aspecten daarvan) overgelaten kunnen worden aan

het college. Ondersteun dit met 'klantvriendelijke' overzichten aan de hand van relevante *projecties*, zoals:

- Met welke partijen werkt de gemeente het meest samen?
- Bij welke partijen is extra aandacht vereist op basis van risicoanalyse (inhoudelijk en financieel)?
- Wat zijn de top 5 of top 10 samenwerkingsverbanden met het grootste strategisch belang?
- Welke verbanden vragen aandacht van de raad en welke uitsluitend van het college/ ambtelijke organisatie?

- 3 Evalueer op grond van aanbeveling 2 periodiek (bijvoorbeeld elke vier jaar) een aantal politiek relevante samenwerkingsverbanden. Koppel dit aan de lange termijnagenda van de raad zodat voldoende rust en ruimte bestaat om te leren van deze evaluaties.

Aan het college

- 4 Investeer in een blijvend en actueel overzicht op de verbonden partijen zonder dat dit een boekhoudkundige verplichting wordt. Houdt de huidige inventarisatie actueel.
- 5 Stuur er als college actief op dat in rapportages van samenwerkingsverbanden expliciet wordt teruggelinkt naar gemeentelijke beleidsdoelstellingen, de resultaten en de risico's.
- 6 Ontwikkel in de nieuwe nota Verbonden partijen (zie raadsvergadering van 21 november 2013) een afwegingskader voor samenwerking, waarin in ieder geval de volgende punten zijn opgenomen:
  - a De motieven: waarom wel of niet samenwerken?
  - b De samenwerkingspartners: met wie samenwerken?
  - c De aard van de samenwerking: afstemmen, uitvoeren, delen hulpbronnen?
  - d De vorm van samenwerking: hoe samenwerken?
  - e Het governancemodel: Hoe krijg je vanuit de raad / gemeentebestuur voldoende regie of grip op samenwerking?

Zie ook Bijlage 3.

Reactie van het college van Burgemeester en Wethouders

Rekenkamercommissie Steenwijkerland
t.a.v. de secretaris mevrouw R. Zegeling

behandeld door Marcel Koelewijn
afdeling CS
telefoon
ons kenmerk IUT1-1-CS-MK
uto kenmerk
bijlagen

Steenwijk
(verzending)

11 JULI 2014

Onderwerp Bestuurlijke reactie "Quick scan verbonden partijen"

Geachte rekenkamercommissie,

Met interesse hebben wij kennis genomen van uw concept-rapport "Quick scan verbonden partijen". Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze op dit rapport kenbaar te maken.

Allereerst stellen wij vast dat het onderzoek in onze beleving heeft plaatsgevonden in een open en constructieve sfeer. Daarnaast constateren wij dat het concept-rapport beantwoord aan de doelen zoals verwoord bij de startbijeenkomst van het onderzoek.

Voor de conclusies en aanbevelingen in het rapport, en dan specifiek die zijn gericht aan ons college, geldt dat wij deze onderschrijven. Hierbij merken wij op dat de conclusies en aanbevelingen herkenbaar zijn en dat deze goed passen binnen het huidige en het toekomstige beeld dat zowel bij het bestuur als de organisatie bestaat ten aanzien van verbonden partijen.

Conform uw verzoek lichten wij onze visie op de drie aanbevelingen uit rapport nog specifiek toe.

- 1) **Investeer in een blijvend en actueel overzicht op de verbonden partijen zonder dat dit een boekhoudkundige verplichting wordt. Houdt de huidige inventarisatie actueel:**
Voor het onderhouden van een actueel overzicht van de verbonden partijen wordt op dit moment gebruikt gemaakt van de paragraaf "verbonden partijen" in de programmabegroting. Deze paragraaf biedt vooralsnog het overzicht van de aan onze gemeente verbonden partijen aangevuld met een overzicht van inkomsten en betalingen is opgenomen. Het actuele overzicht wordt gerapporteerd bij de begroting en de jaarstukken. Een mogelijkheid is om ook bij de perspectiefnota en de najaarsnota een actueel overzicht te presenteren.

Adresgegevens Postbus 162, 8330 AD Steenwijk • telefoon (0521) 53 85 00 • fax (0521) 53 85 09
e-mail info@steenwijkerland.nl • www.steenwijkerland.nl • bankrekeningnummer 2850.92.421

Gemeentelijke producten kunt u ook aanvragen via de Digitale Balie op onze website.

- 2) **Stuur er als college actief op dat in rapportages van samenwerkingsverbanden expliciet wordt teruggekoppeld naar gemeentelijke beleidsdoelstellingen, de resultaten en de risico's:**

Ook bij het bestuur leeft al langer de behoefte om de "waarde" van samenwerkingsverbanden inzichtelijk te maken in het licht van het realiseren van politieke doelen. Samenwerken is immers een middel en geen doel. Een heldere terugkoppeling van een derde vraagt echter ook om een heldere opdracht van de opdrachtgever. Hiermee wordt bedoeld dat aan de kant van de gemeente vooraf de doelen en prestaties scherp moeten zijn vastgelegd. Alleen dan kan er goed worden gestuurd op resultaten. Aandacht voor risico's die samenhangen met verbonden partijen is ook een onderwerp in het accountsrapport over 2013. Hier is toen aangegeven dat de gemeente werkt aan het opzetten van een breed instrumentarium voor risicomangement waarin ook deze risico's zullen worden meegenomen. Daarnaast speelt op dit vlak nog het vernieuwingsvoorstel BBV van de VNG (commissie Depla). Hierin worden meerdere voorstellen gedaan gericht op het inzichtelijk maken en beperken van de risico's horende bij verbonden partijen. De definitieve uitkomsten van dit voorstel zullen worden meegenomen.

- 3) **Ontwikkel in de nieuwe nota Verbonden partijen (zie raadsvergadering van 21 november 2013) een afwegingskader voor samenwerking, waarin in ieder geval de volgende punten zijn opgenomen:**

- a. de motieven: waarom wel of niet samenwerken?
- b. de samenwerkingspartners: met wie samenwerken?
- c. de aard van de samenwerking: afstemmen, uitvoeren, delen hulpbronnen?
- d. de vorm van samenwerking: hoe samenwerken?
- e. het governancemodel: Hoe krijg je vanuit de raad / gemeentebestuur voldoende regie of grip op samenwerking?

Een nieuwe nota verbonden partijen vormt een goede basis voor het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden alsmede het evalueren van bestaande. Naast de voorgestelde punten geldt dat de vernieuwingsvoorstellen van de commissie BBV op de voet moeten worden gevolgd.

Aanvullend op de gedane aanbevelingen willen wij nog het volgende noemen. Dit onderzoek is gelijktijdig uitgevoerd in de gemeente Meppel. Echter, Steenwijkerland participeert als Overijsselse gemeente in andere samenwerkingsverbanden dan de Drentse gemeente Meppel. Om de aanbevelingen uit dit onderzoek zo effectief mogelijk te laten zijn, verdient het de voorkeur ook andere Overijsselse gemeenten (deelnemers van de samenwerkingsverbanden) hierin mee te nemen.

Tot zover onze reactie. Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van deze brief vragen heeft. In dat geval verzoeken wij u contact op te nemen met onze contactambtenaar, de heer Marcel Koelewijn.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Nawoord van de Rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie dankt het college voor de reactie op het onderzoek.

De commissie stelt verheugd vast dat het college de conclusies en aanbevelingen, voor zover die aan hem zijn gericht, onderschrijft. Het college merkt vervolgens op dat de conclusies en aanbevelingen herkenbaar zijn en dat deze goed passen binnen het huidige en het toekomstige beeld dat zowel bij het bestuur als de organisatie bestaat ten aanzien van verbonden partijen.

Ook doet het college reeds voorstellen om de drie aan het college gerichte aanbevelingen op te pakken. Wij onderschrijven die voorstellen. Een nadere precisering van deze voorstellen is echter mede afhankelijk van de wensen en eisen die de gemeenteraad naar aanleiding van dit onderzoek stelt, om sturing en controle van samenwerkingsverbanden te vergroten (zie met name aanbeveling 1 tot en met 3). De rekenkamercommissie heeft er alle vertrouwen in dat het college de raad hierbij goed wil ondersteunen.

Het plan om de aanbevelingen van dit onderzoek zoveel mogelijk met regiogemeenten op te pakken acht de rekenkamercommissie zeer zinvol.

Wij stellen de raad voor om de aanbevelingen 1 tot en met 3 onverkort over te nemen, evenals de invulling die het college geeft aan de aan hem gedane aanbevelingen en het college te verzoeken om binnen een door de raad te stellen termijn, bijvoorbeeld 2 maanden, een voorstel aan de raad voor te leggen ter uitvoering van de aanbevelingen.

Wij wensen de raad en het college veel succes toe bij de uitvoering van de aanbevelingen.

Tot slot dankt de rekenkamercommissie alle betrokkenen van de gemeente Steenwijkerland voor hun medewerking aan dit onderzoek.

Rekenkamercommissie Steenwijkerland.

Deel II: De onderbouwing

o Ontwikkelingen op het gebied van regionale samenwerking

Strategische oriëntatie in de regio

Naar aanleiding van de zogenoemde ‘decentralisatiebrief’ van minister Plasterk (19 februari 2013 en 15 maart 2013) – over het belang van samenwerking voor de decentralisaties in het sociaal domein – spreekt de gemeenteraad in 2013 over ‘het nut en de noodzaak’ van regionale samenwerking.⁸ De raad wordt door het college om advies gevraagd over de ‘kaders en richting voor samenwerking’. In de nota worden inhoudelijke opgaven, varianten van samenwerking, criteria en vervolgstappen beschreven.

Deze discussie is veel breder dan verbonden partijen (vergelijk de afbakening in hoofdstuk 1) en spitst zich toe op de toename van de opgaven in het sociaal domein. In de nota wordt geconcludeerd dat deze ontwikkelingen de organisatie kwetsbaar maken en ‘vragen’ om samenwerking. De gemeente benoemt verschillende motieven om samenwerking te versterken:

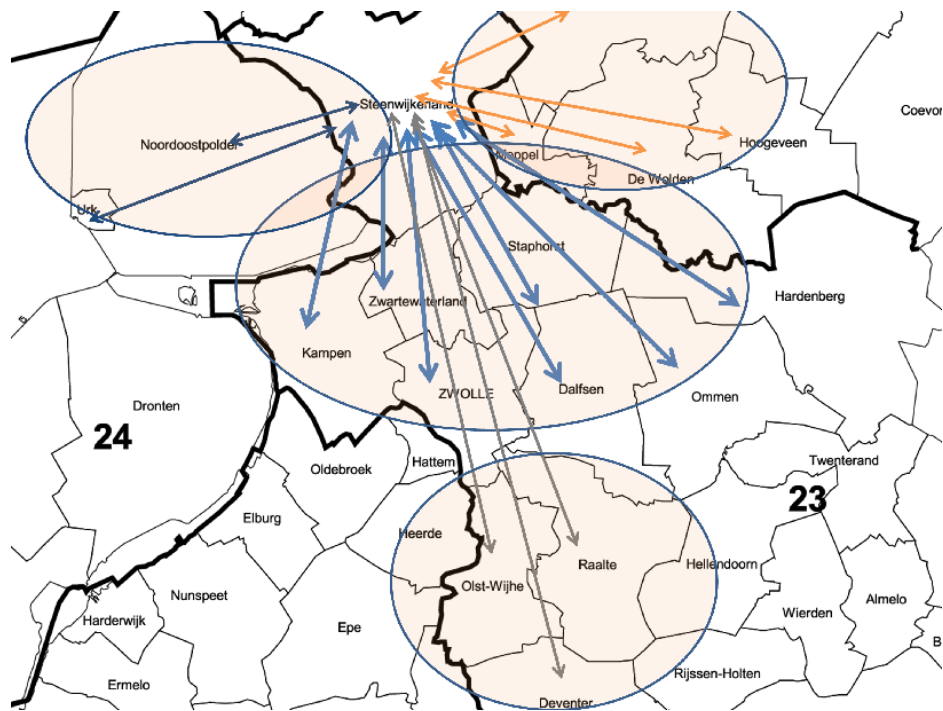
- verminderen van kwetsbaarheid, onder meer door te voorzien in specifieke expertise en deskundigheid;
- verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening;
- professionaliseren van de organisatie: ‘steviger’, ‘flexibeler’ en ‘efficiënter’.

Er zijn dan al verkenningen uitgevoerd waaruit blijkt dat in de regio onvoldoende gemeenschappelijke beelden bestaan over regionale samenwerking.

Op basis van de Notitie over gemeentelijke samenwerking (2013) is in figuur 0.1 geïllustreerd dat gemeente Steenwijkerland vooral met gemeenten in de regio Zwolle samenwerkt. Daarnaast werkt de gemeente in drie andere regio’s samen, namelijk in de regio IJsselland, in Zuidwest Drenthe en met enkele gemeenten in Flevoland.

---

⁸ Gemeente Steenwijkerland, *Notitie over gemeentelijke samenwerking*, Raadscommissie, vergadering d.d. 14 mei 2013.

Figuur 0.1: De samenwerkingsverbanden van gemeente Steenwijkerland (gereconstrueerd op basis van: Gemeente Steenwijkerland, Notitie over gemeentelijke samenwerking, Raadscommissie, vergadering d.d. 14 mei 2013, p. 6.)

Er worden drie kansrijke samenwerkingsrelaties onderscheiden):

- samenwerking in de regio Zwolle (samen bijna 600.000 inwoners).
- samenwerking met de gemeenten in Zuidwest Drenthe (samen ruim 170.000 inwoners);
- samenwerking met Meppel, Westerveld en Staphorst (samen 110.000 inwoners).

Verkenning van ambtelijke samenwerking met Staphorst en Zwartewaterland

Op 25 november 2013 ondertekenen de gemeentesecretarissen van Steenwijkerland, Staphorst en Zwartewaterland een startnotitie voor de verkenning van ambtelijke samenwerking.⁹ Doelen zijn vooral het verminderen van kwetsbaarheid en het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening. Als samenwerkingsvorm wordt gekozen voor het model van ‘gastheerschap’ met drie zelfstandige organisaties. Dit betekent dat telkens één gemeente de verantwoordelijkheid heeft / neemt voor een taakveld. Medewerkers kunnen vervolgens worden gedetacheerd en werken onder aansturing van één leidinggevende. In de notitie wordt een bestuursopdracht geformuleerd om deze samenwerking te gaan verkennen.

Parallel daaraan geven de gemeenten Meppel, Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld en Zwartewaterland invulling aan samenwerking in het sociaal domein.

⁹ Gemeentesecretarissen van Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland, *Startnotitie, Ambtelijke samenwerking gemeenten Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland*, 25 november 2013.

1 Overzicht verbonden partijen

Dit onderzoek draagt bij aan een overzicht van 20 verbonden partijen. Op verzoek heeft de ambtelijke organisatie een lijst met verbonden partijen en de ambtelijke accounthouders aangeleverd.

	Naam	Onderwerp	Deelnemers
1	BNG Bank (was N.V. Bank Nederlandse Gemeenten)	Economische ontwikkeling en financiën	Alle Nederlandse gemeenten, provincies en het Rijk
2	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland (GGD) (*)	Volksgezondheid	10 gemeenten: Zwolle, Kampen, Raalte, Ommen, Hardenberg, Olst-Wijhe, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Deventer
3	Attero Holding N.V.	Energie/ Duurzaamheid en Milieu/afvalverwerking	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies)
4	NoordWestGroep N.V. (*)	Sociale zaken en Arbeidsmarkt	Gemeente Steenwijkerland is de enige aandeelhouder
5	Vitens N.V. (*)	Drinkwatervoorziening	52 gemeenten en 4 provincies
6	GovUnited (*)	ICT	Gemeenten Hilversum, Winterswijk, Terneuzen, AA en Hunze, Westerveld, Zutphen, Uithoorn, Berkelland, Middelburg, Uden, Renkum en Rheden en Steenwijkerland.
7	Stichting Dataland	ICT	Vrijwel alle Nederlandse gemeenten.
8	Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld (*)	Sociale zaken	Gemeenten Steenwijkerland en Westerveld
9	Wadinko N.V.	Financiën	Provincie Overijssel en 24 gemeenten: Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Hellendoorn, Hof van Twente, Kampen, Losser, Meppel, Noordoostpolder, Ols-Wijhe, Ommen, Raalte, Rijssen-Holten, Staphorst, Steenwijkerland, Tubbergen, Twenterand, Urk, Westerveld, Wierden, Zwartewaterland en Zwolle.
10	N.V. Rendo Holding (*)	Energie/ Duurzaamheid	9 gemeenten: Meppel, Hoogeveen, De Wolden, Westerveld, Hardenberg, Coevorden, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland.
11	N.V. ROVA	Energie/ Duurzaamheid en Milieu/ afvalverwerking	20 gemeenten: Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Meppel, Steenwijkerland, Twenterand, Zwartewaterland,

	Naam	Onderwerp	Deelnemers
			Zwolle, Aalten, Hattem, Heerde, Oost-Gelre, Winterswijk, Amersfoort, Westerveld en Urk.
12	Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJsselland (*)	Veiligheid/ hulpverlening en onderwijs/jeugd/ opvoeding en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en Milieu/ afvalverwerking	11 gemeenten: Deventer, Olst-Wijhe, Raalte, Ommen, Hardenberg, Dalfsen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, kampen, Zwolle) en de Provincie Overijssel.
13	Veiligheidsregio IJsselland (*)	Veiligheid Hulpverlening	11 gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle
Deelnemingen met een structureel karakter ontstaan naar aanleiding van de verkoop van Essent. Deze deelnemingen vragen blijvende aandacht van de aandeelhouders:			
14	Enexis Holding N.V.	Energie/Duurzaamheid	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
15	Stichting Essent Sustainability Development (Stichting Duurzaamheid)	Energie/ Duurzaamheid	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
Deelnemingen met een tijdelijk karakter naar aanleiding van de verkoop van Essent. Deze zijn vooral bedoeld zijn om de verplichtingen die voortvloeien uit de verkoop af te handelen :			
16	Verkoop vennootschap B.V.	Financiën	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
17	CBL Vennootschap B.V.	Financiën	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
18	Claim Staat Vennootschap B.V.	Financiën	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
19	Vordering op Enexis B.V.	Financiën	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).
20	Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.	Financiën	Oude aandeelhouders van Essent (100+ gemeenten en 7 provincies).

Tabel 1.1: Overzicht van verbonden partijen.

Partij 19 en 20 zijn tijdens het onderzoek door de onderzoekers toegevoegd aan het overzicht. Deze partijen zijn overigens wel opgenomen in de Programmabegroting 2014 (p. 79 en 127).¹⁰

Acht samenwerkingsverbanden zijn gemarkeerd met een asterix (*). Op basis van de zelfevaluatie onder betrokken ambtenaren inclusief de risico-analyse (zie hoofdstuk 2, Deel II) en een scan van de schriftelijke stukken bestaat de indruk dat met name bij deze

¹⁰ Deze partijen zijn niet betrokken in de digitale enquête (zie hoofdstuk 2).

deelverzameling van de verbonden partijen sprake is van politiek relevante aspecten voor de raad. Dit betekent niet dat alle aspecten van een samenwerkingsverband politiek relevant zullen zijn, maar wel onderdelen daarvan. Bij de GGD gaat het bijvoorbeeld om sturen op lokale maatwerkpakketten/ keuzepakketten bovenop de wettelijke taken die voor alle gemeenten worden uitgevoerd.

Verkoop aandelen van Essent

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland, diende Essent uiterlijk voor 1 januari 2011 gesplitst te worden in een Netwerkbedrijf (Enexis Holding B.V.) en een Productie- en Levering Bedrijf. Deze verplichte splitsing is doorgevoerd per 30 juni 2009, door de verkoop van het productie en leveringsbedrijf aan RWE AG. Door bovenstaande splitsing is gemeente Steenwijkerland aandeelhouder geworden in Enexis Holding B.V.. Hierbij zijn één op één de aandelen van Essent overgegaan naar Enexis Holding.

De verkoop heeft – naast opbrengsten voor de voormalige aandeelhouders – geleid tot de vorming van 7 verbonden partijen (vennootschappen):

- 1 Enexis Holding B.V.
- 2 Vordering op Enexis B.V.
- 3 Verkoop Vennootschap B.V.
- 4 Essent Milieu Holding N.V. (Inmiddels Attero Holding N.V)
- 5 Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.
- 6 CBL Vennootschap B.V.
- 7 Claim Staat Vennootschap B.V.

Ook is de stichting Essent Sustainability Development (Stichting Duurzaamheid) opgericht. In de overeenkomst van verkoop van de aandelen Essent (Offer, Sale and Purchase Agreement) is een door Essent en RWE ondertekende duurzaamheidsovereenkomst opgenomen, waarin bindende afspraken zijn gemaakt over investeringen in duurzame energieproductie in Nederland. Vastgelegd is dat een aparte stichting zal toezien op de uitvoering van de gemaakte afspraken en dat in deze stichting de voormalig aandeelhouders van Essent zullen zijn vertegenwoordigd.

2 Beschrijving en zelfevaluatie van verbonden partijen

Om tot een beschrijving van de samenwerkingsverbanden te komen, is een digitale enquête uitgezet onder ambtelijke accounthouders binnen de organisatie. Zij zijn zelf direct betrokken bij de verbonden partijen en hebben daar goed zicht op. Tegelijkertijd is gevraagd de verbonden partijen te beoordelen (hetgeen daarmee dus neerkomt op een 'zelfevaluatie'). Voor 17 verbonden partijen is een ingevulde enquête ontvangen. Daarop is de beschrijving en zelfevaluatie in paragraaf 2.1 en 2.2 gebaseerd.

2.1 Beschrijving van de samenwerking

Waarop is de samenwerking via verbonden partijen gericht?

Uit de zelfevaluatie valt op dat sleutelpersonen gedeeltelijk zicht hebben op de functie van de samenwerkingspartijen. Voor 5 samenwerkingsverbanden ontbreekt dit.

Tabel 2.1: Waarop richt de samenwerking zich (meerdere mogelijk)	Aantal
Beleidsafstemming	2
Gezamenlijke uitvoering	4
Delen hulpbronnen (shared services)	2
Een netwerk of platform voor ontmoeting, kennisdeling en informatie-uitwisseling.	2
Anders (onder meer gericht op de afwikkeling van de verkoop van Essent)	2
Weet niet	5

Bij **beleidsafstemming** gaat het om het maken van afspraken om beleid beter op elkaar te laten aansluiten, voor gezamenlijk beleid dan wel 'beleidsharmonisatie'. Ook kan het gaan om het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie of een strategie. Een voorbeeld van beleidsafstemming is het maken van afspraken over de realisatie van bedrijventerreinen.

Bij **gezamenlijke uitvoering** gaat het om het bundelen van uitvoerders, het realiseren van een uitvoeringsorganisatie (zonder dat dit per se gepaard gaat met gemeenschappelijk beleid – er is voor de partners maatwerk mogelijk dat ze kunnen afnemen). Partijen kunnen ook ervoor kiezen om het beleid gelijk te trekken. Er is dan ook sprake van 'beleidsafstemming' naast gemeenschappelijke uitvoering.

Bij het **delen van hulpbronnen (Shared Services)** gaat het om samenwerking tussen partijen waarbij zij met behoud van een zelfstandige (politiek-bestuurlijke) organisatie hulpbronnen delen of organiseren. Deze hulpbronnen kunnen facilitaire zaken zijn, maar ook de deskundigheid en inzet van beleidsmedewerkers. Het kan een beperkte vorm van samenwerking zijn, bijvoorbeeld een gezamenlijke salarisadministratie. Het kan ook een vergaande vorm van samenwerking zijn, bijvoorbeeld één gezamenlijke ambtelijke organisatie voor meerdere gemeentebesturen. Bij het 'delen van beleidsmedewerkers' kan het bijvoorbeeld gaan om het gezamenlijk doorgronden van nieuwe wet- en regelgeving of het formuleren van beleidsalternatieven.

Onderwerp / beleidsveld

De verbonden partijen zijn gericht op een beperkt aantal onderwerpen. Meest in het oog springend zijn het grote aantal verbonden partijen rond duurzaamheid/energie en financiën. Het gaat vooral om partijen voor de afwikkeling van de verkoop van Essent. Daarnaast zijn meerdere partijen gericht op thema's als sociale zaken, milieu/afvalverwerking en ICT.

Tabel 2.2: Onderwerp van samenwerking (meerdere mogelijk)	Aantal
Algemene en bestuurlijke zaken	0
Veiligheid/ hulpverlening (politie, brandweer, ambulance)	1
Onderwijs / jeugd / opvoeding	1
Sociale zaken	2
Arbeidsmarkt	1
Economische ontwikkeling	1
Duurzaamheid / Energie	5
Financiën	5
Toerisme	0
Welzijn	0
Volksgezondheid	1
Cultuur	0
Sport	0
Verkeer en vervoer	0
Volkshuisvesting	0
Openbare werken	0
Ruimtelijke ordening	0
Milieu/ afvalverwerking	2
Natuur	0
Landbouw	0
Visserij	0
HRM	0
Belastingheffing	0
Buitenland / internationale betrekkingen / ontwikkelingssamenwerking	0
Recreatie	0
Drinkwatervoorziening	1
ICT	2

Aantal betrokken partijen?

Bij het merendeel van de samenwerkingsverbanden (13 van de 17) is sprake van meer dan 10 samenwerkingsspelers (inclusief de gemeente Steenwijkerland zelf).

Tabel 2.3: Aantal betrokken partijen in de samenwerking	Aantal
2	1
3 t/m 5	1
6 t/m 10	2
meer dan 10	13

Type samenwerking: organisatorische vormgeving?

Vrijwel alle verbonden partijen (15) zijn aangegaan op grond van het privaatrecht. Bij twee verbonden partijen is de samenwerking publiekrechtelijk geformaliseerd.

Bij één verbonden partij is volgens de uitkomsten van de digitale enquête sprake van informele samenwerking (het Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJssel land). De organisatievorm is in vergelijking met andere regionale uitvoeringsdiensten inderdaad bijzonder. Zo is geen ‘fysieke dienst’ in een gebouw, maar sprake van een zogenoemde netwerkorganisatie. Medewerkers blijven in dienst van hun eigen organisatie en zijn van daaruit inzetbaar in andere delen van de provincie, onder leiding van de RUD-directeur. Er is wel sprake van een bestuursovereenkomst tussen de deelnemers. De directeur RUD heeft op grond van de bestuursovereenkomst bevoegdheden om te beslissen over inzet van mensen (waar nodig met doorzettingsmacht boven de lokale hiërarchie).¹¹

De aanwezigheid van een bestuursovereenkomst met bindende afspraken maakt tevens duidelijk dat sprake is van een privaatrechtelijke vormgeving (bestuursakkoorden, convenanten en intentieverklaringen wijzen op een privaatrechtelijke samenwerking).

Tabel 2.4: Type samenwerking: organisatorische vormgeving	Aantal
Informele samenwerking	0
Formele samenwerking op grond van publiekrecht	2
Formele samenwerking op grond van privaatrecht	15

Twee verbanden zijn geformaliseerd op grond van het publiekrecht. Hierbij kan een onderverdeling worden gemaakt tussen verschillende typen regelingen.

---

¹¹ Vgl.: Bedrijfsplan RUD’s IJssel land en Twente, NetwerkRUD, april 2012 (met name hoofdstuk 5).

Wet gemeenschappelijke regelingen (Publiekrecht)	Samenwerkingsverbanden
Openbaar lichaam Dit is een lichaam met rechtspersoonlijkheid waaraan taken overgedragen kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland (GGD) – Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld
Gemeenschappelijk orgaan Deze bevat geen rechtspersoonlijkheid en overdracht van taken is beperkt mogelijk.	Geen
Centrumgemeenteconstructie De centrumgemeente oefent voor andere gemeenten bevoegdheden uit die in de regeling omschreven staan, zonder dat de bevoegdheden zelf overgaan.	Geen
Regeling zonder meer Dit is de lichtste vorm van samenwerking. Er worden geen bestuursorganen in het leven geroepen. Het is een overlegstructuur. Ook kunnen geen taken en bevoegdheden worden overgedragen.	Geen

Tabel 2.5: Formele samenwerking op basis van publiekrecht.

Status van de samenwerking?

Twaalf verbonden partijen zijn opgestart en worden gecontinueerd. Vijf verbonden partijen worden op dit moment beëindigd. Het gaat met name om de verbonden partijen die voortkomen uit de afhandeling van de verkoop van Essent aan RWE AG.

Tabel 2.6: Status van de samenwerking	Aantal
Verkennen	0
Formeren	0
Continueren	12
Beëindigen	5

Vrijwillige/ verplichte samenwerking op grond van wet of regelgeving

Drie verbonden partijen zijn verplicht op basis van wet- en regelgeving:

- De Bank Nederlandse Gemeenten. Als de gemeenten hun uitkering uit het Gemeentefonds willen ontvangen wordt dit op een rekening bij de BNG gestort.
- Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJsselland, vooruitlopend op de wet Vergunning, Toezicht en Handhaving (RUD).
- Attero Holding N.V.. Bij de verkoop van Essent ontvingen alle voormalige Essent-aandeelhouders automatisch een aandeel in deze partij. Zij konden hier niet van afzien.

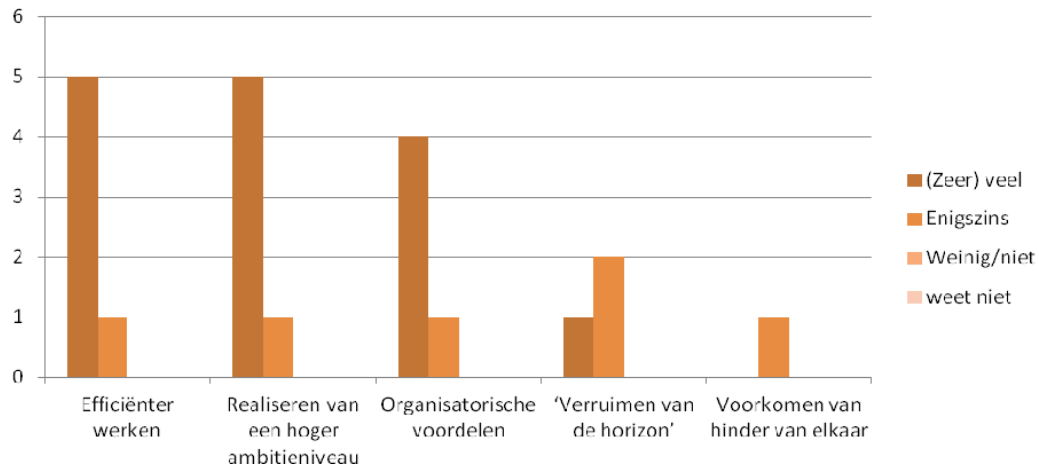
Inclusief de Veiligheidsregio zou sprake zijn van 4 verplichte samenwerkingsverbanden. Voor deze verbonden partij is echter geen enquête ingevuld.

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland Drenthe is in de digitale enquête aangemerkt als een verplichte samenwerking op grond van de Wet publieke gezondheidszorg. Strikt genomen mogen gemeenten deze taken ook in eigen beheer oppakken. Dit geldt ook voor de NoordWestGroep NV en de Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld.

Tabel 2.7: Verplichte / vrijwillige samenwerking	Aantal
Verplicht	3
Vrijwillig	14

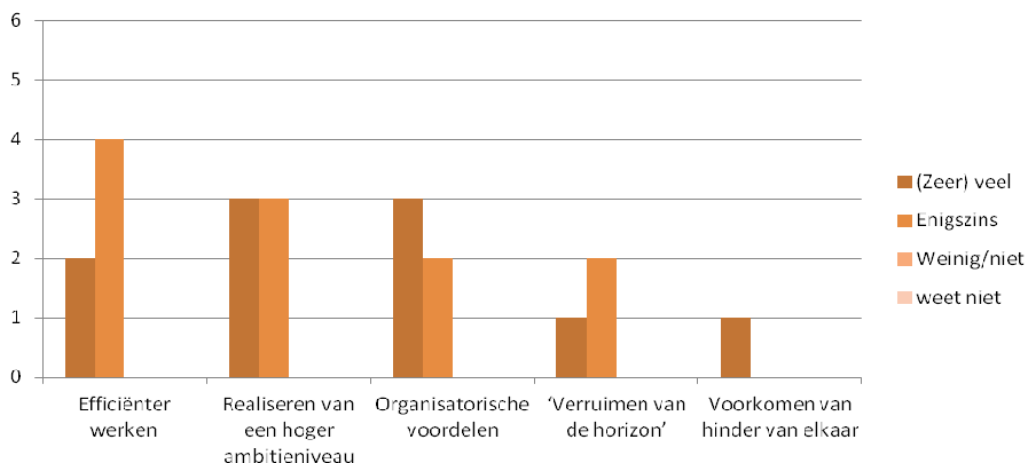
2.2 Zelfevaluatie van de samenwerking

In onderstaande tabel geven ambtelijke accounthouders aan welke motieven volgens hen een rol spelen bij het aangaan van verbonden partijen. Efficiënter werken en het verhogen van het ambitieniveau blijkt in de meeste gevallen een belangrijk motief voor deelname aan een verbonden partij. Voor de verbonden partijen ten behoeve van de verkoop van Essent zijn specifieke motieven opgegeven (zoals 'afwikkeling verkoop Essent'). Hierbij kan het overigens gaan om schaal- en organisatorische voordelen. De afwikkeling vraagt veel specifieke deskundigheid die aandeelhouders beter gezamenlijk kunnen organiseren.

Figuur 2.1.: Motieven voor samenwerking volgens ambtelijke accounthouders (aantal keren genoemd.) De antwoorden 'Weinig/niet' en 'Weet niet' zijn niet genoemd (0 keer).

In figuur 2.2 'spiegelen' de ambtelijke accounthouders in hoeverre het uiteindelijk lukt om een motief te realiseren.

Figuur 2.2: Resultaten van samenwerking volgens ambtelijke accounthouders (aantal keren genoemd). De antwoorden 'Weinig/niet' en 'Weet niet' zijn niet genoemd (0 keer).

Uit vergelijking van figuur 2.1 en 2.2 blijkt dat ambtelijke accounthouders de meerwaarde van de verbonden partijen over het algemeen lager scoren dan bij de start van samenwerking werd beoogd. De motieven worden in mindere mate gerealiseerd dan beoogd.

Resultaten in heldere taal voor inwoners

In de digitale enquête is gevraagd om de resultaten te beschrijven in de taal die begrijpelijk is voor de inwoners.

“Verplaats u even in de huid van een raadslid of lid van het college. Stel, een raadslid of lid van het college moet een aantal inwoners uitleggen wat de voordelen van het samenwerkingsverband voor de gemeente zijn. Welke spraakmakende resultaten kunt u noemen?”

Bij de gegeven antwoorden valt op dat diverse resultaten voor veel inwoners niet tot de verbeelding zullen spreken, zoals bij de sociale werkvoorziening: “Daarnaast wordt de ingezette ontwikkeling 'van binnen naar buiten' ook steeds beter waargemaakt de laatste jaren.” Bij verbonden partijen waar burgers bij uitstek iets kunnen ervaren, wordt vaak in termen van taken en niet in termen van resultaten gesproken. Zie bijvoorbeeld de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland.

Tabel 2.8: Spraakmakende resultaten

BNG Bank (was N.V. Bank Nederlandse Gemeenten): “Het behalen van een redelijk rendement in dividenduitkering. Het aantrekken van financiële middelen (langlopende geldleningen en bijv. kasgeldleningen) tegen een gunstig rentepercentage.”
GGD IJsselland: “Aanpak van infectieziekten bestrijding in de gehele regio. Bundelen van kennis rondom statistische gegevens (monitoringssytematiek) en de doorontwikkeling van jeugdgezondheidszorg. Daarnaast vervult GGD een gedegen rol in de Wet op de Lijkbezorging/forensische zorg. Door met een groot aantal gemeenten gezamenlijk op te treden is kennisdeling onderling en tussen relevante onderzoekers te realiseren (denk aan suïcide preventie, gezondheidsbevorderende maatregelen etc.)”

Tabel 2.8: Spraakmakende resultaten
Attero Holding N.V.: "Gemeente Steenwijkerland ontvangt jaarlijks een klein bedrag aan dividenduitkering."
NoordWestGroep NV: "Het lukt NoordWestGroep, ondanks de crisis, toch in de zwarte cijfers te blijven wat binnen de sector vrij uniek is. Daarnaast wordt de ingezette ontwikkeling 'van binnen naar buiten' ook steeds beter waargemaakt de laatste jaren."
Vitens N.V.: "De gemeente Steenwijkerland ontvangt jaarlijks een redelijke dividenduitkering, dat gebruikt wordt als algemeen dekkingsmiddel. Verder heeft Vitens N.V. in Sint Jans klooster een pompstation, dat een aantal jaren geleden is uitgebreid."
GovUnited: "Werkend zaakstelsel voor digitale zaakgerichte dienstverlening, KCC-systeem, intra en internet omgeving en raadinformatiesysteem."
St. Dataland: "Bundelen gegevens meerdere overheden en beschikbaar stellen."
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld: "Uitvoering van het participatiebeleid waarbij iedere uitkeringsgerechtigde een traject heeft gekregen."
Wadinko N.V.: "Het regelmatig ontvangen van een dividenduitkering, welke door de gemeente als algemeen dekkingsmiddel voor haar uitgaven wordt gebruikt."
CBL Vennootschap: "Zo nu en dan ontvangt de gemeente een uitkering, dat zij gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor haar uitgaven. Hier gaat met name om het vrijvallen van de zgn. Escrows."
Claim Staat Vennootschap B.V.: Geen.
Verkoop Vennootschap B.V.: "Interimuitkering van € 695.952 in 2011. Terugbetaling agio van ¼ 9.748,- in 2012 en dividenduitkering van € 11.664,- in 2013."
N.V. Rendo Holding: "De jaarlijkse dividenduitkering welke gebruikt wordt door de gemeente als algemeen dekkingsmiddel voor haar uitgaven. Afgelopen periode heeft de Rendo negatief in het nieuws gestaan door onder andere het frauduleus handelen van de v.m. directeur als gevolg van de verkoop van het leveringsbedrijf aan Electrabel en het verstrekken van diverse leningen aan SGI door de v.m. directie."
Enexis Holding N.V.: "De jaarlijkse dividenduitkering, welke de gemeente gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor haar uitgaven."
Stichting Essent Sustainability Development (Stichting Duurzaamheid): "Vorig jaar is een voortgangsrapportage verschenen. Onduidelijkheid bestaat nog hoe lang deze stichting in stand moet blijven."
N.V. ROVA: "Professionele organisatie, efficiënte uitvoering van taken met duurzaamheid als belangrijk uitgangspunt, acceptabel kostenniveau waardoor lage tarieven voor de burger."
Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJsselland: "De netwerk RUD IJsselland is ondersteunend aan de gemeentelijke organisaties en provincie, zodat gemeenten en de provincie een betere kwaliteit kunnen leveren op gebied van vergunningen en toezicht. Daartoe zijn gezamenlijke ambities geformuleerd, zijn producten en diensten catalogi opgesteld en vinden werkzaamheden op een zelfde wijze plaats. Gemeenten en provincie wisselen taken en medewerkers uit. In gezamenlijkheid is een wachtdienst opgesteld, net als jaarplannen en rapportages, etc. Een mooie en vernieuwende samenwerkingsvorm."

Wijze van samenwerken

De betrokken ambtenaren beoordelen de samenwerking in de verbonden partijen over het algemeen als positief. Het meest tevreden zijn zij over de resultaatgerichtheid en de tastbaarheid van de resultaten. Het minst tevreden zijn zij over de strijd ten aanzien van bevoegdheden en taakverdeling. Opmerkelijk is tevens de score voor de mate waarin de samenwerking constructief is. Voor vijftien verbanden is deze volgens de betrokken ambtenaren 'enigszins'.

Met name de samenwerking in de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland, de Intergemeentelijke Sociale Dienst en N.V. Rendo scoren op meerdere van onderstaande aspecten negatief.

Tabel 2.9: Typering wijze van samenwerken	++/+	+ / -	--/-
De samenwerking is resultaatgericht	11	4	2
Het proces is transparant voor alle betrokken partijen	5	11	1
De resultaten zijn tastbaar of zichtbaar voor alle betrokken partijen	8	8	1
De samenwerking is constructief	2	15	0
De inhoudelijke aanpak wordt niet of nauwelijks belemmerd door positie spel of strijd over bevoegdheden/ taakverdeling	7	6	4
De besluitvorming is slagvaardig	6	9	2

Toelichting: ++/+ betekent in (zeer) grote mate; +/- betekent enigszins; --/- weinig of niet.

Typering relatie tussen de partijen

De relaties tussen de betrokken partijen zijn in de zelfevaluatie in kaart gebracht aan de hand van een aantal invalshoeken die als stimulansen voor constructieve samenwerking kunnen worden opgevat. Het beeld is sterk verdeeld. Vooral de mate waarin partijen bereid zijn om invloed te delen en het commitment tussen partijen scoren relatief laag ('enigszins'). Met name de partijen Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst IJsselland, Regionale Sociale Dienst en N.V. Rendo scoren op meerdere van de onderstaande aspecten negatief.

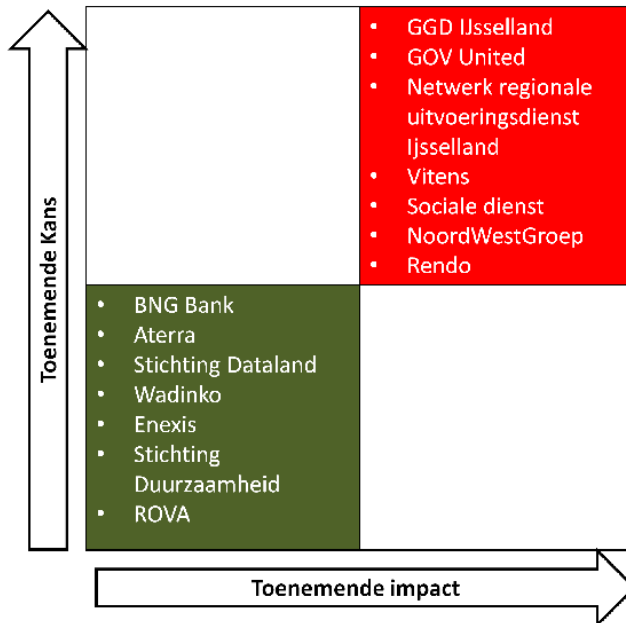
Tabel 2.10: Typering relaties tussen betrokken partijen	++/+	+ / -	--/-
Er is groot vertrouwen tussen de partijen	7	7	3
Evenwichtige verdeling van invloed	6	8	3
Evenwichtige inbreng van geld, tijd en moeite	6	9	2
Betrokken partijen zijn bereid invloed te delen	3	11	3
Gelijk commitment tussen de partijen	3	12	2
Gelijkgestemde belangen	7	7	3

Toelichting: ++/+ betekent in (zeer) grote mate; +/- betekent enigszins; --/- weinig of niet.

Risicoanalyse

Op basis van de digitale enquête onder de ambtelijke accounthouders kan de risico-inventarisatie als volgt worden weergegeven:

Figuur 2.3: Risicomatrix op basis van de digitale enquête onder ambtelijke accounthouders. Toelichting:

- Rode vlak, rechtsboven bevat samenwerkingsverbanden met substantiële risico's: Omvang = 'significant', 'groot' of 'zeer groot'. Kans = 'vrijwel zeker/ te verwachten', 'Reëel/zeer wel mogelijk', 'waarschijnlijk/mogelijk'. Zie ook tabel 2.11.
- Groene vlak linksonder bevat samenwerkingsverbanden met beperkte risico's: Omvang = 'klein', 'nihil/niet'. Kans = 'denkbaar maar onwaarschijnlijk', 'bijna niet denkbaar'. Zie ook tabel 2.12.

Bij 7 verbonden partijen wijzen ambtelijke accounthouders op substantiële risico's. Dit is in tabel 2.11 nader uitgewerkt.

Verbonden partij	Type risico's	Voorbeelden	Belangrijkste impact
GGD IJsselland	Omgevingsrisico	– Wijzigingen in de WGR en de Wet publieke gezondheid naast bezuinigingen vanuit het rijk die gepaard gaan met een verzwaring van het (verplichte) takenpakket.	Financieel nadeel
	Risico's als gevolg van de samenwerking	– Er is een majeure operatie gaande ter verbetering van de kwaliteit van de organisatie. In de tussentijd komen er lijken uit de kast waarvan de kosten direct voor rekening komen van gemeenten. Dit veroorzaakt spanning tussen gemeenten en	Financieel nadeel

Verbonden partij	Type risico's	Voorbeelden	Belangrijkste impact
	Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak	management GGD, naast bestuurlijke spanningen. – (*) Preventief gezondheidsbeleid is een taai onderwerp, gemeentelijke sturing op dit brede en complexe veld is naast complex ook slecht meetbaar.	Maatschappelijk ongewenste effecten
GovUnited	Omgevingsrisico Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak Risico's als gevolg van de samenwerking	– Verminderde budgetten gemeenten – Herijking van doelen stichting – Product kan doorgang hebben ook zonder de samenwerking – Stroperigheid	Financieel nadeel Tijd/vertraging Financieel nadeel Tijd/vertraging
Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJsselland	Omgevingsrisico Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak	– Netwerk structuur verandert in een fysieke RUD onder invloed van het Rijk. – ICT nog open einde en onduidelijk – (*) RUD directeur en ICS (informatie-, coördinatie- en sturingseenheid) hebben onvoldoende positie	Financieel nadeel Financieel nadeel
Vitens N.V.	Omgevingsrisico	Veranderende wet- en regelgeving: drinkwaterwet/ drinkwaterbelasting. Gevolgen voor dividenduitkering.	Financieel nadeel
Intergemeentelijke sociale dienst Steenwijkerland/ Westerveld	Omgevingsrisico Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak Risico's als gevolg van de samenwerking	– Niet gespecificeerd. – Niet gespecificeerd. – Niet gespecificeerd.	Financieel nadeel Financieel nadeel Tijd/vertraging
NoordWestGroep N.V.	Omgevingsrisico's Risico's als gevolg van gekozen	– Invoering Participatiewet – De samenwerking met de Intergemeentelijke sociale	Financieel nadeel Financieel nadeel

Verbonden partij	Type risico's	Voorbeelden	Belangrijkste impact
	beleid en aanpak.	dienst (niet nader gespecificeerd).	
N.V. Rendo Holding	Omgevingsrisico's	– Veranderende wet- en regelgeving (niet gespecificeerd)	Financieel nadeel
	Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak	– Onvoldoende inzicht in de situatie. De voormalige directie verstrekke geen of te weinig informatie aan de AvA en RvC.	Financieel nadeel

Tabel 2.11: Verbonden partijen met substantiële risico's. Toelichting:

Omvang: 'significant', 'groot' of 'zeer groot'.

Kans: 'vrijwel zeker/ te verwachten', 'Reëel/zeer wel mogelijk', 'waarschijnlijk/mogelijk'.

(*): deze risico's zijn minder substantieel.

De risico's zijn volgens ambtelijke accounthouders onvoldoende in beeld bij GovUnited, N.V. Rendo Holding, Vitens N.V. en Netwerk regionale uitvoeringsdienst IJsselland. Voor het laatstgenoemde samenwerkingsverband is het risico rond ICT onvoldoende beheersbaar gemaakt door de gemeente (bron: digitale enquête).

Voor 7 verbonden partijen schatten de ambtelijke accounthouders de risico's in als beperkt. Deze risico's zijn in tabel 2.12 uitgewerkt.

Verbonden partij	Type risico's	Voorbeelden	Belangrijkste impact
BNG Bank (was N.V. Bank Nederlandse Gemeenten)	Omgevingsrisico's	Veranderende wet- en regelgeving/ invoering bankenbelasting	Financieel nadeel
Aterra Holding N.V.	Omgevingsrisico's	Milieuontwikkelingen (niet nader gespecificeerd)	Financieel nadeel
Stichting Dataland	Omgevingsrisico's	Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	Niet gespecificeerd
Wadinko	Omgevingsrisico's Risico's als gevolg van gekozen beleid en aanpak	– Conjuncturele en economische ontwikkelingen (niet gespecificeerd) – Onvoldoende inzicht in de situatie bij de participatiemaatschappijen	Financieel nadeel Financieel nadeel
Enexis Holding N.V.	Omgevingsrisico's	Conjuncturele en economische ontwikkelingen (niet gespecificeerd)	Financieel nadeel
Stichting Essent Sustainability Development (Stichting Duurzaamheid)	Omgevingsrisico's	Milieuontwikkelingen (niet gespecificeerd)	Maatschappelijk ongewenste effecten
N.V. ROVA	Risico's als gevolg van de samenwerking	Incapabel management en integriteit (niet nader gespecificeerd)	Financieel nadeel

Tabel 2.12: Verbonden partijen met potentieel beperkte risico's. Toelichting:

Omvang: 'klein', 'nihil/niet'.

Kans: 'denkbaar maar onwaarschijnlijk', 'bijna niet denkbaar'.

Voor de tijdelijke deelnemingen naar aanleiding van de verkoop van Essent zijn geen concrete risico's gemeld.

Zicht op risico's en het vermogen om risico's op te vangen

In totaal zijn door de ambtelijke contactpersonen 26 risico's onderkend. Ook is gevraagd in hoeverre deze risico's in beeld zijn bij de gemeente en voldoende weerstandsvermogen aanwezig is.

De helft van de risico's (13) is volgens de ambtelijke accounthouders onvoldoende tot niet in beeld bij de gemeente.

Tabel 2.13: Risico's in beeld bij de gemeente	Aantal
Goed	4
Voldoende	7
Onvoldoende	3
Matig/niet	10
Weet niet	2

Voor het merendeel van de risico's (21) beschikt de gemeente volgens de accounthouders over voldoende tot goede weerstand om deze op te kunnen vangen.

Tabel 2.14: Vermogen om risico op te vangen	Aantal
Goed	11
Voldoende	10
Onvoldoende	0
Matig/niet	2
Weet niet	3

In de paragraaf Verbonden Partijen is geen omvattende en systematische risicoanalyse aangetroffen. In de paragraaf Weerstandsvermogen staan vooral de financiële risico's centraal (zie onder meer Programmabegroting 2014-2017 en Jaarverslag 2012).

3 Analyse aan de hand van de GGD IJsselland en de NoordWestGroep

3.1 Sturing en controle

Relevante onderzoeksvragen:

- Wordt de gemeenteraad in de positie gebracht om (tussentijds) te sturen op de risico's van de verbonden partijen?
- In hoeverre hebben college en raad hun bestuurlijke rollen (informereren, monitoren, sturen en bijsturen) adequaat ingevuld en vastgelegd voor wat betreft de risico's?
- Is het voor de gemeenteraad mogelijk om desgewenst een keuze te maken voor het aangaan/continueren van de samenwerking of het stoppen van de samenwerking die opweegt tegen eventuele risico's?
- Zijn de risico's van de verbonden partijen bij het starten en vervolgens jaarlijks volledig in beeld gebracht en bij de raad bekend?
- In hoeverre is er in de informatie-uitwisseling tussen de gemeenteraad en de vertegenwoordigers in de verbonden partijen sprake van risico-informatie?

Verlengd of verlegd lokaal bestuur in Steenwijkerland?

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is regionale samenwerking bedoeld om het lokale bestuur te verlengen. Het behartigen van lokale belangen staat voorop. Daar ontleent het gemeentebestuur zijn bestaansrecht ook aan. Waar samenwerking wenselijk of noodzakelijk is, juist om de lokale belangen te dienen, kan of moet deze worden aangegaan. Bij verlengd lokaal bestuur houdt de gemeente regie op de samenwerking in de zin dat eigen motieven en doelen centraal staan.

Het uitgangspunt van lokaal verlengd bestuur is in principe ook van toepassing bij samenwerkingsverbanden op grond van privaatrecht (zoals een N.V., B.V., stichting). NoordWestGroep N.V. is hiervan een voorbeeld. Een privaatrechtelijke rechtspersoon lag hier voor de hand omdat gemeente Steenwijkerland de enige partij is. Een gemeenschappelijke regeling kan echter niet voor één deelnemer worden opgericht.

Van verlegd lokaal bestuur is sprake indien samenwerkingsverbanden taken overnemen van de gemeente zonder heldere aansturing. Bij verlegd lokaal bestuur gaan samenwerkingsorganen 'een eigen leven leiden' – ze komen los te staan van de gemeente en worden een apart orgaan (zie tabel 3.1).

Verlengd lokaal bestuur	Verlegd lokaal bestuur
<p><i>Het gemeentebestuur is.....</i></p> <p>Zelfverzekerd De gemeente zet de samenwerking in als strategie om gemeentelijke doelen te bereiken.</p> <p>Zelfstandig De gemeente maakt binnen de samenwerking keuzes om eigen gemeentelijke doelen te bereiken.</p> <p>Zelfbewust De gemeente neemt een actieve rol in de dagelijkse aansturing van het samenwerkingsverband.</p>	<p><i>Het gemeentebestuur is.....</i></p> <p>Afhankelijk De gemeente heeft geen goed zicht op welke gemeentelijke doelen op welke wijze worden bereikt met de samenwerking.</p> <p>Afwachtend De gemeente accepteert de algemene diensten van het samenwerkingsverband zonder kritische toets.</p> <p>Afhoudend De gemeente ziet het samenwerkingsverband als een orgaan zonder directe relatie met de gemeente.</p>

Tabel 3.1: Verlengd versus Verlegd lokaal bestuur

Voor de gemeenteraad leidt samenwerking eerder tot verlegd dan tot verlengd lokaal bestuur. In paragraaf 2.2. (deel II) is naar aanleiding van de zelfevaluatie door ambtelijke accounthouders reeds opgemerkt dat een omvattende en systematische risicoanalyse ontbreekt in de huidige stukken van de planning en controlcyclus.¹² Indien risico's worden vermeld zijn deze vooral van financiële aard. In de zelfevaluatie van de accounthouders worden overigens wel diverse risico's onderkend voor de diverse verbonden partijen. De raad wordt via de planning en controlcyclus echter niet systematisch geattendeerd op deze risico's.

Raadsleden bevestigen dit beeld (bron: groepsinterview). Zij geven aan dat de raad onvoldoende zicht heeft op de risico's en de informatie in onvoldoende mate ondersteuning biedt voor kaderstelling en controle. De politiek relevante aspecten rond de samenwerkingsverbanden komen volgens raadsleden in onvoldoende mate in beeld. Raadsleden betrekken daarbij ook het eigen functioneren en geven aan dat de raad zelf in onvoldoende mate actief is. Een overvolle agenda en het regelmatig reageren op incidenten zijn vaak genoemde oorzaken. Citaten van raadsleden illustreren de situatie (bron: groepsinterview met raadsleden).

“We hebben geen zicht op de risico's en we sturen er ook niet op.”

“De informatie die je krijgt is erg technisch en focust niet op de hoofdlijnen. We dragen als gemeente wel risico's, maar als raad hebben we er geen grip op (...) We weten niet op welke punten we kunnen sturen.”

¹² Zie: gemeente Steenwijkerland, *Programmabegroting 2014-2017*, oktober 2013 (met name de paragraaf Verbonden Partijen, paragraaf 5.6).

“We krijgen te laat informatie over verbonden partijen. Ik praat altijd over ‘ontbonden’ in plaats van ‘verbonden’ partijen. We komen als raad alleen in actie als het mis gaat”.

“Aan de hand van incidenten zoals rond Rendo, hier was € 28 miljoen kwijt, schieten we in de stress. We komen niet toe aan structureel goede kaderstelling.”

“Voor onderwerpen als verbonden partijen is de agendering onverwacht. Het staat op de agenda en ik moet er over 14 dagen wat van vinden. Vaak moeten we ook handelen op basis van incidenten waarbij niet duidelijk is waar je het over moet hebben. Als raad laten we het ook gebeuren, we mopperen wel, maar we doen er niets mee.”

“Kaderstelling is in het slop geraakt door bezuinigen en de volle agenda. (...) We hebben zoveel onderwerpen, je moet van alles wat vinden.”

Ook in bredere zin geven raadsleden aan dat zij in onvoldoende mate zijn betrokken bij strategische visievorming op regionale samenwerking (zie ook hoofdstuk 0, deel II). Het ontbreekt aan een discussie over strategische visie op regionale samenwerking tussen de raad en het college (bron: groepsinterview). Een motie – naar aanleiding van beraadslaging over de Perspectiefnota 2013-2017 – om twee regionale raadsbijeenkomsten te organiseren voor visievorming, kaderstelling en controle van regionale samenwerking krijgt in de raad onvoldoende steun.¹³

De situatie in 2014 is daarmee niet verbeterd ten opzichte van 2007 toen de rekenkamer constateerde dat gemeente Steenwijkerland weinig grip had op het beleid en bestuur van gemeenschappelijke regelingen.¹⁴

---

¹³ Gemeente Steenwijkerland, Motie d.d. 02-07-2013 (D66) naar aanleiding van de beraadslaging over de perspectiefnota 2013-2017.

¹⁴ Rekenkamer Steenwijkerland, *De macht over het stuur, Een rekenkameronderzoek naar sturing van gemeenschappelijke regelingen door de gemeente Steenwijkerland*, 2007.

Aanbevelingen uit eerder onderzoek

Op grond van deze quick scan kan worden vastgesteld dat de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar gemeenschappelijke regelingen (2007) in onvoldoende mate hebben doorgewerkt. Het gaat onder meer om (samengevat):

- Bepaal als raad in welke mate sturing wordt gegeven aan samenwerkingsverbanden.
- Maak in de paragraaf verbonden partijen de keuzes die zijn gemaakt, de middelen en resultaten zichtbaar.
- Werk als gemeenten meer samen bij kaderstelling en controle.
- Per samenwerkingsverband ondersteunt een ambtenaar de raad met informatie voor het ontwikkelen van een duidelijke visie, kaders en evaluatie.
- Beperk sturing niet tot financiële kaders, maar stuur vooral op kwaliteit en resultaten.
- Bevorder kennis van raadsleden over gemeenschappelijke regeling op gebied van doelen, taken en resultaten en de mogelijkheden om daarop te sturen.
- Neem actief deel aan discussies over het starten van samenwerking.

Nota Verbonden partijen: onvoldoende stimulans voor sturen op risico's

In de nota Verbonden partijen (14 maart 2006) zijn kaders opgenomen voor deelneming in een verbonden partij, zoals:

- het maximale financiële belang dat de gemeente in een partij kan nemen zonder dat het college daarover overleg met de raad hoeft te voeren;
- het invullen van een jaarlijkse checklist per verbonden partij door de ambtelijke organisatie om te achterhalen of de raad over bepaalde ontwikkelingen via de paragraaf Verbonden Partijen geïnformeerd dient te worden. De checklist is in de bijlage van de nota Verbonden partijen opgenomen.

In de nota wordt het belang van sturing en controle door de raad onderschreven in het licht van de bijdrage van verbonden partijen aan gemeentelijk beleid, de kosten en de risico's. Een jaarlijkse checklist moet stimuleren dat informatie over deze zaken wordt opgenomen in de paragraaf Verbonden Partijen. Uit interviews met portefeuillehouders en ambtenaren blijkt echter dat de checklist niet (meer) wordt gebruikt. Overigens ondersteunt de checklist geen systematische risicoanalyse. Wel wordt gevraagd naar 'nieuwe risico's en ontwikkelingen met betrekking tot het weerstandsvermogen' (zie tabel 3.2). Deze vraag is echter te algemeen voor het uitvoeren van een risicoanalyse per verbonden partij.

Is sprake van:	Ja/nee	Toelichting
een beleggingsresultaat c.q. bijgestelde dividendprognose (voor deelnemingen) dan wel de gerealiseerde c.q. geraamde kosten die met participatie gemoeid zijn		
nieuwe risico's en ontwikkelingen met betrekking tot het weerstandsvermogen		

Tabel 3.2: Uitsnede van de checklist verbonden partijen (Nota Verbonden partijen, 2006).

Een afwegingskader voor het verkennen, aangaan en beëindigen van samenwerkingsverbanden is niet aangetroffen.

Sturing en controle door de raad

VOORBEELD GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING GGD IJSSELLAND

In de Programmabegroting 2014 wordt nauwelijks gerefereerd aan de GGD IJsselland. In het Jaarverslag 2012 wordt wel gewezen op diverse monitoren die de GGD heeft uitgebracht (zoals de Jongerenmonitor). Uit de paragraaf Verbonden Partijen kan wel worden afgeleid dat de GGD aan drie programma's bijdraagt (p. 127):

Programma	Begroting 2014
Steenwijkerland werkt en leert	-
Steenwijkerland leeft	€ 670.000
Steenwijkerland schoon, heel en veilig	€ 13.000

Tabel 3.3: Gemeentelijke programma's waaraan de GGD een bijdrage levert.

In de inhoudelijke programma's van de begroting, zoals 'Steenwijkerland leeft', is niet geëxpliciteerd aan welke doelen de GGD een bijdrage levert. Er is geen zicht op de doelen, de resultaten en de eventuele risico's die zijn verbonden aan dit samenwerkingsverband. Dit is ook het beeld van de portefeuillehouder:

"Acties van de GGD worden niet één op één verbonden aan de effecten" (groepinterview met portefeuillehouders).

In het Jaarverslag 2012 wordt een algemene (matig evalueerbare) doelstelling beschreven:

"De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) bewaakt, beschermt, bevordert de gezondheid van 430.000 inwoners in twaalf gemeenten in de regio IJsselland. De GGD IJsselland is het centrale punt waar bewoners, gemeenten en samenwerkingspartners terecht kunnen met al hun vragen en vraagstukken op het gebied van de openbare gezondheidszorg." (Jaarverslag 2012, p. 78)

Resultaten en risico's worden niet in de gemeentelijke begroting of jaarverslag opgenomen. In de ambtelijke zelfevaluatie voor dit onderzoek (zie hoofdstuk 2.2, Deel II) wordt overigens wel op diverse risico's gewezen. In de Bestuursrapportage 2013 van de GGD is eveneens een risicoparagraaf opgenomen met diverse risico's, zoals:

- Leegstand. De huisvesting van het GGD-kantoor is te ruim en wordt deels verhuurd aan derden. Maximaal risico van € 280.000.
- Fricatiekosten als gevolg van beëindiging van taken.
- Formatieproblematiek door het wegvallen van maatwerk en projecten
- Fricatiekosten in de bedrijfsvoering door de overgang naar de Veiligheidsregio.
- Mogelijke terugbetaling van desintegratiekosten aan gemeente Hattum (maximaal €312.000).

Uit de Bestuursrapportage van de GGD (2013, p.23) blijkt ook dat gemeente Steenwijkerland twee 'maatwerkpakketten' afneemt, namelijk voor kinderen van 4 tot 19 jaar (niet nader gespecificeerd) en de uitvoering van 'Kind in de Kern' (niet nader gespecificeerd). Hierover wordt niet gerapporteerd in begroting en jaarverslag van de

gemeente. Tevens valt op dat gemeente Steenwijkerland veel minder stuurt op maatwerk dan de andere deelnemende gemeenten (die veel meer maatwerkafspraken hebben gemaakt).

Raadsleden geven aan dat de keuze voor lokaal maatwerk niet expliciet is afgewogen door de raad. Het zicht op mogelijkheden voor lokaal maatwerk ontbreekt. Dit wordt niet als keuzevraagstuk behandeld. Bij nader inzien kunnen raadsleden zich overigens wel vinden in de maatwerkpakketten (bron: groepsinterview met raadsleden).

“De directeur van de GGD komt wel degelijk langs bij de gemeenteraad en geeft heel veel informatie. Doordat je zoveel informatie krijgt ga je als raad ook op detailniveau mee bemoeien. We weten niet op welke punten we kunnen sturen” (bron: groepsinterview met raadsleden).

Over de hele linie hebben raadsleden onvoldoende zicht op de GGD. Er wordt door verschillende raadsleden gesproken over een ‘gesloten boek’, ‘geen affiniteit’ en een ‘ver van mijn bed gebeuren’. Ook heeft de raad moeite om tijdig een zienswijze te kunnen formuleren bij de begroting en jaarrekening van de GGD.

“Er is altijd druk omdat de begrotingstermijn gehaald moet worden. Vraag het mij dan ook niet! In mijn beleving gebeurt dit altijd zo.” (bron: groepsinterview met raadsleden).

VOORBEELD SOCIALE WERKVOORZIENING NOORDWESTGROEP N.V.

In de gemeentelijke jaarverslagen wordt gewezen op de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat van de NoordWestGroep en de gemeentelijke bijdragen (tabel 3.4). In 2010 en 2011 is sprake van tegenvallende resultaten. De gemeente compenseert deze volledig (tabel 3.4). In de programmabegroting 2014-2017 wordt ook gewezen op een tekort voor de nieuwe uitvoeringsorganisatie van NoordWestGroep en de sociale dienst waarmee nog geen rekening is gehouden binnen de gemeentebegroting (p. 100).

Jaar	Bedrijfsresultaat	Gemeentelijke bijdrage
2009	€ 30.100	€ 0
2010	(€ 434.421)	€ 434.421
2011	(€ 628.323)	€628.323
2012	€ 257.000	€ 0

Tabel 3.4: Ontwikkeling bedrijfsresultaat en gemeentelijke bijdrage in recente jaren (bron: jaarverslagen 2010, 2011, 2012 van gemeente Steenwijkerland en jaarverslag 2012 van de NoordWestGroep). Naast deze bijdragen verstrekt de gemeente ook de rijksbijdrage Wsw aan de NoordWestGroep (jaarlijks circa € 8 miljoen).

De winst in 2012 is gerealiseerd vanwege een vooruit ontvangen subsidie voor Project In- en Doorstroom. Zonder deze subsidie zou de sprake zijn van een verlies van €383.000 (bron: Jaarverslag 2012 van de NoordWestGroep). Hoewel de bedrijfsopbrengsten in 2012 hoger zijn dan in 2011, blijft het realiseren van een structureel gezond resultaat dus een zorgpunt. In het jaarverslag wordt aangegeven dat de doelstellingen niet

allemaal zijn gehaald (p. 12-13). Een vergelijking tussen de doelen en de resultaten is niet in één oogopslag mogelijk. Wel is helder dat de wachtlijst korter is (van 117 naar 69 mensen) en de verhoogde taakstelling voor 2012 van 321,56 eenheden is gerealiseerd (gemiddeld 322,55).

Raadsleden geven aan dat zij over het algemeen voldoende zijn aangesloten op de NoordWestGroep. Dit is ook zichtbaar bij de raadsbehandeling:

- Op 9 april 2013 wordt een raadsmotie ingediend die het college opdraagt om werkzaamheden die NoordWestGroep (of haar opvolger) kan verrichten, voor zover het huidig beschut werkt betreft, bij de NoordWestGroep in te besteden.
- Ter voorbereiding op de Participatiewet heeft de raad op 9 april 2013 besloten om te komen tot één uitvoeringsorganisatie, met instandhouding van de gemeenschappelijke regeling IGSD en de NV NoordWestGroep. Hiertoe heeft de gemeente een Kwartiermaker aangesteld om de voorbereiding van een nieuw Werk- en Inkomensbedrijf voor te bereiden. Het raadsbesluit is uitgewerkt in een plan.¹⁵ In dit plan is ook een risicoanalyse opgenomen (tabel 3.5)
- Raadsleden wijzen zelf op sturing vanuit de raad om mensen op een ‘lagere trede’ te bemiddelen en daar extra middelen voor uit te trekken (bron: groepsinterview met raadsleden).

Vanuit het college bestaat vooral de indruk dat de raad reageert op stukken en voorstellen die worden voorgelegd. Over het algemeen is er volgens vertegenwoordigers van het college weinig discussie over de NoordWestGroep in de raad (bron: groepsinterview met portefeuillehouders).

In de jaarverslagen van NoordWestGroep is geen risicoanalyse opgenomen. Wel wordt in algemene bewoordingen gewezen op financiële risico's die verband houden met de Participatiewet (p. 7 en 20) en de 'economische situatie' (p. 12). Raadsleden geven aan dat zij geen zicht hebben op de consequenties (en risico's) van de Participatiewet (bron: groepsinterview). In de gemeentelijke risicoanalyse voor de integratie van NoordWestGroep met de sociale dienst wordt het risico eveneens benoemd, maar niet uitgewerkt (tabel 3.5).

Risico's	Beïnvloedbaar
Onzekerheid over veranderende wet- en regelgeving in tijd en geld. Extra bezuiniging opgelegd vanuit het rijk. Besluitvorming in 'Den Haag' kan vertraging opleveren.	Nee
Indien de WW-termijn verkort wordt: effect op instroom in de WWB.	Nee
Inzicht in financieringsmodel / bekostigingswijze en AO: loonkostensubsidie of loonsuppletie; extra kosten of administratieve lasten, voor zowel de uitvoeringsorganisatie als de werkgevers.	Nee
Economische groei stagneert: instroom stijgt en uitstroom daalt.	Ja, deels
Juridische constellatie.	Ja
Implementatiekosten: Bijvoorbeeld transitie: Tijdens de verbouwing moet	Deels

¹⁵ Gemeente Steenwijkerland, *Samen werken aan Samenwerken, NoordWestGroep en Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld*, 5 maart 2013.

Risico's	Beïnvloedbaar
'de winkel' open (inefficiëntie door implementeren nieuw primair proces, inclusief nieuwe systemen. Bijvoorbeeld implementatie CVS)	
De te verwachte tekorten in 2012 en 2013 bij de afzonderlijke organisaties: Impact verandering op realisatie bezuinigingstaakstelling.	Deels
Positie van gemeente Westerveld	Deels
Arbeidsrechtelijke posities eigen personeel, kosten van vereffening.	Ja, flankerend beleid
Een duidelijke richting in het strategisch arbeidsmarkt- en participatiebeleid van de gemeente, het doelgroepenbeleid en inzet van middelen (budgetten). Dit vereist keuzes en heeft consequenties (financieel en in de uitvoering).	Deels

Tabel 3.5: Gemeentelijke risicoanalyse voor vergaande integratie van de NoordWestGroep N.V. met de Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland/Westerveld (ISGD).

Inmiddels is wel duidelijk dat met de invoering van de Participatiewet (vanaf 2015) de instroom in de Wsw stopt. Dit heeft grote gevolgen voor de uitvoeringsorganisaties. Het volume en daarmee de productiecapaciteit door inzet van Wsw-medewerkers zal in 35 jaar teruglopen naar nihil. De bedrijfsvoering en het exploitatieresultaat van de NoordWestGroep zal onder druk komen te staan. Dit is een groot financieel risico voor het bedrijf.

3.2 Rol- en taakverdeling

Relevante onderzoeksvragen:

- Welke taken en bevoegdheden zijn door de gemeente overgedragen aan de verbonden partijen? Hoe expliciet is dat gebeurd (bv mandaat) en binnen welke kaders?
- Is er sprake van 'dubbele petten' in de rolinvulling door de gemeenteraad en het college?

De rolverdeling tussen raad en college leidt in de praktijk niet of nauwelijks tot problemen rond 'dubbele petten' (bron: interviews). Rond de intergemeentelijke sociale dienst wordt op één incident gewezen waarbij het voor het gemeentebestuur lastig was om vanuit het Dagelijks Bestuur van het samenwerkingsverband te bemiddelen tussen de vraag naar meer capaciteit vanuit het samenwerkingsverband en het gemeentelijke beleid om een bezuinigingsopgave te realiseren.

Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland

De wettelijke taken op het gebied van gezondheidszorg zijn dermate omvangrijk dat gemeenten deze doorgaans niet alleen kunnen uitvoeren. De GGD ontleent uitvoeringstaken aan de gemeenschappelijke regeling (2009). Uit de tekst van een gemeenschappelijke regeling moet blijken of sprake is van overdracht of mandatering

van taken.¹⁶ Uit artikel 5 van de regeling blijkt dat sprake is van overdracht van taken, namelijk de taken en bevoegdheden die de Wet Publieke Gezondheid aangeeft voor het bestuur van de gezondheidsdienst.

De wettelijke taken vormen de basistaken die de GGD voor alle gemeenten uitvoert. Het gaat onder meer om:

- Medische milieukunde
- Technische hygiënezorg
- Bevolkingsonderzoeken
- Epidemiologie
- Gezondheidsvoorlichting
- Openbare geestelijke gezondheidszorg
- Infectieziektebestrijding
- Tuberculosebestrijding
- Assisteren bij de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

Taken op gebied van Jeugdgezondheidszorg worden niet door de GGD maar door het Centrum voor Jeugd en Gezin uitgevoerd. Daarnaast kunnen gemeenten (al dan niet gezamenlijk) taken formuleren voor de GGD.

Naast de wettelijke taken heeft gemeente Steenwijkerland twee ‘maatwerkpakketten’ geformuleerd voor de GGD, namelijk voor kinderen van 4 tot 19 jaar (niet nader gespecificeerd) en de uitvoering van ‘Kind in de Kern’ (niet nader gespecificeerd). Tijdens het groepsinterview met raadsleden blijkt echter dat de gemeentelijke beleidskaders voor de GGD niet goed bekend zijn.

De gemeentelijke portefeuillehouders vormen het bestuur van de GGD. Rolvermenging kan optreden aangezien dezelfde wethouders zowel lid van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur zijn. In de praktijk heeft dit bij de GGD niet geleid tot problemen of incidenten (bron: interviews). Hoewel in strikte zin geen sprake is van ‘dubbele petten’ tussen raad en college, heeft de raad wel moeite om tijdig zienswijzen in te dienen op de begroting en jaarrekening van de GGD. Raadsleden geven aan dat dit in brede zin speelt bij de verbonden partijen.

“Met de GGD heb ik geen affiniteit. Ik lees trouw het jaarverslag en inderdaad is dat altijd op het laatste moment. Ik neem aan dat het goed gaat.” (bron: groepsinterview met raadsleden)

NoordWestGroep N.V.

De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is sinds 2001 uitbesteed aan de NoordWestGroep N.V..¹⁷ De gemeente blijft wel volledig verantwoordelijk voor de

---

¹⁶ Mandaat is de bevoegdheid om in naam van een ander te handelen, maar zonder de daarbij horende verantwoordelijkheid. Bij mandateren worden geen bevoegdheden overgedragen. De mandaatgever blijft zelf bevoegd. Dit in tegenstelling tot delegeren, waarbij bevoegdheden worden overdragen inclusief de verantwoordelijkheid.

uitvoering van de wettelijke taken en zet daartoe de rijks gelden voor de Wsw in. De gemeente Steenwijkerland treedt hierbij vanuit meerdere rollen op, namelijk als opdrachtgever aan het bedrijf NoordWestGroep, als enige aandeelhouder/eigenaar en afnemer (klant) van het bedrijf.

“Je wil inhoudelijk mensen aan het werk helpen. Bij wijze van spreken kost dat wat het kosten moet. Aan de andere kan wil je een positief resultaat op de aandelen behalen. Dat kan wringen.” (bron: groepsinterview met raadsleden)

Om een goed opdrachtgever van NoordWestGroep te zijn moet de gemeente wel over voldoende deskundigheid ‘in eigen huis’ blijven beschikken. Uit de interviews blijkt dat hieraan invulling wordt gegeven (onder meer door samenwerking met andere gemeenten), maar dat de toename van de opgave wel steeds meer professionaliteit en deskundigheid blijft vragen.

De statuten van NoordWestGroep voorzien in de volledige bevoegdheid voor de aandeelhouder (de gemeente) voor het benoemen, schorsen, ontslag en de bezoldiging van de raad van commissarissen. Ook heeft de aandeelhouder instemmingsrecht bij de bezoldiging en de verdere arbeidsvoorwaarden van de algemeen directeur.

Er is geen sprake van ‘dubbele petten’ in de rolverdeling in die zin dat het college de gemeente vertegenwoordigt in de Vergadering van Aandeelhouders (dit gebeurt door de portefeuillehouder). De raad heeft daarmee geen directe invloed op de bedrijfsvoering van de NoordWestGroep. Als opdrachtgever bepaalt de raad – in principe jaarlijks - via de Programmabegroting de gemeentelijke beleidsdoelen waaraan de NoordWestGroep uitvoering geeft. Ook besluit de raad over het verstrekken van aanvullende bijdragen, zoals in 2010 en 2011 ter compensatie van geleden verliezen. De gemeenteraad controleert vervolgens of het beleid wordt gerealiseerd. Het college bewaakt dit en stuurt zo nodig bij. Anders dan bij de GGD bestaat ‘eenheid van aansturing’ aangezien gemeente Steenwijkerland de enige aandeelhouder is.

Raadsleden geven aan dat ‘vertrouwen’ een belangrijk element is in de rolverdeling tussen raad en college bij de aansturing en controle van verbonden partijen.

“Het gaat om kaderstellen, maar ook vertrouwen. Als je wilt kan je als partij (in oppositie of coalitie) voldoende informatie naar boven krijgen – daar zijn voldoende mogelijkheden voor. De vraag is of je dat continu moet willen omdat je dan ook het gevaar loopt op de stoel van de bestuurder te gaan zitten.” (bron: groepsinterview met raadsleden)

Hierbij werkt wel het door dat de raad en het college markeren wat de politiek relevante aspecten rond een verbonden partij zijn. Dit gebeurt in onvoldoende mate, zowel in het algemeen als ook bij de NoordWestGroep.

---

¹⁷ De aanleiding was een gemeentelijke herindeling. Aangezien een gemeenschappelijke regeling niet voor één partij kan worden opgericht is gekozen voor het privaatrecht.

“Als raad moet je op hoofdlijnen sturen en er deels op vertrouwen dat dat vervolgens gevolgd wordt. Probleem is dat er binnen de raad geen overeenstemming is over wat een hoofdlijn is. We zeggen ook niet van te voren: we moeten focussen op die en die dingen.” (bron: groepsinterview met raadsleden)

Deel III: Bijlagen

Bijlage 1: Normenkader

Hoofdnorm: verlengd of verlegd lokaal bestuur?

De onderzoeksvragen over ‘sturing en controle door de raad’ (zie hoofdstuk 2) benaderen we vanuit het onderscheid tussen **Verlegd lokaal bestuur** en **Verlengd lokaal bestuur**. De normen zijn gebaseerd op eerdere onderzoeken naar samenwerkingsverbanden inclusief verbonden partijen.

Verlengd lokaal bestuur

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is regionale samenwerking bedoeld om het lokale bestuur te verlengen. Het behartigen van lokale belangen staat voorop. Daar ontleent het gemeentebestuur zijn bestaansrecht ook aan. Waar samenwerking wenselijk of noodzakelijk is, juist om de lokale belangen te dienen, kan of moet deze worden aangegaan.

Bij verlengd lokaal bestuur houdt de gemeente regie op de samenwerking in de zin dat eigen motieven en doelen centraal staan. Belangrijk onderscheid hierbij is de samenwerking gericht op beleidsafstemming en de samenwerking gericht op uitvoering.

- *Verlengd lokaal bestuur bij beleidsafstemming* betekent dat het college met een helder mandaat vanuit de raad werkt en in de eventuele onderhandelingen in het samenwerkingsverband de belangen en visie van de gemeente goed kan behartigen.
- *Verlengd lokaal bestuur bij uitvoering* betekent dat er sprake is van een goede opdrachtgever – opdrachtnemerrelatie. Het gemeentebestuur is in staat precies te formuleren wat de beoogde resultaten zijn en de opdrachtnemer kan deze resultaten leveren – zonder dat er sprake is van afhankelijkheid. Indien de prestaties onder de maat zijn of veel te duur, kan de opdrachtgever bijsturen of een andere opdrachtnemer ‘inhuren’.

Verlegd lokaal bestuur

Van verlegd lokaal bestuur is sprake indien samenwerkingsverbanden taken overnemen van de gemeente zonder heldere aansturing. Bij verlegd lokaal bestuur gaan samenwerkingsorganen ‘een eigen leven leiden’ – ze komen los te staan van de gemeente en worden een apart orgaan. Prototypisch voor verlegd lokaal bestuur in nogal wat gemeenten is de Gemeenschappelijke Geneeskundige Dienst. Deze dienst wordt vaak niet meer als ‘iets van de gemeente gezien’. Veel gemeenten hebben ook niet meer de inhoudelijke expertise om als goed opdrachtgever richting de GGD te kunnen functioneren.

Verlengd lokaal bestuur	Verlegd lokaal bestuur
<i>Het gemeentebestuur is.....</i>	<i>Het gemeentebestuur is.....</i>
<p>Zelfverzekerd De gemeente zet de samenwerking in als strategie om gemeentelijke doelen te bereiken.</p>	<p>Afhankelijk De gemeente heeft geen goed zicht op welke gemeentelijke doelen op welke wijze worden bereikt met de samenwerking.</p>
<p>Zelfstandig De gemeente maakt binnen de samenwerking keuzes om eigen gemeentelijke doelen te bereiken.</p>	<p>Afwachtend De gemeente accepteert de algemene diensten van het samenwerkingsverband zonder kritische toets.</p>
<p>Zelfbewust De gemeente neemt een actieve rol in de dagelijkse aansturing van het samenwerkingsverband.</p>	<p>Afhoudend De gemeente ziet het samenwerkingsverband als een orgaan zonder directe relatie met de gemeente.</p>

Tabel: Verlengd versus Verlegd lokaal bestuur

Normen voor sturing en controle van verbonden partijen

Samenwerken via verbonden partijen wordt gericht vanuit een strategische visie

Het aangaan of beëindigen van verbonden partijen vindt plaats op basis van een heldere (en door de raad gedragen) strategische visie.

- De visie maakt het mogelijk vanuit overzicht over alle samenwerkingsrelaties keuzes te maken ten aanzien van individuele verbondenpartijen (in plaats van dat dit 'verkokerd' of ad hoc gebeurt).
- De visie biedt een helder afwegingskader voor het aangaan van verbonden partijen en voor het dagelijks handelen van raad en college richting samenwerkingsverbanden.

Er is voldoende politiek-bestuurlijke sturing en controle op verbonden partijen

- De samenwerking resulteert (per saldo) in een versterking van de bestuurskracht van de gemeente – waarbij sprake is van verlengd in plaats van verlegd lokaal bestuur.
- De raad stelt eigen kaders voorafgaand aan de besluitvorming over het aangaan van verbonden partijen. Deze kaders bevatten de motieven om het samenwerkingsverband aan te gaan en de doelen van het samenwerkingsverband.
- De raad controleert actief en effectief de voortgang, risico's en resultaten van verbonden partijen en stuurt zo nodig bij. Informatie van het college en de samenwerkingsverbanden stelt de raad daartoe in staat.

Risico's kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Schaalnadelen in plaats van schaalvoordelen door versnippering van kennis en te weinig mogelijkheden schaal voor het realiseren van lokaal maatwerk (tegen aanvaardbare kosten).
- Te grote afstand van lokale doelgroepen en bewoners.

- Bestuurlijke drukte en kwetsbare besluitvorming.
  - Financiële risico's en ontbreken van voldoende inzicht in de financiële consequenties (voor de samenwerking als geheel en voor de gemeente als deelnemer).
- d Het college stuurt en controleert de verbonden partij op basis van een helder mandaat vanuit de raad dan wel vanuit het college.
- e Het gemeentebestuur is in staat voldoende duidelijkheid richting de burgers te geven over de samenwerking via verbonden partijen, het beleid en de kosten en baten van de samenwerking.

De samenwerking biedt de gewenste resultaten

- a De samenwerking is effectief en de resultaten zijn in lijn met de gestelde doelen.
- b De motieven voor samenwerking worden gerealiseerd: samenwerking biedt daadwerkelijk meerwaarde ten opzichte van alleen doen.
- c De kosten van de samenwerking staan in verhouding tot de baten.

Bijlage 2: Bronnen

Gesprekspartners

Naam		Functie	Organisatie
Dhr. H.J.	Boxum	Wethouder	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. J.W.	Brus	Raadslid CDA	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. E.	Dedden	Raadslid BuitenGewoon Leefbaar	Gemeente Steenwijkerland
Mevr. H.J.	Frantzen- Boeve	Raadslid D66	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. J. ten	Klooster	Raadslid PvdA	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. J.	Knol	Senior Beleidsmedewerker	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. M.	Koelewijn	Concerncontroller	Gemeente Steenwijkerland
Mevr. M. van	Olphen	Raadslid Progressief Alternatief Steenwijkerland	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. P.A. van der	Terp	Wethouder	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. J.MP.	Wageteveld	Raadslid Christelijke Partij Burgerbelangen	Gemeente Steenwijkerland
Dhr. D.L.W.	Zielhuis	Manager afdeling Ondersteuning en 1 ^e loco- secretaris	Gemeente Steenwijkerland

Schriftelijke bronnen

Titelbeschrijving
Gemeente Steenwijkerland, <i>Nota Verbonden partijen</i> , 14 maart 2006
Gemeente Steenwijkerland, <i>Programmabegroting 2011-2014</i> , oktober 2010
Gemeente Steenwijkerland, <i>Programmabegroting 2012-2015</i> , oktober 2011.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Programmabegroting 2013-2016</i> , oktober 2012.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Programmabegroting 2014-2017</i> , oktober 2013
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarverslag 2010</i> , mei 2011.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarrekening 2010</i> , 2011
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarverslag 2011</i> , 2012.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarrekening 2011</i> , 2012.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarverslag 2012</i> , 2013.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Jaarrekening 2012</i> , 2013.
Gemeente Steenwijkerland, <i>Notitie over gemeentelijke samenwerking</i> , Raadscommissie, vergadering d.d. 14 mei 2013.
Gemeentesecretarissen van Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland, <i>Startnotitie, Ambtelijke samenwerking gemeenten Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland</i> , 25 november 2013.
Veiligheidsregio IJsselland, <i>Bestuursrapportage 2012</i> .
GGD IJsselland, <i>Wijziging begroting</i> , 21 oktober 2013.
NoordWestGroep, <i>Jaarverslag 2001</i> .
NoordWestGroep, <i>Jaarverslag 2011</i> .
NoordWestGroep, <i>Jaarverslag 2012</i> .

Titelbeschrijving
NoordWestGroep en Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>Samenwerken aan Samenwerken</i> , maart 2013
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>Jaarrekening en – verslag 2010, 2011</i> .
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>Jaarstukken 2011, 2012</i> .
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>Jaarstukken 2012, 2013</i> .
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>Begroting 2013-2016</i> , geen datum.
Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland & Westerveld, <i>ISGD Begroting Apparaatskosten 2013-2016</i> , Excel bestand (geen datum).
Gemeente Steenwijkerland, <i>Motie Samenwerken NoordWestGroep en IGSD</i> , april 2013.
Gemeente Steenwijkerland, Motie d.d. 02-07-2013 (D66) naar aanleiding van de beraadslaging over de perspectiefnota 2013-2017.
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle, <i>Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland, 2009</i>
Bedrijfsplan RUD's IJsselland en Twente, NetwerkRUD, april 2012
Rekenkamer Steenwijkerland, <i>De macht over het stuur, Een rekenkameronderzoek naar sturing van gemeenschappelijke regelingen door de gemeente Steenwijkerland, 2007</i>

Bijlage 3: Bouwstenen voor een afwegingskader

Deze bijlage fungeert als appendix bij aanbeveling 10 (zie deel I in deze rapportage).

Motieven

Relevante vragen

- Wat is de aanleiding om samen te werken?
- Wat moet de beoogde samenwerking opleveren?
- Wat zijn mogelijke nadelen van de samenwerking?

Keuzemogelijkheden

- 1 Vergroten van het ambitieniveau – bundelen van krachten
  - 0 Realiseren van beleidsopgaven die je niet alleen aan kan
  - 0 Vergroten kwaliteit van en variëteit aan dienstverlening
- 2 Voorkomen van hinder van elkaar
  - 0 Tegengaan ‘slopende concurrentie’
  - 0 Afstemmen met elkaar dat gemeenten elkaar niet opzadelen met negatieve bijeffecten
- 3 Efficiënter werken
  - 0 Voorkomen dubbelwerk
  - 0 Realiseren bedrijfseconomische schaalvoordelen
  - 0 Spreiden of delen van risico’s
- 4 Organisatorische voordelen
  - 0 Professionalisering van organisatie en bestuur
  - 0 Beperken kwetsbaarheid organisatie bij wegvallen van personen voor cruciale functies
  - 0 Beter bereikbaar zijn van personele, financiële en materiële middelen
- 5 Verruimen van de horizon
  - 0 ‘Andere’ wereld ontdekken
  - 0 Zicht krijgen op kansen met doorwerking naar visieontwikkeling en herontdekken van wat in het belang is van de gemeente

De samenwerkingspartners

Relevante vragen

- Wat zijn preferente partners vanuit (beleids)inhoudelijke motieven (nodale samenhang, gemeenschappelijke strategische visie)? In welke mate is de gemeente afhankelijk van andere partijen? Welk ambitieniveau kan alleen worden opgepakt en welke ambities alleen in samenwerking met andere partners – en welke partners zijn dat dan?
- Wat is wenselijk in het licht van regionaal positieospel – met aandacht voor voorkeuren van samenwerkingspartners en hogere overheden (provincie met name)?

Keuzemogelijkheden

- 1 Geografisch nabije partners.
  - 2 Partners op afstand.
- A Face to face- samenwerking
B Virtuele samenwerking

De aard van de samenwerking

Relevante vragen

- Welke aard van samenwerking is aangewezen – gegeven de motieven?
- Indien wenselijk dat gezamenlijke uitvoering zonder beleidsafstemming plaatsvindt: hoe kan dit worden georganiseerd?

Keuzemogelijkheden

- 1 Beleidsafstemming
- 2 Gezamenlijke uitvoering
- 3 Delen hulpbronnen (shared services)
  - > Personeel en Organisatie, Informatie, Financiën, Automatisering, Huisvesting, Inkoop, etc. (PIOFAH).
  - > Beleidsmedewerkers.
- 4 Een netwerk of platform voor ontmoeting, kennisdeling en informatie-uitwisseling.

De vorm van samenwerking

Relevante vragen

- Hoe moet de samenwerking worden georganiseerd?
- Hoe duurzaam of flexibel moet de samenwerking worden georganiseerd?
- Is de samenwerking vrijwillig of verplicht? Bij verplichte samenwerking: is ook de vorm van samenwerking voorgeschreven?

Keuzemogelijkheden

- 1 Informele samenwerking
  - 0 Bestuurlijke samenwerking / bestuurlijk overleg
  - 0 Ambtelijke samenwerking / ambtelijk overleg
- 2 Formele (officieel vastgelegde) samenwerking
  - a Publiekrechtelijk samenwerkingsverband (volgens de Wet gemeenschappelijke regeling)
    - 0 Openbaar Lichaam
    - 0 Gemeenschappelijk Orgaan
    - 0 Centrumgemeenteconstructie
    - 0 Regeling Zonder Meer
  - b Privaatrechtelijk samenwerkingsverband
    - 0 Contract
    - 0 Bestuursakkoord/ convenant/ intentieverklaring
    - 0 Stichting
    - 0 Besloten Vennootschap
    - 0 Naamloze Vennootschap
    - 0 Vereniging

Het governancemodel

Relevante vragen

- Hoe krijg je als de raad / gemeentebestuur voldoende regie op beleidsafstemming met andere partijen?
- Hoe krijg je als de raad / gemeentebestuur voldoende regie op gezamenlijke uitvoering?
- Hoe krijg je als gemeentebestuur voldoende regie op samenwerking in de vorm van het delen van hulpbronnen?
- Wat zijn de risico's van de samenwerking?
- Wat is wenselijk ten aanzien van de regels rond toe- en uittreding van de samenwerking?

Keuzemogelijkheden

- Bestuursopdrachten vanuit de raad richting college.
- De programmabegroting als bestuursopdracht.
- Het mondeling afspreken van een mandaat vanuit de raad richting college.
- Het sluiten van dienstverleningsovereenkomsten met samenwerkingsorganen.
- Het deelnemen in het algemeen en/ of dagelijks bestuur van een samenwerkingsorgaan.
- Het formuleren van eisen ten aanzien van inhoud en timing van jaarverslagen van samenwerkingsverbanden.
- Het voorwaardelijk toekennen van financiële middelen – afhankelijk van de bereikte resultaten door samenwerkingsverbanden.

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 0.0. Lijst Ingekomen stukken ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Ingekomen stukken voor de gemeenteraad; vergadering 28 oktober 2014

Nr.	Afzender/onderwerp	Portefeuille	Advies afdoening
I.	Documentatie		*1
II.	Algemene correspondentie		*2
III..	Moties en verzoeken voor ondersteuning/indien aan de orde		*6
1.0.	Partij voor de Dieren Overijssel/bezwaar tegen circusoptreden met wilde dieren Circus Renz Berlin.	Wagteveld	*3
2.0.	Partij voor de Dieren Overijssel/algeheel verbod op optreden circussen met wilde dieren/met bijlagen.	Wagteveld	*3
3.0.	Rein Advocaten/diverse zienswijzen Bewonersvereniging Hagenbroekweg Ossenzijl/met bijlagen	Wagteveld	*4
4.0.	Focus Retail/vragen Uitgangspuntennotitie Eeserwold	Brus	*5b
5.0.	Schriftelijke vragen raadsfracties/beantwoording		tkn
6.0.	Actuele raadsbrieven 2014		tkn
7.0.	Voortgang afdoening ingekomen stukken/toezeggingen/moties/LTA		tkn
8.0.			
9.0.			

* 1 = voor kennisgeving aannemen; documentatie c.a.; * 2 = voor kennisgeving aannemen; algemene correspondentie;

* 3 = voor kennisgeving aannemen; raad niet bevoegd orgaan; * 4 = voor kennisgeving aannemen; de raad kan vragen ingelicht te

worden over wijze van afdoening; * 5a = voor kennisgeving aannemen; de raad kan aanwijzingen geven aan college over afdoening; de raad krijgt inzage in afdoening; * 5b = voor kennisgeving aannemen; de raad kan aanwijzingen geven aan college over afdoening;

onderwerp komt terug bij de raad ter besluitvorming * 6 = voor kennisgeving aannemen; moties en verzoeken voor ondersteuning

---

Einde bijlage: Ingekomen stuk 0.0. Lijst Ingekomen stukken

[Terug naar het agendapunt](#)

**Ingekomen stuk 1.0. Partij voor de Dieren Overijssel - optreden met wilde dieren Circus Renz Berlin
([terug naar agendapunt](#))**

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Van: t.de.backer@ziggo.nl [mailto:t.de.backer@ziggo.nl]

Verzonden: donderdag 16 oktober 2014 11:21

Aan: Info

Onderwerp: wilde dieren circus renz

16 oktober 2014

Geachte leden van de raad,

De Partij voor de Dieren is verbolgen over de komst van Circus Renz Berlin op 23 oktober in Steenwijk. Dit circus heeft wilde dieren, zoals olifanten, kamelen en struisvogels.

De Partij voor de Dieren is tegen circussen met dieren, omdat het vermaak van mensen geen rechtvaardiging is om (wilde) dieren op te sluiten en om onnatuurlijk gedrag op te leggen aan een dier.

Deze dieren ondergaan veel leed. De trainingsmethoden, de huisvesting en het constante reizen van plaats naar plaats maken het dat dieren een ellendig leven leiden in gevangenschap.

De optredens met dieren geven een verkeerd voorbeeld aan het publiek voor wat betreft de omgang met en de waarde en waardigheid van dieren.

Vele gemeenten hebben een beleid gemaakt zodat deze circussen niet meer worden uitgenodigd.

De Tweede Kamer is gevraagd om wetgeving te maken zodat in Nederland circussen geen (wilde) dieren meer mogen hebben.

De Partij voor de Dieren roept de gemeenteraad op om te komen tot een dergelijk beleid.

Namens de Partij voor de Dieren verzoek ik u vriendelijk het volgende punt te agenderen voor de eerstkomende raadsvergadering.

Ik wil dan graag gebruik maken van het inspreekrecht.

Met vriendelijke groet,

Theo de Backer

Partij voor de Dieren – Overijssel

06-38294970

t.de.backer@ziggo.nl

Einde bijlage: Ingekomen stuk 1.0. Partij voor de Dieren Overijssel - optreden met wilde dieren Circus Renz Berlin

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 2.0. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Aan: Gemeente Steenwijkerland
t.a.v.: College van Burgemeester en Wethouders
Kopie aan: Gemeenteraad Steenwijkerland
Van: Partij voor de Dieren Overijssel
Datum: 17-10-2014
Betreft: circus met (wilde) dieren

Geacht College en geachte Gemeenteraad,

zoals u waarschijnlijk wel weet komt Circus Renz Berlin naar Steenwijkerland. Vanaf donderdag 23 oktober tot en met zondag 26 oktober slaat zij haar tenten op in Steenwijk. Circus Renz Berlin is een circus dat gebruik maakt van dieren als olifanten, struisvogels en kamelen.

U weet waarschijnlijk ook dat er een wettelijk verbod aanstaande is voor het gebruik van wilde dieren in circussen. Het zou de gemeente sieren als zij niet afwacht tot dit verbod er is maar nu al een voorkeursbeleid invoert voor circussen zonder wilde dieren.

Circussen zijn heel goed mogelijk zonder wilde dieren, zie het voorbeeld van circus Herman Renz dat sinds 2013 zonder wilde dieren haar shows ten tonele voert.

Graag wil ik u ook wijzen op uw brief d.d. 10 mei 2007 met kenmerk 0719-348-BUBE-CS. In deze brief verzoekt u de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit om een landelijk verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen op te nemen in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren.

De Partij voor de Dieren is al jaren lang voorstander van het verbieden van gebruik van (wilde) dieren in circussen. De trainingsmethoden, de huisvesting en het constante reizen van plaats naar plaats maken dat deze dieren een miserabel leven leiden in gevangenschap. Dieren opsluiten en trainen om onnatuurlijk gedrag te vertonen, door het laten uitvoeren van kunstjes getuigt niet van respect voor dieren. Dieren worden niet in hun waarde gelaten maar gebruikt om mensen te vermaken.

Met klem vragen wij, Partij voor de Dieren Overijssel, uw aandacht voor dit onderwerp en wij vragen u een raadsbesluit te nemen om voortaan circussen met wilde dieren te verbieden op uw grond.

Met vriendelijke groet,

*Debora Revet-Bosman
Partij voor de Dieren Overijssel*

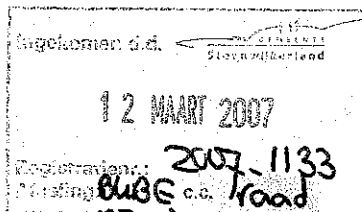

Einde bijlage: Ingekomen stuk 2.0. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 2.1. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 1 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Ons kenmerk: 070309JvK

Uw kenmerk:

Datum: 9 maart 2007

Onderwerp: brancheregels welzijn circusdieren afgekeurd

5

* 3

Geacht college van burgemeester en wethouders, geachte raadsleden,

De Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA), de adviesraad van de minister van LNV betreffende dierenwelzijn, heeft haar oordeel geveld over de door de Vereniging van Nederlandse Circus Ondernemingen (VNCO) opgestelde brancherichtlijnen voor het welzijn van dieren in het circus.

De brief van de RDA laat weinig aan duidelijkheid te wensen over. De raad schrijft onder meer: "De raad heeft op basis van dit rapport weinig vertrouwen in het zelfregulerende vermogen van uw organisatie om het welzijn van de dieren in circussen te waarborgen." "Binnen de huidige richtlijnen wordt bijvoorbeeld onvoldoende rekening gehouden met soortspecifieke eigenschappen en welzijnsbehoeften." Dit is een opvallende conclusie, daar in de richtlijnen van de VNCO wordt uitgegaan van het maximaal haalbare voor een mobiel bedrijf als het circus.

De RDA adviseert de VNCO om de richtlijnen te herschrijven gebaseerd op al bestaande rapporten, waaronder de 'Guidelines for the Keeping of Wild Animals in Circuses' uit Oostenrijk. Dit rapport concludeert dat het onmogelijk is om wilde dieren in het circus te houden in overeenstemming met hun soortspecifieke eigenschappen en welzijnsbehoeften. Oostenrijk heeft op basis van dit onderzoeksrapport een nationaal verbod op wilde dieren in het circus ingesteld. Ook andere landen en vele gemeenten hebben dat gedaan.

Wilde Dieren de Tent Uit¹ en de Dierenbescherming zien in de afkeuring van de brancherichtlijnen en de adviezen van de RDA opnieuw een bevestiging dat het welzijn van wilde dieren in het circus niet door richtlijnen kan worden gewaarborgd en niet aan de branche kan worden overgelaten. Onze organisaties pleiten daarom voor invulling door de minister van artikel 65 van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren door het opnemen van een verbod op het gebruik van wilde dieren in het circus.

Het bestuur van de gemeente Amsterdam stuurde eind januari een dringend verzoek aan de minister om het gebruik van wilde dieren in het circus te verbieden in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (bijlage). Deze signalen uit de maatschappij vormen een krachtig signaal naar de landelijke wetgever. Mede namens de gemeente Amsterdam, vragen Wilde Dieren de Tent Uit en de Dierenbescherming u om het verzoek van Amsterdam te ondersteunen en eenzelfde oproep aan de minister te doen. Wij stellen het op prijs indien u ons via onderstaande adresgegevens op de hoogte stelt van uw besluit.

Op www.wildedierendetentuit.nl vindt u onder 'gemeenten' in het menu een pagina met actuele informatie specifiek betrekking hebbend op het gemeentelijke circusbeleid en de mogelijkheden die gemeenten hebben om voor het welzijn van circusdieren op te komen.

Met vriendelijke groet,
Namens
Wilde Dieren de Tent Uit

Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren

Jeroen van Kernebeek
Campagnecoördinator

Marieke Becking
Wvd. Algemeen directeur

¹ Wilde Dieren de Tent Uit is een samenwerkingsverband van Stichting AAP, de Sophia-Vereeniging tot bescherming van Dieren, het International Fund for Animal Welfare (IFAW), de Stichting Vier Voeters en een aantal afdelingen van de Dierenbescherming. Wilde Dieren de Tent Uit wordt ondersteund door de landelijke Dierenbescherming.

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Dr. C.P. Veerman
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum

Ons kenmerk

Behandeld door

Doorkiesnummer

E-mail

Harry de Vries (DRO), Paul Schroth (CO/JZ)
020 - 552 7967/2295
h.devries@dro.amsterdam.nl

Kopie aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, mw. G.A. Verbeet

Onderwerp

Verzoek verbod op gebruik wilde dieren in circussen

Geachte heer Veerman,

Het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad van Amsterdam maken zich zorgen over het welzijn van wilde dieren in circussen. Tijdens het aanleren van de in de voorstelling uit te voeren act, tijdens het transport, en tijdens de huisvesting gedurende de tournee is het welzijn van de dieren in gevaar. Bovendien bevinden de dieren zich in een volledig onnatuurlijke leefomgeving en in een onnatuurlijke groepssamenstelling of eenzame opsluiting. Overigens is voor veel mensen alleen al het laten doen van kunstjes door wilde dieren in circussen een vorm van dierenmishandeling.

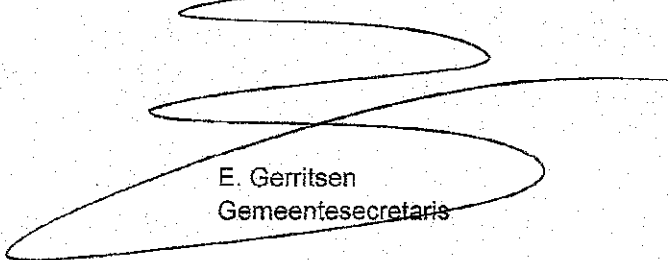
Het gebruik van wilde dieren in circussen roept bij steeds meer burgers en in toenemende mate ook bij gemeentebesturen weerstand op. Een aantal gemeenten overweegt dan ook op grond van dierenwelzijn eisen te stellen aan circussen die een vergunning aanvragen voor een standplaats. De gemeente Winschoten heeft vorig jaar als eerste besloten circussen met wilde dieren helemaal niet meer toe te staan op Winschotens grondgebied. In andere Europese landen bestaat lokale of landelijke wetgeving om het welzijn van wilde dieren in circussen te waarborgen. Oostenrijk heeft op 1 januari 2005 besloten geen wilde dieren meer in circussen toe te laten. Het Amsterdamse gemeentebestuur (Raad en College) is eveneens van mening dat het gewenst is om te komen tot een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen.

In uw antwoord op vragen van de Tweede Kamer (Kamervragen met antwoord 2006-2007, nr. 180, Tweede Kamer) heeft u eind vorig jaar laten weten de lokale overheden in deze geen bevoegdheden toe te kennen. Gezien het karakter van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD) is er naar uw mening geen ruimte voor gemeenten eigen beleid omtrent het gebruik van wilde dieren in circussen te formuleren. Omdat deze bevoegdheid, naar het zich laat aanzien, toevalt aan de

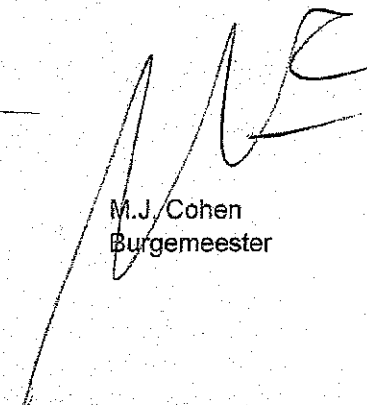
landelijke overheid verzoeken wij u om van uw bevoegdheid gebruik te maken en het gebruik van wilde dieren in circussen te verbieden.

Wij vinden het onwenselijk als elke gemeente in Nederland een eigen beleid ten aanzien van circussen ontwikkelt. Dat leidt tot onduidelijkheid en onzekerheid voor zowel burgers als circusondernemers. Daartegenover kunnen gemeentebesturen de maatschappelijke discussie over dierenwelzijn in circussen niet uit de weg gaan. Naar onze mening is het ontwikkelen en uitvaardigen van landelijke regelgeving de meest effectieve weg. Wij verzoeken u dan ook om in de GWWD een verbod op te nemen op het gebruik van wilde dieren in circussen.

Hoogachtend,

E. Gerritsen
Gemeentesecretaris

M.J. Cohen
Burgemeester

Einde bijlage: Ingekomen stuk 2.1. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 1

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 2.2. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 2 ([terug naar agendapunt](#))

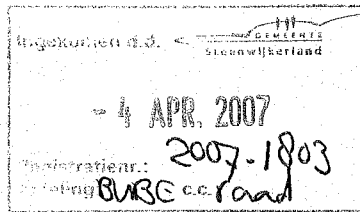
De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

7

#3

Aan de leden van de Gemeenteraden
van de Nederlandse Gemeenten.

datum: 27 maart 2007
betreft: Richtlijnen Welzijn Circusdieren van kracht

Geachte leden van de Gemeenteraad,

De Richtlijnen Welzijn Circusdieren zijn door de circusbranche van kracht verklaard.

Met zeer veel gemeenteraden in Nederland hebben we recent schriftelijk contact gehad over het streven van de VNCO, de branchevereniging van de Nederlandse circussen, om te komen tot Richtlijnen met betrekking tot het Welzijn van Circusdieren. We hebben daarbij aangegeven dat we in afwachting waren van de beoordeling van de door ons opgestelde concept-richtlijnen door de Raad Dieren Aangelegenheden van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Dit vanuit onze behoefte aan goede regels die het welzijn van circusdieren waarborgen en door een onafhankelijke partij gecontroleerd kunnen worden.

Intussen hebben we het RDA-advies ontvangen. En wij vinden het een zeer mager en slecht onderbouwd advies. Weliswaar noemt het advies onze richtlijnen een waardevolle aanzet tot regulering, maar het oppert vragen en vermeende omissies die niet relevant of zelfs merkwaardig zijn. Op onze site www.vnco.info gaan we hier uitgebreider op in.

Ernstiger is dat door fervente tegenstanders van het circus met dieren wordt gesteld dat de RDA via het advies laat weten in het geheel geen vertrouwen te hebben in de Richtlijnen en dat de volgende stap van de (landelijke) overheid zou moeten zijn een algeheel verbod op het circus met dieren. Dit is een eigen interpretatie van actiegroepen die allerminst strookt met de inhoud van het advies.

Als branchevereniging van de Nederlandse circussen spreken we daarom opnieuw en dringend de wens uit dat u zich niet laat leiden door partijen die een vervormd beeld van de werkelijkheid geven en vertrouwen blijft houden in het functioneren van de landelijke richtlijnen voor het welzijn van circusdieren*. Richtlijnen die gebaseerd zijn op de internationaal erkende Duitse Leitlinien, tot nu toe ook gebruikt door inspecteurs van AID en Dierenbescherming.

Met vriendelijke groeten,

drs G. Reus, voorzitter VNCO.

* de richtlijnen zijn te lezen op de website van de VNCO: www.vnco.info en worden u, indien u dat verlangt, in schriftelijke vorm toegézonnen.

Einde bijlage: Ingekomen stuk 2.2. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 2

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 2.3. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 3 ([terug naar agendapunt](#))

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Afschrift bestemd voor:
griffie, A. Stroop

de Vereniging Nederlandse Circus Ondernemingen
Spijkermakersstraat 2 A
2512 ES DEN HAAG

behandeld door C. Stuurman-ten Lande

afdeling BUBE

telefoon (0521) 53 86 14

ons kenmerk 0715-342-BUBE-CS

uw kenmerk uw brieven 28-11-06/27-3-07

bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

10 MEI 2007

Onderwerp Dierenwelzijnsbeleid circusdieren

Geacht bestuur,

De afgelopen maanden heeft de gemeente diverse brieven ontvangen, waarin aandacht dan wel medewerking van de gemeenteraden en colleges wordt gevraagd voor het waarborgen van het welzijn van (wilde) circusdieren. Zo ook van uw vereniging.

Opvallend is dat door de diverse belangen- en deskundigenorganisaties nogal verschillend wordt gedacht over de wijze waarop het welzijn van circusdieren het best kan worden beschermd.

In zijn vergadering van 23 januari 2007 heeft de gemeenteraad uw brief van 28 november 2006 voor kennisgeving aangenomen.

Als college hebben wij besloten het initiatief van de gemeente Amsterdam te ondersteunen. Dit betekent dat wij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verzoeken in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren een landelijk verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen op te nemen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Was getekend

drs. T.J. Leuftink

drs. H.H. Apotheker

Afschrift bestemd voor:
griffie, A. Stroop

het Samenwerkingsverband "Wilde Dieren De Tent Uit!"
p/a Postbus 50313
1305 AH ALMERE

behandeld door C. Stuurman-ten Lande
afdeling BUBE
telefoon (0521) 53 86 14
ons kenmerk 0715-343-BUBE-CS
uw kenmerk uw brieven 25-1-07/27-3-07
bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

10 MEI 2007

Onderwerp Dierenwelzijnsbeleid circusdieren

Geachte heer/mevrouw,

De afgelopen maanden heeft de gemeente diverse brieven ontvangen, waarin aandacht dan wel medewerking van de gemeenteraden en colleges wordt gevraagd voor het waarborgen van het welzijn van (wilde) circusdieren. Zo ook van uw samenwerkingsverband.

Opvallend is dat door de diverse belangen- en deskundigenorganisaties nogal verschillend wordt gedacht over de wijze waarop het welzijn van circusdieren het best kan worden beschermd.

In zijn vergaderingen van 6 maart en 10 april 2007 heeft de gemeenteraad uw brieven van 25 januari en 9 maart 2007 voor kennisgeving aangenomen.

Als college hebben wij besloten het initiatief van de gemeente Amsterdam te ondersteunen. Dit betekent dat wij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verzoeken in de Gezondheids- en Welzijnwet voor Dieren een landelijk verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen op te nemen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Was getekend

drs. T.J. Leuftink

drs. H.H. Apotheker

Afschrift bestemd voor:
griffie, A. Stroop

de Werkgroep Welzijn Circusdieren
Grindweg 22
8422 DN NIJEBERKOOP

behandeld door C. Stuurman-ten Lande
afdeling BUBE
telefoon (0521) 53 86 14
ons kenmerk 0715-341-BUBE-CS
uw kenmerk uw brf. 18-10-2006
bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

10 MEI 2007

Onderwerp Dierenwelzijnsbeleid circusdieren

Geachte heer/mevrouw,

De afgelopen maanden heeft de gemeente diverse brieven ontvangen, waarin aandacht dan wel medewerking van de gemeenteraden en colleges wordt gevraagd voor het waarborgen van het welzijn van (wilde) circusdieren. Zo ook van uw werkgroep.

Opvallend is dat door de diverse belangen- en deskundigenorganisaties nogal verschillend wordt gedacht over de wijze waarop het welzijn van circusdieren het best kan worden beschermd.

Uw brief van 18 oktober 2006 heeft de gemeenteraad in zijn vergadering van 23 januari 2007 voor kennisgeving aangenomen.

Als college hebben wij besloten het initiatief van de gemeente Amsterdam te ondersteunen. Dit betekent dat wij de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verzoeken een landelijk verbod op het gebruik van de wilde dieren in circussen in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren op te nemen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Was getekend

drs. T.J. Leuftink

drs. H.H. Apotheker

Afschrift bestemd voor:
griffie

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

behandeld door C. Stuurman-ten Lande
afdeling BUBE
telefoon (0521) 53 86 14
ons kenmerk 0719-348-BUBE-CS
uw kenmerk
bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

10 MEI 2007

Onderwerp Verzoek verbod gebruik wilde dieren in circussen

Geachte mevrouw Verburg,

Het gemeentebestuur van Amsterdam heeft uw voorganger, de heer C.P. Veerman, eind januari 2007 schriftelijk verzocht het gebruik van wilde dieren in circussen te verbieden.

Het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland onderschrijft de zorg van het gemeentebestuur van Amsterdam over het welzijn van wilde dieren in circussen. Ook de motieven om te komen tot landelijke regulering onderschrijven wij.

Wij verzoeken u dan ook een landelijk verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren op te nemen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Was getekend

drs. T.J. Leuftink

drs. H.H. Apotheker

Einde bijlage: Ingekomen stuk 2.3. Partij voor de Dieren Overijssel - brief gemeente circusverbod - bijlage 3

[Terug naar het agendapunt](#)

Ingekomen stuk 3.0. Rein Advocaten namens derden - zienswijzen Bewonersvereniging Hagenbroekweg (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Postbus 622, 9400 AP ASSEN

Aan de leden van Raad van de
gemeente Steenwijkerland
T.a.v. mevrouw Ten Hoff, griffier
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

rein
ADVOCATEN & ADVISEURS

PER MAIL: annet.ten.hoff@steenwijkerland.nl

Assen, 20 oktober 2012

Onderwerp : Bewonersvereniging Hagenbroekweg / advies ML/RK - 29455.26
Uw referentie :
Advocaat : mr. M.B.W Litjens, litjens@rein.nl
☎ secretaresse : 0592-377 065

Geachte mevrouw Ten Hoff,

./.

Bijgaand zend ik u in kopie de zienswijzen d.d. 13 oktober 2014, zoals ingediend bij burgemeester en wethouders namens een viertal bewoners van percelen, gelegen aan de Hagenbroekweg te Ossenzijl, betreffende de aankondigingen van het college tot het opleggen van een last onder dwangsom wegens vermeende onrechtmatige bewoning van een recreatiewoning.

Ik verzoek u de vier brieven d.d. 13 oktober 2014 ter kennisneming voor te leggen aan de raadsleden.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mirjam Litjens

Einde bijlage: Ingekomen stuk 3.0. Rein Advocaten namens derden - zienswijzen Bewonersvereniging Hagenbroekweg

Terug naar het agendapunt

Ingekomen stuk 3.1. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Moes - Bewonersvereniging Hagenbroekweg (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Postbus 622, 9400 AP ASSEN

AANGETEKENDE

Het College van burgemeester & wethouders
van Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

VOORAF PER MAIL: info@steenwijkerland.nl

Assen, 13 oktober 2014

Onderwerp : Bewonersvereniging Hagenbroekweg / advies ML/IK - 29455.24
Uw referentie : TTCE/ 2014 / 1974
Advocaat : mr. M.B.W Litjens, litjens@rein.nl
☎ secretaresse : 0592-377 065

ZIENSWIJZE

Geacht college,

Namens cliënt, de heer J.J.M. Moes, verblijvende te Ossenzijl (8376 EE) aan de Hagenbroekweg 7, dien ik hierbij een zienswijze in tegen de vooraankondiging d.d. 23 september 2014 van een last onder dwangsom wegens vermeend strijdig gebruik van het perceel Hagenbroekweg 7.

Cliënt kan zich met het voornemen niet verenigen. Cliënt motiveert zijn standpunt als volgt.

1.

Cliënt wijst er op dat namens de Bewonersvereniging Hagenbroekweg vanaf 2009 meerdere malen is verzocht om aan de betreffende woningen een zogenaamde dubbelbestemming toe te kennen, te weten "wonen" en "recreëren". Cliënt verwijst hierbij naar met name de brieven aan het college van 20 augustus 2009, 10 mei 2010, 7 april 2011 en 30 juli 2012. De oude planologische bestemming "zomerhuizen" was immers niet meer actueel en sluit niet meer aan bij de feitelijke situatie. De inhoudelijke discussie daarover heeft uw gemeente uitgesteld tot dat het nieuwe bestemmingsplan in procedure zou worden gebracht. Van de zijde van uw college is uitdrukkelijk aangegeven dat het verzoek om een dubbelbestemming zou worden betrokken bij het nieuwe bestemmingsplan. Voorts is van ambtelijke zijde aangegeven dat alvorens een discussienota in het kader van het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgesteld, overleg met de betrokken verenigingen zal plaatsvinden. Cliënten verwijzen hierbij naar uw brieven van 26 mei 2010, 8 november 2012 en 20 december 2012 (e-mailbericht). De vooraankondiging handhaving doorkruist hetgeen door uw gemeente eerder aan de bewoners is voorgehouden. Cliënt acht dit onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

2.

Inmiddels is een Beheersverordening vastgesteld. Deze beheersverordening is bedoeld als een tijdelijke maatregel die geldt tot dat het nieuwe bestemmingsplan voor deze recreatieterreinen in werking treedt. *“In het bestemmingsplan zal een nieuwe juridische regeling ten aanzien van permanente bewoning van recreatiewoningen opgenomen worden”*, aldus het raadsvoorstel d.d. 6 juni 2013 (pag. 1). Ook hieruit kan worden opgemaakt dat er nog geenszins sprake is van een definitieve keuze van de raad om niet over te gaan tot het wijzigen van een recreatieve bestemming in een woonbestemming.

3.

Relevant is voorts dat de woningen aan de Hagenbroekweg zijn uitgezonderd van het bestemmingsplan “Verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland” zoals in 2013 is vastgesteld. Dat onderscheid wordt overigens onderkend in het Projectplan illegaal gebruik recreatieobjecten en woningen d.d. 8 juli 2014. Cliënt wijst er voorts op dat de negatieve gevolgen zoals beschreven in genoemd Projectplan niet van toepassing zijn op de onderhavige woningen. Zoals reeds eerder door de Bewonersvereniging naar voren is gebracht, gaat het om woningen die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar zijn met “gewone”woningen. Er wordt voldaan aan de bouwkundige eisen en de woningen zijn aangesloten op de nutsvoorzieningen. Bovendien is er feitelijk geen sprake van een “verblijfsrecreatieterrein”.

4.

Cliënt wijst er voorts op dat de huidige bestemming “zomerhuizen” geen beperkingen kent in de tijd. De percelen mogen dan ook het hele jaar worden gebruikt voor bewoning.

5.

Cliënt beschikt over een huurwoning in Amsterdam. Cliënt is werkzaam in Amsterdam en verblijft in de weekends en tijdens de schoolvakanties vaak in Ossenzijl. Er is dan ook geen sprake van permanente bewoning.

6.

Cliënt stelt verder dat de opgelegde last onduidelijk is. De vermeende overtreding zou zijn de permanente bewoning. Maar wat cliënt moet doen om de vermeende overtreding te beëindigen wordt niet vermeld. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.

7.

Gelet op het bovenstaande verzoekt cliënt u om af te zien van het voornemen tot het opleggen van een dwangsom. Er is immers toegezegd dat de inhoudelijke discussie over de planologische aanvaardbaarheid van een dubbelbestemming wonen en recreëren, zal plaats vinden in het kader van het nieuwe bestemmingsplan.

Subsidiair verzoekt cliënt om een omgevingsvergunning voor gebruik in strijd met bestemmingsplan of beheersverordening en meer subsidiair om een gedoogbesluit.

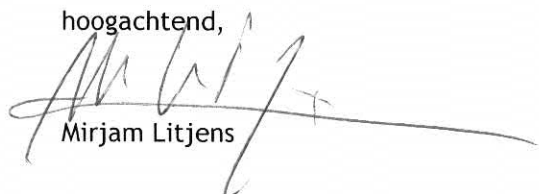
Meer subsidiair verzoekt cliënt om een maximale begunstigingstermijn.

Cliënt behoudt zich het recht voor tot wijziging en/of aanvulling van de zienswijze.

Een kopie dezes zend ik ter kennisneming aan de gemeenteraad.

In afwachting van uw berichten,

hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Litjens', with a long horizontal stroke extending to the right. The signature is positioned above the printed name 'Mirjam Litjens'.

Mirjam Litjens

Einde bijlage: Ingekomen stuk 3.1. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Moes - Bewonersvereniging Hagenbroekweg

Terug naar het agendapunt

Ingekomen stuk 3.2. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Boonacker - Bewonersvereniging Hagenbroekweg (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Postbus 622, 9400 AP ASSEN

AANGETEKENDE

Het College van burgemeester & wethouders
van Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

VOORAF PER MAIL: info@steenwijkerland.nl

Assen, 13 oktober 2014

Onderwerp : **Bewonersvereniging Hagenbroekweg / advies ML/IK - 29455.24**
Uw referentie : TTCE/ 2014
Advocaat : mr. M.B.W Litjens, litjens@rein.nl
☎ secretaresse : 0592-377 065

ZIENSWIJZE

Geacht college,

Namens cliënt, de heer W. Boonacker, verblijvende te Ossenzijl (8376 EE) aan de Hagenbroekweg 2, dien ik hierbij een zienswijze in tegen de vooraankondiging d.d. 23 september 2014 van een last onder dwangsom wegens vermeend strijdig gebruik van het perceel Hagenbroekweg 2.

Cliënt kan zich met het voornemen niet verenigen. Cliënt motiveert zijn standpunt als volgt.

1.

Cliënt wijst er op dat namens de Bewonersvereniging Hagenbroekweg vanaf 2009 meerdere malen is verzocht om aan de betreffende woningen een zogenaamde dubbelbestemming toe te kennen, te weten "wonen" en "recreëren". Cliënt verwijst hierbij naar met name de brieven aan het college van 20 augustus 2009, 10 mei 2010, 7 april 2011 en 30 juli 2012. De oude planologische bestemming "zomerhuizen" was immers niet meer actueel en sluit niet meer aan bij de feitelijke situatie. De inhoudelijke discussie daarover heeft uw gemeente uitgesteld tot dat het nieuwe bestemmingsplan in procedure zou worden gebracht. Van de zijde van uw college is uitdrukkelijk aangegeven dat het verzoek om een dubbelbestemming zou worden betrokken bij het nieuwe bestemmingsplan. Voorts is van ambtelijke zijde aangegeven dat alvorens een discussienota in het kader van het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgesteld, overleg met de betrokken verenigingen zal plaatsvinden. Cliënt verwijst hierbij naar uw brieven van 26 mei 2010, 8 november 2012 en 20 december 2012 (e-mailbericht). De vooraankondiging handhaving doorkruist hetgeen door uw gemeente eerder aan de bewoners is voorgehouden. Cliënt acht dit onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

2.

Inmiddels is een Beheersverordening vastgesteld. Deze beheersverordening is bedoeld als een tijdelijke maatregel die geldt tot dat het nieuwe bestemmingsplan voor deze recreatieterreinen in werking treedt. *“In het bestemmingsplan zal een nieuwe juridische regeling ten aanzien van permanente bewoning van recreatiewoningen opgenomen worden”*, aldus het raadsvoorstel d.d. 6 juni 2013 (pag. 1). Ook hieruit kan worden opgemaakt dat er nog geenszins sprake is van een definitieve keuze van de raad om niet over te gaan tot het wijzigen van een recreatieve bestemming in een woonbestemming.

3.

Relevant is voorts dat de woningen aan de Hagenbroekweg zijn uitgezonderd van het bestemmingsplan “Verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland” zoals in 2013 is vastgesteld. Dat onderscheid wordt overigens onderkend in het Projectplan illegaal gebruik recreatieobjecten en woningen d.d. 8 juli 2014. Cliënt wijst er voorts op dat de negatieve gevolgen zoals beschreven in genoemd Projectplan niet van toepassing zijn op de onderhavige woningen. Zoals reeds eerder door de Bewonersvereniging naar voren is gebracht, gaat het om woningen die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar zijn met “gewone”woningen. Er wordt voldaan aan de bouwkundige eisen en de woningen zijn aangesloten op de nutsvoorzieningen. Bovendien is er feitelijk geen sprake van een “verblijfsrecreatieterrein”.

4.

Cliënt wijst er voorts op dat de huidige bestemming “zomerhuizen” geen beperkingen kent in de tijd. De percelen mogen dan ook het hele jaar worden gebruikt voor bewoning.

5.

Cliënt verblijft een deel van het jaar in Italië en een deel van het jaar in Ossenzijl. Zoals hiervoor opgemerkt kent het bestemmingsplan geen beperkingen in de tijd. Van permanente bewoning op het perceel Hagenbroekweg 2 is in ieder geval geen sprake.

6.

Cliënt stelt verder dat de opgelegde last onduidelijk is. De vermeende overtreding zou zijn de permanente bewoning. Maar wat cliënt moet doen om de vermeende overtreding te beëindigen wordt niet vermeld. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.

7.

Gelet op het bovenstaande verzoekt cliënt u om af te zien van het voornemen tot het opleggen van een dwangsom. Er is immers toegezegd dat de inhoudelijke discussie over de planologische aanvaardbaarheid van een dubbelbestemming wonen en recreëren, zal plaats vinden in het kader van het nieuwe bestemmingsplan.

Subsidiair verzoekt cliënt om een omgevingsvergunning voor gebruik in strijd met bestemmingsplan of beheersverordening en meer subsidiair om een gedoogbesluit.

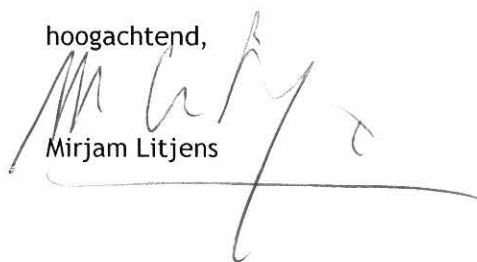
Meer subsidiair verzoekt cliënt om een maximale begunstigingstermijn.

Cliënt behoudt zich het recht voor tot wijziging en/of aanvulling van de zienswijze.

Een kopie dezes zend ik ter kennisneming aan de gemeenteraad.

In afwachting van uw berichten,

hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Litjens', is written over a horizontal line. The signature is fluid and cursive.

Mirjam Litjens

Einde bijlage: Ingekomen stuk 3.2. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Boonacker - Bewonersvereniging Hagenbroekweg

Terug naar het agendapunt

Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze De Leeuw - Bewonersvereniging Hagenbroekweg (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Postbus 622, 9400 AP ASSEN

AANGETEKEND

Het College van burgemeester & wethouders
van Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

VOORAF PER MAIL: info@steenwijkerland.nl

Assen, 13 oktober 2014

Onderwerp : Bewonersvereniging Hagenbroekweg / advies ML/IK - 29455.24
Uw referentie : TTCE/ 2014 / 1976
Advocaat : mr. M.B.W Litjens, litjens@rein.nl
☎ secretaresse : 0592-377 065

ZIENSWIJZE

Geacht college,

Namens cliënten, de heer E.D. de Leeuw en mevrouw E. Schroth-de Leeuw, verblijvende te Ossenzijl (8376 EG) aan de Hagenbroekweg 18, dien ik hierbij een zienswijze in tegen de vooraankondiging d.d. 23 september 2014 van een last onder dwangsom wegens vermeend strijdig gebruik van het perceel Hagenbroekweg 18.

Cliënten kunnen zich met het voornemen niet verenigen. Cliënten motiveren hun standpunt als volgt.

1.

Cliënten wijzen er op dat namens de Bewonersvereniging Hagenbroekweg vanaf 2009 meerdere malen is verzocht om aan de betreffende woningen een zogenaamde dubbelbestemming toe te kennen, te weten “wonen” en “recreëren”. Cliënten verwijzen hierbij naar met name de brieven aan het college van 20 augustus 2009, 10 mei 2010, 7 april 2011 en 30 juli 2012. De oude planologische bestemming “zomerhuizen” was immers niet meer actueel en sluit niet meer aan bij de feitelijke situatie. De inhoudelijke discussie daarover heeft uw gemeente uitgesteld tot dat het nieuwe bestemmingsplan in procedure zou worden gebracht. Van de zijde van uw college is uitdrukkelijk aangegeven dat het verzoek om een dubbelbestemming zou worden betrokken bij het nieuwe bestemmingsplan. Voorts is van ambtelijke zijde aangegeven dat alvorens een discussienota in het kader van het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgesteld, overleg met de betrokken verenigingen zal plaatsvinden. Cliënten verwijzen hierbij naar uw brieven van 26 mei 2010, 8 november 2012 en 20 december 2012 (e-mailbericht). De vooraankondiging handhaving doorkruist

hetgeen door uw gemeente eerder aan de bewoners is voorgehouden. Cliënten achten dit onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

2.

Inmiddels is een Beheersverordening vastgesteld. Deze beheersverordening is bedoeld als een tijdelijke maatregel die geldt tot dat het nieuwe bestemmingsplan voor deze recreatieterreinen in werking treedt. *“In het bestemmingsplan zal een nieuwe juridische regeling ten aanzien van permanente bewoning van recreatiewoningen opgenomen worden”*, aldus het raadsvoorstel d.d. 6 juni 2013 (pag. 1). Ook hieruit kan worden opgemaakt dat er nog geenszins sprake is van een definitieve keuze van de raad om niet over te gaan tot het wijzigen van een recreatieve bestemming in een woonbestemming.

3.

Relevant is voorts dat de woningen aan de Hagenbroekweg zijn uitgezonderd van het bestemmingsplan “Verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland” zoals in 2013 is vastgesteld. Dat onderscheid wordt overigens onderkend in het Projectplan illegaal gebruik recreatieobjecten en woningen d.d. 8 juli 2014. Cliënten wijzen er voorts op dat de negatieve gevolgen zoals beschreven in genoemd Projectplan niet van toepassing zijn op de onderhavige woningen. Zoals reeds eerder door de Bewonersvereniging naar voren is gebracht, gaat het om woningen die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar zijn met “gewone”woningen. Er wordt voldaan aan de bouwkundige eisen en de woningen zijn aangesloten op de nutsvoorzieningen. Bovendien is er feitelijk geen sprake van een “verblijfsrecreatieterrein”.

4.

Cliënten wijzen er voorts op dat de huidige bestemming “zomerhuizen” geen beperkingen kent in de tijd. De percelen mogen dan ook het hele jaar worden gebruikt voor bewoning.

5.

Cliënten hebben het perceel Hagenbroekweg 18 reeds in gebruik vanaf omstreeks februari 2001. Eerder is in beleidsnotities zoals vastgesteld door de raad een peildatum genoemd van 31 oktober 2003. Indien de bewoning zou zijn aangevangen vóór de peildatum dan zou er in beginsel volgens uw gemeente een woonbestemming kunnen worden toegekend. Cliënten stellen subsidiair dat dit feit ten onrechte niet is betrokken bij het legalisatieonderzoek.

6.

Cliënten stellen verder dat de opgelegde last onduidelijk is. De vermeende overtreding zou zijn de permanente bewoning. Maar wat cliënten moeten doen om de vermeende overtreding te beëindigen wordt niet vermeld. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.

7.

Gelet op het bovenstaande verzoeken cliënten u om af te zien van het voornemen tot het opleggen van een dwangsom. Er is immers toegezegd dat de inhoudelijke discussie over de planologische

aanvaardbaarheid van een dubbelbestemming wonen en recreëren, zal plaats vinden in het kader van het nieuwe bestemmingsplan.

Subsidiair verzoeken cliënten om een omgevingsvergunning voor gebruik in strijd met bestemmingsplan of beheersverordening en meer subsidiair om een gedoogbesluit.

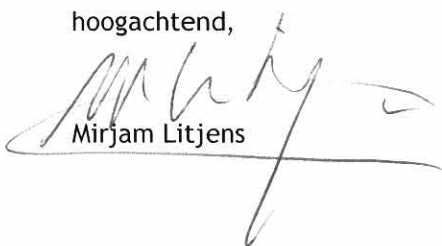
Uiterst subsidiair verzoeken cliënten om een maximale begunstigingstermijn.

Cliënten behouden zich het recht voor tot wijziging en/of aanvulling van de zienswijze.

Een kopie dezes zend ik ter kennisneming aan de gemeenteraad.

In afwachting van uw berichten,

hoogachtend,

Mirjam Litjens

Einde bijlage: Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze De Leeuw - Bewonersvereniging Hagenbroekweg

Terug naar het agendapunt

**Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Sogtoen-Wermers -
Bewonersvereniging Hagenbroekweg ([terug naar agendapunt](#))**

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Postbus 622, 9400 AP ASSEN

AANGETEKEND

Het College van burgemeester & wethouders
van Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

VOORAF PER MAIL: info@steenwijkerland.nl

Assen, 13 oktober 2014

Onderwerp : **Bewonersvereniging Hagenbroekweg / advies ML/IK - 29455.24**
Uw referentie : TTCE/ 2014 / 1956
Advocaat : mr. M.B.W Litjens, litjens@rein.nl
☎ secretaresse : 0592-377 065

ZIENSWIJZE

Geacht college,

Namens cliënten, de heer M.F.J. Sogtoen en de heer G. Wermers, verblijvende te Ossenzijl (8376 EE) aan de Hagenbroekweg 6, dien ik hierbij een zienswijze in tegen de vooraankondiging d.d. 23 september 2014 van een last onder dwangsom wegens vermeend strijdig gebruik van het perceel Hagenbroekweg 6.

Cliënten kunnen zich met het voornemen niet verenigen. Cliënten motiveren hun standpunt als volgt.

1.

Cliënten wijzen er op dat namens de Bewonersvereniging Hagenbroekweg vanaf 2009 meerdere malen is verzocht om aan de betreffende woningen een zogenaamde dubbelbestemming toe te kennen, te weten "wonen" en "recreëren". Cliënten verwijzen hierbij naar met name de brieven aan het college van 20 augustus 2009, 10 mei 2010, 7 april 2011 en 30 juli 2012. De oude planologische bestemming "zomerhuizen" was immers niet meer actueel en sluit niet meer aan bij de feitelijke situatie. De inhoudelijke discussie daarover heeft uw gemeente uitgesteld tot dat het nieuwe bestemmingsplan in procedure zou worden gebracht. Van de zijde van uw college is uitdrukkelijk aangegeven dat het verzoek om een dubbelbestemming zou worden betrokken bij het nieuwe bestemmingsplan. Voorts is van ambtelijke zijde aangegeven dat alvorens een discussienota in het kader van het nieuwe bestemmingsplan zal worden opgesteld, overleg met de betrokken verenigingen zal plaatsvinden. Cliënten verwijzen hierbij naar uw brieven van 26 mei 2010, 8 november 2012 en 20 december 2012 (e-mailbericht). De vooraankondiging handhaving doorkruist

hetgeen door uw gemeente eerder aan de bewoners is voorgehouden. Cliënten achten dit onzorgvuldig en in strijd met het vertrouwensbeginsel.

2.

Inmiddels is een Beheersverordening vastgesteld. Deze beheersverordening is bedoeld als een tijdelijke maatregel die geldt tot dat het nieuwe bestemmingsplan voor deze recreatieterreinen in werking treedt. *“In het bestemmingsplan zal een nieuwe juridische regeling ten aanzien van permanente bewoning van recreatiewoningen opgenomen worden”*, aldus het raadsvoorstel d.d. 6 juni 2013 (pag. 1). Ook hieruit kan worden opgemaakt dat er nog geenszins sprake is van een definitieve keuze van de raad om niet over te gaan tot het wijzigen van een recreatieve bestemming in een woonbestemming.

3.

Relevant is voorts dat de woningen aan de Hagenbroekweg zijn uitgezonderd van het bestemmingsplan “Verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland” zoals in 2013 is vastgesteld. Dat onderscheid wordt overigens onderkend in het Projectplan illegaal gebruik recreatieobjecten en woningen d.d. 8 juli 2014. Cliënten wijzen er voorts op dat de negatieve gevolgen zoals beschreven in genoemd Projectplan niet van toepassing zijn op de onderhavige woningen. Zoals reeds eerder door de Bewonersvereniging naar voren is gebracht, gaat het om woningen die qua ruimtelijke uitstraling vergelijkbaar zijn met “gewone”woningen. Er wordt voldaan aan de bouwkundige eisen en de woningen zijn aangesloten op de nutsvoorzieningen. Bovendien is er feitelijk geen sprake van een “verblijfsrecreatieterrein”.

4.

Cliënten wijzen er voorts op dat de huidige bestemming “zomerhuizen” geen beperkingen kent in de tijd. De percelen mogen dan ook het hele jaar worden gebruikt voor bewoning.

5.

Cliënten hebben het perceel reeds in eigendom sinds mei 2003. Cliënten stellen subsidiair dat dit feit ten onrechte niet is betrokken bij het legalisatieonderzoek.

6.

Cliënten stellen verder dat de opgelegde last onduidelijk is. De vermeende overtreding zou zijn de permanente bewoning. Maar wat cliënten moeten doen om de vermeende overtreding te beëindigen wordt niet vermeld. Dat is in strijd met het rechtzekerheidsbeginsel.

7.

Gelet op het bovenstaande verzoeken cliënten u om af te zien van het voornemen tot het opleggen van een dwangsom. Er is immers toegezegd dat de inhoudelijke discussie over de planologische aanvaardbaarheid van een dubbelbestemming wonen en recreëren, zal plaats vinden in het kader van het nieuwe bestemmingsplan.

Subsidiair verzoeken cliënten om een omgevingsvergunning voor gebruik in strijd met bestemmingsplan of beheersverordening en meer subsidiair om een gedoogbesluit.

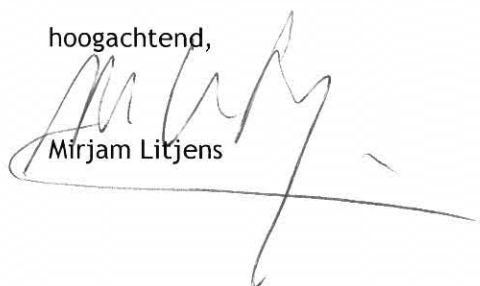
Meer subsidiair verzoeken cliënten om een maximale begunstigingstermijn.

Cliënten behouden zich het recht voor tot aanvulling en/of wijziging van de zienswijze.

Een kopie dezes zend ik ter kennisneming aan de gemeenteraad.

In afwachting van uw berichten,

hoogachtend,

Mirjam Litjens

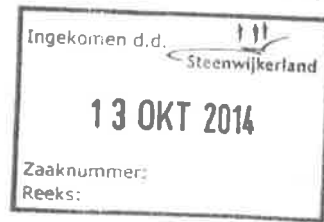
Einde bijlage: Ingekomen stuk 3.3. Rein Advocaten namens derden - zienswijze Sogtoen-Wermers - Bewonersvereniging Hagenbroekweg

Terug naar het agendapunt

Ingekomen stuk 4.0. Focus Retail - vragen Uitgangspuntennotitie Eeserwold (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

De Raad van de Gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

EINDHOVEN, 9 oktober 2014
BETREFT: **Focus Retail/Gem. Steenwijkerland (ADV2012-0715)**
UW REFERENTIE: 1439-428-REO-ES en 1440-430-ROE-ES
DOORKIESNUMMER: 040-2626646
FAX DIRECT: 040-2626601
E-MAIL: andre.van.den.brand@deterink.com

AB/at

Geachte Raad van de Gemeente Steenwijkerland,

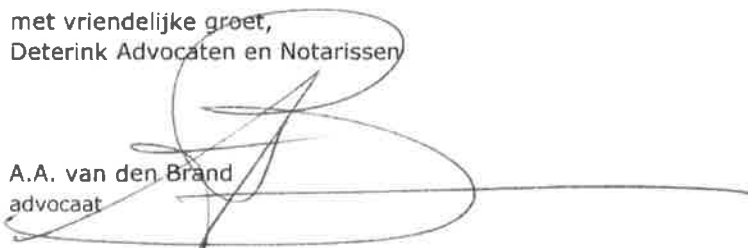
./.. Bijgaand treft u kopie aan van de brief zoals deze heden is gezonden aan Burgemeester en Wethouders van uw gemeente.

Vriendelijk verzoek ik u bijgaande brief in behandeling te nemen bij de raadsvergadering van 28 oktober a.s.

In afwachting van uw verdere berichten, verblijft,

met vriendelijke groet,
Deterink Advocaten en Notarissen

A.A. van den Brand
advocaat

College van Burgemeester & Wethouders van de
Gemeente Steenwijkerland
T.a.v. mr. E. Fijma
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

Per fax: 0521-516855

EINDHOVEN, 9 oktober 2014
BETREFT: **Focus Retail/Gem. Steenwijkerland (ADV2012-0715)**
UW REFERENTIE: 1439-428-REO-ES en 1440-430-ROE-ES
DOORKIESNUMMER: 040-2626646
FAX DIRECT: 040-2626601
E-MAIL: andre.van.den.brand@deterink.com

AB/at

Geacht College, geachte heer Fijma,

Namens cliënte, de besloten vennootschap Focus Retail Development te Eindhoven, wend ik mij wederom tot u.

Bij schrijven van 30 september 2014 in opgemelde aangelegenheden is zowel van u een reactie ontvangen op onze brief van 22 september 2014 aangaande het voornemen om onder meer voor de locatie Eesercampus 1 te Steenwijk een voorbereidingsbesluit te nemen als van u de Reactienota inspraak Nota van uitgangspunten bestemmingsplanherziening Eeserwold (hierna: "reactienota" ontvangen naar aanleiding van een namens cliënte ingediende inspraakreactie tegen het concept daarvan.

In voormeld schrijven geeft u aan voornemens te zijn om de gemeenteraad van uw gemeente in haar vergadering van 28 oktober a.s. voor te stellen om de nota van uitgangspunten conform voormeld de reactienota gewijzigd vast te stellen. Tevens stelt u dan de raad van uw gemeente voor om voor het bedrijventerrein Eeserwold, waaronder voormelde locatie valt, een voorbereidingsbesluit te nemen. Ter voorbereiding op deze besluitvorming door de raad van uw gemeente zullen deze documenten eerst nog worden besproken in de raadscommissie/politieke markt van 16 oktober a.s.

Zowel ter zake de raadscommissie/politieke markt van 14 oktober a.s. als de raadsvergadering van 28 oktober a.s. verzoek ik u vriendelijk navolgende reactie van cliënte in te brengen danwel op voorhand cliënte al op het navolgende te hebben gereageerd.

Het is cliënte thans onvoldoende helder wat bedoeld wordt in het een na laatste tekstblok van paragraaf 3.2.1 op pagina 5 van voormelde reactienota. Het lijkt alsof daar een koppeling wordt gelegd tussen het hebben van een onherroepelijke omgevingsvergunning en de verplichting om een nader detailhandelsonderzoek uit te voeren. Cliënte begrijpt deze tekst niet anders dan dat dit detailhandelsonderzoek een onderdeel gaat vormen van de besluitvorming van de raad van uw gemeente over de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan Eeserwold. Welk causaal verband ligt er in dit kader tussen het hebben van een onherroepelijke omgevingsvergunning en een

eventuele verplichting tot het doen van een detailhandelonderzoek waar dan de onherroepelijk vergunde hypermarkt onderdeel van vormt?

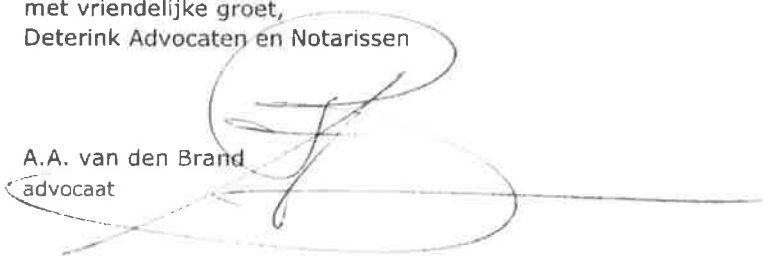
Cliënte ziet dit causaal verband niet. Indien er sprake is van een onherroepelijk omgevingsvergunning kan geen verplichting bestaan om ter zake deze onherroepelijke vergunde hypermarkt nog een nader detailhandelonderzoek te verrichten. Zoals al eerder aangekondigd zal te allen tijde door cliënte gebruik worden gemaakt van de onherroepelijke omgevingsvergunning voor de hypermarkt. De hypermarkt zal gerealiseerd worden. Dat houdt ook in dat te allen tijde de betreffende onherroepelijk vergunde hypermarkt positief in het nieuwe bestemmingsplan moet worden opgenomen.

Het kan dan ook niet zo zijn dat in dit kader enige verplichting om detailhandelonderzoek te plegen op de schouders van cliënte zou kunnen rusten. Kunt u daarover helderheid verschaffen door nauwgezet uit te leggen wat concreet met voormelde passage bedoeld wordt danwel hoe cliënte deze passage dient te lezen? Indien u zelf tot de conclusie komt dat een en ander ongelukkig of onduidelijk vermeld staat, verzoekt cliënte u hierbij alsnog om voorafgaande aan de vaststelling van deze reactienota tot wijziging van deze passage over te gaan.

In afwachting van uw verdere berichten, verblijft

met vriendelijke groet,
Deterink Advocaten en Notarissen

A.A. van den Brand
advocaat

c.c. gemeenteraad van Steenwijkerland

Einde bijlage: Ingekomen stuk 4.0. Focus Retail - vragen Uitgangspuntennotitie Eeserwold

[Terug naar het agendapunt](#)

17.0. Besluitenlijst raad - 7okt14 (terug naar agendapunt)

De inhoud van deze bijlage is te vinden vanaf de hierna volgende pagina's.

Besluitenlijst van de vergadering van de raad van de gemeente Steenwijkerland.

Datum: 7 oktober 2014
Aanvang: 19.30 uur
Plaats: raadszaal gemeentehuis, Vendelweg 1 te Steenwijk

Aanwezig:

Voorzitter: mevrouw M.A.J. van der Tas, burgemeester.

Griffier: mevrouw A. ten Hoff

Leden:

Dames: T. Bijl-Oord, A. Doorenspleet, T. Jongman-Smit, F.B. Kersjes-Holweg, G.C. Kuperus-Hartink, A.M. Lok, V. Weemstra-van Dorsten en J. Willemsen-Post.

Heren: O. Akkerman, A.G. Bus, J.C. Cordes, J.W. van Dalen, E. Dedden, A.M. Harmsma, S.P. van Hemmen, E.G.B. Hilbink, F.W. Hoekstra, L. Lassche, R. Lassche, L.H. Nijk, M. Scheringa, W.H. Sommer, J. Stam, A.W. Stapel, T.C.M. Versteeg en J.P. Vredenburg.

Wethouders: mevrouw H.J. Frantzen-Boeve, de heren J.W. Brus, E.J.E. Dahmen.

Afwezig:

De heren L.F. Greven en J.M.P. Wagteveld.

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter opent de vergadering.

De heer Dedden biedt zijn verontschuldiging aan voor zijn opmerkingen over de overdracht van portefeuilles door de voormalige wethouders.

2. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Spreekrecht voor geagendeerde onderwerpen.

Van het spreekrecht wordt geen gebruik gemaakt.

4. Voorstel benoeming burgerraadsleden.

De raad besluit unaniem:

- 1. in te stemmen met de toelating van burgerraadsleden, met als uitgangspunten:
- a) per fractie kunnen maximaal twee burgerraadsleden worden beëdigd;
- b) een burgerraadslid ontvangt presentiegeld van maximaal € 75,05 per commissievergadering;
- c) het huidig aantal fractiezetels in de commissies blijft gelijk;
- d) raadsleden kunnen zich in een commissievergadering per agendapunt laten vervangen door een burgerraadslid;

- e) fracties zijn vrij in hun keuze van burgerraadsleden;
  - f) burgerraadsleden krijgen toegang tot het RIS en Sendin.
  - 2. bovenstaande uitgangspunten te verwerken in de betreffende verordening en deze door de gemeenteraad te laten vaststellen.
5. Wijziging Verordening op de raadscommissie 2010.
De raad besluit unaniem de Wijzigingsverordening op de “Verordening op de raadscommissie 2010” vast te stellen (1^e wijziging).
6. Onderzoek geloofsbriefen en benoeming burgerraadsleden.
De raad besluit unaniem te benoemen tot burgerraadslid:
mevrouw C. Haveman-Regeling uit Onna (eed); de heer T. Holterman uit Wanneperveen (belofte); de heer M. Wolters uit Steenwijkerwold (eed); de heer M. Ferwerda uit Eesveen (belofte); de heer S. Boersma uit Steenwijk (eed); de heer M.J. Ensing uit Kuinre (eed); de heer T. Gernaat uit Steenwijk (eed); de heer S.S.E. Osinga uit Onna (belofte); mevrouw J.G. Drijfhout-Alkema uit Steenwijk (eed).
In handen van de voorzitter leggen zij de eed of de belofte af.
7. Toepassing coördinatie-regeling uitbreiding agrarische bedrijf Tussenbroekweg 1a in Ossenzijl.
De raad besluit unaniem voor de uitbreiding van het agrarisch bedrijf op het perceel Tussenbroekweg 1a te Ossenzijl, de coördinatie-regeling ex artikel 3.30 Wet ruimtelijke ordening (Wro) van toepassing te verklaren.
8. Krediet € 403.362,00 voor uitvoering van de matrix dorpsplannen 2014.
De raad besluit unaniem:
1. kennis te nemen van de voortgang matrix dorpsplannen 2011-2013;
  2. in te stemmen met de matrix dorpsplannen 2014 en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 403.362;
  3. in de dekking als volgt te voorzien:
    - a. een bijdrage uit de reserve leefbaarheidsprojecten voor een bedrag van € 30.700;
    - b. een bijdrage uit de reserve kernen en wijken voor een bedrag van € 72.625;
    - c. een bijdrage uit de reserve koppengeld voor een bedrag van € 36.648;
    - d. de vrij te geven stelpost, ad € 40.000, voor jeugdinitiatieven in de programmabegroting 2013-2016;
    - e. ten laste van de exploitatiebegroting voor een bedrag van € 69.191;
    - f. een bijdrage van derden ten grootte van € 154.198.
9. Vaststelling Verordening op het gebruik van parkeerplaatsen en de verlening van vergunningen voor het parkeren.
De raad besluit unaniem vast te stellen de “Verordening op het gebruik van parkeerplaatsen en de verlening van vergunningen voor het parkeren”.

10. Beleidsplan Wmo 2015-2016.

De fracties van CU, VVD en PvdA maken een voorbehoud voor de in het beleidsplan genoemde uitvoering van de huishoudelijke hulp.

De raad besluit unaniem:

1. het Beleidsplan Wmo 2015 en 2016 (de transitie) vast te stellen;
2. het besluit ad. 1 in te de plaats te stellen van het raadsbesluit d.d. 24 juni 2014 inzake de notitie "Hoofdpijnen van het beleidsplan en de verordening Wmo 2015-2018".

11. Beleidsplan Jeugd 2015-2016.

Een amendement op initiatief van de fractie van de CU wordt raadsbreed ingediend. Het amendement wordt als bijlage bij de besluitenlijst gevoegd.

De raad besluit unaniem:

1. het 'Beleidsplan Jeugd 2015 en 2016 (de transitie)' gewijzigd vast te stellen, waarbij de aanhef van hoofdstuk 4.5 "Vraagverheldering" vervangen wordt door "Vraagverheldering en gezinsplan" en de volgende tekst wordt toegevoegd aan het begin van artikel 4.5:
"In lijn met artikel 4.1.2 van de jeugdwet worden ouders actief op de hoogte gesteld van de mogelijkheid om zelf een familiegroepsplan op te stellen, tenzij er sprake is van een, in de wet vermelde, uitzonderingssituatie. Het familiegroepsplan wordt - alvorens het als aanvraag wordt ingediend bij de gemeente - besproken met een CJG-medewerker. Wanneer ouders te kennen geven dat ze geen gebruik wensen te maken van de mogelijkheid om een familiegroepsplan te maken of wanneer er sprake is van een in de wet vermelde uitzonderingssituatie, neemt het CJG het initiatief voor vraagverheldering en het maken van een gezinsplan";
2. het besluit ad 1 in de plaats te stellen van het raadsbesluit d.d. 24 juni 2014 inzake de notitie "Hoofdpijnen van het beleidsplan en de verordening Jeugd 2015-2018".

12. Instelling Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland.

De raad besluit unaniem het college toestemming te verlenen tot het treffen van een Gemeenschappelijke regeling "Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland".

13. Gelegenheid om vragen te stellen.

Er zijn geen vragen ingediend.

14. Ingekomen stukken.

De fractie van de CU wil op de hoogte worden gehouden van de afdoening (*4) van IS-3, het dorpsommetje Blankenham, brief PB Blankenham;

de fractie van BGL wil op de hoogte worden gehouden van de afdoening (*4) van IS-4, permanent bewonen van recreatiewoningen; brief bewoners K.C. van de Wolfpark Wanneperveen.

De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

15. Vaststelling van de besluitenlijst van 16 september 2014.

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

16. Sluiting.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 28 oktober 2014,

de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas

Einde bijlage: 17.0. Besluitenlijst raad - 7okt14

Terug naar het agendapunt